

Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ LEADER
LEADER +
ΣΥΝΤΑΞΗ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ :
ΠΑΠΑΔΑΤΟΥ ΘΕΟΔΩΡΑ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ
ΜΠΙΣΑΡΑΚΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ
ΚΕΦΑΛΛΗΝΟΥ ΖΩΗ

ΜΑΡΤΙΟΣ 2001

Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΑΣ

Σ.Δ.Ο.

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**‘ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ LEADER , ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ
ΟΡΟΙ ΓΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
LEADER + , ΣΥΝΤΑΞΗ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ’**

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ : ΘΕΟΔΩΡΑ ΠΑΠΑΔΑΤΟΥ

**ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ : ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΠΙΣΑΡΑΚΗΣ
ΖΩΗ ΚΕΦΑΛΛΗΝΟΥ**

LEADER

	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΣΕΛ.
	Εισαγωγικό σημείωμα	3
	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	
1.1	Η σύγχρονη κοινωνική αντίληψη της στρατηγικής της ανάπτυξης	4
	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	
2.1	Δημιουργία κοινοτικής πρωτοβουλίας LEADER I	6
2.2	Στόχοι της πρωτοβουλίας	6
2.3	Η λογική LEADER	8
	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 LEADER II	
3.1	Δημιουργία κοινοτικής πρωτοβουλίας LEADER II	10
3.2	Στόχοι της πρωτοβουλίας	10
3.3	Συνεισφορά της κοινότητας στη χρηματοδότηση της πρωτοβουλίας LEADER II	10
3.4	Προσδιορισμός των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του LEADER II	11
3.5	Η χωρική προσέγγιση	12
3.6	Η προσέγγιση από κάτω προς τα πάνω	13
3.7	Η τοπική ομάδα	14
3.8	Ο καινοτόμος χαρακτήρας των δράσεων	16
3.9	Η διασύνδεση των δράσεων δηλαδή η ολοκληρωμένη και πολυτομεακή προσέγγιση	19
3.10	Η δικτύωση περιλαμβανομένης της διακρατικής συνεργασίας	20
3.11	Οι μέθοδοι διαχείρισης και χρηματοδότησης	21
3.12	Το LEADER II σε δράση	22
3.13	Η επιτυχία της ολοκλήρωσης του LEADER II	35
3.14	Κατανομή των δικαιούχων του LEADER II (απρίλιος 1999)	37
3.15	Πρόοδος που σημειώθηκε στην έγκριση των προγραμμάτων του LEADER II	38
3.16	Εφαρμογές του LEADER II στη Ζάκυνθο	38

	ΚΕΦΑΛΛΑΙΟ 4 LEADER +	
4.1	Γενικά Στοιχεία	41
4.2	Πλαίσιο στήριξης του LEADER +	42
4.3	Στόχοι του LEADER +	43
4.4	Μηχανισμός και μέτρα του LEADER +	44
4.4.1	Αποφυγή του διασκορπισμού των κοινοτικών πόρων	44
4.5	Δικαιούχοι της νέας πρωτοβουλίας	45
4.6	Σκέλη του LEADER +	46
4.6.1	Σκέλος (1) <<Ολοκληρωμένες και πιλοτικού χαρακτήρα στρατηγικές αγροτικής ανάπτυξης>>	46
4.6.1.1	Περιοχές τις οποίες αφορά η πρωτοβουλία	47
4.6.1.2	Αναπτυξιακή στρατηγική	47
4.6.2	Σκέλος (2) –Στήριξη της συνεργασίας μεταξύ αγροτικών περιοχών	49
4.6.2.1	Συνεργασία μεταξύ περιοχών	50
4.6.2.2	Διακρατική συνεργασία	51
4.6.3	Σκέλος (3)-Δικτύωση	51
4.7	Μέθοδος εφαρμογής της πρωτοβουλίας LEADER +	53
4.7.1	Πλαίσιο και στρατηγική εφαρμογής, διαδικασίες επιλογής, χρηματοδότησης	53
4.7.2	Διατάξεις διαχείρισης, ελέγχου , παρακολούθησης και αξιολόγησης	54
4.7.3	Έγκριση των παρεμβάσεων	56
4.7.4	Επιλέξιμες δράσεις για κοινοτική συγχρηματοδότηση	56
4.8	Συνεισφορά της κοινότητας στη χρηματοδότηση του LEADER +	57
4.9	Δομή μιας πρότασης προγράμματος στο πλαίσιο της κοινοτικής πρωτοβουλίας LEADER +	57
5	ΚΕΦΑΛΛΑΙΟ 5 ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ LEADER +	59
6	ΚΕΦΑΛΛΑΙΟ 6 ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ	
6.1	Μελέτη κατασκευής πέτρινων παραδοσιακών σπιτιών	62
6.2	Μελέτη κατασκευής παραδοσιακής ταβέρνας	88
	Βιβλιογραφία	114
	Παράρτημα	115

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αναζητώντας το θέμα της πτυχιακής εργασίας μας καταλήξαμε σε ένα θέμα αρκετά πρωτότυπο και ενδιαφέρον. Το θέμα 'Ιστορική αναδρομή του LEADER' ήταν επιλογή της κυρίας Παπαδάτου Θεοδώρας.

Οι γνώσεις μας για το θέμα αυτό ήταν μηδαμινές. Τις πρώτες πληροφορίες τις πήραμε από την κυρία Παπαδάτου Θεοδώρα ,η οποία μας υπέδειξε και τις πηγές άντλησης στοιχείων για την έρευνά μας.

Βασική λοιπόν πηγή πληροφοριών μας υπήρξε το Υπουργείο Γεωργίας το οποίο και επισκεφήκαμε αρκετές φορές. Επίσης επισκεφθήκαμε και την Συνεταιριστική Αυτοδιοικητική Ζακύνθου Α.Ε.(Σ.Α.Ζ. Α.Ε.) μιας και ήταν η πλέον αρμόδια για να μας δώσει τις απαραίτητες πληροφορίες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1.

1.1. «Η σύγχρονη Κοινοτική αντίληψη της « στρατηγικής της ανάπτυξης»

Στο κατώφλι της ευρωπαϊκής οικονομικής ενοποίησης, η Ενωμένη Ευρώπη εμφανίζεται με αποκρυσταλλωμένες θέσεις αναπτυξιακής στρατηγικής.

Με συνειδητοποιημένη πλήρως την λογική της αναπτυξιακής διαδικασίας των «λιγότερο ανεπτυγμένων» περιοχών της, η Κοινότητα δείχνει μια ευαισθησία, έχοντας πλήρη τη συναίσθηση σφαλμάτων του παρελθόντος, σφαλμάτων που, πέρα από τις όποιες αρνητικές επιπτώσεις, είχαν ένα πολύ σημαντικό θετικό αποτέλεσμα: την κτήση μιας πολύτιμης εμπειρίας, αλλά και της συνειδητοποίησης ότι ο ανταγωνισμός του ευρύτερου ευρωπαϊκού χώρου στη διεθνή αγορά έναντι άλλων οικονομικών γεωγραφικών χωρών (π.χ. ΗΠΑ) προϋποθέτει όχι απλά την σύγκλιση των οικονομιών των Κρατών Μελών που συνθέτουν την Ε.Ε., αλλά την οικονομική και λειτουργική ενοποίηση των περιφερειών της στο βαθμό που οι τυχόν αποκλίσεις στο επίπεδο ανάπτυξης αυτών των περιφερειών λειτουργούν οπωσδήποτε ανασταλτικά στις προσπάθειες της συνολικής βελτίωσης της διεθνούς ανταγωνιστικής θέσης της Κοινότητας.

Η ανάπτυξη των λιγότερο ανεπτυγμένων αγροτικών περιοχών της Κοινότητας ως στρατηγικός στόχος, αλλά και ως μεθοδολογική προσέγγιση διαμορφώθηκε σταδιακά μέσα από λογικές απόλυτης στήριξης του γεωργικού εισοδήματος – έστω και αν αυτή η λογική οδηγούσε στη δημιουργία πλεονασμάτων της γεωργικής παραγωγής – λογικές τομεακής παρέμβασης για να καταλήξει στην ιδέα της ολοκληρωμένης παρέμβασης, ιδέας που κερδίζει έδαφος, έναντι των προηγούμενων προτεραιοτήτων της.

Το πέρασμα αυτό ανάμεσα στις λογικές αυτές αποτυπώνεται στις προτεραιότητες του Κοινοτικού Προϋπολογισμού: Αν στις δύο πρώτες δεκαετίες της Ενωμένης Ευρώπης χαρακτηρίστηκαν από διογκωμένους προϋπολογισμούς στήριξης του γεωργικού εισοδήματος και των τιμών παραγωγού, σήμερα η λογική αυτή φαίνεται μάλλον ανεδαφική: Ο τομέας των Διαρθρώσεων η «συνεργασία» των Ταμείων της πάνω στην λογική της στήριξης Ολοκληρωμένων προγραμμάτων ανάπτυξης η έμφαση στην ενεργοποίηση του τοπικού ενδογενούς δυναμικού των περιφερειών συνιστούν τις νέες παραμέτρους αυτής της στροφής.

Η Ευρωπαϊκή κοινότητα προετοιμάζεται για την πολιτική της ταυτότητα, την ταυτότητα μιας μεγάλης ενιαίας «ευρωπαϊκής οικογένειας» προχωρώντας πλέον με βήματα σίγουρα και σταθερά προς την κατεύθυνση αυτή.

Η Νέα Διαρθρωτική Πολιτική αντανakλά ξεκάθαρα την αναπτυξιακή στρατηγική που υιοθετεί:

Τα «Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης», η πολυταμειακή παρέμβαση, η εξουσιοδότηση προς την Επιτροπή των Ε.Κ. να προτείνει και να υιοθετήσει «Κοινοτικές Πρωτοβουλίες», αποτελούν ορισμένες «τυπικές» εκδηλώσεις αυτής της «στροφής» που πραγματοποιεί η νέα Διαρθρωτική Πολιτική της Ε.Ο.Κ.

Η Κοινοτική Πρωτοβουλία L.E.A.D.E.R. χρήση της οποίας κάνει σήμερα η χώρα μας με τον ορισμό ΟΜΑΔΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ – εφοδιασμένες με τα στοιχεία της «αυτονομίας σχεδιασμού» και της «οικονομικής αυτοτέλειας και αυτοδιαχείρισής» - δίνουν το στίγμα της νέας θεώρησης και αντιμετώπισης της τοπικής ανάπτυξης από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

Μέσα σε αυτό το δυναμικά διαμορφούμενο σχήμα στρατηγικής της ανάπτυξης οι προτάσεις μας θα μπορούσαν να προκύψουν ως μία φυσική συνέπεια της ανάλυσης που προηγήθηκε :

1. Έμφαση στον ανθρώπινο παράγοντα : η επένδυση θα πρέπει να επικεντρωθεί μάλλον στον ανθρώπινο παράγοντα και λιγότερο σε εξωγενείς παραμέτρους του συστήματος . Εδώ μπορεί κανείς να υποστηρίξει την αναγκαιότητα μιας συνεχούς κατάρτισης εκπαίδευσης και επιμόρφωσης του τοπικού πληθυσμού . Ο Συνεταιρισμός και γενικότερα το Συνεταιριστικό κίνημα μέσα από την υγιή λειτουργία του μπορεί και πρέπει να διαδραματίσει ένα κυριαρχικό ρόλο στη διαδικασία αυτή , καθώς και σε κάθε διαδικασία που έχει να κάνει με την ενεργοποίηση του ενδογενούς δυναμικού .
2. Έμφαση θα πρέπει επίσης να δοθεί στην ανάπτυξη Τοπικών Πρωτοβουλιών και της Τοπικής Επιχειρηματικής Δράσης , μέσα από την οποία αναδειχεται η τοπική επιχειρηματική ικανότητα .
3. Βελτίωση - στο τοπικό επίπεδο - της παραγωγικότητας και –μέσω αυτής - της ανταγωνιστικότητας – της αγροτικής περιφέρειας και της παραγωγής της .
4. Αναμφίβολα , βελτίωση της ποιότητας ζωής – που αποτελεί και τον κυριαρχικό στόχο, - όχι απλά την συγκράτηση του τοπικού πληθυσμού στις εστίες του , αλλά και την επανάκαμψη από την πόλη , τουλάχιστον των οριακών πληθυσμιακών ομάδων (π.χ. πρόσφυγες) που συνωστίζονται σήμερα στην Αθήνα και τα άλλα αστικά κέντρα της χώρας.
5. Έμφαση στον εκσυγχρονισμό των δομών της τοπικής οικονομίας , τις καινοτομίες , την ανάπτυξη της δημιουργικής φαντασίας , στο τοπικό επίπεδο .Σύνδεση – με τις σύγχρονες τεχνολογίες επικοινωνίας – του ευρύτερου αγροτικού χώρου μέσα στα όρια της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας .

Η ευρωπαϊκή ενοποίηση είναι πλέον πραγματικότητα , η Ενωμένη Ευρώπη έχει κάθε λόγο να επιδιώκει την σύγκλιση των περιφερειών της ώστε να αντιμετωπίσει τον ανταγωνισμό των άλλων οικονομικών ενοτήτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 LEADER I

2.1. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ LEADER 1991

Στις 15 Μαρτίου 1991, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αποφάσισε την ανάληψη πρωτοβουλίας, που αφορά την αγροτική ανάπτυξη (και που στη συνέχεια θα αναφέρεται ως Leader – Liaison Entre Actions de developpement de l' Economie Rurale)

Στο πλαίσιο της leader, είναι δυνατόν να χορηγηθεί κοινοτική βοήθεια υπό μορφή συνολικών ολοκληρωμένων επιδοτήσεων για να μπορέσουν οι τοπικές ομάδες να εφαρμόσουν τα μέτρα που είναι σύμφωνα με τις κατευθύνσεις που χαράσσονται στην παρούσα ανακοίνωση. Οι ομάδες και το πρόγραμμα που αυτές προτίθενται να εφαρμόσουν επιλέγονται από τα κράτη μέλη και από την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, βάσει ευρύτερων προτάσεων των κρατών μελών.

2.2. ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

Η επανισορρόπηση των δραστηριοτήτων και η διατήρηση ενός επαρκώς διαφοροποιημένου κοινωνικοοικονομικού ιστού προϋποθέτει μια σαφώς ενδογενή και τοπική προσέγγιση βασισμένη στην ύπαρξη ικανοτήτων και εμπειρίας: για το λόγο αυτό, η πρωτοβουλία αποσκοπεί να δημιουργήσει δίκτυο ομάδων τοπικής δράσης για την αγροτική ανάπτυξη, που θα χρησιμοποιεί νέες τεχνολογίες πληροφόρησης και επικοινωνίας και θα διαθέτει σημαντικά περιθώρια αξιολόγησης ώστε να είναι σε θέση να εφαρμόσει σε τοπικό επίπεδο τις ενέργειες που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο των επιδοτήσεων. Οι ενέργειες είναι μέτρα που προβλέπονται για την τοπική ανάπτυξη στο πλαίσιο των κοινοτικών πλαισίων στήριξης.

Στόχος της πρωτοβουλίας είναι να δοθούν καινοτόμες λύσεις που θα έχουν αξία υποδείγματος για το σύνολο των αγροτικών περιοχών και θα εξασφαλίζουν τον βέλτιστο βαθμό αλληλοσυμπλήρωσης μεταξύ των τομεακών ενεργειών.

Στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας θα χρησιμοποιηθεί, ως μορφή παρέμβασης η συνολική επιδότηση σε αρμόδιο οργανισμό που καθορίζεται από το κράτος μέλος. Ο οργανισμός αυτός συντονίζει τη χρήση της επιδότησης από τοπικές ομάδες για την αγροτική ανάπτυξη. Οι τοπικοί οικονομικοί και κοινωνικοί παράγοντες πρέπει να συμμετέχουν στη λειτουργία των ομάδων που, σε ορισμένες περιπτώσεις, μπορούν να είναι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης. Η διαχείριση που θα ανατίθεται σε μεμονωμένες ομάδες θα συντονίζεται από τον εθνικό φορέα και θα αποτελεί το αντικείμενο εγγύησης εκ μέρους του κράτους μέλους.

Οι δημόσιοι, ιδιωτικοί ή ημιδημόσιοι φορείς που θα λειτουργούν ως ομάδες, θα επιλεγούν από τα κράτη μέλη και την Επιτροπή από κοινού ύστερα από προτάσεις που θα υποβάλουν τα κράτη μέλη και σε συνεννόηση με αυτά και αφού ληφθούν υπόψη ορισμένα κριτήρια, από τα οποία άλλα είναι γενικής φύσης, όπως:

- Φερεγγυότητα,
- Διοικητικές ικανότητες,
- επιτόπια εγκατάσταση,
- συμμετοχή στη λειτουργία τους των οικονομικών και κοινωνικών παραγόντων,

και άλλα θα αναφέρονται ειδικά στη πρωτοβουλία, όπως

- η ποιότητα του προγράμματος τοπικής ανάπτυξης που προτείνεται από την Ομάδα
- τεχνογνωσία και εμπειρία στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης,
- αποδοχή των κανόνων λειτουργίας του διεθνικού δικτύου.

Κατά την υποβολή των προτάσεών τους στην Επιτροπή και με την συμφωνία αυτής, τα κράτη μέλη δύνανται να προσθέσουν άλλα εθνικά κριτήρια επιλογής, υπό τον όρο ότι θα τηρηθούν το πνεύμα και οι στόχοι της πρωτοβουλίας.

Θα προταθεί να χρησιμοποιηθούν είτε φορείς που ανταποκρίνονται στα κριτήρια που καθορίζονται ανωτέρω, είτε νέοι φορείς που συστήνουν οι τοπικές κοινότητες με σκοπό τη συμμετοχή στο πρόγραμμα Leader.

Οι ομάδες θα λειτουργούν σε δίκτυα για την ανταλλαγή πληροφοριών και θα χρησιμοποιούν για το σκοπό αυτό, εκτός από τα παραδοσιακά μέσα και νέες τεχνολογίες επικοινωνίας. Έτσι οι ομάδες θα λειτουργούν ως ενδιάμεσοι στις συναλλαγές με μια σειρά δικτύων τηλεματικής και τραπεζών δεδομένων που θα εξασφαλίζουν: επαφές με τουριστικά πρακτορεία, πωλήσεις δι' αλληλογραφίας, κ.λ.π..

Το σύνολο των περιοχών που καλύπτουν το 55% του εδάφους της Κοινότητας, είναι επιλέξιμες για την πρωτοβουλία αυτή. Οι ομάδες που θα επιλεγούν θα πρέπει να έχουν τοπικό χαρακτήρα και να είναι εγκατεστημένοι σε περιοχές με 5000 έως 100000 κατοίκους.

Η πρωτοβουλία Leader αποτελεί αντικείμενο χρηματοδότησης από κοινού εκ μέρους του εκάστοτε κράτους μέλους και της Κοινότητας. Η συνολική συνεισφορά των διαρθρωτικών ταμείων στο Leader για την περίοδο 1990-1993 υπολογίζεται σε 400 εκατομμύρια ECU.

2.3. Η «λογική» LEADER

Αν θελήσει κανείς να δει τη λογική LEADER από τα αρχικά γαλλικών λέξεων, που αποδίδονται στα ελληνικά ως «σύνδεση μεταξύ των ενεργειών / δράσεων για την ανάπτυξη της Αγροτικής Οικονομίας» στα στενά πλαίσια μιας ακόμα πολυτομεακής και πολυταμιακής Κοινοτικής Πολιτικής για την ύπαιθρο, αναμφίβολα θα περιοριζόταν στη διαπίστωση ότι η ΕΟΚ επιχειρεί απλά να πετύχει την ανάπτυξη αλλά και την οργάνωση της αγροτικής οικονομίας, μέσα από μια καινούργια ολοκληρωμένη θεώρηση του χώρου, με έμφαση στο μικρό μέγεθος του χώρου αυτού και την παράλληλη ανάπτυξη εξω-γεωργικών πρωτοβουλιών.

Αναμφίβολα, η τοποθέτηση αυτή συνιστά μια διάσταση της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας LEADER, αλλά όχι μόνο.

Προχωρώντας σε μια ευρύτερη θεώρηση του όλου θέματος, διαπιστώνει κανείς ότι πίσω από αυτή την απλοϊκή εξήγηση διαφαίνεται μια ολόκληρη ευρωπαϊκή προοπτική, με συγκεκριμένους στρατηγικούς στόχους, μεθοδολογία, φιλοσοφία, και προπαντός τεκμηριωμένη και υπεύθυνη τοποθέτηση, που ουσιαστικά δίνει το ερέθισμα σε μια διαδικασία επαναοριοθέτησης και επαναϊεράρχησης προτεραιοτήτων, κάτω από τις οποίες η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα λειτούργησε επί σειρά δεκαετιών.

Το LEADER θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως ένα πείραμα.

Η Ενωμένη Ευρώπη δοκιμάζει της δυνάμεις της, όχι στο κρατικό επίπεδο, αλλά στο επίπεδο του μικρόχωρου, μιας δηλαδή περιορισμένης εδαφικής λειτουργικής ενότητας. Δίνει μάλιστα ενδεικτικά ένα πλαίσιο πληθυσμού (5000-100000 κατοίκους), με το σκεπτικό ότι μέσα σε ένα τέτοιο πληθυσμό είναι δυνατόν να βρει ικανοποιητικό φάσμα τοπικών δραστηριοτήτων και επαγγελμάτων, που ναι μεν δεν είναι γεωργία, δένονται όμως κατά τον ένα ή τον άλλο τρόπο με αυτή και ιδιαίτερα με τον αγροτικό χώρο και την εν γένει αγροτική οικονομία.

Η Ενωμένη Ευρώπη δε στέκεται απλά στο στόχο της σύγκλισης των περιφερειών – όρος για την οικονομική ενοποίηση ή ακριβέστερα για την ενοποίηση των οικονομιών των μελών της – αλλά προχωρεί παραπέρα, δοκιμάζοντας το πόσο έτοιμη είναι σήμερα η Ευρώπη στο τοπικό πλέον επίπεδο, να αναπτύξει το ενδογενές δυναμικό, τις ενδογενείς δυνάμεις αυτών των τόπων παρέχοντας για το σκοπό αυτό τα κατάλληλα ερεθίσματα. Ακόμα παραπέρα, η Ευρώπη, δίνοντας έμφαση στην παρατηρητικότητα τους και σε τελική ανάλυση στον ανθρώπινο παράγοντα, τοποθετεί αυτούς στο επίκεντρο της όλης διαδικασίας ανάπτυξης του χώρου τους. Έτσι, ο άνθρωπος του αγροτικού τόπου, του «μικρόχωρου» καθίσταται ταυτόχρονα εκείνος που προτείνει αλλά και αποδέχεται και συμμετέχει στη διαδικασία ανάπτυξης του ίδιου του χώρου του. Το LEADER – στοχεύοντας πέρα από μια απλή σύγκλιση των οικονομιών των περιφερειών – δίνει τη δυνατότητα στον άνθρωπο

που βιώνει την καθημερινότητα , ή ακόμα που βλέπει τον τόπο του να

μαραζώνει από την εγκατάλειψη (κυρίως των νέων ανθρώπων) να προτείνει ιδέες , καινοτόμες , να βρει λύσεις στα προβλήματα που τον απασχολούν , όχι τόσο γι' αυτή την παραγωγή του , αλλά για τις δραστηριότητες εκείνες που ενώ δεν είναι γεωργία , συνδέονται κατά τον ένα ή τον άλλο τρόπο με την γεωργία .

Για παράδειγμα , το να δημιουργήσει κανείς ευκαιρίες για εξω-γεωργική απασχόληση μέσα στον αγροτικό χώρο , είναι πολύ σημαντικό , αν λάβει κανείς υπόψη του , ότι ο άνθρωπος της υπαίθρου πέρα από ένα καλύτερο εισόδημα έχει μεγάλη ανάγκη από μια καλύτερη ποιότητα ζωής , από ένα πλήθος άλλων επαγγελμάτων (εμπόριο , προώθηση των προϊόντων του , προβολή του τόπου του , τον αγροτουρισμό κ.τ.λ.)

Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα πιστεύει ότι μέσα από μια τέτοια διαδικασία , μπορεί να δημιουργήσει δυνατότητες να ξαναζωντανέψουν τόποι που σήμερα – παρά τα όποια τομεακής κυρίως φύσης μέτρα – βλέπουν τις δυνάμεις τους να διασκορπίζονται στα μεγάλα αστικά κέντρα .

Το χωριό δεν πρέπει να κατοικείται μόνο από γεωργούς , ή μόνο από ψαράδες , ή κτηνοτρόφους , αλλά θα πρέπει να καλύπτει ένα ευρύτερο φάσμα δραστηριοτήτων , όπως ο τουρισμός , το εμπόριο , η διαφήμιση , η τηλεματική , η σύγχρονη επικοινωνία και άλλα πολλά .

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 LEADER II

3.1. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ LEADER II

Στις 15 Ιουνίου 1994, η Επιτροπή Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αποφάσισε να αναλάβει πρωτοβουλία υποδειγματικού χαρακτήρα στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης η οποία ονομάστηκε LEADER II (Liaisons Entre Actions de Developpement de l'Economie Rurale).

3.2. ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

Η κοινοτική πρωτοβουλία LEADER I (1991-1993) κατέστησε δυνατή την πειραματική εφαρμογή προσεγγίσεων σε ενδογενή και τοπική κλίμακα, συχνά με τοπική κλίμακα, συχνά με καινοτόμο χαρακτήρα, για την αγροτική ανάπτυξη. Η μέχρι σήμερα κτηθείσα πείρα αποδεικνύει την καταλληλότητα αυτής της προσέγγισης η οποία επέτρεψε στους φορείς αγροτικής ανάπτυξης και στις αγροτικές περιοχές να αξιοποιήσουν το αναπτυξιακό τους δυναμικό, στο πλαίσιο της συνολικής πολιτικής για την προώθηση της αγροτικής ανάπτυξης.

Η πρωτοβουλία LEADER II έχει σκοπό να ενθαρρύνει την ανάληψη καινοτόμων ενεργειών από τους τοπικούς φορείς, δημόσιους και ιδιωτικούς, σε όλους τους τομείς δραστηριοτήτων του αγροτικού χώρου, να ενισχύσει την ανταλλαγή αυτών των εμπειριών σε όλη την Κοινότητα και να βοηθήσει τους φορείς αγροτικής ανάπτυξης των διαφόρων κρατών μελών που το επιθυμούν να αξιοποιήσουν την πείρα που αποκτήθηκε σε άλλες περιοχές, και να υλοποιήσουν από κοινού ορισμένα σχέδια.

3.3. ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ LEADER II

Η πρωτοβουλία LEADER II αποτελεί αντικείμενο χρηματοδότησης από κοινού εκ μέρους του εκάστοτε κράτους μέλους και της Κοινότητας. Η συνολική συνεισφορά των διαρθρωτικών ταμείων στην πρωτοβουλία LEADER για την περίοδο 1994-1999 υπολογίζεται σε 1400 εκατομμύρια ECU σε τιμές 1994, εκ των οποίων 900 εκατομμύρια ECU σε τιμές 1994.

3.4. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΙΔΙΑΙΤΕΡΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΟΥ LEADER

ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ LEADER ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΕΞΗΣ ΕΠΤΑ

- 1 η χωρική προσέγγιση
- 2 η προσέγγιση απο κάτω προς τα πάνω (bottom-up approach)
- 3 οι τοπικές ομάδες (οριζόντια εταιρική σχέση)
- 4 ο καινοτόμος χαρακτήρας των δράσεων
- 5 η διασύνδεση των δράσεων , δηλαδή η ολοκληρωμένη και πολυτομεακή προσέγγιση
- 6 η δικτύωση , περιλαμβανομένης της διακρατικής συνεργασίας
- 7 οι μέθοδοι διαχείρισης και χρηματοδότησης

3.5. Η ΧΩΡΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Η χωρική προσέγγιση αποσκοπεί στον καθορισμό μιας αναπτυξιακής πολιτικής με βάση τη συγκεκριμένη κατάσταση, τα ειδικά μειονεκτήματα και τις αδυναμίες μιας περιοχής. Στο LEADER, η περιοχή αυτή είναι μια αγροτική εδαφική ενότητα με κάποια ομοιογένεια, που χαρακτηρίζεται από εσωτερική κοινωνική συνοχή, κοινή ιστορία και κοινές παραδόσεις και το αίσθημα μιας κοινής ταυτότητας. Το μέγεθος της περιοχής μπορεί να διαφέρει σημαντικά σε συνάρτηση με το πλαίσιο (παραδείγματος χάρι σε περιοχές με μικρή και μεγάλη πυκνότητα πληθυσμού) και την υιοθετούμενη αναπτυξιακή στρατηγική. Η περιοχή αυτή δεν είναι υποχρεωτικό να αντιστοιχεί σε μια προκαθορισμένη διοικητική ενότητα. Η εδαφική ενότητα LEADER έχει καθοριστεί με τρόπο ενδεικτικό στην Ανακοίνωση προς τα κράτη μέλη, ως περιοχή με τουλάχιστον 100000 κατοίκους.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ.

Η σκοπιμότητα της χωρικής προσέγγισης συνδέεται με τη νέα σημασία που δίδεται στον ρόλο των ενδογενών πόρων (και όχι τόσο στους εξωγενείς πόρους) στην προσπάθεια προώθησης της βιώσιμης ανάπτυξης. Οι αγροτικές περιοχές παρουσιάζουν διαφορές μεταξύ τους κάθε περιοχή διαθέτει ένα σύνολο ειδικών και χαρακτηριστικών πόρων που είναι δυνατό να αξιοποιηθούν αποτελεσματικότερα από τους θεσμικούς και άλλους τοπικούς φορείς. Οι φορείς αυτοί είναι σε θέση να γνωρίζουν καλύτερα τα πλεονεκτήματα και τις αδυναμίες της περιοχής και να διαμορφώνουν μια συνολική αντίληψη για τις δυνατότητές της. Οι ενδογενείς πόροι μπορούν να είναι φυσικοί, περιβαλλοντικοί, πολιτιστικοί, ανθρώπινοι, οικονομικοί και χρηματοοικονομικοί, θεσμικοί και διοικητικοί. Ο καθορισμός των αναπτυξιακών πολιτικών σε τοπικό επίπεδο μπορεί να είναι αποτελεσματικότερος και ευκολότερος, εφόσον επιτρέπει τη συγκέντρωση αυτών των πόρων.

Η χωρική προσέγγιση επιτρέπει:

- α) την αξιοποίηση και τη συγκέντρωση των ενδογενών ή χαρακτηριστικών πόρων της περιοχής, οι οποίοι υποεκτιμούνταν στο παρελθόν,
- β) να δημιουργηθούν οι καλύτερες προοπτικές βιώσιμης ανάπτυξης, σε σχέση με τις πολιτικές οι οποίες εφαρμόζουν χωρίς καμιά διάκριση μέτρα για όλες τις μειονεκτικές αγροτικές περιοχές,

γ) να διαμορφωθεί μια συνολική εικόνα για την περιοχή .

3.6. Η ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΑΠΟ ΚΑΤΩ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΑΝΩ.

Η προσέγγιση “από κάτω προς τα πάνω” αποσκοπεί στο να ενθαρρύνει τη συλλογική λήψη αποφάσεων σε τοπικό επίπεδο για όλες τις πτυχές των αναπτυξιακών πολιτικών. Επιδιώκεται η συμμετοχή των τοπικών φορέων.

Οι δραστηριότητες εμπύχωσης και κατάρτισης (δημιουργία ικανοτήτων) αποτελούν μια στρατηγική συνιστώσα της προσέγγισης ‘από κάτω προς τα πάνω’ :

1. ευαισθητοποίηση, κατάρτιση, συμμετοχή και κινητοποίηση του τοπικού πληθυσμού για τον εντοπισμό των πλεονεκτημάτων και
2. συμμετοχή των διαφόρων ομάδων συμφερόντων στις στρατηγικές επιλογές του καινοτόμου προγράμματος για την αγροτική ανάπτυξη .
3. διαφάνεια των κριτηρίων επιλογής των δράσεων προς υλοποίηση .

Η συμμετοχή μπορεί να πραγματοποιείται σε διαφορετικά στάδια του προγράμματος. Μπορεί να εξασφαλίζεται μέσω της άμεσης συμμετοχής ή μέσω εκπροσώπων συλλογικών συμφερόντων. Για να είναι αποτελεσματική, η προσέγγιση «από πάνω προς τα κάτω» πρέπει να εφαρμόζεται σε μια σχετικά μικρή περιοχή, οι κάτοικοι της οποίας γνωρίζονται μεταξύ τους, μπορούν να συναντιούνται εύκολα και να συμμετέχουν στη λήψη αποφάσεων. Συνδέεται συνεπώς στενά με τη χωρική προσέγγιση.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Η προσέγγιση «από κάτω προς τα πάνω» είναι μία εναλλακτική δυνατότητα λήψης αποφάσεων σε σχέση με τις περισσότερες παραδοσιακές προσεγγίσεις, οι οποίες συνήθως είναι «από πάνω προς τα κάτω». Είναι μια μέθοδος για να εντοπίζονται οι επιθυμητές αποφάσεις, μέσω της γνωμοδότησης των κατάλληλων ομάδων συμφερόντων σε τοπικό επίπεδο.

Αν δεχτούμε ότι οι αγροτικές περιοχές διαθέτουν εναλλακτικούς πόρους και έχουν να λύσουν διαφορετικά προβλήματα, πρέπει να επινοηθούν μέτρα προσαρμοσμένα στην κάθε περίπτωση: για το λόγο αυτό η λήψη αποφάσεων σε κεντρικό επίπεδο είναι ακατάλληλη ή και ανεπαρκής, διότι δεν μπορεί να προσαρμοστεί στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε περιοχής. Η λήψη αποφάσεων σε τοπικό επίπεδο με συμμετοχική διαδικασία καθίσταται λοιπόν στρατηγικό εργαλείο για να

αναγνωριστεί η ύπαρξη διαφορετικών αναγκών σε θέματα αγροτικής πολιτικής .

Εάν η προσέγγιση αυτή συμβάλλει στη δημιουργία νέων ιδεών , είναι χρήσιμο να τεθεί σε εφαρμογή ήδη από το στάδιο της πρόβλεψης των αναγκών και της κατάρτισης του καινοτόμου προγράμματος για την αγροτική ανάπτυξη .

Ένας άλλος λόγος είναι το γεγονός ότι η λήψη αποφάσεων με συμμετοχική διαδικασία μπορεί να εξασφαλίσει , όταν λειτουργεί αποτελεσματικά , μια ευρεία και δίκαιη εκπροσώπηση όλων των ενδιαφερομένων ομάδων , παρέχοντας με τον τρόπο αυτό τη δυνατότητα να διαμορφωθεί συναίνεση , να επιλυθούν οι διαφορές και να ευνοηθεί η δημιουργία νέων σχέσεων ανάμεσα στους διάφορους τομείς και στις ομάδες .

Η υιοθέτηση της προσέγγισης «από κάτω προς τα πάνω» συνεπάγεται την ανάθεση της εξουσίας λήψης αποφάσεων στο τοπικό επίπεδο σε σχέση με άλλα επίπεδα διακυβέρνησης . Μπορεί να επιφέρει μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα , περισσότερη ευελιξία σε θέματα αγροτικής ανάπτυξης , αποκέντρωση και μεγαλύτερη συναίνεση σε τοπικό επίπεδο .

3.7. Η ΤΟΠΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

Στο πλαίσιο του LEADER II , η ομάδα τοπικής δράσης (ΟΤΔ) είναι ένα σύνολο δημόσιων και ιδιωτικών φορέων , οι οποίοι συνδέονται στο πλαίσιο εταιρικής σχέσης , που εντοπίζει μια κοινή στρατηγική και καινοτόμες δράσεις για την ανάπτυξη μιας αγροτικής περιοχής . Οι εν λόγω εταίροι οφείλουν να εκπροσωπούν τους βασικούς φορείς της οικονομικής και κοινωνικής ζωής της περιοχής , τους διάφορους τομείς και τις ενώσεις που ασχολούνται με τα θέματα του περιβάλλοντος , της κοινωνικής και πολιτισμικής ένταξης .

Οι άλλοι συλλογικοί φορείς LEADER II έχουν περισσότερο θεματικό χαρακτήρα και οφείλουν επίσης , για τον τομέα παρέμβασής τους , να διαθέτουν μια ολοκληρωμένη στρατηγική για την ανάπτυξη της περιοχής .

Αυτές οι τοπικές ομάδες είναι πιθανόν να δημιουργήθηκαν για ένα συγκεκριμένο σκοπό ή , σε ορισμένες περιπτώσεις , μπορεί να προϋπήρχαν . Αποφασίζουν γενικά για τις κατευθύνσεις και το περιεχόμενο του καινοτόμου προγράμματος για την αγροτική ανάπτυξη . Λαμβάνουν αποφάσεις για τις διάφορες ενέργειες που πρόκειται να χρηματοδοτηθούν . Σε ορισμένες περιπτώσεις , θέτουν άμεσα σε εφαρμογή τις αποφάσεις αυτές , ενώ σε ορισμένες άλλες περιπτώσεις οι πληρωμές πραγματοποιούνται από έναν οργανισμό εξουσιοδοτημένο να χειρίζεται τις ενισχύσεις που προέρχονται από δημόσια κεφάλαια .

Η ΟΤΔ που δεν αντιστοιχεί ούτε σε δημόσια υπηρεσία ούτε σε

ιδιωτικό φορέα , είναι μια από τις πλέον πρωτότυπες ιδιαιτερότητες και στρατηγικές που εισήγαγε η πρωτοβουλία LEADER : εξουσιοδοτημένη να λαμβάνει αποφάσεις και να χειρίζεται έναν σχετικά σημαντικό προϋπολογισμό , αποτελεί κατά κανόνα έναν νέο τρόπο οργάνωσης , ο οποίος μπορεί να επηρεάσει σημαντικά τη θεσμική και πολιτική ισορροπία της περιοχής .

ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Ο βασικός λόγος για τον οποίο ανατίθεται η διαχείριση του LEADER στη τοπική ομάδα είναι ότι η ομάδα αυτή οφείλει να είναι περισσότερο αποτελεσματική , για να προωθήσει την τοπική πρωτοβουλία σε σχέση με τις υφιστάμενες διοικητικές υπηρεσίες και τους οργανισμούς . Μια μακρά παράδοση κλαδικών πολιτικών και προσέγγισης «από πάνω προς τα κάτω» φαίνεται ότι επέφερε , σε πολλές περιπτώσεις , ανεπάρκεια οργάνωσης και δυναμικής στις αγροτικές περιοχές .

Η τοπική ομάδα οφείλει :

- 1 : να κινητοποιήσει γύρω από ένα κοινό σχέδιο το σύνολο των ζωντανών δυνάμεων της περιοχής ,
- 2 : να διαθέτει αυτονομία στη λήψη αποφάσεων και ικανότητα να αντιμετωπίζει από διαφορετική οπτική γωνία τους τοπικούς πόρους ,
- 3 : να επιδιώκει να εξασφαλίζει την ορθή διασύνδεση των δράσεων ,
- 4 : να είναι ελαστική και ευέλικτη σε θέματα διαχείρισης ,
- 5 : να διαθέτει την ικανότητα να αξιοποιεί τις ευκαιρίες που παρέχουν οι τοπικοί πόροι ,
- 6 : να είναι περισσότερο ανοικτή στις καινοτόμες αντιλήψεις ,
- 7 : να είναι σε θέση να ενσωματώνει χωριστές κλαδικές προσεγγίσεις , με στόχο την ορθότερη αξιοποίησή τους .

Μια άλλη αιτία είναι ότι η σύσταση ομάδων , κυρίως στις περιπτώσεις όπου δεν υπάρχει ικανοποιητική διάρθρωση του τοπικού επιπέδου της δημόσιας διοίκησης , ενισχύει στην αποκέντρωση σε υποπεριφερειακό επίπεδο και αυξάνει τον βαθμό της επικουρικότητας . Η ευρεία εκπροσώπηση όλων των ομάδων τοπικών συμφερόντων στο πλαίσιο της ΟΤΔ αποτελεί προϋπόθεση για να εξασφαλιστούν τόσο η συνολική προοπτική και η πολυτομεακή προσέγγιση όσο και η διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας .

3.8. Ο ΚΑΙΝΟΤΟΜΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ

Ένας σημαντικότερος στόχος του LEADER II είναι να ενθαρρύνει την ανάληψη καινοτόμων ενεργειών από τους τοπικούς φορείς, δημόσιους και ιδιωτικούς, σε όλους τους τομείς δραστηριοτήτων του αγροτικού χώρου, να ενισχύσει την ανταλλαγή αυτών των εμπειριών σε όλη τη Κοινότητα και να βοηθήσει τους φορείς αγροτικής ανάπτυξης των διαφόρων κρατών μελών που το επιθυμούν να αξιοποιήσουν τη πείρα που αποκτήθηκε σε άλλες περιοχές, και να υλοποιήσουν από κοινού ορισμένα σχέδια.

Η καινοτομία συνδέεται λοιπόν στενά με τη μεταφορά και την δικτύωση. Σε σχέση με το LEADER I, υπήρξε μετατόπιση του κέντρου βάρους από την πειραματική εφαρμογή μιας καινοτόμου προσέγγισης της αγροτικής ανάπτυξης προς την πειραματική εφαρμογή συγκεκριμένων δράσεων καινοτόμου χαρακτήρα.

Η καινοτομία και η δυνατότητα επίδειξης εντάσσονται στα κριτήρια επιλεξιμότητας των ενεργειών που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του LEADER II. Στην ανακοίνωση προς τα κράτη μέλη της 01/07/94 διευκρινίζεται ότι, υιοθετώντας αυτά τα κριτήρια καινοτομίας και δυνατότητας επίδειξης, η Επιτροπή δεν έχει ως στόχο να περιορίσει το πεδίο παρέμβασης αυτής της πρωτοβουλίας σε ορισμένες νεωτεριστικές ενέργειες που είναι δύσκολο να εφαρμοστούν αλλού, αλλά επιθυμεί να εξασφαλίσει αφενός ότι τα προγράμματα που θα χρηματοδοτηθούν θα αποφέρουν μια πραγματική προστιθέμενη αξία σε σχέση με τις άλλες παρεμβάσεις που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο των επιχειρησιακών προγραμμάτων ή σε σχέση με άλλες μορφές παρέμβασης που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο των κοινοτικών πλαισίων στήριξης.

Κάθε τοπική ομάδα μπορεί να θέτει σε εφαρμογή ένα πολύ μεγάλο αριθμό διαφορετικών ενεργειών (κάθε μέτρο περιλαμβάνει αρκετά επιμέρους μέτρα) και θα ήταν πάρα πολύ δύσκολη η αξιολόγηση όλων. Προτείνουμε η τοπική ομάδα να επιλέξει από τρεις μέχρι πέντε ενέργειες τις οποίες θεωρεί ότι είναι οι περισσότερο καινοτόμες και οι οποίες ανταποκρίνονται στα καθορισθέντα στα καθορισθέντα κριτήρια καινοτομίας, σε σχέση με το πλαίσιο, ή περιέχουν στοιχεία, η εφαρμογή των οποίων θα μπορούσε να μεταφερθεί και σε άλλες περιοχές.

Ο ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΚΑΙΝΟΤΟΜΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ

Έχουν δοθεί πολλοί ορισμοί του καινοτόμου χαρακτήρα τον οποίο πρέπει να έχουν οι δράσεις LEADER. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι αυτές μπορούν να αφορούν:

1 : δράσεις που αποσκοπούν σε νέες μορφές αξιοποίησης των τοπικών πόρων (ειδικοί πόροι του αγροτικού κόσμου, κυρίως στο

πολιτιστικό και περιβαλλοντικό επίπεδο), τουριστικά προϊόντα που να αξιοποιούν την ταυτότητα της περιοχής, δράσεις που αποσκοπούν στη βελτίωση της ικανότητας του πληθυσμού να αναλαμβάνει πρωτοβουλίες.

2 : ορισμένες ενδιαφέρουσες δράσεις για την τοπική ανάπτυξη, οι οποίες δεν λαμβάνονται υπόψη από άλλες αναπτυξιακές πολιτικές (ευρωπαϊκά προγράμματα ή εθνικά μέτρα).

3 : δράσεις που δίνουν νέες απαντήσεις στις αδυναμίες και στα προβλήματα των αγροτικών περιοχών, όπως π.χ. η παρακμή της γεωργικής δραστηριότητας και της απασχόλησης, η εγκατάλειψη της περιοχής από τα άτομα με υψηλότερο βαθμό κατάρτισης, η αύξηση της ανεργίας των νέων και ο επισφαλής χαρακτήρας της απασχόλησης, η αυξανόμενη απομόνωση που οφείλεται στην ανυπαρξία ορισμένων υπηρεσιών προς τις επιχειρήσεις ή τους ιδιώτες, η υποβάθμιση του περιβάλλοντος.

4 : δράσεις που αντιστοιχούν στον κλασσικό ορισμό της καινοτομίας, και ιδίως της τεχνολογικής : ένα νέο προϊόν, μια νέα μέθοδος, μια νέα μορφή οργάνωσης, μια νέα αγορά.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ.

Ο επιδιωκόμενος στόχος με την εισαγωγή της έννοιας της καινοτομίας στο LEADER μπορεί να παρουσιαστεί διαφορετικά για κάθε ένα από τα εξής τέσσερα κριτήρια :

1 : οι καινοτόμες δράσεις που αποσκοπούν στην αξιοποίηση των τοπικών πόρων μπορούν να θεωρηθούν καινοτόμες για δύο λόγους :

α) η τάση παγκοσμιοποίησης είναι ένας νέος εξωτερικός περιοριστικός παράγοντας που απειλεί με μεγαλύτερη περιθωριοποίηση τις αγροτικές αγορές οι οποίες δεν είναι σε θέση να διαφοροποιήσουν τις τοπικές παραγωγές τους.

β) η παρακμή του γεωργικού τομέα και των παραδοσιακών πολιτικών στήριξης αυτού του τομέα δημιουργεί ένα εσωτερικό εμπόδιο στη διαφοροποίηση.

Οι τοπικοί πόροι αποτελούν ιδιαίτερα χαρακτηριστικά μιας περιοχής, συνδέονται με το περιβάλλον, την ιστορία της, τον πολιτισμό της κ.τ.λ. και είναι κατά κανόνα υψηλής ποιότητας. Η αξιοποίηση τους μπορεί να έχει στρατηγική σημασία για την αγροτική ανάπτυξη, με δύο τρόπους :

α) ο εντοπισμός αναξιοποίητων αγορών επιτρέπει την εμπορία των τοπικών προϊόντων (διατροφής, τουριστικών κ.λ.π.) σε αποδοτικότερες τιμές, ενώ ταυτόχρονα εξασφαλίζει τη βιωσιμότητά τους σε σχέση με τον ανταγωνισμό των βιομηχανικών προϊόντων που προορίζονται για τις παγκόσμιες αγορές.

β) η διαφοροποίηση του αγροτικού κοινωνικο-οικονομικού ιστού επιτρέπει τη δημιουργία εναλλακτικών προς τη γεωργία δραστηριοτήτων.

2 : επειδή οι καινοτόμες δράσεις δεν περιλαμβάνονται στις άλλες αναπτυξιακές πολιτικές, καθιστούν την προσέγγιση LEADER ευδιάκριτη, εφόσον εφαρμόζεται σε διαφορετικούς τομείς από αυτούς που καλύπτουν οι παραδοσιακές πολιτικές. Ενδεικτικά αναφέρουμε :

α) το LEADER μπορεί να αποτελέσει συμπληρωματικό μέτρο σε άλλα ευρωπαϊκά και εθνικά προγράμματα, τα οποία καθιερώνουν μια κατανομή της εργασίας. Π.χ., ο συντονισμός και η συγκέντρωση των πόρων είναι αποτέλεσμα ενεργειών του LEADER, ενώ η εφαρμογή στην πράξη χρηματοδοτείται από άλλα προγράμματα.

β) το LEADER εστιάζεται σε άυλες επενδύσεις, ενώ οι υλικές επενδύσεις υπάγονται σε άλλα μέτρα.

γ) το LEADER στηρίζει τομείς που δεν έχουν λάβει μέχρι σήμερα ενίσχυση από άλλα προγράμματα υπέρ των απομονωμένων αγροτικών περιοχών : πολιτισμός, φυσικό περιβάλλον, αποκατάσταση της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς, αγροτουρισμός, αναδιοργάνωση της διαδικασίας από τον παραγωγό μέχρι τον καταναλωτή, αναδιοργάνωση της προσφοράς και της ζήτησης, δημιουργία νέων προϊόντων κ.λ.π.

3 : Οι καινοτόμες δράσεις που δίνουν νέες απαντήσεις στα παραδοσιακά ή νέα προβλήματα των αγροτικών περιοχών έχουν στόχο να ενθαρρύνουν τις πρωτοβουλίες σε τοπικό επίπεδο, για να βρεθούν εναλλακτικές λύσεις μακροχρόνιας προοπτικής. Αν και οι δράσεις αυτές βασίζονται εν μέρει σε δημοσιονομικές μεταφορές και σε ενισχύσεις όπως στο παρελθόν, ενθαρρύνουν την ανεύρεση νέων δυνατοτήτων και την ανάκτηση της ελκυστικότητας των αγροτικών περιοχών. Επιτρέπουν, με τον τρόπο αυτό, να βρεθούν νέοι τρόποι παροχής υπηρεσιών και δημιουργίας εισοδημάτων στις αραιοκατοικημένες περιοχές.

4 : Οι καινοτόμες δράσεις που συνδέονται πιο παραδοσιακά με την τεχνολογική καινοτομία δεν αποσκοπεί τόσο την ριζική καινοτομία, αλλά κυρίως στην προσαρμόσιμη καινοτομία ή στην μεταφορά καινοτομίας (υποσημείωση), η οποία επιτρέπει να συνδυαστούν με έναν νέο τρόπο οι παραδοσιακές τοπικές γνώσεις με τις ευρέως διαδεδομένες τεχνολογίες (βιομηχανικές τεχνολογίες, τεχνολογίες της πληροφόρησης και της επικοινωνίας). Έτσι, συμβάλει στη δημιουργία νέων προϊόντων, νέων μεθόδων παραγωγής, νέων μορφών οργάνωσης ή εξεύρεσης νέων αγορών.

(Υποσημείωση : Αυτοί οι τρεις τύποι καινοτομίας {ριζικής, προσαρμόσιμης, και εκ μεταφοράς} αντιστοιχούν σε τρεις τύπους προσεγγίσεων ή στάδια κατά τον συνδυασμό ανάμεσα στις τοπικές τεχνολογίες και τις τυποποιημένες τεχνολογίες. Η εκ μεταφοράς καινοτομία επιτρέπει την εισαγωγή μιας νέας τεχνολογίας, μέσω της αναπαραγωγής ενός προϊόντος ή μιας μεθόδου οργάνωσης που εφαρμόζεται αλλού, αλλά με τη χρησιμοποίηση των ενδογενών πόρων. Η προσαρμόσιμη καινοτομία αντιστοιχεί σε ένα ανώτερο στάδιο στο οποίο, πέρα από τη μεταφορά της καινοτομίας, συνεπάγεται την προσαρμογή και την τροποποίηση των νέων τεχνολογιών, σε συνάρτηση με τις τοπικές τεχνολογίες. Η ριζική καινοτομία συνεπάγεται μια σημαντική τροποποίηση η οποία εξασφαλίζει προσωρινά μία θέση μονοπωλίου για τον εμπνευστή της καινοτομίας.)

3.9. Η ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ, ΔΗΛΑΔΗ Η ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΚΑΙ ΠΟΛΥΤΟΜΕΑΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Η διασύνδεση των δράσεων δηλώνεται στο ακρωνύμιο της πρωτοβουλίας LEADER «Δεσμοί μεταξύ των δράσεων για την ανάπτυξη της αγροτικής οικονομίας». Οι δράσεις και τα σχέδια που προβλέπονται στο πρόγραμμα καινοτομίας δεν πρέπει να είναι επιμέρους και χωριστά μέτρα (για παράδειγμα, μαθήματα κατάρτισης, αφ' ενός, και ενισχύσεις για τη δημιουργία κατοικιών στο αγρόκτημα, αφ' ετέρου), αλλά πρέπει να είναι συντονισμένες και να εντάσσεται σε ένα συνεκτικό σύνολο. Η ένταξη αυτή μπορεί να αφορά δράσεις που υλοποιούνται στον ίδιο τομέα ή σε διαφορετικούς τομείς, όπως οι δράσεις του προγράμματος ή οι ειδικές ενότητες δράσεων.

Μια προσέγγιση τομεακού τύπου έχει στόχο να λαμβάνεται υπόψη το σύνολο των διαδικασιών παραγωγής και οργάνωσης με άξονα ένα προϊόν, μια υπηρεσία, ένα σχέδιο ή ειδικό θέμα, από την έναρξη (τοπικοί πόροι) μέχρι το τέλος (διανομή, εμπορία), περνώντας από όλα τα ενδιάμεσα στάδια μεταποίησης. Επιδιώκεται η δημιουργία όσο το δυνατόν περισσότερων σχέσεων με τις υφιστάμενες δραστηριότητες ή με αυτές που είναι δυνατό να αναπτυχθούν στην περιοχή. Η προοπτική αυτή επιτρέπει τη δράση για όλα τα προβλήματα και στο επίπεδο των βασικών σημείων της διαδικασίας που θα μπορούσαν να έχουν στρατηγικό χαρακτήρα για την περιοχή.

Μια άλλη πιο σύνθετη προσέγγιση έχει στόχο να υπάρξουν όσο το δυνατόν περισσότερες διατομεακές συνδέσεις που είναι δυνατό να δημιουργηθούν μεταξύ των δράσεων. Επιδιώκεται η υιοθέτηση μιας συνολικής αντίληψης για την παρέμβαση, για τη συμμετοχή όλων των φορέων της περιοχής (οικονομικών, κοινωνικών, πολιτιστικών, περιβαλλοντικών), για να υπάρξουν περισσότερες δράσεις σε πολυτομεακό επίπεδο.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Η εισαγωγή της έννοιας της «διασύνδεσης των δράσεων» και της «πολυτομεακής προσέγγισης» έχει σαν βασικό στόχο να επιτρέψει την αναδιοργάνωση και τον καλύτερο συντονισμό των διαφόρων κλαδικών προσεγγίσεων, οι οποίες συχνά χαρακτηρίζουν τις πολιτικές αγροτικής ανάπτυξης. Πρόκειται για τη δημιουργία ενός συνεκτικού συνόλου μέτρων, τα οποία δεν τίθενται σε εφαρμογή ανεξάρτητα ή και σε αντιπαράθεση μεταξύ τους.

Η συνολική και ολοκληρωμένη προσέγγιση του σχεδιασμού :

- 1 : δημιουργεί συνέργιες ή αξιοποιεί αυτές που ήδη υπήρχαν ανάμεσα στους διάφορους τομείς ,
- 2 : αυξάνει τη γενική αποτελεσματικότητα του προγράμματος και τη βιωσιμότητα των μεμονωμένων ενεργειών ,
- 3 : ευνοεί τη διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας , δημιουργώντας εναλλακτικές δραστηριότητες προς τον παρακμάζοντα γεωργικό τομέα και ενισχύοντας την ικανότητα να αντιμετωπισθεί η κρίση αυτού του τομέα .

3.10. Η ΔΙΚΤΥΩΣΗ, ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η δικτύωση και η διακρατική συνεργασία δημιουργούν το πλαίσιο που διευκολύνει τη διακίνηση των πληροφοριών και την ανταλλαγή εμπειριών ανάμεσα στα άτομα που συμμετέχουν σε δράσεις αγροτικής ανάπτυξης . Συμβάλλουν στη διαφορά και στην προβολή αυτών των εμπειριών . Οι συμμετέχοντες δεν είναι μόνο οι τοπικές ομάδες LEADER , αλλά και τοπικοί συλλογικοί φορείς , οι κοινωνικοί και οικονομικοί εταίροι και οι τοπικές ενώσεις . Η δικτύωση αφορά επίσης τις εθνικές και περιφερειακές διοικήσεις , ενώ δεν αφορά άμεσα η διακρατική συνεργασία .

Το LEADER II έχει προβλέψει διάφορους μηχανισμούς δικτύωσης και ανταλλαγών :

- 1 : Το παρατηρητήριο LEADER διευκολύνει τις ανταλλαγές σε ευρωπαϊκό επίπεδο , συλλέγει και διαδίδει πληροφορίες για τις καινοτόμες πρακτικές και τα πρότυπα και εφαρμόζει διαδικασία τεχνικής βοήθειας που έχει στόχο να διευκολύνει τη δημιουργία και την υλοποίηση σχεδίων διακρατικής συνεργασίας ανάμεσα σε αγροτικές περιοχές .
- 2 : Εθνικές Μονάδες Εμπύκωσης του δικτύου έχουν συσταθεί σε έντεκα χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης . Έχουν ως αποστολή την πληροφόρηση των ομάδων LEADER σε εθνικό επίπεδο , την παροχή τεχνικής βοήθειας και στήριξης για την εφαρμογή του LEADER .
- 3 : Η διακρατική συνεργασία είναι μια συμφωνία ανάμεσα σε τοπικές ομάδες περισσότερων κρατών μελών , έχει περισσότερο επίσημο χαρακτήρα από την απλή οργάνωση δικτύου , αποσκοπεί στη μεταφορά γνώσεων , στην αναζήτηση συμπληρωματικών ρόλων και στην από κοινού παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών , στις ανταλλαγές

ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Η δικτύωση ορίστηκε ως υποχρέωση όλων των άμεσων δικαιούχων του LEADER οι οποίοι έχουν έναντι του δικτύου ορισμένες υποχρεώσεις, κυρίως σε θέματα παροχής πληροφοριών για τις υλοποιούμενες δράσεις.

Διευκολύνοντας τις ανταλλαγές και τη διακίνηση πληροφοριών για τις πολιτικές αγροτικής ανάπτυξης, την προβολή και τη μεταφορά καινοτομιών, η οργάνωση του δικτύου έχει στόχο:

1 : να μειώσει την απομόνωση και να βελτιώσει το απόθεμα πληροφόρησης και των σημείων αναφοράς των τοπικών ομάδων, ενισχύοντας με τον τρόπο αυτό την ικανότητά τους να λαμβάνουν αποφάσεις και την αποτελεσματικότητα των δράσεων για την αγροτική ανάπτυξη.

2 : να δημιουργήσει μια βάση πληροφοριών και αναλύσεων για τις καινοτόμες ενέργειες και πρακτικές, με στόχο να προωθήσει τη μεταφορά τεχνογνωσίας και των καλύτερων πρακτικών ανάμεσα στις αγροτικές περιοχές.

3.11. ΟΙ ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Ανάμεσα στο LEADER I και στο LEADER II, η αποκέντρωση της διαχείρισης του LEADER στα κράτη μέλη σε εθνικό και σε περιφερειακό επίπεδο (το LEADER II υλοποιείται μέσω 102 εθνικών ή περιφερειακών προγραμμάτων) τροποποίησε σε πολλές περιπτώσεις τον βαθμό χρηματοδοτικής αυτονομίας των τοπικών ομάδων. Αυτός ο βαθμός αυτονομίας παρουσιάζει σημαντικές διαφορές μεταξύ των κρατών μελών, ακόμα και μεταξύ των περιφερειών στο ίδιο κράτος μέλος: οι ειδικές διοικητικές λειτουργίες κάθε κράτους, η μορφή παρέμβασης που επέλεξε το κράτος μέλος και ενέκρινε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το ύψος της συνολικής χρηματοδότησης, οι μέθοδοι δημόσιας συγχρηματοδότησης, η διοικητική διάρθρωση των τοπικών ομάδων είναι όλα τα στοιχεία που καθορίζουν τις αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης του LEADER.

Ανεξάρτητα από τις μεθόδους δημοσιονομικής διαχείρισης, η χρηματοδότηση μπορεί να θεωρηθεί ως ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της Πρωτοβουλίας επειδή, στις περισσότερες περιπτώσεις, οι τοπικές ομάδες:

1 : καθορίζουν τον προϋπολογισμό τους βάσει των κατευθύνσεων του καινοτόμου προγράμματός τους για την αγροτική ανάπτυξη το οποίο έχουν προτείνει,

2 : κατανέμουν τους πόρους ανάμεσα στα διάφορα μέτρα,

3 : εγκρίνουν τις δράσεις κατά τη διάρκεια παρουσιάσής τους από τους φορείς υλοποίησης σχεδίων,

4 : τροποποιούν και προσαρμόζουν τις χορηγήσεις κατά τη διάρκεια εφαρμογής, εάν κριθεί σκόπιμο,

5 : είναι υπεύθυνες για τις αποφάσεις τους .

Η λήψη αποφάσεων χρηματοδότησης από μία ομάδα , η οποία δεν είναι πάντοτε δημόσια υπηρεσία , της παρέχει μια κάποια εξουσία και παραμένει ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του LEADER . Αποτελεί έναν από τους όρους που πρέπει να πληρούνται , για να είναι δυνατό να ακολουθούνται οι αρχές της προσέγγισης «από πάνω προς τα κάτω» και «της χωρικής προσέγγισης» και για να είναι σε θέση η τοπική ομάδα να υλοποιεί τους επιδιωκόμενους στόχους .

Οι ειδικές μέθοδοι διαχείρισης του LEADER επηρέασαν σε όλες τις περιπτώσεις σημαντικά την εφαρμογή του προγράμματος και την ελαστικότητά της .

Ορισμός

Οι βασικοί συγχρηματοδότες θέτουν στη διάθεση της ομάδας LEADER μια συνολική χρηματοδότηση για την εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου τοπικού προγράμματος . Η σύμβαση που συνδέει τις ομάδες LEADER με τους υπευθύνους του εθνικού ή περιφερειακού περιέχει τουλάχιστον :

1 : πρόγραμμα προβλέψεων που αποτελεί πλαίσιο αναφοράς για όλες τις αποφάσεις χρηματοδότησης της τοπικής ομάδας ,

2 : το σχέδιο χρηματοδότησης για κάθε έτος , μέτρο και ταμείο

3 : τις διαδικασίες επιλογής των φορέων υλοποίησης σχεδίων .

Όμως ανεξάρτητα από τον βαθμό αυτονομίας της τοπικής ομάδας , η ανάθεση της διαχείρισης στις ομάδες είναι μερική , εφόσον οι διοικητικές υπηρεσίες που είναι αρμόδιες για το LEADER εξακολουθούν να έχουν την ευθύνη των δημόσιων χρηματοδοτήσεων τις οποίες είναι επιφορτισμένες να εκτελέσουν .

ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Η μερική ανάθεση της λήψης αποφάσεων και της διαχείρισης των χρηματοδοτήσεων προς τις τοπικές ομάδες έχει στόχο :

1 : να τις καταστήσει υπεύθυνες για την κατανομή των ποσών ανάμεσα στα μέτρα , σε συνάρτηση με τις τοπικές ανάγκες ,

2 : την αποκέντρωση της λήψης αποφάσεων και , γενικά , της διαχείρισης ,

3 : την επίτευξη ενός βαθμού χρηματοδότησης αυτονομίας , που θα επιτρέπει την προσαρμογή του σχεδίου στις εξελίξεις των αναγκών που ανακύπτουν κατά τη διάρκεια εφαρμογής ,

4 : να τους δώσει ένα μέσο διαπραγμάτευσης ανάμεσα στους τοπικούς φορείς και στους διάφορους τομείς δραστηριοτήτων .

3.12. ΤΟ LEADER II ΣΕ ΔΡΑΣΗ

Η δράση του LEADER II έχει επεκταθεί σε πολλές χώρες . Μερικά από τα έργα που έχουν δημιουργηθεί με τη βοήθεια της κοινοτικής πρωτοβουλίας LEADER II είναι τα εξής

ΤΟ LEADER II ΣΕ ΑΡΑΚΤΙΧώρα : ΕΛΛΑΔΑ

**Δράση : Δημιουργία και επέκταση ενός κέντρου
Πυλοθεραπείας - Υδροθεραπείας**

Κόστος : 776.000 ECU

ΕΕ : 468.200 ECU

Άλλα δημόσια κεφάλαια : 138.100 ECU

Ιδιωτικός τομέας : 169.700 ECU

Δημιουργήσαμε (με το LEADER I) και μετά επεκτείναμε (με το LEADER II) ένα κέντρο Πυλοθεραπείας - Υδροθεραπείας , αξιοποιώντας τις γνωστές από την αρχαιότητα ιδιότητες του πηλού και του νερού της λίμνης Πικρολίμνης , οι οποίες δεν αξιοποιήθηκαν ποτέ με διαρθρωμένο τρόπο . Αυτό το συγκρότημα , το οποίο διαχειρίζεται μια εταιρία μικτής οικονομίας , υποδέχεται 12.000 πελάτες ετησίως , οι οποίοι επωφελούνται από μια ευρεία σειρά παροχής υπηρεσιών : ξενοδοχείο , εστιατόριο , πισίνες ιαματικών νερών , υδρομασάζ , λασπόλουτρα , σάουνα , ιατρείο , κέντρο φυσιοθεραπείας , αίθουσες γυμναστικής , αθλητικές υποδομές (συμπεριλαμβανομένης της υπαίθριας) , σημείο πώλησης σκευασμάτων από πηλό , κ.λ.π . Το κέντρο , το οποίο είναι ανοικτό όλο το χρόνο , απασχολεί 18 άτομα , από τα οποία τα 10 με πλήρη απασχόληση . Πρόκειται για μια μείζονα υποδομή , η οποία συμβάλει στο να τεθεί τέλος στην οικονομική απομόνωση για να αξιοποιηθεί μια περιοχή που για πολύ καιρό παραμελήθηκε και η οποία στερείται ιδιαίτερης τουριστικής παράδοσης .

ΤΟ LEADER II ΣΕ ΔΡΑΣΗ

Χώρα : ΔΑΝΙΑ

Δράση : Παιδαγωγικό αγρόκτημα

Κόστος : 68.469 ECU

ΕΕ : 17.117 ECU

Άλλα δημόσια κεφάλαια : 17.117 ECU

Ιδιωτικός τομέας : 34.235 ECU

14 εκτροφείς της περιοχής μας LEADER συγκεντρώθηκαν για να δημιουργήσουν ένα παιδαγωγικό αγρόκτημα. Με τίτλο 'βλέπετε αυτό που τρώτε', η δομή παρουσιάζει πολυάριθμα ζώα - μοσχάρια, πρόβατα, ελάφια, αγριογούρουνα, κ.τ.λ., - το κρέας των οποίων καταναλώνεται συχνά. Πέρα από την ψυχαγωγία που προσφέρει, το αγρόκτημα αποτελεί μια 'βιτρίνα' των μορφών που θα πρέπει να λάβει η παραγωγή κρέατος ποιότητας: Τα ζώα εκτρέφονται σύμφωνα με ηθικούς, υγειονομικούς και διατροφικούς κανόνες, οι οποίοι σέβονται την ευημερία τους. Συνεπώς, παρέχουν πολύ υγιεινό κρέας, το οποίο οι επισκέπτες μπορούν να αγοράσουν επιτόπου. Το σχέδιο έχει ένα άμεσο αντίκτυπο υποδειγματικού χαρακτήρα στον τομέα της διαφοροποίησης των τοπικών γεωργικών δραστηριοτήτων και εξασφαλίζει, μακροπρόθεσμα, τη δημιουργία πολυάριθμων θέσεων απασχόλησης.

ΤΟ LEADER ΠΕΡΙΛΗΨΗΧώρα : ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ

TERRA DE SOUSA

Δράση : Επαγγελματισμός του κεντήματος

Κόστος : 17.067 ECU

ΕΕ : 12.800 ECU

Άλλα δημόσια κεφάλαια : 4.267 ECU

Στην κοιλάδα de Sousa στο βορειοανατολικό τμήμα της Πορτογαλίας, οι γυναίκες δε διαθέτουν πολύ συχνά άλλη πηγή εισοδήματος εκτός από τις μικρές δραστηριότητες χειροτεχνίας, οι οποίες δεν αμείβονται καλά, όπως το κέντημα. Η ομάδα μας LEADER ανέλαβε μια μακρά διαδικασία επαγγελματισμού του τομέα αυτού, ενέργεια την οποία έχει αναλάβει, επί του παρόντος, μια ιδιαίτερα δυναμική ένωση, η 'La Casa de Risco' (το Σπίτι του υφάσματος). Επετεύχθη μια εργασία επαναφοράς των παραδοσιακών τεχνικών, εκσυγχρονισμού των προτύπων και μηχανοργάνωσης των διαδικασιών. Διοργανώθηκαν περίοδοι κατάρτισης και ενέργειες προώθησης σε αγορές υψηλών προδιαγραφών, αλλά πέραν από τις δράσεις αυτές, διακυβευόταν το θέμα της αξιοπρέπειας περίπου 600 γυναικών: ο μέσος όρος αμοιβής τους έχει ήδη αυξηθεί κατά 33% και κυρίως οι γυναίκες αυτές αισθάνονται, επί του παρόντος, να υποστηρίζονται τεχνικά και να αναγνωρίζονται επαγγελματικά. Η δράση αυτή αποτελεί επίσης επίδειξη μιας καινοτόμου ενέργειας, η οποία εγκαινιάστηκε από το LEADER και περιλήφθηκε στη συνέχεια σε άλλα προγράμματα, ιδιαίτερα εθνικά.

ΤΟ LEADER II ΣΕ ΑΡΑΒΗΧώρα : ΣΟΥΗΔΙΑΔράση : Κέντρο τοπικής συνεργασίας

Κόστος : 40.000 ECU

ΕΕ : 7.700 ECU

Άλλα δημόσια κεφάλαια : 8.000 ECU

Ιδιωτικός τομέας : 24.300 ECU

Το κέντρο Snoa Bruk επιτρέπει, σε έναν μοναδικό χώρο, την παροχή πληροφοριών και προσανατολισμού, την εξασφάλιση μιας τοπικής προώθησης, με τη δικτύωση των τοπικών κοινωνικοοικονομικών φορέων. Το κέντρο, το οποίο εγκαταστάθηκε από τον Απρίλιο του 1998 σε ένα χώρο που ανήκει στο Vansbro, στεγάζει 7 μικρές επιχειρήσεις (δυσονομικού εξοπλισμού, τουρισμού, ψυχαγωγίας, κ.λ.π.), 10 ενώσεις που ασχολούνται με την τοπική ανάπτυξη, καθώς και ένα ξενώνα νέων και ένα εστιατόριο. Η τοπική εταιρία για την απασχόληση είναι ένας άλλος εταίρος του σχεδίου. Το σύνολο θα λειτουργεί πλήρως τον Ιούνιο του 1999, αλλά έχει ήδη δημιουργήσει πέντε θέσεις πλήρους απασχόλησης και δέκα θέσεις εποχιακής απασχόλησης.

ΤΟ LEADER Ή ΣΕ ΛΕΩΝΕΙ

Χώρα : ΓΑΛΛΙΑ

Δράση : Εγκατάσταση 'οπτικών θυρίδων στον απομονωμένο αγροτικό χώρο

Κόστος : 200.000 ECU

ΕΕ : 30.000 ECU

Άλλα δημόσια κεφάλαια : 170.000 ECU

Στο πλαίσιο της πολιτικής της για την αναβίωση της ενδοχώρας, η ομάδα μας LEADER συνέβαλε στην εγκατάσταση μιας 'οπτικής θυρίδας', στην απομονωμένη κωμόπολη Levie, που επιτρέπει στους πολίτες να πραγματοποιήσουν εξ αποστάσεως μια σειρά από διοικητικές διατυπώσεις (πιστοποιητικά, οικογενειακά επιδόματα, ανεύρεση εργασίας, κ.λ.π.), οι οποίες προηγουμένως απαιτούσαν μέχρι και τέσσερις ώρες δρόμο. Το σύστημα αυτό, το οποίο συνδυάζει τηλεματική και βίντεο, παρέχει επίσης οικονομικές υπηρεσίες στους επιχειρηματίες, κυρίως την πρόσβαση σε τράπεζες δεδομένων και τη δυνατότητα να διοργανωθούν τηλεδιασκέψεις με τα Συμβουλευτικά Επιμελητήρια. Επί του παρόντος, προβλέπεται η δημιουργία οπτικών θυρίδων σε κάθε μικροπεριοχή του νησιού Beaute.

ΤΟ LEADER Η ΣΕ ΔΡΑΣΗΧώρα : ΙΤΑΛΙΑΔράση : Δημιουργία μιας σελίδας στο Internet

Κόστος : 156.450 ECU

ΕΕ : 45.066 ECU

Άλλα δημόσια κεφάλαια : 83.694 ECU

Ιδιωτικός τομέας : 27.690 ECU

Η δημιουργία της σελίδας 'SITE Gal' στο Internet είναι προϊόν συνεργασίας μεταξύ της ομάδας μας LEADER και των υπευθύνων του τηλεματικού δικτύου Sistemi SITE. Στόχος είναι να προωθήσει ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους για την ανάπτυξη αυτής της περιοχής στην Αβρουζία, μέσω της πρόσβασης, σε πραγματικό χρόνο, σε τράπεζες δεδομένων που ενημερώνονται συνεχώς. Μεταξύ άλλων πρωτοτυπιών της, η SITE Gal, βιτρίνα για τις επιχειρήσεις και τις τοπικές δημόσιες οργανώσεις, έχει κατασκευαστεί σύμφωνα με μια γεωγραφική λογική: η εξέταση μιας μεγάλης ποικιλίας πληροφοριών πραγματοποιείται επιλέγοντας απλά τους χάρτες διαφόρων τοποθεσιών της περιοχής. Μια δοκιμαστική παρουσίαση της SITE Gal βρίσκεται στη διεύθυνση <http://www.site.it/galmarsica>

ΤΟ LEADER Ή ΣΕ ΑΡΧΙΣΤΙ

Χώρα : ΣΟΥΗΔΙΑ

ASTRID LINDGRENS HEMBYGD

Δράση : Πραγματοποίηση πολιτιστικών CD-ROM

Κόστος : 36.687 ECU

ΕΕ : 5.858 ECU

Άλλα δημόσια κεφάλαια : 13.669 ECU

Ιδιωτικός τομέας : 17.160 ECU

Σε ένα τηλεκέντρο που εμπνυχώνεται από γυναίκες, η ομάδα μας LEADER παρέχει στήριξη για την εκπόνηση παιδαγωγικών CD-ROM για παιδιά που αφιερώνονται στην ιστορία της Σουηδίας και βασίζονται στις διάφορες τοπικές ιδιομορφίες. Στόχος είναι η δημιουργία θέσεων απασχόλησης από μια νέα δραστηριότητα που βασίζεται σε ένα καινοτόμο προϊόν με έντονο πολιτιστικό στοιχείο. Το σχέδιο αποτελεί επιτυχία, αφού πολυάριθμα CD-ROM έχουν ήδη παραχθεί και διατεθεί στην αγορά. Στο μέλλον, στόχος θα είναι η πραγματοποίηση και η εμπορία πολύγλωσσων CD-ROM με άλλες ομάδες του LEADER.

ΤΟ LEADER Η ΣΕ ΑΡΣΕΣΧώρα : ΙΣΠΑΝΙΑ**MONTANA DE NAVARRA**

Δράση : Τηλεβιβλιοθήκη

Κόστος : 13.437 ECU**ΕΕ :** 4.406 ECU**Άλλα δημόσια κεφάλαια :** 4.969 ECU**Ιδιωτικός τομέας :** 4.062 ECU

Η ομάδα μας LEADER παρέχει στήριξη σε μια σειρά από δράσεις που προορίζονται να προωθήσουν τη χρήση της τηλεματικής για να δώσουν τέλος στην απομόνωση των αγροτικών πληθυσμών : δημιουργία ενός τηλεκέντρου , οργάνωση προγραμμάτων κατάρτισης στον τομέα της πληροφορικής που προορίζονται για διάφορες κατηγορίες κοινού , κ.λ.π . Μια από τις δραστηριότητες αυτές αφορούσε τη δημοτική βιβλιοθήκη Espinal , η οποία χάρη στο LEADER δημιούργησε μια υπηρεσία στο Internet (<http://www.ctv.es/USERS/herrilib/>) που επιτρέπει στους κατοίκους 30 μικρών ορεινών χωριών να συμβουλευθούν τον κατάλογό της , να ενημερωθούν για τα νέα της αποκτήματα και να παραγγείλουν τα βιβλία που επιθυμούν να δανειστούν . Στη συνέχεια ο βιβλιοθηκάριος εξασφαλίζει την παράδοση .

ΤΟ LEADER ΠΡΟΒΛΕΠΕΙΧώρα : ΕΛΛΑΔΑ

ΨΗΛΟΡΕΙΤΗΣ

Δράση : Δημιουργία ενός υαλοτεχνείου

Κόστος : 66.700 ECU**ΕΕ :** 30.000 ECU**Άλλα δημόσια κεφάλαια :** 10.000 ECU**Ιδιωτικός τομέας :** 26.700 ECU

Στο πλαίσιο της δράσης μας υπέρ της εγκατάστασης νέων επιχειρήσεων , το LEADER παρείχε τη δυνατότητα δημιουργίας μιας μονάδας κατασκευής και πώλησης φυσικών γυάλινων και κρυστάλλινων αντικειμένων . Το σχέδιο διεξάγεται από ένα ζευγάρι κρητικών , νέων βιοτεχνών οι οποίοι καταρτίστηκαν στις διάφορες τεχνικές στη Σουηδία και την Αγγλία . Το υαλοτεχνείο 'Tagtha Glass' , που πραγματοποιεί πολύ σύγχρονες δημιουργίες οι οποίες , όμως , περιλαμβάνουν ελληνικά παραδοσιακά στοιχεία , ανοίγει νέες προοπτικές για την περιοχή . Υποδέχεται πολλούς επισκέπτες καθώς και εκπαιδευόμενους που προέρχονται κυρίως από τις σκανδιναβικές χώρες . Προς το παρόν , η επιχείρηση προβλέπει νέες εξελίξεις , συγκεκριμένα αύξηση του προσωπικού , συνεργασία με τις σχολές Καλών Τεχνών στην Ελλάδα , εξαγωγές στην Ευρώπη , την Αμερική και την Ιαπωνία .

ΤΟ LEADER Ή ΣΕ ΔΡΑΣΗ

Χώρα : ΙΡΛΑΝΔΙΑ

TIPPERARY

Δράση : Τοπική Ραδιοφωνία

Κόστος : 78.940 ECU

ΕΕ : 22.364 ECU

Άλλα δημόσια κεφάλαια : 14.910 ECU

Ιδιωτικός τομέας : 41.667 ECU

Το 'Tipperary Mid West Radio', είναι ένας συνεταιρικός σταθμός (800 μέλη - μέτοχοι) που λειτουργεί ουσιαστικά χάρη σε εθελοντές. Παρέχει πολλές υπηρεσίες στην τοπική διοίκηση και επιτρέπει να καταρτιστούν επιτόπου εμπυχωτές, παραγωγοί, τεχνικοί, κ.λ.π. Για το λόγο αυτό, η ομάδα τοπικής δράσης υποστήριξε την επιχείρηση χρηματοδοτώντας κυρίως την απόκτηση ενός κινητού στούντιο.

ΤΟ LEADER II ΣΕ ΠΡΑΞΗ

ΤΟ LEADER II ΣΕ ΔΡΑΣΗ

Χώρα : ΒΕΛΓΙΟ

ΒΑΛΛΟΝΙΑ

Δράση : Ανάπτυξη των αγροτικών καταλυμάτων

Κόστος : 180.000 ECU

ΕΕ : 28.000 ECU

Άλλα δημόσια κεφάλαια : 90.000 ECU

Ιδιωτικός τομέας : 62.000 ECU

Σε αντίθεση με τις γειτονικές χώρες, η ανάπτυξη των αγροτικών καταλυμάτων είναι πρόσφατη στη περιοχή της Βαλλονίας. Τα προϊόντα είναι παρόμοια με αυτά που βρίσκονται στη Γαλλία ή στο μεγάλο δουκάτο του Λουξεμβούργου, αλλά τα κριτήρια ποιότητας των καταλυμάτων είναι πιο αυστηρά πράγμα το οποίο θέτει σε μειονεκτική θέση τους ιδιοκτήτες. Εδώ και τρία χρόνια, ο αριθμός των καταλυμάτων αυξάνεται θεαματικά, διότι πρόκειται για μια δραστηριότητα της μόδας. Στη Βαλλονία, δύο αγροτικές ενώσεις προσπαθούν να αναπτύξουν τον τουρισμό στο αγρόκτημα. Οι δραστηριότητες αυτές συντελούν στο να καταστήσουν καλύτερα γνωστούς τους γεωργούς, τις δραστηριότητες, και τα προϊόντα τους.

ΤΟ LEADER ΣΕ ΔΡΑΣΗ

Χώρα : ΙΣΠΑΝΙΑ

Δράση : Ανακαίνιση πλίνθινων τοίχων

Κόστος : 500.000 ECU

ΕΕ : 125.000 ECU

Άλλα δημόσια κεφάλαια : 50.000 ECU

Ιδιωτικός τομέας : 325.000 ECU

Οι αναβαθμίδες, οι οποίες στηρίζονται σε πλίνθινους τοίχους, είναι ένα ουσιώδες στοιχείο του αγροτικού τοπίου της Μαγιόρκα, η παρακμή, όμως, της γεωργίας και η ανάπτυξη του τουρισμού προκάλεσαν τη φθορά της κληρονομιάς αυτής. Περίπου 10.000 τ.μ. των τοίχων αποκαταστάθηκαν με τη βοήθεια του LEADER, επιτρέποντας την ανάκτηση περίπου 20 εκταρίων καλλιεργήσιμων αναβαθμίδων, ενώ ταυτόχρονα προστατεύεται το παραδοσιακό τοπίο και ένα περιβάλλον που απειλείται από τη διάβρωση και τις πυρκαγιές των δασών. 75 ιδιοκτήτες συμμετείχαν στην ενέργεια, η οποία είχε ένα σημαντικό αποτέλεσμα υποδειγματικού χαρακτήρα και επίσης συνέβαλε στην επανεκτίμηση του επαγγέλματος του 'αρχιμάστορα'.

3.13. ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΤΗΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ ΤΟΥ LEADER II

Για τους δικαιούχους του LEADER, το 1999 ήταν ο τελευταίος χρόνος ανάληψης πιστώσεων βάσει του LEADER II. Στο πλαίσιο αυτό, η επιτυχημένη περάτωση της δεύτερης φάσης της πρωτοβουλίας είναι ένα έργο που κινητοποιεί έντονα αυτό το χρόνο τις τοπικές ομάδες, καθώς και το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο και τις μονάδες εμπύχωσης του δικτύου LEADER. Στόχος είναι κυρίως η επιτάχυνση των διαδικασιών στήριξης στα τελευταία σχέδια, η αξιολόγηση της εργασίας που πραγματοποιήθηκε και η ανακοίνωση των αποτελεσμάτων.

Το πρόβλημα της περάτωσης του LEADER II ανακύπτει με πολύ διαφορετικό τρόπο ανάλογα με τις χώρες, δεδομένου ότι τα επίπεδα ανάληψης πιστώσεων στις 31 Δεκεμβρίου 1998, διέφεραν από το ένα κράτος στο άλλο. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι περισσότερες ενέργειες έχουν ήδη αναληφθεί και το πρόβλημα των σχετικών ομάδων τοπικής δράσης (ΟΤΔ) είναι η διαχείριση της μετάβασης, ενώ προετοιμάζονται παράλληλα εν αναμονή των προσεχών αγροτικών πολιτικών. Σε άλλες περιπτώσεις, υφίστανται ακόμη σοβαρές καθυστερήσεις στο τομέα ανάληψης των πιστώσεων και απομένει ακόμη σημαντικό έργο κινητοποίησης των ενδεχόμενων φορέων υλοποίησης σχεδίων. Εντοπίστηκαν πολυάριθμοι στόχοι και λύσεις, οι οποίοι μπορούν να ταξινομηθούν σε τρία σύνολα:

Σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο

Στα κράτη μέλη που 'παρουσιάζουν καθυστέρηση', οι κυριότερες δυσκολίες παραμένουν κυρίως διοικητικές και ορισμένες φορές οφείλονται σε μια έλλειψη κατανόησης της εκ των κάτω προσέγγισης του LEADER.

Για την επίλυσή τους, εφαρμόζονται ήδη πολυάριθμες λύσεις σε ορισμένα κράτη μέλη:

α) εκπόνηση ενός καταλόγου σε εθνικό ή και περιφερειακό επίπεδο των δυσκολιών που πρέπει να αντιμετωπισθούν για να προωθηθεί μια πιο ευέλικτη διαχείριση του LEADER.

β) διαβουλεύσεις μεταξύ διοικητικών αρχών, αφενός, και μεταξύ διοικητικών αρχών και ΟΤΔ, αφετέρου για αναζήτηση των κατάλληλων λύσεων, επιτάχυνση της επεξεργασίας των φακέλων: πραγματοποίηση

μιας εξατομικευμένης εξέτασης της κατάστασης και των συγκεκριμένων προβλημάτων κάθε ΟΤΑ .

γ) ανακατανομή του ποσού που προορίζεται για τις ΟΤΑ , λαμβάνοντας υπόψη τη διαφορά των επιπέδων ανάληψης δεσμεύσεων καθεμίας και των σχεδίων που ενδέχεται να αναληφθούν μέχρι το τέλος του 1999 .Σε ορισμένες περιπτώσεις , επανεξέταση των τρόπων πραγματοποίησης της συγχρηματοδότησης , κυρίως δημόσιας-ιδιωτικής .

δ) διευκόλυνση της αναζήτησης των απαιτούμενων δημόσιων συγχρηματοδοτήσεων .

Σε τοπικό επίπεδο

Οι κυριότερες που αντιμετωπίζονται σε τοπικό επίπεδο φαίνεται ότι αφορούν την καθυστερημένη εκκίνηση , την ανεπαρκή παράδοση για την τοπική ανάπτυξη και , ορισμένες φορές τις πολιτικές διαφορές ή άλλες δυσκολίες εσωτερικής διαχείρισης .

Ενδέχεται να εξεταστούν οι ακόλουθοι προσανατολισμοί :

α) διευκόλυνση της πρόσβασης στις πληροφορίες , ενίσχυση της επικοινωνίας και θεώρηση της εμπύχωσης ως μιας μακράς ενέργειας .

β) οργάνωση ενός μηχανισμού 'καθοδήγησης' των λιγότερο προηγμένων ΟΤΑ από τις περισσότερο προηγμένες ΟΤΑ ή ακόμα παροχή μιας συγκεκριμένης τεχνικής υποστήριξης για τις ΟΤΑ που βρίσκονται ακόμη σε φάση εκκίνησης .

γ) εκπόνηση συγκεκριμένων χρονοδιαγραμμάτων και πιο ταχεία επεξεργασία των αιτήσεων των φορέων υλοποίησης σχεδίων .

δ) εστίαση της δράσης της ΟΤΑ σε ένα θέμα προτεραιότητας .

ε) ανάπτυξη σχεδίων 'ποικίλη γεωμετρία' , στα οποία πολυάριθμες ΟΤΑ θα μπορούσαν να συνεργαστούν ανάλογα με τις ιδιαίτερες ικανότητες και τεχνογνωσία τους .

ζ) καθιέρωση μεθόδων που ενδέχεται να εξασφαλίσουν τη συνέχιση διαρθρωτικών δράσεων για το μέλλον (για παράδειγμα , ορισμένες ΟΤΑ διευκόλυναν τη δημιουργία κεφαλαίου επιχειρηματικού κινδύνου , προκειμένου να βοηθήσουν στη δημιουργία επιχειρήσεων , άλλες βασίζονται σε σχέδια κοινής ωφέλειας , τα οποία δημιουργούν ορισμένες φορές λιγότερα προβλήματα συγχρηματοδότησης) .

Το μέλλον της ΟΤΑ

Η ολοκλήρωση του LEADER II εγείρει επίσης το ζήτημα συνέχισης των τοπικών εταιρικών σχέσεων , δεδομένου ότι ορισμένες ΟΤΑ δεν είναι βέβαιες ότι θα μπορέσουν να διατηρηθούν πέρα από αυτή τη δεύτερη φάση της πρωτοβουλίας . Η πρόκληση στο σημείο αυτό συνίσταται στη συνέχιση της ύπαρξης της εταιρικής σχέσης σαν τρόπου ανάληψης κοινών δράσεων σε περιφερειακό επίπεδο , η αξιοποίηση που

αποκτήθηκαν στο πλαίσιο των τεχνικών ομάδων και ο μη περιορισμός της δυναμικής καινοτόμων ενεργειών που εγκαινιάστηκαν από το LEADER. Προς το σκοπό αυτό, η ενσωμάτωση των αρχών του LEADER στις μελλοντικές γενικές πολιτικές που αφορούν την αγροτική ανάπτυξη αποτελεί σημαντική πρόκληση.

3.14. Κατανομή των δικαιούχων του LEADER II [Απρίλιος 1999]

ΚΡΑΤΟΣ ΜΕΛΟΣ	ΟΜΑΔΕΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΛΛΟΙ ΣΥΛΟΓΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΤΟΥ LEADER II (04/1999)
Βέλγιο	18	-	18
Αυστρία	31	9	40
Δανία	12	-	12
Γερμανία	121	46	167
Ισπανία	131	-	131
Φιλανδία	22	-	22
Γαλλία	167	1	168
Ελλάδα	50	4	54
Ιρλανδία	34	3	37
Ιταλία	175	10	185
Λουξεμβούργο	2	-	2
Κάτω Χώρες	4	-	4
Πορτογαλία	48	-	48
Σουηδία	12	-	12
Ηνωμένο Βασίλειο	60	8	68
ΣΥΝΟΛΟ	887	81	968

3.15. Πρόοδος που σημειώθηκε στην έγκριση των προγραμμάτων του LEADER II

Τα 15 κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρότειναν στην Επιτροπή 102 εθνικά και περιφερειακά προγράμματα του LEADER II : 90 αφορούν τις 12 'αρχικές χώρες' και 12 την Αυστρία , τη Φιλανδία και τη Σουηδία. Κατα τον Οκτώβριο 1996 , 98 από τα προγράμματα αυτά εγκρίθηκαν από την Επιτροπή , τα υπόλοιπα πρέπει να εγκριθούν σύντομα .Ο παρακάτω πίνακας ανακεφαλαιώνει την κοινοτική συνεισφορά και την εξέλιξη της έγκρισης των προγραμμάτων ανά χώρα .

ΚΡΑΤΟΣ ΜΕΛΟΣ	ΑΡΘΜΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΑΘΕΝΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ (ΣΕ ΕΚΑΤ. ECU ΤΟ 1995	ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΩΝ ΕΓΚΡΙΘΕΝΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
Βέλγιο	4	10,14	-
Δανία (εθνικό πρόγραμμα)	1	9,89	1
Γερμανία	14	206,80	14
Ελλάδα (εθνικό πρόγραμμα)	1	162,90	1
Ισπανία	17	402,70	17
Γαλλία	20	227,54	20
Ιρλανδία (εθνικό πρόγραμμ)	1	83,50	1
Ιταλία	21	326,53	21
Λουξεμβούργο (εθνικό πρόγ.)	1	1,23	1
Κάτω Χώρες	4	11,52	4
Αυστρία	8	25,86	8
Πορτογαλία (εθνικό πρόγραμμα)	1	129,40	1
Φιλανδία	2	27,45	2
Σουηδία	2	15,75	2
Ηνωμένο Βασίλειο	5	77,93	5
δίκτυα LEADER	-	36,01	-
Σύνολο LEADER II	102	1755,15	98

3.16. ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΟΥ LEADER II ΣΤΗ ΖΑΚΥΝΘΟ

Όσον αφορά την Ζάκυνθο , σύμφωνα με ανακοίνωση της Συνεταιριστικής Αυτοδιοικητικής Ζακύνθου Α.Ε. μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης

των αιτήσεων των υποψηφίων επενδυτών για τη Κοινοτική Πρωτοβουλία LEADER II, οι τελικοί δικαιούχοι οι οποίοι θα επιχορηγηθούν από το Πρόγραμμα LEADER II ανά ΜΕΤΡΟ ΚΑΙ ΔΡΑΣΗ είναι οι εξής :

ΜΕΤΡΟ 03 ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ :

1. ΔΡΑΣΗ : Εκσυγχρονισμός παραδοσιακών μονάδων εστίασης .
ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ : Ζώντος Ανδρεας , Κλάδη Αναστασία

2. ΔΡΑΣΗ : Οδηγός παραδοσιακής κουζίνας .
ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ : ΕΑΣ Ζακύνθου

:

ΜΕΤΡΟ 04 ΜΙΚΡΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ :

1. ΔΡΑΣΗ : Δημιουργία επιχείρησης κατασκευής συσκευασιών & τυποποίησης με τη χρήση σύγχρονης τεχνολογίας .
ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ : Γαβριέλλης Διονύσιος .

2. ΔΡΑΣΗ : Δημιουργία επιχείρησης στον τομέα της λιθογλυπτικής .
ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ : Γιακουμέλος Γεώργιος

ΜΕΤΡΟ 05 ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΑΣΟΚΟΜΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ :

1. ΔΡΑΣΗ : Εκσυγχρονισμός συσκευαστηρίων και δημιουργία μικρών μονάδων τυποποίησης – επεξεργασίας και συσκευασίας μελισσοκομικών προϊόντων .
ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ : Μάνεσης Χαράλαμπος , Καπνίσης Γεώργιος

2. ΔΡΑΣΗ : Εκθεσιακή υποδομή για την προβολή , προώθηση τοπικών προϊόντων & τουριστικών προορισμών της υπαίθρου .

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ : ΕΑΣ Ζακύνθου

3. ΔΡΑΣΗ : Εκσυγχρονισμός συγκροτήματος αποθήκευσης και τυποποίησης ελαιόλαδου Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών Ζακύνθου .

ΔΙΚΑΟΥΧΟΣ : ΕΑΣ Ζακύνθου .

4. ΔΡΑΣΗ : Διαμόρφωση του οινοποιείου της Ε.Α.Σ.Ζ για επιτόπου διάθεση και εμπορία οίνου .

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ : Ε.Α.Σ. Ζακύνθου

5. ΔΡΑΣΗ : Δημιουργία υπόγειας κάβας παλαίωσης με παραδοσιακό τρόπο τοπικών οίνων και αίθουσα γευσιογνωσίας .

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ : Π. & Γ. Σολωμού Ε.Ε.

ΜΕΤΡΟ 06 ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ :

1. ΔΡΑΣΗ : Σήμανση ιστορικών στοιχείων ανθρωπογενούς , φυσικού και αγροτικού περιβάλλοντος .

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ : δήμος Αρτεμησίων , δήμος Ελατίων , δήμος Λαγανά .

2. ΔΡΑΣΗ : Ενημερωτικές πινακίδες στους οδικούς κόμβους που οδηγούν στο δίκτυο περιηγητικού τουρισμού .

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ : δήμος Αρτεμησίων , δήμος Ελατίων , δήμος Λαγανα .

3. ΔΡΑΣΗ : Κέντρο ανοικτού μουσείου αγροτικής ιστορίας (Λούχας) .

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ : Δήμος αρτεμησίων .

4. ΔΡΑΣΗ : Χάραξη και ανάδειξη περιηγητικών διαδρομών μέσω παλαιών μονοπατιών και οδών .

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ : Δήμος Αρτεμησίων , Δήμος Ελατίων , Δήμος Λαγανά .

5. ΔΡΑΣΗ : Σταθμοί ενημέρωσης τουριστών για τις περιηγητικές διαδρομές

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ : Δήμος Ελατίων .

6. ΔΡΑΣΗ : Σταθμός αναψυχής ορεινής Ζακύνθου (Γυρίου – Σπήλαιο «Χαγιώτη»).

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ : Δήμος Αρτεμησίων .

7. ΔΡΑΣΗ : Προμήθεια – Τοποθέτηση σε ειδικά διαμορφωμένες θέσεις δοχείων και κάδων απορριμμάτων κατά μήκος των περιηγητικών διαδρομών και των σταθμών ενημέρωσης και αναψυχής .

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ : Σ.Κ.Δ.Κ.Ν.Ζ. (Ν.Π.Π.Δ./Ο.Τ.Α.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

LEADER +

4.1 Γενικά Στοιχεία :

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε στις 13 Οκτωβρίου 1999 τον προσανατολιστικό στόχο για την νέα κοινοτική πρωτοβουλία αγροτικής ανάπτυξης LEADER +, η οποία συγκαταλέγεται στις τέσσερις κοινοτικές πρωτοβουλίες που υλοποιούνται στο πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων κατά τη χρονική περίοδο 2000-2006 .

Η εν λόγω νέα κοινοτική πρωτοβουλία αγροτικής ανάπτυξης, η οποία όπως υπονοεί η ονομασία, το LEADER + δεν θα αποτελέσει απλή συνέχιση της υφιστάμενης πρωτοβουλίας LEADER II , αλλά έχει πλέον Φιλόδοξο στόχο την ενθάρρυνση και υποστήριξη υψηλής ποιότητας και μεγαλεπήβολων ενοποιημένων στρατηγικών για την τοπική αγροτική ανάπτυξη .Χαρακτηριστικός άλλωστε είναι και ο προσδιορισμός του LEADER + από τον επίτροπο Franz Fischer σαν « κύριος συνδετικός κρίκος της σε βάθος πολιτικής για την γεωργική ανάπτυξη »

Η πρωτοβουλία αυτή θα δώσει επίσης μεγάλο βάρος στη συνεργασία και δικτύωση μεταξύ των αγροτικών περιοχών. Όλες οι αγροτικές περιοχές της ΕΕ θα είναι, καταρχήν, επιλέξιμες για την πρωτοβουλία LEADER + .

4.2 Πλαίσιο στήριξης του LEADER + :

Οι αγροτικές περιοχές της Κοινότητας αντιμετωπίζουν μια σειρά προβλημάτων που είναι δυνατόν να επηρεάσουν σοβαρά την βιωσιμότητα τους, μερικά από αυτά είναι η γήρανση του πληθυσμού και η αστυφιλία που εξακολουθούν να παρατηρούνται σε ορισμένες από αυτές καθώς και η απώλεια θέσεων εργασίας. Θα πρέπει ωστόσο να επισημάνουμε ότι ορισμένες περιοχές αντιμετώπισαν αποτελεσματικά τα προβλήματα αυτά, καταφέροντας να δημιουργήσουν μια δυναμική που επιβεβαιώνει την ικανότητα τους όσον αφορά την εξεύρεση νέων λύσεων οι οποίες ανταποκρίνονται στις προκλήσεις που δέχονται.

Η πρωτοβουλία LEADER I αποτέλεσε την αρχή μιας νέας προσέγγισης στην πολιτική αγροτικής ανάπτυξης, η οποία στηρίζεται στην ολοκληρωμένη και συμμετοχική προσέγγιση σε τοπικό ή περιφερειακό επίπεδο.

Με την πρωτοβουλία LEADER II γενικεύτηκε η προσέγγιση της πρωτοβουλίας LEADER I, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στον καινοτόμο χαρακτήρα των σχεδίων.

Τα κυριότερα πλεονεκτήματα της πρωτοβουλίας LEADER είναι :

- η κινητοποίηση των τοπικών φορέων προκειμένου να πάρουν στα χέρια τους το μέλλον της περιοχής τους,
- η αποκεντρωμένη, ολοκληρωμένη και εκ των κάτω προς τα άνω προσέγγιση σε τοπικό ή περιφερειακό επίπεδο,
- το « άνοιγμα » των αγροτικών περιοχών προς άλλες περιοχές με την ανταλλαγή και τη μεταφορά εμπειριών μέσω της δημιουργίας δικτύων,
- η ικανότητα να λαμβάνονται υπόψη ενέργειες μετρίου μεγέθους, εφόσον εξασφαλίζεται η παρουσία ενδιάμεσων διοικητικών, τεχνικών και χρηματοπιστωτικών φορέων, κατάλληλων για τη στήριξη μικρών σχεδίων.

Ωστόσο, σε πολλά κράτη μέλη κατά την υλοποίηση της πρωτοβουλίας LEADER II αντιμετωπίστηκαν ορισμένα προβλήματα όπως : καθυστερήσεις στην επιλογή των δικαιούχων, και κατά συνέπεια στην έναρξη των προγραμμάτων, δημιουργία ευάλωτων εταιρικών σχέσεων όταν οι ρόλοι στο πλαίσιο των σχέσεων αυτών δεν καθορίζονται με σαφήνεια, συσσώρευση διαφόρων διαδικασιών, διασκορπισμός χρηματοδοτικών πόρων σε μεγάλο αριθμό ομάδων τοπικής δράσης (ΟΤΔ) με συνέπεια τις παρεμβάσεις περιορισμένης αποτελεσματικότητας.

Παρόλα τα προβλήματα αυτά, η ιδιαίτερα θετική σε γενικές γραμμές εικόνα της πρωτοβουλίας LEADER δεν έχει αλλοιωθεί και η πεποίθηση ότι η πρωτοβουλία που ξεκίνησε το 1991 πρέπει να συνεχιστεί και να εκβαθυνθεί

έγινε εντονότερη , δεδομένου μάλιστα ότι οι αγροτικές περιοχές θα πρέπει να προβούν κατά τα επόμενα έτη σε προσαρμογές της κοινωνικοοικονομικής τους δομής προκειμένου να ανταποκριθούν στις προκλήσεις και να αντιμετωπίσουν τους περιορισμούς που απορρέουν ιδίως :

- από τις μεταβολές στο γεωργικό τομέα μετά τη μεταρρύθμιση της ΑΠ* και τις συνεχώς αυξανόμενες απαιτήσεις των καταναλωτών όσον αφορά την ποιότητα των προϊόντων ,
- από τη γενικευμένη συνεκτίμηση των θεμάτων που αφορούν το περιβάλλον,
- από τη συνεχώς αυξανόμενη ολοκλήρωση της παγκόσμιας οικονομίας ,
- από την επιτάχυνση της διάδοσης και χρήσης νέων τεχνολογιών .

Για τις αγροτικές περιοχές , η αξιοποίηση των πόρων τους στο πλαίσιο μιας

*Α.Π: Αγροτική πολιτική

ολοκληρωμένης προσέγγισης στηριζόμενης σε μια στρατηγική προσαρμοσμένη στις τοπικές συνθήκες φαίνεται όλο και πιο πολύ ότι αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη δημιουργία ή και τη διατήρηση ανταγωνιστικών και βιώσιμων προϊόντων και υπηρεσιών .

Η προσέγγιση αυτή θα είναι αποτελεσματικότερη αν εντάσσεται σε μια ευρωπαϊκή πολιτική και σε εθνικές και περιφερειακές πολιτικές ικανές να εξασφαλίσουν το απαιτούμενο πλαίσιο, μέσα και κίνητρα έτσι ώστε να είναι ο αγροτικός πληθυσμός και οι αγροτικές περιοχές σε θέση να αδράξουν τις ευκαιρίες ανάπτυξης και στη συνέχεια να τις αξιοποιήσουν με τα κατάλληλα μέσα και μηχανισμούς .

Ο νέος κανονισμός της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για την στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης περιλαμβάνει μια σειρά μέτρων με στόχο τη στήριξη των αγροτικών περιοχών προκειμένου να εφαρμοστεί σε αυτές μια πολιτική που δεν περιορίζεται στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του γεωγραφικού τομέα , αλλά η οποία στηρίζει επίσης την ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων και πηγών απασχόλησης ,έτσι ώστε να συνεχίσουν οι αγροτικές αυτές περιοχές να αποτελέσουν ένα υγιές και δυναμικό κοινωνικό και οικονομικό πλαίσιο .

Υπό το πρίσμα αυτό , η πολιτική αγροτικής ανάπτυξης αποτελεί πλέον τον δεύτερο πυλώνα της *ΚΑΠ και παραμένει σημαντικό στοιχείο της πολιτικής , οικονομικής και κοινωνικής συνοχής .

Εντούτοις, τα μεγάλα προγράμματα που εφαρμόζονται στο πλαίσιο του κανονισμού αγροτικής ανάπτυξης και στο πλαίσιο των κανονισμών για τα Διαθρωπτικά Ταμεία είναι δύσκολο να επιλύσουν μόνα τους όλα τα προβλήματα τα οποία αντιμετωπίζουν οι αγροτικές κοινότητες , δεδομένης της τοπικής τους κλίμακας και της ανάγκης να λαμβάνονται καλύτερα υπόψη οι πρωτοβουλίες που αναλαμβάνει ο τοπικός πληθυσμός.

4.3 Στόχοι του LEADER + :

Η νέα πρωτοβουλία θα συμπληρώσει τα καθιερωμένα προγράμματα με την ενθάρρυνση των ολοκληρωμένων ενεργειών που σχεδιάζονται και υλοποιούνται στο πλαίσιο εταιρικών σχέσεων σε τοπική κλίμακα .

Στόχος της πρωτοβουλίας LEADER + θα είναι να παροτρύνει και να στηρίζει

τους φορείς των αγροτικών περιοχών να εξετάσουν το δυναμικό της περιοχής τους κάτω από μια περισσότερο μακροπρόθεσμη προοπτική. Η πρωτοβουλία αυτή αποβλέπει στην προώθηση της εφαρμογής ολοκληρωμένων, πρωτότυπων στρατηγικών αειφόρου ανάπτυξης, υψηλής ποιότητας, στόχος των οποίων θα είναι η πειραματική εφαρμογή νέων μορφών

-Αξιοποίηση της φυσικής κληρονομιάς, κάθε περιοχής διαφυλάσσοντας παράλληλα τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά αυτής, έτσι ώστε να διαφυλαχτεί η μοναδικότητα της.

-Ενίσχυση του οικονομικού πλαισίου προκειμένου να συμβάλει στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης.

-Βελτίωση της οργανωτικής ικανότητας της κοινότητας τους.

Θεμελιώδες στοιχείο της πρωτοβουλίας LEADER+ θα αποτελέσει η πτυχή

* ΚΑΠ: Κοινή Αγροτική Πολιτική

<<συνεργασία>> με την ευρεία έννοια του όρου. Η επιτροπή θα στηρίξει τη δημιουργία εταιρικών σχέσεων ποιότητας μεταξύ διαφόρων φορέων.

Η συνεργασία αυτή θα αναπτυχθεί στο πλαίσιο αγροτικών περιοχών, μεταξύ περιοχών του ίδιου κράτους, μέλους και μεταξύ περιοχών περισσότερων κρατών μελών και εφόσον χρειάζεται, εκτός κοινότητας.

Συνεπώς, η πρωτοβουλία LEADER+ διατηρεί τον πειραματικό της χαρακτήρα όσον αφορά τον στόχο της ανάπτυξης και πειραματικής εφαρμογής νέων ολοκληρωμένων και σταθερών προσεγγίσεων προκειμένου να επηρεάσουν, συμπληρώσουν ή ακόμα και να ενισχύσουν την πολιτική αγροτικής ανάπτυξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Τα κράτη μέλη, κατά την παρουσίαση των προτάσεων τους καλούνται να συμμετέχουν στην πειραματική αυτή προσπάθεια.

Τα νέα μοντέλα αειφόρου ανάπτυξης θα αξιοποιηθούν και θα διαδοθούν με την επιτέλεση σημαντικού έργου στο πλαίσιο δικτύων.

4.4 Μηχανισμός και μέτρα του LEADER + :

4.4.1 Αποφυγή του διασκορπισμού των κοινοτικών πόρων :

Αντίθετα με τις πρωτοβουλίες LEADER I και II, όλες οι αγροτικές περιοχές της ΕΕ θα είναι επιλέξιμες για την πρωτοβουλία LEADER +.

Προκειμένου να αποφευχθεί ο διασκορπισμός των κοινοτικών πόρων και να ενισχυθεί η πρωτοβουλία του LEADER σε σχέση με τα παραδοσιακά προγράμματα, θα επιδιωχθεί η συγκέντρωση στις περιοχές που επιδεικνύουν τη σαφή θέληση και ικανότητα τους να πειραματιστούν με πρωτότυπες μορφές τοπικής ανάπτυξης με κριτήρια ποιότητας και αυστηρές μεθόδους επιλογής.

Η επιλογή αυτή θα πραγματοποιηθεί με πρόσκληση για την υποβολή προτάσεων. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα καθορίσει τις γενικές κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τα κριτήρια επιδεξιότητας, τα οποία τα κράτη μέλη θα συμπληρώσουν και θα διευκρινίσουν με βάση τις συνθήκες που επικρατούν σε καθένα από αυτά. Η διαδικασία επιλογής δε θα πρέπει να υπερβεί τα δυο έτη.

Οι περιοχές που θα επιλεγούν θα πρέπει να έχουν αποδείξει την ικανότητα τους να υποστηρίξουν το προτεινόμενο αναπτυξιακό σχέδιο, από άποψη συνοχής και επαρκούς κρίσιμης μάζας.

Ο προσδιορισμός των σχετικών περιοχών δε θα πρέπει να συμπίπτει υποχρεωτικά με τα εθνικά διοικητικά όρια ή να έχει γίνει με στόχο την εξασφάλιση της επιδεξιότητας για τις “κλασσικές” παρεμβάσεις των Διαρθρωτικών Ταμείων.

Στο πλαίσιο του στόχου αυτού, οι διαδικασίες και τα κριτήρια επιλογής πρέπει να προτείνονται από τις αρμόδιες εθνικές αρχές. Τα κριτήρια επιλογής που θεσπίζονται είναι τα ελάχιστα που απαιτούνται και τα οποία θα πρέπει να συμπληρωθούν από ειδικά κριτήρια, προσαρμοσμένα ενδεχομένως στην κατάσταση των αγροτικών περιοχών, λαμβάνοντας υπόψη τις περιβαλλοντικές απαιτήσεις της ευρύτερης περιοχής και των ειδικών στόχων στην επίτευξη των οποίων αποβλέπει η υλοποίηση της πρωτοβουλίας LEADER + στις περιοχές αυτές.

Τα κριτήρια αυτά, τα οποία θα αποτελέσουν αναπόσπαστο τμήμα του προγράμματος που υποβάλλεται στην Επιτροπή, υπόκεινται στην έγκριση της. Στις περιπτώσεις που η πρωτοβουλία LEADER + αφορά περιοχές οι οποίες δεν είχαν στο παρελθόν επωφεληθεί από τις πρωτοβουλίες LEADER I ή και II, θα πρέπει να προβλεφθούν ειδικές διατάξεις για τις περιοχές αυτές προκειμένου να επιτραπεί η πρόσβαση τους στην κοινοτική αυτή πρωτοβουλία.

Τα κράτη μέλη μπορούν να περιορίσουν την εφαρμογή της πρωτοβουλίας LEADER + σε ορισμένες αγροτικές περιοχές, αν αυτό δικαιολογείται βάσει κριτηρίων που είναι σύμφωνα με τους στόχους της πολιτικής που εφαρμόζουν στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης και με την επιφύλαξη των προϋποθέσεων που περιλαμβάνει η ανακοίνωση της επιτροπής προς τα κράτη μέλη της ΕΕ.

4.5 Δικαιούχοι της νέας πρωτοβουλίας :

Δικαιούχοι της χρηματοδοτικής συνδρομής της πρωτοβουλίας LEADER + θα είναι ένα σύνολο εταίρων με την ονομασία <<Ομάδες τοπικής δράσης>> (ΟΤΔ).

Οι ομάδες τοπικής δράσης είναι φορείς της αναπτυξιακής στρατηγικής και υπεύθυνοι για την υλοποίηση της.

Οι ομάδες τοπικής δράσης πρέπει να αποτελούν ένα ισορροπημένο και αντιπροσωπευτικό σύνολο εταίρων των κοινωνικοοικονομικών κύκλων της περιοχής. Στο επίπεδο λήψης αποφάσεων, οι οικονομικοί εταίροι και οι ενώσεις πρέπει να εκπροσωπούν τουλάχιστον 50% της τοπικής εταιρικής σχέσης.

Τα μέλη της ΟΤΔ οφείλουν να αποδείξουν την ικανότητά τους όσον αφορά τον από κοινού καθορισμό και την από κοινού εφαρμογή μιας στρατηγικής για την ανάπτυξη της περιοχής.

Η καταλληλότητα και ο επιχειρησιακός χαρακτήρας της εταιρικής σχέσης

πρέπει να εκτιμηθούν ιδίως βάσει της διαφάνειας και της σαφήνειας όσον αφορά την ανάθεση των ρόλων και των αρμοδιοτήτων .

Πρέπει επίσης να παρέχονται εγγυήσεις όσον αφορά την ανάθεση την ικανότητα να αναλάβουν τα καθήκοντα που τους αναθέτονται καθώς και η αποτελεσματικότητα των μηχανισμών λειτουργίας και λήψης αποφάσεων .

Τα μέλη της ΟΤΔ οφείλουν να διαθέτουν τοπική παρουσία και ,

-είτε οι εταίροι αυτοί ορίζουν έναν επικεφαλής αρμόδιο για τα διοικητικά και δημοσιονομικά θέματα ,ο οποίος θα έχει την ικανότητα να διαχειρίζεται τις κρατικές επιδοτήσεις, και ο επικεφαλής αυτός μεριμνά για την εύρυθμη λειτουργία της εταιρικής σχέσης .

-είτε οι εταίροι αυτοί συνδέονται στο πλαίσιο μιας κοινής δομής με νομική μορφή, τα καταστατικά της οποίας διασφαλίζουν την εύρυθμη λειτουργία της εταιρικής σχέσης και την ικανότητα διαχείρισης των κρατικών επιδοτήσεων .

4.6 Σκέλη του LEADER + :

Η πρωτοβουλία LEADER + αρθρώνεται γύρω από τρία σκέλη :

-Σκέλος 1: στήριξη των ολοκληρωμένων και πιλοτικών στρατηγικών ανάπτυξης των αγροτικών περιοχών, βάσει μίας προσέγγισης εκ των κάτω προς τα άνω .

-Σκέλος 2: προστιθεμένη αξία της συνεργασίας μεταξύ περιοχών και της διακρατικής συνεργασίας,

-Σκέλος 3: δικτύωση του συνόλου των αγροτικών περιοχών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ανεξαρτήτως

4.6.1 Σκέλος (1) <<Ολοκληρωμένες και πιλοτικού χαρακτήρα στρατηγικές αγροτικής ανάπτυξης>>

Το σκέλος (1) θα στηρίξει τις περιοχές που επιδεικνύουν βούληση και ικανότητα σύλληψης και εφαρμογής μιας ολοκληρωμένης, βιώσιμης και πιλοτικής αναπτυξιακής στρατηγικής, η οποία επιβεβαιώνεται με την παρουσίαση αναπτυξιακού σχεδίου, βασίζεται σε μια αντιπροσωπευτική εταιρική σχέση και αρθρώνεται γύρω από ένα σημαντικό θέμα, χαρακτηριστικό της ταυτότητας της περιοχής .

Κάθε κράτος μέλος οφείλει να διευκρινίσει, βάσει της κατάστασης των αγροτικών περιοχών του, τα κριτήρια που θα επιτρέψουν την επιλογή, με την πρόσκληση υποβολής προτάσεων, των αναπτυξιακών σχεδίων που καταρτίζουν οι ΟΤΔ, λαμβάνοντας υπόψη τα ακόλουθα στοιχεία :

4.6.1.1 Περιοχές τις οποίες αφορά η πρωτοβουλία

Η πρωτοβουλία LEADER + αφορά περιοχές περιορισμένης έκτασης και αγροτικού χαρακτήρα, οι οποίες αποτελούν ένα ομοιογενές σύνολο από φυσική (γεωγραφική), οικονομική και κοινωνική άποψη .

Οι επιλεγείσες περιοχές πρέπει να παρουσιάζουν οπωσδήποτε συνοχή και επαρκή κρίσιμη μάζα από την άποψη του ανθρώπινου δυναμικού καθώς και χρηματοοικονομικών πόρων, προκειμένου να στηρίξουν μία βιώσιμη αναπτυξιακή στρατηγική .

Είναι δυνατόν, η εφαρμογή των κριτηρίων αυτών να οδηγήσει στην οριοθέτηση που έχει γίνει για τις παρεμβάσεις στο πλαίσιο των στόχων και των Διαρθρωτικών Ταμείων.

Για να διασφαλιστεί ο τοπικός και αγροτικός χαρακτήρας , ο πληθυσμός της περιοχής δεν πρέπει να υπερβαίνει κατά γενικό κανόνα τους 100.000 κατοίκους, για τις πλέον πυκνοκατοικημένες περιοχές (της τάξης των 120 κατοίκων/ Km²) χωρίς όμως να είναι και κατώτερος, κατά γενικό κανόνα, των 10,000 κατοίκων. Ωστόσο, για τις περιοχές με μεγάλη ή μικρή πυκνότητα πληθυσμού όπως είναι ορισμένες περιοχές της Βόρειας Ευρώπης , είναι δυνατόν να εγκριθούν εξαιρέσεις από τα κριτήρια αυτά , δεόντως αιτιολογημένες .

Σε καμία περίπτωση δεν θα γίνεται δεκτή η τεχνητή κατάτμηση περιοχών, η οποία δεν ανταποκρίνεται στο προαναφερθέν κριτήριο συνεκτικότητας .

4.6.1.2 Αναπτυξιακή στρατηγική

Η αναπτυξιακή στρατηγική που προτείνουν οι ΟΤΔ στα αναπτυξιακά τους σχέδια πρέπει να είναι :

α) Ολοκληρωμένη, υπό την έννοια μιας σφαιρικής προσέγγισης, συντονισμένη, στηριζόμενη στις αλληλεπιδράσεις μεταξύ φορέων, τομέων και σχεδίων, διαρθρωμένη γύρω από ένα σημαντικό θέμα, χαρακτηριστικό για την ταυτότητα ή και τους πόρους ή ακόμα και τις τεχνογνωσίας της περιοχής και το οποίο μπορεί να συσπειρώσει το σύνολο των φορέων και των σχεδίων διαφόρων τομέων που συντελούν στην αναπτυξιακή στρατηγική .

Με την επιφύλαξη των περιφερειακών ιδιαιτεροτήτων, τα θέματα με ικανότητα συσπειρώσης που η Επιτροπή κρίνει ότι παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον σε ευρωπαϊκό επίπεδο, λαμβάνοντας υπόψη τις δυνατότητες και τους περιορισμούς που αντιμετωπίζουν οι αγροτικές περιοχές είναι :

-η χρησιμοποίηση νέας τεχνογνωσίας και νέων τεχνολογιών προκειμένου να καταστούν ανταγωνιστικότερα και οι υπηρεσίες των αγροτικών περιοχών,

-βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αγροτικές περιοχές,

-η αξιοποίηση των φυσικών και πολιτιστικών πόρων, συμπεριλαμβανομένης της αξιοποίησης των τοποθεσιών κοινοτικού ενδιαφέροντος του προγράμματος NATURA 2000 .

Η προτεινόμενη στρατηγική σε κάθε αναπτυξιακό σχέδιο πρέπει να καταδεικνύει τη διάθρωση του γύρω από ένα από τα προαναφερθέντα θέματα . Αν η στρατηγική αυτή διαρθρώνεται γύρω από περισσότερα του ενός θέματα, πρέπει να καταδεικνύεται ότι παραμένει συνεκτική . Σε όλες τις περιπτώσεις, πρέπει να αποδεικνύεται ότι η στρατηγική αυτή δεν αποτελεί πρόσθεση σχεδίων ή μία απλή παράθεση τομεακών παρεμβάσεων .

Η Επιτροπή, η οποία μεριμνά για την ισότητα των ευκαιριών και πιστεύει ότι οι νέοι και οι γυναίκες αποτελούν έναν από τους μοχλούς της ανάπτυξης των αγροτικών περιοχών, επιθυμεί να στηρίξει κατά προτεραιότητα τις στρατηγικές που αποβλέπουν στη βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης ή και δραστηριοτήτων γι' αυτές τις ομάδες στόχους . Κατά συνέπεια, η κλίμακα αξιολόγησης που θα καταρτίσουν τα κράτη μέλη για την επιλογή των πιλοτικών στρατηγικών θα πρέπει να αντικατοπτρίζει την κοινοτική αυτή προτεραιότητα .

Ο κατάλογος τόσο των θεμάτων με ικανότητα συσπείρωσης όσο και των ομάδων στόχων μπορεί να διευρυνθεί από τα κράτη μέλη προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι συνθήκες που επικρατούν στο καθένα από αυτά .

β) Η αναπτυξιακή στρατηγική πρέπει να καταδεικνύει τη βάση της και τη συνεκτικότητά της με την περιοχή, ιδίως από κοινωνικοοικονομική άποψη .

Πρέπει επίσης να αποδεικνύεται η οικονομική της βιωσιμότητα και ο αειφόρος χαρακτήρας της υπό την έννοια ότι η χρησιμοποίηση των πόρων θα γίνει κατά τρόπο που να μην περιορίζει τις επιλογές των μελλοντικών γενεών .

γ) Πρέπει επίσης να αποδεικνύεται ο πιλοτικός χαρακτήρας της αναπτυξιακής στρατηγικής .

Στο πλαίσιο των πρωτοβουλιών LEADER I και LEADER II, μεγάλος αριθμός αγροτικών περιοχών συμμετείχε σε καινοτόμους και εκ των κάτω προς τα άνω προσεγγίσεις τοπικής ανάπτυξης .

Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι προσεγγίσεις αυτές ωρίμασαν και μπορούν επί του παρόντος να ληφθούν υπόψη από τα καθιερωμένα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης . Στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας LEADER +, η επιτροπή προτίθεται να στηρίξει πρωτότυπες και φιλόδοξες προσεγγίσεις αγροτικής ανάπτυξης οι οποίες θα εμβαθύνουν τον πειραματισμό που έχει ξεκινήσει στο πλαίσιο των πρωτοβουλιών LEADER I και II .

Ο πιλοτικός χαρακτήρας θα εκτιμηθεί βάσει της αναπτυξιακής στρατηγικής που εκτίθεται στο πλαίσιο κάθε αναπτυξιακού σχεδίου . Η στρατηγική αυτή πρέπει να προωθεί μέσα που επιτρέπουν την υιοθέτηση νέων μεθόδων αειφόρου ανάπτυξης, νέων σε σχέση με τις πρακτικές του παρελθόντος για την υπό εξέταση περιοχή και σε σχέση με τις πρακτικές που ακολουθούνται και προβλέπονται στο πλαίσιο των καθιερωμένων προγραμμάτων .

Η Επιτροπή δεν προτίθεται να είναι εξαντλητική όσον αφορά τα κριτήρια αξιολόγησης, κρίνει όμως ότι η έννοια «πιλοτικός» μπορεί να εκτιμηθεί:

-από την άποψη της ανάπτυξης, νέων προϊόντων και υπηρεσιών που ενσωματώνουν τις τοπικές ιδιομορφίες,

-από την άποψη νέων μεθόδων που επιτρέπουν τον συνδυασμό του ανθρώπινου δυναμικού και των φυσικών ή και χρηματοδοτικών πόρων της περιοχής, με αποτέλεσμα την καλύτερη εκμετάλλευση του ενδογενούς της δυναμικού,

-από την άποψη του συνδυασμού και των σχέσεων μεταξύ κατά παράδοση ανεξαρτητως του ενός από των άλλων τομέων της οικονομίας,

-από την άποψη των πρωτότυπων μορφών οργάνωσης και συμμετοχής του τοπικού πληθυσμού στη διαδικασία λήψης αποφάσεων και υλοποίησης του σχεδίου.

Θα πρέπει να επισημανθεί ότι η <<πιλοτική>> πτυχή σε καμία περίπτωση – ακόμη και για τις νέες περιοχές- δεν μπορεί να περιοριστεί στη μέθοδο της πρωτοβουλίας LEADER .

δ) Η αναπτυξιακή στρατηγική πρέπει να καταδεικνύει τον μεταβιβάσιμο χαρακτήρα των προτεινόμενων μεθόδων, δεδομένου ότι οι φορείς των σχεδίων είναι υποχρεωμένοι να θέτουν στη διάθεση του δικτύου τις μεθόδους που έχουν εφαρμόσει και τα επιτευχθέντα αποτελέσματα .

ε) Η αναπτυξιακή στρατηγική οφείλει να καταδεικνύει το συμπληρωματικό της χαρακτήρα σε σχέση με τις παρεμβάσεις των καθιερωμένων προγραμμάτων που εφαρμόζονται στην υπό εξέταση περιοχή .

4.6.2 Σκέλος (2) –Στήριξη της συνεργασίας μεταξύ αγροτικών περιοχών

Το σκέλος αυτό αποβλέπει την ενθάρρυνση και τη στήριξη της συνεργασίας μεταξύ περιοχών

α . του ίδιου κράτους μέλους (συνεργασία μεταξύ περιοχών αυτού)

β .πολλών κρατών μελών (διακρατική συνεργασία)

Η συνεργασία αυτή πρέπει να εξασφαλίζει πραγματική προστιθέμενη αξία για την περιοχή .

Η συνεργασία μπορεί να αποβλέπει σε δύο στόχους, συχνά συμπληρωματικούς:

-στην επίτευξη της απαιτούμενης κρίσιμης μάζας για τη βιωσιμότητα ενός κοινού σχεδίου

-στην αναζήτηση της συμπληρωματικότητάς του.

Η συνεργασία θα συνίσταται στη συγκέντρωση της τεχνογνωσίας ή και του ανθρώπινου δυναμικού και των χρηματοδοτικών πόρων που είναι διασκορπισμένοι σε κάθε μια από τις υπό εξέταση περιοχές .

Η συνεργασία θα εντάσσεται στις θεματικές κατευθύνσεις που έχουν καθοριστεί σαφώς από τις ομάδες τοπικής δράσης στο αναπτυξιακό σχέδιο .

Η συνεργασία δεν μπορεί να συνίσταται σε μια απλή ανταλλαγή εμπειριών αλλά στην υλοποίηση μιας κοινής ενέργειας, βασιζόμενη σε κοινή διάρθρωση .

Στο πλαίσιο του σκέλους αυτού χρηματοδοτούνται η κοινή δράση και οι προκαταρκτικές δαπάνες στο πλαίσιο της παροχής τεχνικής βοήθειας για τη συνεργασία.

Το σκέλος αυτό της πρωτοβουλίας LEADER + θα εφαρμόζεται στις αγροτικές περιοχές που επιλέγονται στο σκέλος (1) της πρωτοβουλίας .Η υλοποίηση του σκέλους αυτού της πρωτοβουλίας θα γίνεται με ευθύνη μιας επικεφαλής ΟΤΔ . Για το σκέλος αυτό ισχύουν τα εξής :

4.6.2.1 Συνεργασία μεταξύ περιοχών

Στο πλαίσιο της συνεργασίας μεταξύ περιοχών του ίδιου κράτους μέλους, εκτός από τις περιοχές που έχουν επιλεγεί στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας LEADER + , η συνεργασία αυτή μπορεί επίσης να αφορά περιοχές που έχουν επιλεγεί στο πλαίσιο των πρωτοβουλιών LEADER I και II ή άλλες αγροτικές περιοχές που έχουν οργανωθεί βάσει της προσέγγισης LEADER και αναγνωριστεί από το κράτος μέλος . Με εξαίρεση ενέργειες που αντιστοιχούν σε ένα συγκεκριμένο θέμα για την υλοποίηση του οποίου απαιτείται ευρύτερη προσοχή τις ΟΤΔ μόνο οι ενέργειες που αφορούν τις περιοχές που έχουν επιλεγεί στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας LEADER + θα είναι επιλέξιμες για κοινοτική συγχρηματοδότηση . Ωστόσο, οι δαπάνες καθοδήγησης καθίστανται επιλέξιμες για όλες τις εμπλεκόμενες περιοχές .

4.6.2.2 Διακρατική συνεργασία

Η διακρατική συνεργασία καλύπτει τις ομάδες τοπικής δράσης που ανήκουν σε δύο τουλάχιστον κράτη μέλη .

Ωστόσο, στην περίπτωση που μια επιλεγείσα περιοχή στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας LEADER + αναπτύσσει συνεργασία βάσει των προϋποθέσεων του παρόντος σκέλους, με μια περιοχή with an area outside the European Union, οργανωμένης βάσει της προσέγγισης LEADER, οι σχετικές δαπάνες που αφορούν την περιοχή LEADER + καθίστανται επιλέξιμες .

4.6.3 Σκέλος (3)-Δικτύωση

Η ανταλλαγή των επιτευγμάτων, των εμπειριών και της τεχνογνωσίας μεταξύ όλων των ενδιαφερομένων μερών στην Κοινότητα αποτέλεσε προτεραιότητα της πρωτοβουλίας LEADER II, η οποία συνεχίζεται στην πρωτοβουλία LEADER + .

Η δικτύωση του συνόλου των αγροτικών περιοχών, ανεξάρτητα από το αν τις αφορά η πρωτοβουλία ή όχι καθώς και όλων των οργανώσεων και διοικητικών υπηρεσιών που εμπλέκονται στις τοπικές αυτές ενέργειες θα ενισχύεται όχι μόνο με στόχο την ανταλλαγή και την μεταφορά εμπειριών αλλά και με στόχο :

-την τόνωση και την ολοκλήρωση της συνεργασίας μεταξύ περιοχών, και

-την πληροφόρηση και την αποκόμιση διδαγμάτων όσον αφορά την αγροτική ανάπτυξη σε αγροτικό επίπεδο .

Η ενεργός συμμετοχή στο δίκτυο θα έχει υποχρεωτικό χαρακτήρα για όλους τους δικαιούχους της πρωτοβουλίας LEADER + . Η συμμετοχή αυτή θα οδηγήσει στη διάθεση του συνόλου των απαιτούμενων πληροφοριών όσον αφορά τις ενέργειες που έχουν αναληφθεί, είτε έχουν ολοκληρωθεί είτε όχι, και των επιτευχθέντων αποτελεσμάτων και τη συμμετοχή τους στις διάφορες δραστηριότητες .

Οι υπόλοιποι συμμετέχοντες στο δίκτυο, οι οποίοι εμπλέκονται στις εν λόγω ενέργειες σε τοπικό επίπεδο, χωρίς να πρόκειται για ΟΤΔ, θα κληθούν επίσης να θέσουν στη διάθεση του δικτύου τις εμπειρίες τους, την τεχνογνωσία τους και τα σχέδια τους .

Κάθε κράτος μέλος θα προτείνει μέτρα για την δημιουργία της απαιτούμενης διάθρωσης για την καθοδήγηση του δικτύου .

Η Επιτροπή συνιστά την ανάληψη των ακόλουθων δραστηριοτήτων από την «μονάδα» εμπύχωσης του δικτύου :

- Εντοπισμός, ανάλυση και πληροφόρηση σε εθνικό επίπεδο όσον αφορά τις μετεβιβάσιμες ορθές πρακτικές .
- Εμπύχωση του δικτύου .
- Οργάνωση της ανταλλαγής εμπειριών και τεχνογνωσίας ιδίως προς όφελος των λιγότερο προηγμένων εδαφών που θα πρέπει να μπορούν να επωφεληθούν από τις εμπειρίες των περισσότερο πεπειραμένων ΟΤΔ .
- Εξασφάλιση τεχνικής βοήθειας για τοπική και διακρατική συνεργασία .
Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, ένα « παρατηρητήριο των αγροτικών περιοχών » το οποίο θα κατευθύνεται από την Επιτροπή θα διασφαλίσει τη δικτύωση σε ευρωπαϊκό επίπεδο και την εμπύχωση του δικτύου .

Οι επιδιωκόμενοι στόχοι του παρατηρητηρίου είναι οι ακόλουθοι :

- Συλλογή, μορφοποίηση και διάδοση πληροφοριών όσον αφορά τις κοινοτικές ενέργειες στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης .
- Συλλογή , παγίωση και διάδοση σε ευρωπαϊκό επίπεδο των ορθών πρακτικών όσον αφορά την τοπική ανάπτυξη σε αγροτικές περιοχές .
- Ενημέρωση των φορέων των αγροτικών περιοχών όσον αφορά τις βασικές τάσεις της εξέλιξης των συνθηκών στις αγροτικές περιοχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στις χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης .
- Συναντήσεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο των δικαιούχων της πρωτοβουλίας , τόνωση της διακρατικής συνεργασίας .
- Παροχή βοήθειας στις εθνικές και περιφερειακές διοικητικές υπηρεσίες για την διευκόλυνση της ανταλλαγής πραγματογνωμοσύνης .
- Παροχή βοήθειας στις εθνικές διοικητικές υπηρεσίες στην προσπάθεια τους να εμπυχώσουν και να φέρουν σε επαφή τους δικαιούχους της πρωτοβουλίας με στόχο την συνεργασία .
- Σύνταξη των εκθέσεων για την εφαρμογή και την πορεία της πρωτοβουλίας LEADER + σε ευρωπαϊκό επίπεδο .
- Ανάλυση των διδαγμάτων που αποκομίζονται από την πρωτοβουλία LEADER + και των επιπτώσεών τους όσον αφορά την αγροτική πολιτική .

4.7 Μέθοδος εφαρμογής της πρωτοβουλίας LEADER +

Κατάρτιση και παρουσίαση των προτάσεων για προγράμματα της πρωτοβουλίας LEADER +.

Με βάση τα διατιθέμενα από το κράτος μέλος ενδεικτικά χρηματικά ποσά, που αποφασίστηκαν και γνωστοποιήθηκαν από την Επιτροπή στα κράτη μέλη, τα οποία της υποβάλλουν τις προτάσεις τους για προγράμματα της πρωτοβουλίας LEADER +.

Τα προγράμματα καταρτίζονται από τις αρμόδιες αρχές που υποδεικνύει το κράτος μέλος, στο γεωγραφικό επίπεδο που κρίνεται ως το πλέον ενδεδειγμένο με βάση παραμέτρους συνδεδεμένες ιδίως με την διοικητική δομή τους και τα σχεδιαζόμενα συστήματα μεταφοράς στην πράξη και διαχείρισης τους.

Για την υλοποίηση των προγραμμάτων αυτών τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέγουν τη μορφή των επιχειρησιακών προγραμμάτων ή της συνολικής επιδότησης.

Προηγουμένως πραγματοποιείται διαβούλευση με τους πλέον αντιπροσωπευτικούς εταίρους στο εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, κατ' εφαρμογή του γενικού κανονισμού.

Τα προγράμματα έχουν περιεχόμενο ανάλογο προς το ενιαίο έγγραφο προγραμματισμού που περιγράφεται στον γενικό κανονισμό, η δε διάθρωση τους εμφανίζεται σε ακόλουθη ενότητα.

4.7.1 Πλαίσιο και στρατηγική εφαρμογής, διαδικασίες επιλογής, χρηματοδότησης

Το υποβαλλόμενο πρόγραμμα οφείλει να δείχνει ευκρινώς τα πλεονεκτήματα, τις αδυναμίες και τις δυνατότητες της περιοχής εφαρμογής του προγράμματος, τους ειδικούς στόχους στους οποίους αποσκοπεί η εφαρμογή LEADER +, τον συνδυασμό του με τις πολιτικές αγροτικής ανάπτυξης που ήδη ασκούνται ή και θα ασκηθούν στο οικείο κράτος μέλος ή την οικεία περιφέρεια, τη σχεδιαζόμενη στρατηγική προς επίτευξή τους, τη συνεκτικότητα και την προστιθέμενη αξία των προτεινόμενων μέτρων, καθώς και τις συνέπειές τους για το περιβάλλον.

Για έκαστο σκέλος των επιζητούμενων στόχων, πρέπει να αναφέρονται τα θέματα που εγγράφονται στο σκέλος (1), ο πίνακας και η περιγραφή των μέτρων για την εφαρμογή έκαστου των σκελών και ο αναμενόμενος αντίκτυπος.

Η εκ των προτέρων αξιολόγηση συνιστά αναπόσπαστο μέρος του προγράμματος.

Τα κριτήρια επιλογής και οι ακολουθούμενες διαδικασίες πρέπει να είναι ευκρινώς καθορισμένα και να εγγυώνται γνήσια άμιλλα μεταξύ των ΟΤΔ .

Κατά την παρουσίαση του προγράμματος, το κράτος μέλος γνωστοποιεί στην Επιτροπή τον αριθμό των ΟΤΔ που σχεδιάζει να επιλέξει . Μπορεί να προτιμήσει εθνική ή περιφερειακή επιλογή . Όπως και να γίνει , πρέπει να κατοχυρώνονται η διαφάνεια των διαδικασιών και ικανοποιητικές συνθήκες ανταγωνισμού μεταξύ των ΟΤΔ .

Το κράτος μέλος μπορεί να διοργανώνει πολλές προκηρύξεις υποβολής προσφορών, ιδίως στις περιπτώσεις που το LEADER + δέχεται υποψηφιότητες από νέα εδάφη για τα οποία μπορεί να παραχωρηθούν μεγαλύτερες χρονικές προθεσμίες . Τέτοιες περιπτώσεις πρέπει να είναι δεόντως αναλυμένες και αιτιολογημένες . Οποσδήποτε , τα υποψήφια εδάφη για το σκέλος (1) πρέπει να επιλέγονται το αργότερο δύο έτη μετά την έγκριση των κριτηρίων επιλογής .

Στην πρόταση για πρόγραμμα, το κράτος μέλος εξηγεί την υιοθετηθείσα από αυτό μέθοδο επιλογής των έργων συνεργασίας φορέων από διαφορετικά κράτη και εδαφικές περιοχές . Οι προτεινόμενες διατάξεις οφείλουν να εγγυώνται τακτική και σταδιακή πρόσβαση των ΟΤΔ στις εν λόγω μορφές συνεργασίας . Πρέπει να διασφαλίζουν συνθήκες προγραμματισμού και χρηματοδότησης που να επιτρέπουν την αποτελεσματική εφαρμογή του εν λόγω σκέλους εντός των καθορισμένων προθεσμιών, σε εταιρική σχέση με την Επιτροπή .

Καταρτίζεται ενδεικτικό χρηματοδοτικό σχέδιο, ανά άξονα προτεραιότητας κατ' έτος και πηγή χρηματοδότησης, σύμφωνα με τα άρθρα 28 και 29 του γενικού κανονισμού . Τα τρία σκέλη συνιστούν άξονες προτεραιότητας, στους οποίους προστίθεται ένας τέταρτος άξονας που προορίζεται να χρηματοδοτήσει τις δαπάνες διαχείρισης, μετά παρακολούθησης και αξιολόγησης του προγράμματος . Πρέπει να εμφανίζεται το εκατοστιαίο ποσοστό χρηματοδότησης που προορίζεται για τις ενέργειες του τετάρτου άξονα .

4.7.2 Διατάξεις διαχείρισης, ελέγχου, παρακολούθησης και αξιολόγησης

Η εφαρμογή των εν λόγω διατάξεων του γενικού κανονισμού θα πρέπει να αναφέρεται ρητώς στο υποβαλλόμενο πρόγραμμα και να πληροί τα κριτήρια της πρωτοβουλίας .

Τα συστήματα εφαρμογής και διαχείρισης των διαφόρων σκελών της πρωτοβουλίας πρέπει στοχεύουν στην απλούστευση, χωρίς να θίγεται η αρχή της χρηστής και συνετής διαχείρισης .

Όσον αφορά ειδικότερα την οικονομική διαχείριση, το πρόγραμμα θα

περιγράφει σαφώς τις λεπτομέρειες διαχείρισης και τις διαδικασίες σχετικά με την κινητοποίηση και την κυκλοφορία των χρηματικών ροών, καθώς και τα κυριότερα στάδια της κοινοτικής χρηματοδότησης , έως τον τελικό δικαιούχο .Με την εκ των υστέρων αξιολόγηση πρέπει να επαληθεύεται η συνάφεια των λεπτομερειών εφαρμογής .

Με την παρουσίαση του μηχανισμού ελέγχων ,πέραν των συνθηκών διαδικασιών που εφαρμόζονται για όλες τις δαπάνες , πρέπει να περιγράφονται οι διατάξεις ,μέθοδοι, κανόνες και ειδικές διαδικασίες που επιτρέπουν τη διασφάλιση του ελέγχου του υπόψη προγράμματος .

Η παρακολούθηση θα διενεργηθεί :

-στο επίπεδο των ΟΤΑ

-στο επίπεδο των περιφερειακών ή εθνικών προγραμμάτων

με τη βοήθεια οικονομικών και φυσικών δεικτών που καθορίστηκαν στο πλαίσιο του προγραμματισμού. Οι δείκτες αυτοί θα επιτρέπουν να παρακολουθείται ο βαθμός προόδου των προγραμμάτων από πλευράς χρηματοοικονομικής εκτέλεσης, φυσικής υλοποίησης και επιπτώσεων .

Η διαβίβαση των αποτελεσμάτων στο Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο και η παγίωσή τους θα συμβάλουν στη μετά παρακολούθηση της πρωτοβουλίας στο ευρωπαϊκό επίπεδο .

Σύμφωνα με το άρθρο 35 του γενικού κανονισμού, συγκροτείται επιτροπή παρακολούθησης για κάθε προγραμματική πρωτοβουλία, η δε σύνθεση και ο ρόλος της πρέπει να καθοριστούν .

Συγκροτείται ρυθμιστική επιτροπή αποτελούμενη από εκπροσώπους των διοικήσεων και των εθνικών και περιφερειακών δικτύων, της οποίας προεδρεύει εκπρόσωπος της Επιτροπής . Η επιτροπή συνεδριάζει τουλάχιστον μια φορά κατ' έτος για ανταλλαγή πληροφοριών με αντικείμενο τον βαθμό προόδου της πρωτοβουλίας .

Η επιτροπή αυτή θα αποτελέσει εξάλλου το όργανο παρακολούθησης, σε ευρωπαϊκό επίπεδο του σκέλους της συνεργασίας .

Όσον αφορά την αξιολόγηση , οι συναφείς προς αυτή διατάξεις του γενικού κανονισμού για τα Διαθρωπτικά Ταμεία και οι κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση του προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης ,στις περιπτώσεις που είναι χρήσιμες, εφαρμόζονται στις παρεμβάσεις του LEADER + .

Συνεκτιμώντας τα ιδιάζοντα στο LEADER χαρακτηριστικά , η εργασία αξιολόγησης τροφοδοτούμενη και βασιζόμενη σε φυσικούς και οικονομικούς δείκτες , θα συμπληρωθεί με ειδικούς δείκτες που αφορούν ιδίως την ολοκληρωμένη εδαφική θεώρηση , τον πιλοτικό χαρακτήρα των δράσεων ,τη

λειτουργία του εταιρικού σχήματος , τη διοργάνωση και τον ρόλο των Οεμπλεκόμενων διοικητικών δομών, τη δικτύωση και τις επιπτώσεις στο περιβάλλον.

4.7.3 Έγκριση των παρεμβάσεων

Η Επιτροπή εγκρίνει τα προγράμματα της κοινοτικής πρωτοβουλίας LEADER + το ταχύτερο δυνατόν εντός πέντε μηνών από την παραλαβή της αίτησης παρέμβασης ,αποφασίζει δε τη συμμετοχή του ΕΓΤΠΕ-Τμήμα Προσανατολισμού σύμφωνα με το άρθρο 28 του γενικού κανονισμού .

Στην περίπτωση που το κράτος μέλος επιλέγει ως μορφή παρέμβασης το επιχειρησιακό πρόγραμμα, τρεις μήνες μετά την έγκριση του προγράμματος , πρέπει να υποβάλλεται στην Επιτροπή για πληροφόρηση συμπληρωματικό πρόγραμμα σύμφωνα με τον ορισμό του άρθρου 9 του γενικού κανονισμού Το περιεχόμενο του συμπληρωματικού προγράμματος περιγράφεται στο άρθρο 18 παράγραφος 3 του γενικού κανονισμού.

4.7.4 Επιλέξιμες δράσεις για κοινοτική συγχρηματοδότηση

Επιλέξιμα για κοινοτική συγχρηματοδότηση είναι επίσης τα πάσης φύσεως μέτρα που μπορούν να χρηματοδοτηθούν από το ΕΓΤΠΕ –Τμήμα Προσανατολισμού, το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ .

Το LEADER + προορίζεται για την κατά προτεραιότητα στήριξη πιλοτικών στρατηγικών ανάπτυξης του ενδογενούς δυναμικού των αγροτικών περιοχών .Ως εκ τούτου , με εξαίρεση τις δράσεις μικρής έκτασης προς καθορισμό στο πλαίσιο της εταιρικής συνεργασίας , δεν είναι επιλέξιμες για την προκείμενη πρωτοβουλία οι επενδύσεις σε υποδομές, όπως και οι παραγωγικές επενδύσεις, των οποίων το ύψος προϋπολογισμού υπερβαίνει ένα ανώτατο όριο προς καθορισμό στο πλαίσιο της εταιρικής συνεργασίας .

Οι δαπάνες που συνδέονται με την απόκτηση δεξιοτήτων, όπως καθορίζεται στο πλαίσιο του LEADER II (δηλαδή δαπάνες κινητοποίησης ή και εκπόνησης μελετών που προηγούνται της κατάρτισης , εκ μέρους του ΟΤΔ, σχεδίου τοπικής ανάπτυξης) συνιστούν μέτρο επιλέξιμο στο σκέλος (1), υπό τον όρο να πρόκειται για νέα εδάφη όπου δεν έχει εφαρμοστεί η μέθοδος LEADER .

Οι δαπάνες που συνδέονται με τη συμμετοχή σε δίκτυο(α), την εμπύχωση, πληροφόρηση, διαχείριση, παρακολούθηση και αξιολόγηση του προγράμματος, είναι επιλέξιμες για κοινοτική συγχρηματοδότηση. Η σχετική πρόταση κατατίθεται κατά την υποβολή του προγράμματος. Πάντως η συμμετοχή στη χρηματοδότηση των δαπανών αξιολόγησης στα κράτη μέλη περιορίζεται στις αξιολογήσεις που συμβάλλουν αποτελεσματικά στην αξιολόγηση του LEADER + στο κοινοτικό επίπεδο λόγω του πεδίου

εφαρμογής τους και της ποιότητας τους, και η εκτίμηση που γίνεται βάσει των κατευθύνσεων της Επιτροπής σχετικά με το θέμα αυτό.

Για την καθοδήγηση του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου, η Επιτροπή θα υποβοηθείται από εξωτερικούς συμβούλους παροχής υπηρεσιών επιλεγόμενους κατόπιν ανοικτής διαδικασίας με βάση προκήρυξη που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Για τον σκοπό αυτό προβλέπεται ενδεικτικό ποσό ύψους 2% πέραν του συνόλου της συνεισφοράς του Τμήματος Προσανατολισμού του ΕΓΤΠΕ στην κοινοτική πρωτοβουλία LEADER+. Οι δραστηριότητες αυτές που αναλαμβάνονται με πρωτοβουλία της Επιτροπής θα χρηματοδοτηθούν σε ποσοστό 100% του συνολικού κόστους.

4.8 Συνεισφορά της κοινότητας στη χρηματοδότηση του LEADER + :

Η πρωτοβουλία LEADER+ αποτελεί αντικείμενο από κοινού χρηματοδότησης του κράτους μέλους και της Κοινότητας.

Η συνολική συνεισφορά του ΕΓΤΠΕ- Τμήμα Προσανατολισμού στο LEADER+ για το χρονικό διάστημα 2000-2006 ανέρχεται σε 2.020 εκατ. ευρώ, σε τιμές 1999. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 παράγραφος 7 του γενικού κανονισμού, η συνεισφορά του τμήματος προσανατολισμού του ΕΓΤΠΕ για έκαστο πρόγραμμα προσαυξάνεται με συντελεστή 2% κατ' έτος έως το 2003 , για δε την περίοδο 2004 έως 2006 θα καθοριστεί σε τιμές 2003. Στις 31 Δεκεμβρίου 2003, η Επιτροπή θα καθορίσει τον συντελεστή αναπροσαρμογής που θα εφαρμοστεί για το διάστημα 2004 έως 2006.

Εφαρμόζονται οι διατάξεις για το ύψος της κοινοτικής συμμετοχής, που καθορίζονται στο άρθρο 29 του γενικού κανονισμού. Ειδικότερα, η συνεισφορά του ΕΓΤΠΕ- Τμήμα Προσανατολισμού ανέρχεται σε ποσοστό 75% κατ' ανώτατο όριο του συνολικού επιλέξιμου κόστους στις περιφέρειες που καλύπτονται από τον στόχο 1 , και σε 50% κατ' ανώτατο όριο του συνολικού επιλέξιμου κόστους για τις ζώνες εκτός εκείνων του στόχου 1.

4.9 Δομή μιας πρότασης προγράμματος στο πλαίσιο της κοινοτικής πρωτοβουλίας LEADER +

1. Καθορισμός των περιοχών εφαρμογής της πρωτοβουλίας, χρησιμοποιούμενα κριτήρια.
2. Ανάλυση της κατάστασης της (των) περιοχής(ών) που αφορά η πρόταση.
3. Εκ των προτέρων αξιολόγηση σύμφωνα με -το άρθρο 41 παράγραφος 3 του γενικού κανονισμού.
4. Επιδιωκόμενοι στόχοι με την υλοποίηση της πρωτοβουλίας, στρατηγική για την επίτευξή τους, σύνδεση με τα υπόλοιπα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης.

5. Για κάθε σκέλος: στόχοι, θέματα με ικανότητα συσπείρωσης του σκέλους (1), συνοπτική περιγραφή των προβλεπόμενων μέτρων για την υλοποίηση της πρωτοβουλίας, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που απαιτούνται προκειμένου να εξακριβωθεί κατά πόσο τα καθεστάτα ενισχύσεων των τριών σκελών της πρωτοβουλίας πληρούν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις.
6. Σχέδιο χρηματοδότησης ανά άξονα προτεραιότητας, ανά έτος και ανά πηγή χρηματοδότησης. Αναφορά, ανάλογα με την περίπτωση, της προβλεπόμενης κοινοτικής χρηματοδότησης στις περιοχές των στόχων 1 και 2. Η ετήσια συνδρομή του ταμείου πρέπει να παραμείνει εντός των ορίων των δημοσιονομικών προοπτικών.
7. Κριτήρια επιλογής των ΟΤΔ, διαδικασίες και χρονοδιάγραμμα.
8. Τρόποι ενημέρωσης των δυνητικών δικαιούχων και, στο πλαίσιο της υλοποίησης, τρόποι ενημέρωσης του ευρέως κοινού.
9. Μέτρα και αρμόδιες αρχές που έχει ορίσει το κράτος μέλος για την υλοποίηση, τη διαχείριση (συμπεριλαμβανομένης της χρηματοοικονομικής διαχείρισης) και την παρακολούθηση
- των στρατηγικών τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης
  - της συνεργασίας.
  - της λειτουργίας των δικτύων και της σύνδεσής τους με το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο.
10. Διοικητικές διατάξεις, λεπτομερείς κανόνες και διαδικασίες για τον έλεγχο των ενεργειών στο πλαίσιο της παρέμβασης.
11. Μέτρα που έχουν ληφθεί για την αξιολόγηση
12. Μέτρα που έχουν ληφθεί για τη διαβούλευση με τους εταίρους όσον αφορά το πρόγραμμα και μέτρα που έχουν ληφθεί για τη διαβούλευση των εταίρων και τη συμμετοχή τους στην επιτροπή παρακολούθησης.
13. Συμβιβασμό της παρέμβασης με τις υπόλοιπες κοινοτικές πολιτικές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5.
ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ & ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΥΧΙΑ
ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ LEADER+

Η κοινοτική πρωτοβουλία LEADER II, έχει ήδη ολοκληρωθεί, ενώ ταυτόχρονα έχουν εξασφαλιστεί από την Ευρωπαϊκή ένωση, τα απαραίτητα κονδύλια για την 3^η περίοδο, με την ονομασία LEADER +. Για την επιτυχία της κοινοτικής πρωτοβουλίας LEADER +, προτείνουμε να γίνουν κάποιες αλλαγές που θα συντελέσουν στην αποδοτικότερη απορρόφηση των σχετικών κονδυλίων.

Συγκεκριμένα οι προτάσεις μας είναι οι εξής:

▪ Επιχειρησιακή ετοιμότητα.

Κατά τη διάρκεια της κοινοτικής πρωτοβουλίας LEADER II, η υλοποίηση των ιδιαίτερα απαιτητικών προγραμμάτων, έγινε από εταιρικά σχήματα χωρίς προηγούμενη εμπειρία σε τέτοια προγράμματα. Η επιλογή και αξιολόγηση των υποψηφίων έγινε σε ελάχιστο χρονικό διάστημα, ήταν καθαρά μια τυπική διαδικασία, και φυσικά δεν έγινε λόγος για την ύπαρξη ή μη της επιχειρησιακής ικανότητας των υποψηφίων.

Προτείνουμε λοιπόν αρχικά την απομάκρυνση των Οργανισμών τοπικής Αυτοδιοίκησης που απέδειξαν ότι δεν μπορούν να ανταπεξέλθουν στις απαιτήσεις της κοινοτικής πρωτοβουλίας. Και φυσικά η επιλογή των νέων φορέων, να γίνει μετά από συστηματική ανάλυση και αξιολόγηση της επιχειρησιακής ικανότητάς τους.

▪ Επιχειρηματικότητα στην ελληνική ύπαιθρο.

Το LEADER II, βοήθησε σε μεγάλο βαθμό την τόνωση της επιχειρηματικής και οικονομικής δραστηριότητας κυρίως στις αγροτικές περιοχές οι οποίες ερημώνονται μέρα με την ημέρα όλο και πιο πολύ. Όμως οι προϋποθέσεις και η ανάγκη εξασφάλισης όρων φερεγγυότητας των δικαιούχων δεν μπορούσαν να ικανοποιηθούν παρά μόνο από επαγγελματίες με επαρκή οικονομική επιφάνεια. Προτείνουμε λοιπόν τη δημιουργία μηχανισμών στήριξης αλλά και προσέλκυσης νέων επιχειρηματιών, που θα δραστηριοποιηθούν στις αγροτικές περιοχές.

▪ Η συγκρότηση της εταιρικής σχέσης.

Η εταιρική σχέση στις περισσότερες περιπτώσεις συγκροτήθηκε σε βάσεις περιστασιακές. Στα Διοικητικά συμβούλια των ΟΤΔ* συμμετείχε μια πληθώρα Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, αλλά και άλλων φορέων οι οποίοι δεν απέκτησαν καμία σχέση με τα υλοποιούμενα προγράμματα. Προτείνουμε λοιπόν την πλήρη αναθεώρηση της λογικής με την οποία συγκροτούνται τα εταιρικά σχήματα και την πλήρη αιτιολόγηση της συμμετοχής των εταιρών.

- Ορισμός των περιοχών LEADER

Ο ορισμός των περιοχών εφαρμογής του Leader II έγινε σύμφωνα με τα διοικητικά όρια των νομών με μόνη εξαίρεση τα αστικά κέντρα. Το μόνο θετικό στοιχείο ήταν η διευκόλυνση της εφαρμογής των προγραμμάτων. Όμως έτσι

δεν αναπτύχθηκε συνεργασία μεταξύ των περιοχών. Προτείνουμε λοιπόν να καθιερωθεί ως κριτήριο αξιολόγησης η καταλληλότητα ή μη, της ζώνης εφαρμογής κάθε πρότασης. Τέλος απαραίτητη προϋπόθεση να είναι η πλήρης διάγνωση των θετικών αλλά και των αρνητικών στοιχείων κάθε περιοχής.

- Τα όρια της εκ των κάτω προσέγγισης.

Η εκ των κάτω προσέγγιση συνετέλεσε στην άνευ προηγουμένου κινητοποίηση των φορέων στις περιοχές εφαρμογής. Δεν υπήρχαν όμως πρωτοβουλίες από συγκροτημένα σχήματα όπως για παράδειγμα από ενώσεις κατοίκων, σωματεία κ.τ.λ. Προτείνουμε λοιπόν να δίνεται προτεραιότητα σε πρωτοβουλίες που προέρχονται από οργανωμένες ομάδες πολιτών και επαγγελματιών.

- Ταμεία διαχείρισης επιδοτήσεων.

Ορισμένοι φορείς υλοποίησης λειτούργησαν περισσότερο ως τοπικά ταμεία διαχείρισης επιχορηγήσεων και λιγότερο ως φορείς υλοποίησης ολοκληρωμένων προγραμμάτων τοπικής ανάπτυξης. Έχουν επισημανθεί πολλές αδυναμίες των προγραμμάτων να συγκροτήσουν αποτελεσματικές πολιτικές για τα τοπικά προϊόντα και χαρακτηριστική είναι η έλλειψη δράσεων και παρεμβάσεων για την παροχή υπηρεσιών στον πληθυσμό και τις επιχειρήσεις της αγροτικής υπαίθρου. Προτείνουμε λοιπόν να δοθεί έμφαση στην υιοθέτηση προγραμμάτων με δομή, λογική και συνάφεια στόχων, μέσων και παρεμβάσεων. Το μοναδικό κριτήριο πρέπει να είναι η ανάδειξη ολοκληρωμένων προτάσεων για τα τοπικά προϊόντα.

- Ο πυρήνας διαχείρισης των προγραμμάτων.

Ο πυρήνας διαχείρισης των ΟΤΔ παρουσιάζει ελλείψεις σε μεγάλο βαθμό. Ακόμη και σε έμπειρους φορείς, που υλοποιούν μεγάλα προγράμματα, είναι εμφανέστατη η απουσία στελεχών με επαρκή εμπειρία και ρόλο εμπειρογνώμονα και εμπνευστή. Ο πυρήνας διαχείρισης λειτούργησε κατά βάση ως ομάδα διεκπεραίωσης του πράγματι σημαντικού όγκου εργασιών παρακολούθησης και διαχείρισης των προγραμμάτων και πολύ λιγότερο ως συγκροτημένη ομάδα τεχνικής στήριξης της περιοχής τους. Χωρίς υπερβολή θα λέγαμε ότι το επίπεδο επαγγελματισμού καθώς και το επίπεδο εμπειρίας και ενημέρωσης πολλών στελεχών παραπέμπει σε σοβαρό προβληματισμό. Κρίνεται λοιπόν απαραίτητος ο διαχωρισμός των ρόλων διαχειριστή, εμπνευστή και τεχνικού συμβούλου του προγράμματος

- Γενικό συμπέρασμα

Οι παραπάνω είναι κάποιες αρνητικές πλευρές ενός προγράμματος, ωστόσο, που αν μη τι άλλο έδωσε δυνατότητες στις τοπικές κοινωνίες να καταρτίσουν και να υλοποιήσουν προγράμματα ανάπτυξης ικανά να δώσουν λύσεις στα σημερινά προβλήματα των αγροτικών περιοχών. Η εμπειρία που αποκτήθηκε από το Leader I και II, είναι σημαντική όχι μόνο για την ετοιμασία της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας Leader +, αλλά και για την ορθή αξιοποίηση στα λεγόμενα καθιερωμένα προγράμματα ανάπτυξης της υπαίθρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6 ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ

6.1 ΜΕΛΕΤΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΠΕΤΡΙΝΩΝ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΣΠΙΤΙΩΝ

ΠΡΟΣ
ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΖΑΚΥΝΘΟΥ

ΑΙΤΗΣΗ

ΘΕΜΑ : Υποβολή φακέλου
υποψηφιότητας για ένταξη στο
πρόγραμμα LEADER II

ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ : LEADER II

ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΣ ΦΟΡΕΑΣ : ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

ΟΜΑΔΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ : ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ
ΖΑΚΥΝΘΟΥ Α.Ε.
(Διαχειριστής προγράμματος)

ΑΙΤΩΝ (ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ ΤΕΛΙΚΟΣ ΕΠΕΝΔΥΤΗΣ) : ΜΠΗΣΑΡΑΚΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ : ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ : ΠΑΝΤΟΚΡΑΤΟΡΑΣ

Τ.Κ. : 29100

ΤΗΛΕΦΩΝΟ : 51324

FAX : 51234

20 – 05 – 1999
Ο ΝΟΜΙΜΟΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ
ΤΟΥ ΦΟΡΕΑ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΠΗΣΑΡΑΚΗΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ ΤΟΥ Ν.1599/85

Ο Ανδρέας Μπισαράκης μόνιμος κάτοικος Ζακύνθου δηλώνω ότι το συγκεκριμένο φυσικό αντικείμενο , το οποίο προτείνω να ενταχθεί στην Κοινοτική πρωτοβουλία LEADER II , δεν έχει στο παρελθόν χρηματοδοτηθεί ούτε χρηματοδοτείται σήμερα από άλλο Εθνικό ή Κοινοτικό πρόγραμμα και ότι η κατάθεση της πρότασης για τη δράση αυτή είναι αποτέλεσμα απόφασης του φορέα που εκπροσωπώ , την οποία επισυνάπτω στην παρούσα .

Δηλώνω επίσης ότι έλαβα γνώση όλων των πληροφοριών που διατίθενται για το πρόγραμμα σε τρία τεύχη , όπως οι προδιαγραφές , τα κριτήρια αξιολόγησης , την δομή του φακέλου υποψηφιότητας και τον τρόπο αξιολόγησης , ένταξης και παρακολούθησης του έργου .

υπογραφή

Ανδρέας Μπισαράκης

ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥ ΕΠΕΝΔΥΤΗ

α/α πρότασης :

ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ LEADER II

ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ ΕΠΕΝΔΥΤΗΣ : ΜΠΙΣΑΡΑΚΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ

ΚΥΡΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ : ΙΔΩΤΙΚΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ

ΟΝ/ΜΟ ΝΟΜΙΜΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ : ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΝΟΜΙΜΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ : ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ : ΠΑΝΤΟΚΡΑΤΟΡΑΣ

ΤΗΛΕΦΩΝΑ FAX : 0695 – 51234

Α.Φ.Μ. : 097233445

ΔΟΥ : ΖΑΚΥΝΘΟΥ

ΤΡΑΠΕΖΑ : ΕΜΠΟΡΙΚΗ

ΑΡ. ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ : 0123435465

ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΓΙΑ ΕΠΑΦΕΣ : ΜΠΙΣΑΡΑΚΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ

ΣΟΙΧΕΙΑ ΕΝΤΟΠΙΟΤΗΤΑΣ :(επισυνάπτονται τα δικαιολογητικά που αντιστοιχούν στο κριτήριο «εντοπιότητα»)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ : ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΩΝ

ΜΕΤΡΟ : 3

ΕΝΕΡΓΕΙΑ : ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 78.069.000 δρχ.

ΤΟΠΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΖΑΚΥΝΘΟΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ : ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ

ΝΟΜΟΣ : ΖΑΚΥΝΘΟΥ

ΔΗΜΟΣ/ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ : ΔΗΜΟΣ ΛΑΓΑΝΑ

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥ ΕΠΕΝΔΥΤΗ

Είμαι μόνιμος κάτοικος Ζακύνθου και η κύρια κατοικία μου βρίσκεται στον Παντοκράτορα Ζακύνθου. Γεννήθηκα στην Αθήνα τον Απρίλιο του 1979, και η ηλικία μου είναι 21 χρονών και είμαι άγαμος. Έχω πτυχίο λογιστικής του Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΑΣ και τώρα είμαι ιδιωτικός υπάλληλος σε λογιστικό γραφείο, αλλά θέλω να ασχοληθώ και με τον τομέα του αγροτουρισμού ο οποίος δεν έχει ακόμα αναπτυχθεί και πιστεύω ότι θα βοηθήσει στην ανάπτυξη του εναλλακτικού τουρισμού στην Ζάκυνθο.

ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Θα κατασκευασθούν τέσσερα ξεχωριστά καταλύματα δύο υπνοδωματίων το καθένα σε ενιαίο χώρο. Θα χρησιμοποιηθούν παραδοσιακά υλικά για την κατασκευή τους όπως πέτρα και ξύλο

ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΥΠΑΡΧΕΙ	ΥΠΟ ΕΚΠΟΝΗΣΗ / ΥΠΟ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΔΕ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ
Τεχνική μελέτη	X		
Προέγκριση χωροθέτησης		X	
Μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.)	X		
Άδειες (οικοδομικές, δασικής υπηρεσίας, ΕΟΤ, ή άλλες		X	
Οικόπεδο – ιδιοκτησία	X		
Άλλα			X

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΔΕΙΧΝΟΥΝ :

ΤΗΝ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ : Σύμφωνα με έρευνα που πραγματοποιήσαμε, διαπιστώσαμε ότι αγροτουριστικά καταλύματα δεν υπάρχουν στην Ζακύνθο, επομένως η δραστηριότητα είναι πρωτότυπη για τα δεδομένα του Νομού.

ΤΗ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΤΕΧΝΟΓΝΩΣΙΑΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ :

Το προτεινόμενο έργο μπορεί να αντιγραφεί και από άλλους επενδυτές της περιοχής χωρίς να επηρεαστεί η βιωσιμότητά του. Η δημιουργία και άλλων τέτοιων έργων θα έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία τοπικού παραγωγικού κλάδου, με αποτέλεσμα την ανάπτυξη όλης της περιοχής της Ζακύνθου.

ΤΗΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ :**1. Τόνωση της τοπικής παραγωγής**

1.1 Προώθηση της τυποποίησης τοπικών προϊόντων : Η επιχείρηση έχει συνάψει συμβόλαιο συνεργασίας με τοπικούς παραγωγούς (επισυνάπτονται αντίγραφα) των οποίων τα προϊόντα θα χρησιμοποιούνται αποκλειστικά .

1.2 ΑΥΞΗΣΗ ΤΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ (κύριου ή συμπληρωματικού) :

Η αύξηση του τουρισμού, η κατανάλωση μόνο τοπικών προϊόντων, η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και οι δραστηριότητες των τουριστών που θα διανέμουν στα καταλύματα, θα συμβάλλουν στην αύξηση του τοπικού εισοδήματος.

1.3 ΝΕΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ : Η επιχείρηση έχει συνάψει συμβόλαιο με δύο μόνιμους κατοίκους της Ζακύνθου οι οποίοι θα εργαστούν στα αγροτουριστικά καταλύματα. (επισυνάπτονται αντίγραφα).

ΤΟΝΩΣΗ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

2.1 ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ : Η επιχείρηση έχει έρθει σε επικοινωνία με το γραφείο τουρισμού GREECE TOURISM, το οποίο αναζητά νέους τόπους Αγροτουρισμού. Έχει εκδηλωθεί ενδιαφέρον για διαμονή τουριστών για όλο το έτος στα αγροτουριστικά καταλύματα, για παρατήρηση του οικοσυστήματος. (επισυνάπτεται η σχετική αλληλογραφία)

2.3 ΕΠΙΜΗΚΥΝΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ (ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗ ΧΕΙΜΕΡΙΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟ) : Η επιχείρηση έχει συνάψει συμβόλαιο αποκλειστικής χρησιμοποίησης των αγροτουριστικών καταλυμάτων για όλο το χρόνο με το τουριστικό γραφείο «Greek tourism».

ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ :

4.1 ΣΤΗΡΙΞΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ : Ο ένας από τους δύο ανθρώπους με τους οποίους η επιχείρηση έχει συνάψει συμβόλαια εργασίας είναι γυναίκα.

5. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

5.5 ΧΡΗΣΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΟΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ :

Η επιχείρηση θα χρησιμοποιήσει την ηλιακή ενέργεια για παραγωγή ζεστού νερού καθώς και για την παραγωγή μέρους της ηλεκτρικής ενέργειας που χρειάζεται για την τροφοδότηση των αγροτουριστικών καταλυμάτων . Έχουν ήδη παραγγελθεί από την «θερμοδυναμική Α.Ε.» 3 ηλιακοί θερμοσίφωνες συνολικής χωρητικότητας 1000 λίτρων , καθώς και 3 ηλιακοί συλλέκτες . που θα τοποθετηθούν στα αγροτουριστικά καταλύματα.

5.6 ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΚΤΙΡΙΑΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ : Λόγω της φύσης των υλικών που θα χρησιμοποιηθούν (πέτρα και ξύλο) τα αγροτουριστικά καταλύματα θα είναι απόλυτα προσαρμοσμένα στην περιοχή .

6. ΤΟΝΩΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ – ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

6.3 ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ

ΤΩΝ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ : Η επιχείρηση έχει συνάψει συμβόλαιο συνεργασίας με τον Άγγελο Αναγνώστου ο οποίος έχει στη κατοχή του 10 άλογα , τα οποία θα μας διαθέσει για την ψυχαγωγία αυτών που θα διαμένουν στα καταλύματα .

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΤΕΧΝΙΚΟ – ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα προμελέτη σκοπιμότητας είναι το αποτέλεσμα της συνεργασίας των παρακάτω :

Τα Αρχιτεκτονικά σχέδια και οι συνοπτικοί προϋπολογισμοί έγιναν από :
Νίκος Νικολάου

Τα Μηχανολογικά σχέδια και η επεξεργασία των τεχνικών στοιχείων
έγιναν από : Γιώργος Ελευθεριάδης

Η προμελέτη ως προς το οικονομικό της μέρος έγινε από τον : Ανδρέας
Μπισαράκης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α

---

1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Η επένδυση θα γίνει από τον Ανδρέα Μπισαράκη

2. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

2.3 ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ : Θα δημιουργηθούν 2 νέες θέσεις εργασίας

2.4 ΤΟΠΟΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ : Η υποδομή της περιοχής βρίσκεται σε κανονικά επίπεδα .

2.5 ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ : Θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά εγχώριες πρώτες και βοηθητικές ύλες

3. ΤΕΧΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ3.1 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ

Οι λόγοι που επιλέγησαν τα συγκεκριμένα μηχανήματα είναι : 1.Είναι τα πιο αξιόπιστα σε σχέση με αυτά που δεν επιλέχθηκαν κυρίως στο θέμα της συχνότητας των βλαβών και τη συντήρησή τους. 2.Η τιμή τους είναι η πλέον ανταγωνιστική 3.Η ποιότητά τους είναι άριστη 4.Διαθέτουν εγγύηση καλής λειτουργίας 5.Έχουν κατασκευασθεί στην Ελλάδα.

ΑΡΙΘ ΚΑΤ Α ΤΗΝ ΔΙΑ ΤΑΞ Η	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΟΣ	ΤΥΠΟΣ ΜΟΝΤΕΛΟ ΕΤΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ	ΟΙΚΟΣ ΧΩΡΑ ΑΝΤΙΠΡ/ΠΟΣ	ΙΣΧΥΣ ΗΡ ή kW	ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΩΓΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ	ΒΑΡΟΣ	ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ Cm Μ/Π/Υ	ΧΡΟΝΟΣ ΖΩΗΣ	ΑΞΙΑ ΣΕ ΔΡΑΧΜΕΣ
1	Σύστημα θέρμανσης	Soulis 4/2000	ΕΛΛΑΔΑ	30000cal	30000cal/hour	ΧΑΓ	150*40*60	10 έτη	200000
2	Σύστημα Υδρευσης	Soulis 5/2000	ΕΛΛΑΔΑ	3HP	3κ.μ./ ώρα		100*50*30	10 έτη	50000
3	Τηλεφωνικό κέντρο	Ηλεκτρονική Α.Ε. 5/2000	ΕΛΛΑΔΑ	-	5 γραμμές τηλ.		50*50*50	10 έτη	100000
4	Σύστημα αποχέτευσηςκαι μεταφοράς αποβλήτων	Soulis 4/2000	ΕΛΛΑΔΑ	10HP	5κ.μ./ ώρα		100*60*40	10 έτη	80000
5	4Ηλιακοί θερμοσίφωνες	Μαλτέζος Ε.Π.Ε 5/2000	ΕΛΛΑΔΑ	400 lt.	400λτ. / ώρα		Ο ένας 300*200	10 έτη	90000
6	4Ηλιακοί συλλέκτες	Μαλτέζος Ε.Π.Ε 5/2000	ΕΛΛΑΔΑ	40 KW	40 KW/ ώρα		Ο ένας 200*100	10 έτη	120000
7	4 Συστήματα κλιματισμού	Μαλτέζος Ε.Π.Ε. 5/2000	ΕΛΛΑΔΑ	40000btu	40000btu/ώρα		Το ένα 100*30*50	10 έτη	80000
							ΣΥΝΟΛΟ		720000

3.2 ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ

ΔΑΠΑΝΗ	ΠΟΣΟΝ
ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ	600000
ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ	100000
ΕΚΤΕΛΩΝΙΣΜΟΙ	-
ΑΜΟΙΒΕΣ ΤΕΧΝΙΚΩΝ	2000000
ΤΕΧΝΟΓΝΩΣΙΑ	-
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	100000
ΣΥΝΟΛΟ	2800000

3.3 ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Οι εγκαταστάσεις που θα πραγματοποιηθούν είναι :

1. Ηλεκτρολογική : 2.478.000 δρχ.

2. υδραυλική : 1.180.000 δρχ.

3. θέρμανση – κλιματισμός : 2.950.000

Σημείωση: το κόστος των εγκαταστάσεων συμπεριλαμβάνεται στο Υπόδειγμα Αναλυτικής Παρουσίασης Προϋπολογισμού Ιδιωτικού Κτιριακού έργου.

3.4 ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

ΕΙΔΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	ΜΟΝΑΔΕΣ	ΑΞΙΑ ΑΝΑ ΜΟΝΑΔΑ	ΣΥΝΟΛΟ
ΚΡΕΒΑΤΙΑ	16	22500	360000
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ	8	30000	240000
ΓΡΑΦΕΙΑ	8	22500	180000
ΜΟΚΕΤΕΣ	6	50000	300000
ΤΡΑΠΕΖΙΑ ΚΑΘΙΣΤΙΚΟΥ	4	45000	180000
ΚΑΡΕΚΛΕΣ	20	7500	150000
ΣΚΑΜΠΟ	8	5000	40000
ΚΟΜΟΔΙΝΑ	15	16000	240000
ΚΑΝΑΠΕΔΕΣ	4	100000	400000
ΨΥΓΕΙΑ	4	80000	320000
ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΚΟΥΖΙΝΕΣ	4	100000	400000
ΣΥΝΟΛΟ			2810000

3.5 ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΕΡΓΑ ΥΠΟΔΟΜΗΣ

Το οικόπεδο βρίσκεται στον Παντοκράτορα οδός Σαρακίνα 21

Η σύνδεση με το δίκτυο της ύδρευσης θα κοστίσει : 50000

Η σύνδεση με το δίκτυο της αποχέτευσης θα κοστίσει : 50000

Η ηλεκτροδότηση θα κοστίσει : 100000

Η τηλεφωνική σύνδεση θα κοστίσει : 100000

Κτιριακά , έργα περιβάλλοντος χώρου – Έργα υποδομής**Έργα υποδομής και περιβάλλοντος χώρου :**

- Θα γίνει περίφραξη του οικοπέδου με πέτρινο τοίχο.
- Θα πλακοστρωθούν 200τ.μ. με λίθινες πλάκες Καρύστου.
- Θα κατασκευασθεί 1 συντριβάνι στο κέντρο του οικοπέδου.
- Θα φυτευθούν διαφόρων ειδών λουλούδια , δέντρα και θάμνοι.

Νέα κτίρια :

- Θα κτισθούν 4 ξεχωριστά και πλήρως ανεξάρτητα σπιτάκια δύο δωματίων το καθένα.

Περιγραφή :

- Κάθε σπίτι θα είναι συνολικής έκτασης 48 τ.μ. και θα είναι ισόγειο.

Όλα τα κτίρια θα κατασκευασθούν με παραδοσιακά υλικά όπως πέτρα , ξύλο κ.τ.λ.

**ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΑΝΑΛΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΚΤΙΡΙΑΚΟΥ ΕΡΓΟΥ**

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	A/A	ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΜΟΝ ΑΔΑ	ΠΟΣΟ ΤΗΤΑ	ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔ	ΣΥΝΟΛΟ
ΧΩΜΑ ΤΘΥΡΓΙΚΑ	1.01	Γενικές εκσκαφές κτιρίου 1	M3	100	8260	826000
	1.02	Γενικές εκσκαφές κτιρίου 2	M3	100	8260	826000
	1.03	Γενικές εκσκαφές κτιρίου 3	M3	100	9440	944000
	1.04	Γενικές εκσκαφές κτιρίου 4	M3	100	10620	1062000
ΣΚΥΡΟ ΔΕΜΑΤΑ	3.01	Οπλισμένο σκυρόδεμα κτιρίου 1	M2	150	11800	1770000
	3.02	Οπλισμένο σκυρόδεμα κτιρίου 2	M2	150	11800	1770000
	3.03	Οπλισμένο σκυρόδεμα κτιρίου 3	M2	150	11800	1770000
	3.04	Οπλισμένο σκυρόδεμα κτιρίου 4	M2	150	10226,7	1534000
ΤΟΙΧΟ ΠΟΙΕΣ	4.01	Πέτρινες τοιχοποιίες κτιρίου 1	M2	100	23600	2360000
	4.02	Πέτρινες τοιχοποιίες κτιρίου 2	M2	100	23600	2360000
	4.03	Πέτρινες τοιχοποιίες κτιρίου 3	M2	100	23600	2360000
	4.04	Πέτρινες τοιχοποιίες κτιρίου 4	M2	100	29500	2950000
ΕΠΙΧΡΙ ΣΜΑΤΑ	5.01	Στοκάρισμα πέτρινης τοιχοποιίας	M2	400	20650	826000
ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΤΟΙΧΩΝ	6.01	Με πλακίδια πορσελάνης για WC κτιρίου 1	M2	40	5900	236000
	6.02	Με πλακίδια πορσελάνης για WC κτιρίου 2	M2	40	5900	236000
	6.03	Με πλακίδια πορσελάνης για WC κτιρίου 3	M2	40	5900	236000
	6.04	Με πλακίδια πορσελάνης για WC κτιρίου 4	M2	40	4425	177000
ΣΤΡΩΣΕΙΣ ΔΑΠΕΔΩΝ	7.01	Με λωρίδες σουηδικής ξυλείας δωματίων και καθιστικού κτιρίων 1,2,3,	M2	150	7080	1062000
	7.02	Με πλακίδια κεραμικά για WC κτιρίων 1,2,3,4	M2	40	11800	472000
	7.03	Με λίθινες πλάκες Καρύστου για το 4 κτίριο σχέδιο βυζαντινό	M2	50	11800	590000
ΚΟΥΦΩ ΜΑΤΑ	8.01	Πόρτες πρεσσαριστές κοινές κτιρίων 1,2,3,4	TEM	12	39333	472000
	8.02	Κάσες από συμπαγή δρυ κτιρίων 1,2,3,4	TEM	12	19667	236000
	8.03	Υαλοστάσια από σουηδική ξυλεία κτιρίων 1,2,3,4	TEM	20	118000	236000
	8.04	Σκούρα από σουηδική ξυλεία κτιρίων 1,2,3,4	TEM	20	236000	472000
	8.05	Μονόφυλλη πυράντοχη πόρτα κτιρίων 1,2,3,4	TEM	4	118000	472000
ΝΤΟΥ ΛΑΠΙΑ	9.01	Ντουλάπες κοινές (υπνοδωματίων) κτιρίων 1,2,3,4	TEM	8	44250	354000

LEADER

	9.02	Ντουλάπια κουζίνας κοινά κτιρίων 1,2,3,4	TEM	4	59000	236000
	9.03	Ντουλάπια Μπάνιου με φορμάικα Κτιρίων 1,2,3,4	TEM	4	44250	177000
ΜΟΝΩΣΕΙΣ						
ΣΤΕΓΑ						
ΝΩΣΕΙΣ	10.01	Θερμομόνωση κτιρίων 1,2,3,4	M2	500	3540	1770000
	10.02	Υγρομόνωση κτιρίων 1,2,3,4	M2	500	2832	1416000
ΜΑΡΜΑΡΙΚΑ	11.01	Κατώφλια , ποδιές παράθυρα μπαλκόνια	M2	100	2360	236000
ΥΑΛΟΠΙΝΑ ΚΕΣ	13.01	Διπλοί θερμομονωτικοί κτιρίων 1,2,3,4	TEM.	4	590000	2360000
ΨΕΥΔΟΡΟΦΕΣ	14.01	Από ξύλο κτιρίων 1,2,3,4	M2	200	11800	2360000
ΕΠΙΚΑΛΥΨΕΙΣ	15.01	Ξύλινη στέγη αυτοφερόμενη με κεραμίδια κτιρίων 1,2,3,4	M2	200	35400	7080000
ΣΤΗΘΑΙΑ	16.01	Από δρομική πλινθοδομή για περίφραξη οικοπέδου	MM	200	59000	11800000
	16.02	Από κιγκλίδωμα ξύλινο για βεράντες κτιρίων 1,2,3,4	MM	100	3450	354000
ΔΙΑΦ. ΟΙΚΟΔ. ΕΡΓΑΣΙΕΣ	18.01	Κλειδαριές και πόμολα κτιρίων 1,2,3,4	TEM.	100	2950	295000
	18.02	Τζάκι με καπνοδόχο κτιρίων 1,2,3,4	TEM.	4	354000	1416000
ΕΙΔΗ ΥΓΙΕΙΝΗΣ	19.02	Σετ WC κτιρίων 1,2,3,4	TEM.	4	118000	472000
	19.03	Νεροχύτης - μπαταρία κουζίνας κτιρίων 1,2,3,4	TEM.	8	44250	354000
ΥΔΡΑΥΛΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑ ΣΤΑΣΕΙΣ	20.02	Υδρευση - αποχέτευση WC	-	-	-	354000
	20.03	Υδρευση - αποχέτευση κουζίνας	-	-	-	354000
	20.04	Υδρευση περιβάλλοντος χώρου	-	-	-	472000
ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	21.01	Κεντρική θέρμανση	Kcal	120000	9,8	1180000
	21.02	Κλιματισμός κτιρίων 1,2,3,4	Btu	60000	29,5	1770000
ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑ ΣΤΑΣΕΙΣ	22.01	1ου κτιρίου	-	-	-	354000
	22.02	2ου κτιρίου	-	-	-	354000
	22.03	3 ου κτιρίου	-	-	-	354000
	22.04	4 ου κτιρίου	-	-	-	472000
	22.05	Περιβάλλοντος χώρου	-	-	-	944000
ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ	25.01	Ηλιακοί συλλέκτες κτιρίων 1,2,3,4	TEM.	4	354000	1416000

4. ΟΙ ΦΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΟ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Ακολουθούν Πίνακες χωρισμού του έργου σε φάσεις και χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του έργου κατά φάση .

ΦΑΣΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ

Α/ Α	ΤΙΤΛΟΣ ΦΑΣΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΑΣΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΑ ΑΝΑ ΦΑΣΗ *
1	Χωματουργικά	Γενικές εκσκαφές κτιρίων 1,2,3,4	
2	Σκυροδέματα	Από οπλισμένο σκυρόδεμα κτιρίων 1,2,3,4	
3	Τοιχοποιίες	Με πέτρα κτιρίων 1,2,3,4	
4	Επιχρίσματα και Επενδύσεις τοίχων	επενδύσεις τοίχων με πλακίδια κεραμικά για WC κτιρίων 1,2,3,4 και στοκάρισμα της πέτρας	
5	Στρώσεις δαπέδων	Με πλακίδια κεραμικά , λίθινες πλάκες Καρύστου και λωρίδες σουηδικής ξυλείας	
6	Κουφώματα - Ντουλάπια	Πόρτες , βαλοστάσια , σκούρα , πυράντοχη πόρτα , ντουλάπες κοινές , ντουλάπια κουζίνας	
7	Μονώσεις - στεγανώσεις	Θερμομόνωση – υγραμόνωση κτιρίων 1,2,3,4	
8	Μαρμαρικά Υαλοπίνακες ψευδοροφές επικαλύψεις	Κατώφλια υαλοπίνακες διπλοί θερμομονωτικοί ψευδοροφές από ξύλο ξύλινες στέγες	
9	Στηθαία Χρωματισμοί διαφ. οικοδομικές εργασίες	στηθαία από πλινθοδομή και από ξύλο χρωματισμοί με λούστρα και κλειδαριές και πόμολα	
10	Είδη υγιεινής και υδραυλικές εγκαταστάσεις	Πλήρες σετ WC , νεροχύτες , ύδρευση αποχέτευση κουζίνας και WC	
11	Θέρμανση ψύξη ηλεκτρικές εγκαταστάσεις	Κεντρική θέρμανση κλιματισμός και ηλεκτρικές εγκαταστάσεις των καταλυμάτων	
12	Διάφορες εργασίες	Εγκατάσταση 4 ηλιακών συλλεκτών	

Σημείωση : Φάση υλοποίησης θεωρείται κάθε διακριτή δραστηριότητα που έχει σαν αποτέλεσμα την υλοποίηση ενός ή περισσότερων παραδοτέων του έργου . (*) Η στήλη αυτή συμπληρώνεται από τον Φορέα / Ομάδα στην περίπτωση ένταξης του έργου στο πρόγραμμα . Ο πίνακας συνοδεύει την απόφαση έγκρισης .

ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΟΣΤΟΥΣ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ ΚΑΙ ΧΡΟΝΙΚΗ ΚΑΙΜΑΚΩΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ

Στοιχείο κόστους σε σημερινές τιμές	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	1ο εξάμηνο Κατασκ. περιόδου	2ο εξάμηνο Κατασκ. περιόδου	3ο εξάμηνο Κατασκ. περιόδου	4ο εξάμηνο Κατασκ. περιόδου	5ο εξάμηνο Κατασκ. περιόδου	6ο εξάμηνο Κατασκ. περιόδου
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ (πιν. 3.1)	7200000	0	0	2500000	500000	2000000	2200000
Δαπάνες εγκατ. μηχανημ.	2800000	0	1800000	250000	250000	500000	0
Λοιπός εξοπλισμός	2810000	0	0	0	0	1400000	1410000
Οικοδομικά έργα	300000	300000	0	0	0	0	0
Χωματουργικά- Σκυροδέματα	10502000	8000000	2502000	0	0	0	0
Τοιχοποιίες - Επιγρίσματα	10856000	0	1856000	5000000	4000000	0	0
Επενδύσεις τοίχων	885000	0	0	0	885000	0	0
Στρώσεις δαπέδων	2124000	0	0	0	0	2124000	0
Κουφώματα-Ντουλάπια	2655000	0	0	0	0	1327500	1327500
Μονώσεις-Στεγανώσεις	3186000	0	2000000	1000000	186000	0	0
Μαρμαρικά-Υαλοπίνακες	2596000	0	0	0	0	1298000	1298000
Ψευδοροφές- Επικαλύψεις	9440000	0	440000	4000000	3000000	2000000	0
Στηθαία	12154000	2000000	2154000	7000000	0	1000000	0
Διάφορες οικοδ.εργασίες	1711000	0	711000	500000	500000	0	0
Είδη υφεινής	826000	0	0	0	0	826000	0
Υδραυλικές εγκατ.	1180000	0	0	500000	500000	180000	0
Θέρμανση κλιματισμός	2950000	0	0	0	1000000	1000000	950000
Ηλεκτρικές εγκατ.	2478000	0	1000000	0	1000000	0	478000
Διάφορες εργασίες	1416000	916000	500000	0	0	0	0

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΚΟΣΤΟΥΣ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

	Σε δρχ.
α. Ίδια συμμετοχή . Μετρητά	31227600
β. Ξένα μακροπρόθεσμα κεφάλαια. Δάνεια τραπεζών	-
Επιχορήγηση LEADER	46841400
Σύνολο	78069000

ΠΙΝΑΚΑΣ

ΑΝΑΓΚΑΙΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ

Δεσμεύσεις για	Ημέρες δεσμ.	1 ^ο έτος λειτ.	2 ^ο έτος λειτ.	3 ^ο έτος λειτ.	4 ^ο έτος λειτ.	5 ^ο έτος λειτ.
ΕΝΕΡΓΕΙΑ		1000000	1500000	1800000	2000000	2100000
ΜΙΣΘΟΥΣ		2000000	2200000	2400000	2500000	2600000
ΑΝΑΛΩΣΙΜΑ		500000	550000	600000	650000	700000
ΔΙΑΦ.ΕΞΟΔΑ		500000	150000	200000	150000	200000
ΣΥΝΟΛΟ		4000000	4400000	5000000	5300000	5600000

ΤΑ ΑΝΑΓΚΑΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΙΝΗΣΗΣ ΘΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΘΟΥΝ ΩΣ ΕΞΗΣ

Τρόπος χρηματοδότησης	1 ^ο έτος λειτουργίας	2 ^ο έτος λειτουργίας	3 ^ο έτος λειτουργίας	4 ^ο έτος λειτουργίας	5 ^ο έτος λειτουργίας
Ίδια κεφάλαια 1.Αυτοχρηματαδότηση	4000000	4400000	5000000	5300000	5600000
2.Νέες εισφορές φορέα επένδυσης	-	-	-	-	-
Ξένα κεφάλαια 1.Μεσοπρόθεσμα	-	-	-	-	-
2. βραχυπρόθεσμα	-	-	-	-	-

ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

Προβλέψεις για τα επόμενα 5 χρόνια λειτουργίας

- Η ανάλυση του προβλεπομένου κύκλου εργασιών για τα πέντε πρώτα χρόνια λειτουργίας φαίνονται στον **Πίνακα 3.1**
- Η ανάλυση του προβλεπόμενου συνολικού κόστους παραγωγής των προβλεπομένων να πωληθούν προϊόντων για τα πέντε πρώτα χρόνια λειτουργίας φαίνονται στον **Πίνακα 3.2**
- Οι προβλεπόμενοι λογαριασμοί εκμεταλλεύσεως και αποτελεσμάτων χρήσεως για τα πέντε πρώτα χρόνια λειτουργίας φαίνονται στο **Πίνακα 3.3**
- Οι προβλεπόμενες ροές κεφαλαίων για τα πέντε πρώτα χρόνια λειτουργίας φαίνονται στον **Πίνακα 3.4**
- Οι προβλεπόμενες ταμειακές ροές της επένδυσης για τα πέντε πρώτα χρόνια λειτουργίας φαίνονται στον **Πίνακα 3.5**
- Η προβλεπόμενη προστιθέμενη αξία για τα πέντε πρώτα χρόνια λειτουργίας φαίνονται στον **Πίνακα 3.6**
- Οι συναλλαγματικές επιπτώσεις από την επένδυση για τα πέντε πρώτα χρόνια λειτουργίας φαίνονται στον **Πίνακα 3.7**
- Οι συναλλαγματικές εισροές – εκροές στην φάση πραγματοποίησης της επένδυσης φαίνονται στον **Πίνακα 3.8**

ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΥ ΚΥΚΛΟΥ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	1 ^ο ΕΤΟΣ	2 ^ο ΕΤΟΣ	3 ^ο ΕΤΟΣ	4 ^ο ΕΤΟΣ	5 ^ο ΕΤΟΣ
Παροχή υπηρεσιών στο εσωτερικό					
1.Κτίριο 1	10000000	10500000	11000000	13000000	15000000
2.Κτίριο 2	10000000	10500000	11000000	13000000	15000000
3. Κτίριο 3	10000000	10500000	11000000	13000000	15000000
4. Κτίριο 4	10000000	10500000	11000000	13000000	15000000
ΣΥΝΟΛΟ	40000000	42000000	44000000	52000000	60000000
Παροχή υπηρεσιών στο εξωτερικό					
Παροχή υπηρεσιών	-	-	-	-	-
ΣΥΝΟΛΟ	40000000	42000000	44000000	52000000	60000000
Σύνολο παροχής υπηρεσιών	40000000	42000000	44000000	52000000	60000000
Έσοδα λοιπών δραστηριοτήτων					
1 Δραστηριότητα	-	-	-	-	-
2 Δραστηριότητα	-	-	-	-	-
Γενικό σύνολο κύκλου εργασιών	40000000	42000000	44000000	52000000	60000000

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.2
ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΩΝ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ

ΚΟΣΤΟΣ	1 ^ο ΕΤΟΣ	2 ^ο ΕΤΟΣ	3 ^ο ΕΤΟΣ	4 ^ο ΕΤΟΣ	5 ^ο ΕΤΟΣ
ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ	-	-	-	-	-
ΒΟΗΘΗΤΙΚΑ ΥΛΙΚΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	-	-	-	-	-
ΥΛΙΚΑ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ	-	-	-	-	-
ΑΝΑΛΩΣΙΜΑ ΥΛΙΚΑ	500000	550000	600000	650000	700000
ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΑ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ	-	100000	100000	100000	100000
ΜΙΣΘΟΙ ΜΟΝΙΜΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ	2000000	2100000	2300000	2400000	2500000
ΕΞΟΔΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ (καύσιμα, ηλεκτρ. ενέργεια, νερό κ.τ.λ.)	1000000	1500000	1800000	2000000	2100000
ΕΞΟΔΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ	250000	90000	100000	100000	120000
ΛΟΙΠΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	250000	60000	100000	50000	80000
ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ ΠΡΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	4000000	4400000	5000000	5300000	5600000

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.5

ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ

	1 ^ο ΕΤΟΣ	2 ^ο ΕΤΟΣ	3 ^ο ΕΤΟΣ	4 ^ο ΕΤΟΣ	5 ^ο ΕΤΟΣ
Σύνολο κύκλου εργασιών (από πίνακα 3.1)	4000000	4200000	4400000	5200000	6000000
Μείον : ΕΞΟΔΑ (από πίνακα 3.2)	400000	440000	500000	530000	560000
ΜΙΚΤΟ ΚΕΡΔΟΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	3600000	3760000	3900000	4670000	5440000
Μείον : ΕΞΟΔΑ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ	100000	110000	100000	100000	100000
ΕΞΟΔΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	-	-	-	-	-
ΦΟΡΟΙ ΚΑΙ ΤΕΛΗ (εκτός φόρου εισοδήματος)	50000	50000	55000	55000	55000
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	35850000	37440000	38845000	46545000	54245000
Πλέον: ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ	-	-	-	-	-
ΕΠΙΛΟΤ. ΕΞΑΓΩΓΩΝ	-	-	-	-	-
ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ ΤΟΚΟΙ	-	-	-	-	-
ΣΥΝΟΛΟ	35850000	37440000	38845000	46545000	54245000

(Συνεχίζεται)

Μείον Λοιπές δαπάνες	100000	50000	50000	50000	50000	50000
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	-	-	-	-
Αποτελέσματα προ τόκων αποσβέσεων και φόρων	35750000	37390000	38795000	46495000	54195000	54195000
ΜΕΙΟΝ: Τόκος δανείων	-	-	-	-	-	-
Αποτελέσματα προ αποσβέσεων και φόρων	35750000	37390000	38795000	46495000	54195000	54195000
ΜΕΙΟΝ: Αποσβέσεις	720000	720000	720000	720000	720000	720000
Αποτελέσματα προ φόρων	35030000	36670000	38075000	45775000	53475000	53475000
ΜΕΙΟΝ : Φόρος εισοδήματος 40%	14012000	14668000	15230000	18310000	21390000	21390000
ΚΑΘΑΡΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	21018000	22002000	22845000	27465000	32085000	32085000
ΔΙΑΘΕΣΗ ΚΑΘΑΡΩΝ ΚΕΡΔΩΝ						
1. Μέρισμα	10509000	11001000	11422500	13732500	16042500	16042500
2. Αμοιβές Δ.Σ.	-	-	-	-	-	-
3. Αποθεματικά & αδιάθετα	10509000	11001000	11422500	13732500	16042500	16042500
4. Λοιπά	-	-	-	-	-	-

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.6

ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΡΟΕΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

	1 ^ο ΕΤΟΣ	2 ^ο ΕΤΟΣ	3 ^ο ΕΤΟΣ	4 ^ο ΕΤΟΣ	5 ^ο ΕΤΟΣ
A. ΕΙΣΡΟΕΣ					
1. κέρδη προ αποσβέσεων και φόρων	35.750.000	37.390.000	38.795.000	46.495.000	54.195.000
2. Εισφορά εταιρικού κεφαλαίου	-	-	-	-	-
3.Μακροπρόθεσμα επενδυτικά δάνεια	-	-	-	-	-
4. Πιστώσεις προμηθευτών παγίων	-	-	-	-	-
5.Ενισχύσεις Δημοσίου	-	-	-	-	-
6.Πώληση παγίων	-	-	-	-	-
7. Λοιπά	-	-	-	-	-
ΣΥΝΟΛΟ A	35.750.000	37.390.000	38.795.000	46.495.000	54.195.000

Β. ΕΚΡΟΕΣ	-	-	-	-	-	-
1. Δαπάνες επένδυσης	-	-	-	-	-	-
2. Δαπάνες προληπτικές	-	-	-	-	-	-
3. Τόκοι κατασκ. Περιόδου	-	-	-	-	-	-
4. Συνήθειες ετήσιες επένδ.	-	-	-	-	-	-
5. Χρεώσεις υφισταμένων μακροπροθέσμων δανείων	-	-	-	-	-	-
6. Χρεώσεις νέων επενδυτικών δανείων	-	-	-	-	-	-
7. Εξυπηρέτηση πιστώσεων προμηθευτών	-	-	-	-	-	-
8. Φόροι εισοδήματος	14012000	14668000	15230000	18310000	21390000	21390000
9. Μερίσματα	10509000	11001000	11422500	13732500	16042500	16042500
10. Λοιπές εκροές	-	-	-	-	-	-
ΣΥΝΟΛΟ Β	24521000	25669000	26652500	32042500	37432500	37432500
ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΚΙΝΗΣΗΣ διαφορά (Α - Β)	11229000	11721000	12142500	14452500	16762500	16762500

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.7
ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΤΑΜΕΛΑΚΕΣ ΡΟΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

	1 ^ο ΕΤΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	2 ^ο ΕΤΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	3 ^ο ΕΤΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	4 ^ο ΕΤΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	5 ^ο ΕΤΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
Δαπάνες επένδυσης	-	-	-	-	-
Δαπάνες κεφαλαίου κίνησης	-	-	-	-	-
Έσοδα παροχής υπηρεσιών κ.λ.π. έσοδα	40000000	42000000	44000000	52000000	60000000
Λειτουργικό κόστος (εκτός αποσβέσεων και χρήματο οικονομικών)	35850000	37440000	38845000	46545000	54245000

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.8

ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΗ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ

	1 ^ο ΕΤΟΣ	2 ^ο ΕΤΟΣ	3 ^ο ΕΤΟΣ	4 ^ο ΕΤΟΣ	5 ^ο ΕΤΟΣ
Έσοδα παροχής υπηρεσιών κ.λ.π. ΕΣΟΔΑ (α)	4000000	4200000	4400000	5200000	6000000
ΔΑΠΑΝΕΣ ΚΑΤ' ΕΙΔΟΣ					
1. Δαπάνες πρώτων και βοηθητικών υλών & αναλώσιμα υλικά	500000	550000	600000	650000	700000
2. Καυσικά ,ενέργεια , νερό	1000000	1500000	1800000	2000000	2100000
3. Υλικά συσκευασίας , ανταλλακτικά					
4. Έξοδα διαφήμισης ,ασφάλιστρα	100000	110000	100000	100000	100000
5. Τηλεφωνικά , ταχυδρομικά , δημοτικά τέλη	50000	50000	55000	55000	55000
6. Λοιπές υπηρεσίες τρίτων	250000	60000	100000	50000	80000
7. Λοιπές δαπάνες	100000	50000	50000	50000	50000
8. Έξοδα συντήρησης	250000	90000	100000	100000	120000
ΣΥΝΟΛΟ (β)	2250000	2410000	2805000	3005000	3205000
Προστιθέμενη αξία (α - β)	37750000	39590000	41195000	48995000	56795000
ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ					
1. Μισθοί	2000000	2200000	2400000	2500000	2600000
2. αποσβέσεις	720000	720000	720000	720000	720000
3. Μερίσματα	10509000	11001000	11422500	13732500	16042500
4. Μη διανεμόμενα κέρδη	10509000	11001000	11422500	13732500	16042500
5. Φόροι εισοδήματος	14012000	14668000	15230000	18310000	21390000
ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ	37750000	39590000	41195000	48995000	56795000
Ποσοστό στις πωλήσεις	94,4%	94,3%	93,6%	94,2%	94,7

6.2 ΜΕΛΕΤΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗΣ ΤΑΒΕΡΝΑΣ

ΠΡΟΣ
την **ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ**
ΖΑΚΥΝΘΟΥ Α.Ε.

ΑΙΤΗΣΗ

ΘΕΜΑ : Υποβολή φακέλου
υποψηφιότητας για ένταξη
στο πρόγραμμα LEADER II

ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ : LEADER II

ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΣ ΦΟΡΕΑΣ : ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

ΟΜΑΔΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ : ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΖΑΚΥΝΘΟΥ
Α.Ε.
(Διαχειριστής προγράμματος)

ΑΙΤΩΝ (ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ ΤΕΛΙΚΟΣ ΕΠΕΝΔΥΤΗΣ) : ΚΕΦΑΛΛΗΝΟΥ ΖΩΗ

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ : ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΤΑΒΕΡΝΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ : ΣΚΟΥΛΙΚΑΔΟ

Τ.Κ. : 29090
ΤΗΛΕΦΩΝΟ : 61936
FAX : 61936

20 - 05 - 1999
Ο ΝΟΜΙΜΟΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ
ΤΟΥ ΦΟΡΕΑ

ΟΤΑ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ ΤΟΥ Ν.1599/85

Η Κεφαλληνού Ζωή δηλώνω υπεύθυνα ότι το συγκεκριμένο φυσικό αντικείμενο , το οποίο προτείνω να ενταχθεί στην Κοινοτική πρωτοβουλία LEADER II , δεν έχει στο παρελθόν χρηματοδοτηθεί ούτε χρηματοδοτείται σήμερα από άλλο Εθνικό ή Κοινοτικό πρόγραμμα και ότι η κατάθεση της πρότασης για τη δράση αυτή είναι αποτέλεσμα απόφασης του φορέα που εκπροσωπώ , την οποία επισυνάπτω στην παρούσα .

Δηλώνω επίσης ότι έλαβα γνώση όλων των πληροφοριών που διατίθενται για το πρόγραμμα σε τρία τεύχη , όπως οι προδιαγραφές , τα κριτήρια αξιολόγησης , την δομή του φακέλου υποψηφιότητας και τον τρόπο αξιολόγησης , ένταξης και παρακολούθησης του έργου .

Υπογραφή

Κεφαλληνού Ζωη

ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥ ΕΠΕΝΔΥΤΗ

α/α πρότασης :2

ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ LEADER II

ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ ΕΠΕΝΔΥΤΗΣ : ΚΕΦΑΛΛΗΝΟΥ ΖΩΗ

ΚΥΡΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ : ΙΔΩΤΙΚΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ

ΟΝ/ΜΟ ΝΟΜΙΜΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ : ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΝΟΜΙΜΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ : ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ : ΣΚΟΥΛΙΚΑΔΟ

ΤΗΛΕΦΩΝΑ FAX : 0695 – 61936

Α.Φ.Μ. : 025493578

ΔΟΥ : ΖΑΚΥΝΘΟΥ

ΤΡΑΠΕΖΑ : ΕΜΠΟΡΙΚΗ

ΑΡ. ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ : 0256915998

ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΓΙΑ ΕΠΑΦΕΣ : ΚΕΦΑΛΛΗΝΟΥ ΖΩΗ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΤΟΠΙΟΤΗΤΑΣ :(επισυνάπτονται τα δικαιολογητικά που αντιστοιχούν στο κριτήριο «εντοπιότητα»

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΤΑΣΗΣ**ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ** : ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗΣ ΤΑΒΕΡΝΑΣ**ΜΕΤΡΟ** : 3**ΕΝΕΡΓΕΙΑ** : ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ**ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ** : 33.450.000 δρχ.**ΤΟΠΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ** : ΖΑΚΥΝΘΟΣ**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ** : ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ**ΝΟΜΟΣ** : ΖΑΚΥΝΘΟΥ**ΔΗΜΟΣ/ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ** : ΔΗΜΟΣ ΑΛΥΚΩΝ**ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥ ΕΠΕΝΔΥΤΗ**

Είμαι μόνιμος κάτοικος Ζακύνθου και η κύρια κατοικία μου βρίσκεται στο Σκουλικάδο Ζακύνθου. Γεννήθηκα στην Ζάκυνθο τον Αύγουστο του 1978, και η ηλικία μου είναι 22 χρονών και είμαι άγαμη. Έχω πτυχίο λογιστικής του Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΑΣ και τώρα είμαι ιδιωτικός υπάλληλος σε εμπορική επιχείρηση, αλλά θέλω να ασχοληθώ και με τον τομέα του αγροτουρισμού ο οποίος δεν έχει ακόμα αναπτυχθεί στην Ζάκυνθο και πιστεύω ότι θα βοηθήσει στην ανάπτυξη του εναλλακτικού τουρισμού στην Ζάκυνθο.

ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Θα κατασκευασθεί ένα παραδοσιακό κτίριο 500 τ.μ το οποίο θα περιλαμβάνει ένα ενιαίο πολυεπίπεδο χώρο και τους απαραίτητους βοηθητικούς όπως κουζίνα κ.α

Ο τρόπος κατασκευής θα είναι αυστηρά παραδοσιακός και βασιζόμενος κυρίως σε φυσικά υλικά όπως πέτρα και ξύλο.

Σε οικόπεδο 800τ.μ ειδικά διαμορφωμένο για την ανάδειξη και πλαισιώσει του κτιρίου.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΥΠΑΡΧΕΙ	ΥΠΟ ΕΚΠΟΝΗΣΗ / ΥΠΟ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΔΕ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ
Τεχνική μελέτη	X		
Προέγκριση χωροθέτησης		X	
Μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.)	X		
Άδειες (οικοδομικές , δασικής υπηρεσίας , ΕΟΤ , ή άλλες		X	
Οικόπεδο – ιδιοκτησία	X		
Άλλα			X

ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ (το εδάφιο σχετίζεται με το κριτήριο 1.5)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΔΕΙΧΝΟΥΝ :

ΤΗΝ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ : Σύμφωνα με έρευνα που πραγματοποιήσαμε , διαπιστώσαμε ότι π δεν υπάρχουν αμιγώς παραδοσιακές ταβέρνες στην Ζάκυνθο , επομένως η δραστηριότητα είναι πρωτότυπη για τα δεδομένα του Νομού.

ΤΗ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΤΕΧΝΟΓΝΩΣΙΑΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ : Το προτεινόμενο έργο μπορεί να αντιγραφεί και από άλλους επενδυτές της περιοχής χωρίς να επηρεαστεί η βιωσιμότητά του . Η δημιουργία και άλλων τέτοιων έργων θα έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία τοπικού παραγωγικού κλάδου , με αποτέλεσμα την ανάπτυξη όλης της περιοχής της Ζακύνθου .

ΤΗΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ :

1. Τόνωση της τοπικής παραγωγής

1.1 Προώθηση της τυποποίησης τοπικών προϊόντων : Η επιχείρηση έχει συνάψει συμβόλαιο συνεργασίας με τοπικούς παραγωγούς (επισυνάπτονται αντίγραφα) των οποίων τα προϊόντα θα χρησιμοποιούνται αποκλειστικά .

1.2 ΑΥΞΗΣΗ ΤΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ (κύριου ή συμπληρωματικού) :

Η αύξηση του τουρισμού , η κατανάλωση μόνο τοπικών προϊόντων , η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και η ανάδειξη της τοπική παραδοσιακής κουζίνας θα συμβάλλουν στην αύξηση του τοπικού εισοδήματος .

1.3 ΝΕΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ : Η επιχείρηση έχει συνάψει συμβόλαιο με τέσσερις μόνιμους κατοίκους της Ζακύνθου οι οποίοι θα εργαστούν στην ταβέρνα για την σωστή και ολοκληρωμένη λειτουργία της (επισυνάπτονται αντίγραφα)

2. ΤΟΝΩΣΗ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

2.3 ΕΠΙΜΗΚΥΝΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ (ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗ ΧΕΙΜΕΡΙΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟ) : Η επιχείρηση μεταξύ άλλων θα συνάψει συμβόλαιο συνεργασίας με διάφορα ταξιδιωτικά γραφεία για την ενίσχυση της προσέλευσης τουριστών στην μονάδα για όλο τον χρόνο .

2.7 ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ : Στον χώρο που θα κατασκευασθούν τα αγροτουριστικά καταλύματα , θα δημιουργηθεί και ένας εκθεσιακός χώρος για την προβολή τουριστικών προϊόντων .

4. ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ :

Οι δυο από τους τέσσερις μόνιμους κατοίκους τους οποίους απασχολεί η συγκεκριμένη επιχείρηση είναι γυναίκες από την ίδια περιοχή .

5. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

5.5 ΧΡΗΣΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΟΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ :

Η επιχείρηση θα χρησιμοποιήσει την ηλιακή ενέργεια για παραγωγή ζεστού νερού καθώς και για την παραγωγή μέρους της ηλεκτρικής ενέργειας που χρειάζεται για την τροφοδότηση των αγροτουριστικών καταλυμάτων . Έχει ήδη παραγγελθεί από την «θερμοδυναμική Α.Ε.» ένας ηλιακό θερμοσίφωνα χωρητικότητας 100 λίτρων , καθώς και ένα ηλιακό συλλέκτη τα οποία που θα τοποθετηθούν στην παραδοσιακή ταβέρνα .

5.6 ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΚΤΙΡΙΑΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΜΕΝΗ

ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ : Λόγω της φύσης των υλικών που θα χρησιμοποιηθούν (πέτρα και ξύλο) η παραδοσιακή ταβέρνα θα είναι απόλυτα προσαρμοσμένη στον περιβάλλοντα χώρο, καθώς και με την ευρύτερη περιοχή .

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ
ΤΕΧΝΙΚΟ – ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

Η παρούσα προμελέτη σκοπιμότητας και οι φάκελοι που την συνοδεύουν είναι το αποτέλεσμα της συνεργασίας των παρακάτω :

Τα Αρχιτεκτονικά σχέδια , τα σχέδια διαμόρφωσης χώρου , και οι συνοπτικοί προϋπολογισμοί έγιναν από :

Τα Μηχανολογικά σχέδια και η επεξεργασία των τεχνικών στοιχείων έγιναν από :

Η προμελέτη ως προς το οικονομικό της μέρος έγινε από τον :

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α

1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Η επένδυση θα γίνει από την Κεφαλληνού Ζωή με έδρα τον νομό Ζακύνθου με σκοπό την διατήρηση και προβολή του τοπικού χαρακτήρα καθώς και της Ζακυνθινής κουζίνας .

2. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

2.3 ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ : Θα δημιουργηθούν τέσσερις νέες θέσεις εργασίας για την απασχόληση μόνιμων κατοίκων της περιοχής .

2.4 ΤΟΠΟΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ : Η υποδομή της περιοχής βρίσκεται σε κανονικά επίπεδα .

2.5 ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ : Θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά εγχώριες πρώτες και βοηθητικές ύλες

3. ΤΕΧΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 3.1 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΛΟΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

ΥΕΩΝ ΑΡΙΘ.	ΑΡΙΘ. ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΤΑΞΗ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΟΣ	ΤΥΠΟΣ ΜΟΝΤΕΛΟ ΕΤΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ	ΟΙΚΟΣ ΧΩΡΑ	ΙΣΧΥΣ ΗΡ ή KW	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ	ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ	ΑΞΙΑ
1	1	ΛΑΝΤΖΑ ΜΕ 3 ΓΟΥΡΝΕΣ	ΕΙΔΙΚΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	ΕΛΛΑΣ	-	-	240 X 70 X 85	110.000
2	2	ΠΟΤΗΡΙΕΡΑ	ΕΙΔΙΚΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	ΕΛΛΑΣ	-	-	240 X 35 X 60	90.000
3	3	ΠΑΓΚΟΣ ΑΝΟΙΚΤΟΣ ΜΕ ΔΟΝΤΙ ΕΙΔΙΚΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	ΕΙΔΙΚΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	ΕΛΛΑΣ	-	-	270 X 70 X 85	120.000
4	4	ΠΑΓΚΟΣ ΑΝΟΙΚΤΟΣ ΜΕ ΡΑΦΙ ΣΤΗ ΜΕΣΗ	ΕΙΔΙΚΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	ΕΛΛΑΣ	-	-	165 X 70 X 85	145.000
5	5	ΠΑΓΚΟΣ ΑΝΟΙΚΤΟΣ ΜΕ ΡΑΦΙ ΣΤΗ ΜΕΣΗ	ΕΙΔΙΚΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	ΕΛΛΑΣ	-	-	130 X 70 X 85	130.000
6	6	ΨΥΓΕΙΟ ΠΑΓΚΟΣ ΜΕ ΠΟΡΤΕΣ	ΕΙΔΙΚΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	ΕΛΛΑΣ	-	-	200 X 80 X 85	420.000
7	7	ΜΠΕΝ ΜΑΡΙ ΕΠΙΔΑΠΕΔΙΟ ΜΕ ΚΟΥΡΜΠΑΡΙΣΤΟ ΚΡΥΣΤΑΛΛΟ	ΕΙΔΙΚΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	ΕΛΛΑΣ	-	-	176 X 80 X 85	255.000
8	8	ΨΥΓΕΙΟ ΘΑΛΑΜΟΣ 3ΘΥΡΟΣ ΜΕ ΨΑΡΙΕΡΑ	ΕΙΔΙΚΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	ΕΛΛΑΣ	-	-	180 X 70 X 220	450.000
9	9	3 ΕΣΤΙΕΣ	FC 3	ΕΛΛΑΣ	14KW	-	108 X 50 X 28	175.000
10	10	ΠΕΤΡΟΚΑΡΒΟΥΝΑ	GR2	ΕΛΛΑΣ	14KW	-	87 X 65 X 32	180.000
11	11	ΦΡΙΤΕΖΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΔΙΠΛΗ	FRG 10 LT	ΙΤΑΛΙΑΣ	3,5 KW	10 + 10 LT	27 X 37 X 26	110.000
12	12	ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΣ ΦΟΥΡΝΟΣ	K80	ΕΛΛΑΣ	5 KW	-	84 X 98 X 155	490.000
13	13	ΦΟΥΣΚΑ ΜΕ ΛΥΠΟΣΥΛΕΚΤΗ	ΕΙΔΙΚΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	ΕΛΛΑΣ	-	-	280 X 90 X 70	280.000
ΣΥΝΟΛΟ:								2.955.000

3.2 ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ

ΔΑΠΑΝΗ	ΠΟΣΟΝ
ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ	500.000
ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ	-
ΕΚΤΕΛΩΝΙΣΜΟΙ	-
ΑΜΟΙΒΕΣ ΤΕΧΝΙΚΩΝ	800.000
ΤΕΧΝΟΓΝΩΣΙΑ	-
ΣΥΝΟΛΟ :	1.300.000

3.3 ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΔΑΠΑΝΗ	ΠΟΣΟΝ
ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΗ	300.000
ΥΔΡΑΥΛΙΚΗ	350.000
ΘΕΡΜΑΝΣΗ	120.000
ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΣ	150.000
ΠΥΡΟΣΒΕΣΗ	80.000
ΣΥΝΟΛΟ :	1.000.000

3.4 ΛΟΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

ΕΙΔΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΜΟΝΑΔΕΣ	ΑΞΙΑ ΑΝΑ ΜΟΝΑΔΑ	ΣΥΝΟΛΟ
ΠΙΑΤΑ	τεμ	700	1.000	700.000
ΜΑΧΑΙΡΟΠΗΡ ΟΥΝΑ	τεμ	2000	300	600.000
ΠΟΤΗΡΙΑ	τεμ	2000	500	1.000.000
ΠΕΤΣΕΤΕΣ	τεμ	300	1000	300.000
ΔΙΑΦΟΡΑ ΣΚΕΥΗ	τεμ	500	-	500.000
ΜΟΚΕΤΕΣ	m ²	250	5.000	1.250.000
ΤΡΑΠΕΖΙΑ	τεμ	50	30.000	1.500.000
ΚΑΡΕΚΛΕΣ	τεμ	300	10.000	3.000.000
ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙ ΚΑ ΕΙΔΗ	-	-	-	1.200.000
ΣΥΝΟΛΟ :	-	-	-	10.050.000

3.5 ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΕΡΓΑ ΥΠΟΔΟΜΗΣ

- Το οικόπεδο βρίσκεται στο Σκουλικάδο

• Η ύδρευση θα κοστίσει :	70.000 δ.ρ.χ
• Η αποχέτευση θα κοστίσει :	100.000 δ.ρ.χ
• Η ηλεκτροδότηση θα κοστίσει :	300.000 δ.ρ.χ
• Η τηλεφωνική σύνδεση θα κοστίσει :	60.000 δ.ρ.χ
Σύνολο:	<u>530.000 δρχ</u>

ΕΡΓΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ & ΕΡΓΑ ΥΠΟΔΟΜΗΣ

- Έργα υποδομής και διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου: ανέγερση στηθαίου, εγκατάσταση χλωροτάπητα , εμφύτευση λουλουδιών και λοιπές εργασίες όπως τοποθέτηση πλακών εξωτερικού χώρου κ.α
- Ανέγερση κτιρίου 500τ.μ με αυστηρά παραδοσιακό χαρακτήρα ο οποίος αναδεικνύεται από την περίτεχνη επένδυση του με πέτρα και ξύλο.

**ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
ΑΝΕΓΕΡΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΚΤΙΡΙΑΚΟΥ ΕΡΓΟΥ**

ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣ ΗΣ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΑΞΙΑ ΑΝΑ ΜΟΝΑΔΑ	ΣΥΝΟΛΟ
ΧΩΜΑΤΟΥΡΓΙΚ ΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ	M3	100	13.000	1.300.000
ΣΚΥΡΟΔΕΜΑΤΑ	M2	1000	500	500.000
ΤΟΙΧΟΠΟΙΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΗ ΠΕΤΡΑ	M2	1500	6.000	9.000.000
ΕΠΙΧΡΙΣΜΑΤΑ	M2	100	2.000	200.000
ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΤΟΙΧΩΝ	M2	60	5.000	300.000
ΣΤΡΩΣΕΙΣ ΔΑΠΕΔΩΝ	M2	75	8.000	600.000
ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ	τεμ	4	30.000	120.000
ΝΤΟΥΛΑΠΑ	MM	11	5.000	55.000
ΥΑΛΟΠΙΝΑΚΕΣ	τεμ	8	65.000	520.000
ΜΟΝΩΣΕΙΣ - ΣΤΕΓΑΝΩΣΕΙΣ	M2	120	4.000	480.000
ΕΠΙΚΑΛΥΨΕΙΣ	M2	230	10.000	2.300.000
ΣΤΗΘΑΙΑ	MM	600	4.000	2.400.000
ΧΡΩΜΑΤΙΣΜΟΙ	M2	100	3.000	300.000
ΛΟΠΕΣ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ	-	-	-	350.000
ΣΥΝΟΛΟ				18.425.000

**Τ. Ε. Ι. ΠΑΤΡΑΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ**

4. ΟΙ ΦΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΟ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Ακολουθούν Πίνακες χωρισμού του έργου σε φάσεις και χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του έργου κατά φάση .

ΦΑΣΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΦΑΣΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΑΣΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΑ ΑΝΑ ΦΑΣΗ
1	Χωματουργικά	Γενικές εκσκαφές γαιώδεις – γενικές ημιβραχώδεις – επιχώσεις με προϊόντα εκσκαφής	
3	Σκυροδέματα	Από ελαφρό μπετόν , άοπλο σκυρόδεμα δαπέδων σενάζ δρομικά και μπατικά	
4	Τοιχοποιίες	Με κοινούς λίθους , πλινθοδομές μπατικές και δρομικές , τσιμεντολιθοδομές	
5	Επιχρίσματα και Επενδύσεις τοίχων	Ασβεστοκονιάματα τριπτά και χωριάτικου τύπου και επενδύσεις τοίχων με πλακίδια ξύλο τούβλα πλάκες μαρμάρου	
6	Στρώσεις δαπέδων	Με τσιμεντοκονία τσιμεντόπλακες , με πλακίδια κεραμικά λίθινες πλάκες και λωρίδες σουηδικής ξυλείας	
7	Κουφώματα - Ντουλάπια	Πόρτες , υαλοστάσια , σκούρα , πυράντοχη πόρτα , ντουλάπια κουζίνας.	
8	Μονώσεις - στεγανώσεις	Θερμομόνωση – υγραμόνωση δωματίων βεραντών και τοίχων.	
9	Μαρμαρικά Υαλοπίνακες ψευδοροφές επικαλύψεις	Κατώφλια υαλοπίνακες διπλοί θερμομονωτικοί ψευδοροφή από ξύλο , ξύλινη στέγη .	
10	Στθηαία Χρωματισμοί διαφ. οικοδομικές εργασίες	στηθαία από πλινθοδομή και από ξύλο χρωματισμοί με πλαστικό χρώμα και λούστρα και κλειδαριές και πόμολα	
11	Είδη υγιεινής και υδραυλικές εγκαταστάσεις	Πλήρες σετ λουτρού , WC , νεροχύτες , ύδρευση αποχέτευση λουτρού και κουζίνας και WC	
12	Θέρμανση ψύξη ηλεκτρικές εγκαταστάσεις	Κεντρική θέρμανση κλιματισμός και ηλεκτρικές εγκαταστάσεις	
13	Διάφορες εργασίες	Εγκατάσταση μηχανημάτων	

Σημείωση : Φάση υλοποίησης θεωρείται κάθε διακριτή δραστηριότητα που έχει σαν αποτέλεσμα την υλοποίηση ενός ή περισσότερων παραδοτέων του έργου . (*) Η στήλη αυτή συμπληρώνεται από τον Φορέα / Ομάδα στην περίπτωση ένταξης του έργου στο πρόγραμμα . Ο πίνακας συνοδεύει την απόφαση έγκρισης .

**ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΟΣΤΟΥΣ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ
ΚΑΙ ΧΡΟΝΙΚΗ ΚΑΙΜΑΚΩΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ**

Στοιχείο κόστους σε σημερινές τιμές	Σύνολικό κόστος	1^ο εξάμηνο Κατασκ. περιόδου	2^ο εξάμηνο Κατασκ. περιόδου
Μηχανήματα	2.955.000	-	2.955.000
Δαπάνες εγκατ/σης μηχανημάτων	1.300.000	-	1.300.000
Διαφορες εγκατ/σεις	1.000.000	-	1.000.000
Λοιπός εξοπλισμός	10.050.000	-	10.050.000
Οικοδομικά έργα υποδομής	530.000	470.000	60.000
Χωματουργικές εργασίες	1.300.000	1.300.000	-
Σκυροδέματα	500.000	500.000	-
Τοιχοποιία-πέτρας	9.000.000	-	9.000.000
Επιχρίσματα	200.000	-	200.000
Επενδύσεις τοίχων	300.000	-	300.000
Στρώσεις δαπέδων	600.000	-	600.000
Ευλουργικές εργασίες	175.000	-	175.000
Υαλοπίνακες	520000	-	520.000
Μονώσεις - Στεγανώσεις	480.000	-	480.000
Επικαλύψεις- Χρωματισμοί τοίχων	2.600.000	-	2.600.000
Στηθαία	2.400.000	2.400.000	-
Λοιπές οικοδομικές εργασίες	350.000	-	350.000
ΣΥΝΟΛΟ	34.260.000	4.670.000	29.590.000

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΚΟΣΤΟΥΣ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

	Σε δρχ.
α. Ίδια συμμετοχή . Μετρητά	13.704.000
β. Ξένα μακροπρόθεσμα κεφάλαια. Δάνεια τραπεζών	
Επιχορήγηση LEADER	20.556.000
Σύνολο	34.260.000

ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ : 60% ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ LEADER II

ΠΙΝΑΚΑΣ
ΑΝΑΓΚΑΙΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ

Δεσμεύσεις για	1 ^ο έτος λειτ.	2 ^ο έτος λειτ.	3 ^ο έτος λειτ.	4 ^ο έτος λειτ.	5 ^ο έτος λειτ.
α ύλες	24.000.000	24.580.000	25.400.000	25.700.00	25.800.000
Βοηθητικά υλικά	900.000	1.100.000	1.200.000	1.180.000	1.250.000
Έξοδα κίνησης & λειτουργίας	2.300.000	2.450.000	2.700.000	2.800.000	3.000.000
Βοηθητικός Εξοπλισμός	50.000	65.000	48.000	60.000	72.000
Αμοιβές	2.350.000	2.390.000	2.410.000	2.400.000	2.450.000
Λοιπές δαπάνες	120.000	80.000	110.000	95.000	125.000
Έκτακτα έξοδα	30.000	45.000	62.000	56.000	132.000
ΣΥΝΟΛΟ:	29.750.000	30.710.000	31.930.000	32.291.000	32.829.000

ΤΑ ΑΝΑΓΚΑΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΙΝΗΣΗΣ ΘΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΘΟΥΝ ΩΣ ΕΞΗΣ

Τρόπος χρηματοδότησης	1 ^ο έτος λειτουργίας	2 ^ο έτος λειτουργίας	3 ^ο έτος λειτουργίας	4 ^ο έτος λειτουργίας	5 ^ο έτος λειτουργίας
Ίδια κεφάλαια					
1. Αυτοχρηματοδότηση	29.750.000	30.710.000	31.930.000	32.291.000	32.829.000
2. Νέες εισφορές φορέα επένδυσης	-	-	-	-	-
Ξένα κεφάλαια					
1. Μεσοπρόθεσμα	-	-	-	-	-
2. βραχυπρόθεσμα	-	-	-	-	-

ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ**Προβλέψεις για τα επόμενα 5 χρόνια λειτουργίας**

- Οι προβλεπόμενες ποσοτικές αναλώσεις βασικών πρώτων υλών για τα πέντε πρώτα χρόνια της λειτουργίας φαίνονται στον **Πίνακα 3.1**
- Τα ποσοτικά στοιχεία παραγωγής – πωλήσεων για τα πέντε πρώτα χρόνια λειτουργίας φαίνονται στον **Πίνακα 3.2**
- Η ανάλυση του προβλεπόμενου κύκλου εργασιών για τα πέντε πρώτα χρόνια λειτουργίας φαίνονται στον **Πίνακα 3.3**
- Η ανάλυση του προβλεπόμενου συνολικού κόστους παραγωγής των προβλεπόμενων να πωληθούν προϊόντων για τα πέντε πρώτα χρόνια λειτουργίας φαίνονται στον **Πίνακα 3.4**
- Οι προβλεπόμενοι λογαριασμοί εκμεταλλεύσεως και αποτελεσμάτων χρήσεως για τα πέντε πρώτα χρόνια λειτουργίας φαίνονται στο **Πίνακα 3.5**
- Οι προβλεπόμενες ροές κεφαλαίων για τα πέντε πρώτα χρόνια λειτουργίας φαίνονται στον **Πίνακα 3.6**
- Οι προβλεπόμενες ταμειακές ροές της επένδυσης για τα πέντε πρώτα χρόνια λειτουργίας φαίνονται στον **Πίνακα 3.7**
- Η προβλεπόμενη προστιθέμενη αξία για τα πέντε πρώτα χρόνια λειτουργίας φαίνονται στον **Πίνακα 3.8**

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.1

ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΛΩΣΕΙΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΥΛΩΝ

ΠΡΩΤΗ ΥΛΗ	ΧΩΡΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΚΟΣΤΟΣ ΜΟΝΑΔΑΣ	1 ^ο ΕΤΟΣ	2 ^ο ΕΤΟΣ	3 ^ο ΕΤΟΣ	4 ^ο ΕΤΟΣ	5 ^ο ΕΤΟΣ
Κρεατικά	Ντόπια	Κιλά	2.000-5.000	4.500	4.590	4.620	4.640	4.700
Οπωροκη- πευτικά	Ντόπια	Κιλά	200-600	2.000	2.070	2.090	3.000	3.020
Έλαια	Εγχώρια	Λίτρα	300-800	300	330	310	325	340
Ζυμαρικά	Εγχώρια	Κιλά	10.000	10	11	12	12	15
Μπαχαρικά	Εγχώρια	Κιλά	10.000	40	42	45	46	50
Αλλαντικά	Εγχώρια	Κιλά	800-1.600	100	105	118	123	140
Τυροκομικά	Εγχώρια	Κιλά	2.000-4.000	200	210	225	240	240

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.2
ΠΟΣΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ

ΠΡΟΪΟΝΤΑ	ΜΟΝ.ΜΕΤΡΗΣΗΣ	1 ^ο ΕΤΟΣ	2 ^ο ΕΤΟΣ	3 ^ο ΕΤΟΣ	4 ^ο ΕΤΟΣ	5 ^ο ΕΤΟΣ
Ορεκτικά	Μερίδα	12.500	12.550	12.600	12.660	12.710
Σαλάτες	Μερίδα	3.800	3.900	3.940	4.000	4.025
Κύρια πιάτα	Μερίδα	11.500	12.040	12.060	12.075	12.458
Επιδόρπιο	Μερίδα	3.200	3.090	4.540	4.622	4.680

ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΥ ΚΥΚΛΟΥ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ ΑΝΑ ΜΕΡΙΔΑ	1 ^ο ΕΤΟΣ	2 ^ο ΕΤΟΣ	3 ^ο ΕΤΟΣ	4 ^ο ΕΤΟΣ	5 ^ο ΕΤΟΣ
Καθαρές πωλήσεις προϊόντων Εσωτερικού	800	10.000.000	10.040.000	10.080.000	10.128.000	10.168.000
1. Ορεκτικά						
2. Σαλάτες	1.500	5.700.000	5.850.000	5.910.000	6.000.000	6.037.500
3. Κύρια πιάτα	2.000	23.000.000	24.080.000	24.120.000	24.150.000	24.916.000
4. Επιδόρπιο	1.000	3.200.000	3.090.000	4.540.000	4.622.000	4.680.000
Σύνολο		41.900.000	43.060.000	44.650.000	44.900.000	45.801.500
Πωλήσεις προς το εξωτερικό						
1.						
2.						
3.						
Σύνολο						
Σύνολο πωλήσεων προϊόντων		41.900.000	43.060.000	44.650.000	44.900.000	45.801.500
Έσοδα λοιπών δραστηριοτήτων						
1.						
2.						
3.						
Γενικό σύνολο κύκλου εργασιών		41.900.000	43.060.000	44.650.000	44.900.000	45.801.500

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.4

ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΥ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ

ΚΟΣΤΟΣ ΚΑΤΑ ΕΙΔΟΣ	1 ^ο ΕΤΟΣ	2 ^ο ΕΤΟΣ	3 ^ο ΕΤΟΣ	4 ^ο ΕΤΟΣ	5 ^ο ΕΤΟΣ
ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ	24.000.000	24.580.000	25.400.000	25.700.000	25.800.000
ΒΟΗΘΗΤΙΚΑ ΥΛΙΚΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	900.000	1.100.000	1.200.000	1.180.000	1.250.000
ΥΛΙΚΑ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ	-	-	-	-	-
ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΑ ΚΑΙ ΕΠΒΑΡΥΝΣΕΙΣ	-	-	-	-	-
ΜΙΣΘΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΜΕ ΤΙΣ ΕΠΒΑΡΥΝΣΕΙΣ	2.350.000	2.390.000	2.410.000	2.400.000	2.450.000
ΕΞΟΔΑ ΚΙΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ (καύσιμα, ηλεκτρ. ενέργεια, νερό κ.τ.λ.)	2.300.000	2.450.000	2.700.000	2.800.000	3.000.000
ΕΞΟΔΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ	500.000	650.000	480.000	300.000	500.000
ΛΟΙΠΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	300.000	200.000	430.000	360.000	450.000
1.ΜΙΚΡΟΕΞΟΔΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	30.000	45.000	62.000	56.000	132.000
2.ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΞΟΔΑ	50.000	65.000	48.000	60.000	72.000
3.ΒΟΗΘΗΤΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ					
ΣΥΝΟΛΟ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ ΠΡΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	30.430.000	31.480.000	32.730.000	32.856.000	33.654.000

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.5

ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ

	ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ	1 ^ο ΕΤΟΣ	2 ^ο ΕΤΟΣ	3 ^ο ΕΤΟΣ	4 ^ο ΕΤΟΣ	5 ^ο ΕΤΟΣ
Σύνολο κύκλου εργασιών (από πίνακα 3.3)	-	41.900.000	43.060.000	44.650.000	44.900.000	45.801.500
Μείον : ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ (από πίνακα 3.4)	-	30.430.000	31.480.000	32.730.000	32.856.000	33.654.000
ΜΙΚΤΟ ΚΕΡΔΟΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	-	11.470.000	11.580.000	11.920.000	12.044.000	12.147.500
Μείον :	-	-	-	-	-	-
ΕΞΟΔΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	-	-	-	-	-	-
ΕΞΟΔΑ ΔΙΑΦΕΣΗΣ	-	-	-	-	-	-
ΦΟΡΟΙ ΚΑΙ ΤΕΛΗ (εκτός φόρου εισοδήματος)	-	32.000	36.000	39.000	35.000	40.000
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	-	11.438.000	11.544.000	11.881.000	12.009.000	12.107.500
ΠΑΛΕΟΝ ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ	-	-	-	-	-	-
ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ ΤΟΚΟΙ	-	-	-	-	-	-
ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ ΕΞΑΓΩΓΩΝ	-	-	-	-	-	-
ΣΥΝΟΛΟ	-	11.438.000	11.544.000	11.881.000	12.009.000	12.107.500

(Συνεχίζεται)

	ΠΕΡ. ΚΑΤ.	1 ^ο ΕΤΟΣ	2 ^ο ΕΤΟΣ	3 ^ο ΕΤΟΣ	4 ^ο ΕΤΟΣ	5 ^ο ΕΤΟΣ
ΜΕΙΟΝ	-	-	-	-	-	-
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	-	-	-	-
Λοιπές δαπάνες	-	-	-	-	-	-
Αποτελέσματα προ τόκων και φόρων	-	11.438.000	11.544.000	11.881.000	12.009.000	12.107.500
ΜΕΙΟΝ:	-	-	-	-	-	-
Τόκος μακροπρόθεσμων δανείων	-	-	-	-	-	-
Τόκος βραχυπρόθεσμων δανείων	-	-	-	-	-	-
Αποτελέσματα προ αποσβέσεων και φόρων	-	11.438.000	11.544.000	11.881.000	12.009.000	12.107.500
Αποσβέσεις	-	295.500	295.500	295.500	295.500	295.500
Αποτελέσματα προ φόρων	-	11.142.500	11.248.500	11.585.500	11.713.500	11.812.000
ΜΕΙΟΝ :	-	-	-	-	-	-
Φόρος εισοδήματος (40%)	-	4.457.000	4.499.400	4.634.200	4.685.400	4.724.800
ΚΑΘΑΡΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	-	6.685.500	6.749.100	6.951.300	7.028.100	7.087.200
Διάθεση καθαρών κερδών	-	3.342.750	3.374.550	3.475.650	3.514.050	3.543.600
Μέρισμα	-	-	-	-	-	-
Αμοιβές Δ.Σ.	-	-	-	-	-	-
Αποθεματικά και αδιάθετα	-	3.342.750	3.374.550	3.475.650	3.514.050	3.543.600
Λοιπά	-	-	-	-	-	-

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.6 ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΡΟΕΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

	1 ^ο ΕΤΟΣ	2 ^ο ΕΤΟΣ	3 ^ο ΕΤΟΣ	4 ^ο ΕΤΟΣ	5 ^ο ΕΤΟΣ
A. ΕΙΣΡΟΕΣ					
1. κέρδη προ αποσβέσεων και φόρων	11.438.000	11.544.000	11.881.000	12.009.000	12.107.500
2.Εισφορά εταιρικού κεφ.					
3. Μακροπρόθεσμα δάνεια					
4. Πιστώσεις προμηθευτών παγίων					
5. Ενισχύσεις Δημοσίου					
6. Πώληση παγίων					
ΣΥΝΟΛΟ Α	11.438.000	11.544.000	11.881.000	12.009.000	12.107.500
B. ΕΚΡΟΕΣ					
1. Δαπάνες επένδυσης					
2. Δαπάνες προληπτικού χαρακτήρα					
3. Τόκοι κατασκ. Περιόδου					
4. Συνήθεις ετήσιες επένδ.					
5. Χρεωλύσεις υφισταμένων μακροπροθέσμων δανείων					
6. Χρεωλύσεις νέων επενδυτικών δανείων					
7. Πιστώσεις σε προμηθευτές					
8. Φόροι εισοδήματος	4.457.000	4.499.400	4.634.200	4.685.400	4.724.800
9. Μερίσματα	3.342.750	3.374.550	3.475.650	3.514.050	3.543.600
10. Λοιπές εκροές					
ΣΥΝΟΛΟ Β	7.799.750	7.873.950	8.109.850	8.199.450	8.268.400
ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΚΙΝΗΣΗΣ διαφορά (Α - Β)	3.638.250	3.670.050	3.771.150	3.809.550	3.839.100

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.7

ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

	1 ^ο ΕΤΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	2 ^ο ΕΤΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	3 ^ο ΕΤΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	4 ^ο ΕΤΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	5 ^ο ΕΤΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
Δαπάνες επένδυσης	-	-	-	-	-
Δαπάνες κεφαλαίου κίνησης	-	-	-	-	-
Έσοδα πωλήσεων κ.λ.π. έσοδα	41.900.000	43.060.000	44.650.000	44.900.000	45.800.000
Λειτουργικό κόστος (εκτός αποσβέσεων και χρήματα οικογενειακών)	11.438.000	11.544.000	11.881.000	12.009.000	12.107.500

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.8
ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΗ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ

	1 ^ο ΕΤΟΣ	2 ^ο ΕΤΟΣ	3 ^ο ΕΤΟΣ	4 ^ο ΕΤΟΣ	5 ^ο ΕΤΟΣ
Έσοδα πωλήσεων κ.λ.π. ΕΣΟΔΑ (α)	41.900.000	43.060.000	44.650.000	44.900.000	45.801.500
ΔΑΠΑΝΕΣ ΚΑΤ' ΕΙΔΟΣ					
1. Δαπάνες πρώτων και βοηθητικών υλών	24.900.000	25.680.000	26.600.000	26.880.000	27.050.000
2. Κουσμά , ενέργεια , νερό,τηλ.	2.300.000	2.450.000	2.700.000	2.800.000	3.000.000
3. Υλικά συσκευασίας , ανταλλακτικά					
4. Έξοδα διαφήμισης , ασφάλιστρα, φόροι τέλη	32.000	36.000	39.000	35.000	40.000
7. Λοιπές υπηρεσίες τρίτων	500.000	650.000	480.000	300.000	500.000
8. Λοιπές δαπάνες	380.000	310.000	540.000	476.000	654.000
ΣΥΝΟΛΟ (β)	28.112.000	29.126.000	30.359.000	30.491.000	31.244.000
Προστιθέμενη αξία (α - β)	13.788.000	13.934.000	14.291.000	14.409.000	14.557.500
ΑΝΑΛΥΣΗ					
ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ					
1. Μισθοί	2.350.000	2.390.000	2.410.000	2.400.000	2.450.000
2. αποσβέσεις	295.500	295.500	295.500	295.500	295.500
3. Μερίσματα	3.342.750	3.374.550	3.475.650	3.514.050	3.543.600
4. Μη διανεμόμενα κέρδη	3.342.750	3.374.550	3.475.650	3.514.050	3.543.600
5. Φόροι εισοδήματος	4.457.000	4.499.400	4.634.200	4.685.400	4.724.800
6. Τόκοι δανείων	-	-	-	-	-
ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ	13.788.000	13.934.000	14.291.000	14.409.000	14.557.500
Ποσοστό στις πωλήσεις	32,9%	32,4%	32,1%	32,1%	31,7%

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- LEADER MAGAZINE :Χειμώνας 1998-1999 ,αριθ.19 Τριμηνιαίο περιοδικό του προγράμματος LEADER
- Καινοτομία στον αγροτικό χώρο ,φάκελος αριθ.4. του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου LEADER.(συντάκτης του φακέλου Elena Saraceno από την Ιταλία.
- Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.(26/6/1999)
- Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο LEADER. E-Mail: Leader@aeidi.be
- World Wide Web: <http://www.rural-europe.aeidi.be>
- Info LEADER II Magazine.Ενημερωτικό δελτίο του προγράμματος LEADER II της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. τεύχος 50
- Συνεταιριστική Αυτοδιοικητική Ζακύνθου Α.Ε.(Σ.Α.Ζ Α.Ε.)

LEADER

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

/ I

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων απαιτείται δημοσίευση)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 1260/1999 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 21ης Ιουνίου 1999

περί γενικών διατάξεων για τα διαρθρωτικά Ταμεία

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 161,

την πρόταση της Επιτροπής⁽¹⁾,την σύμφωνη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου⁽²⁾,τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁽³⁾,τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών⁽⁴⁾,

Εκτιμώντας:

- (1) ότι το άρθρο 158 της συνθήκης προβλέπει ότι, προς ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής της, η Κοινότητα αποσκοπεί στη μείωση των διαφορών μεταξύ των επιπέδων ανάπτυξης των διαφόρων περιοχών και στη μείωση της καθυστέρησης των πλέον μειονεκτικών περιοχών ή νήσων, συμπεριλαμβανομένων των αγροτικών περιοχών· ότι το άρθρο 159 προβλέπει ότι η δράση αυτή ενισχύεται μέσω των διαρθρωτικών Ταμείων, της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ) και των άλλων υφισταμένων χρηματοδοτικών μέσων·
- (2) ότι, δυνάμει του άρθρου 19 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2052/88 του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 1988, για την αποστολή των διαρθρωτικών Ταμείων, την αποτελεσματικότητά τους και τον συντονισμό των παρεμβάσεων τους μεταξύ τους καθώς και με τις παρεμβάσεις της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και των άλλων υφισταμένων χρηματοδοτικών οργάνων⁽⁵⁾, το Συμβούλιο οφείλει να επανεξετάσει τον εν λόγω κανονισμό, κατόπιν προτάσεως της Επιτροπής, εντός προθε-

σμίας η οποία λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1999· ότι, για να εξασφαλιστεί μεγαλύτερη διαφάνεια της κοινοτικής νομοθεσίας, είναι σκόπιμο να συγκεντρωθούν σε έναν και μόνο κανονισμό οι διατάξεις που αφορούν τα διαρθρωτικά Ταμεία, και κατά συνέπεια, να καταργηθεί ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2052/88 και ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 4253/88 του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1988, για τις διατάξεις εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2052/88 όσον αφορά τον συντονισμό των παρεμβάσεων των διαφόρων διαρθρωτικών Ταμείων μεταξύ τους καθώς και με τις παρεμβάσεις της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και των λοιπών υφισταμένων χρηματοδοτικών οργάνων⁽⁶⁾·

- (3) ότι, δυνάμει του άρθρου 5 του πρωτοκόλλου αριθ. 6 περί των ειδικών διατάξεων του στόχου αριθ. 6 στα πλαίσια των δραστηριοτήτων των διαρθρωτικών ταμείων στη Φινλανδία και τη Σουηδία, το οποίο είναι προσαρτημένο στην Πράξη Προσχώρησης της Αυστρίας, της Φινλανδίας και της Σουηδίας, οι διατάξεις του εν λόγω πρωτοκόλλου θα πρέπει να επανεξεταστούν πριν από το τέλος του 1999, ταυτόχρονα με τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2052/88·
- (4) ότι, για να ενισχυθεί η συγκέντρωση και να απλουστευθεί η δράση των διαρθρωτικών Ταμείων, ενδείκνυται να μειωθεί ο αριθμός των κατά προτεραιότητα στόχων σε σχέση με τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2052/88· ότι ως στόχοι θα πρέπει να ορισθούν η ανάπτυξη και η διαρθρωτική προσαρμογή των αναπτυξιακά καθυστερημένων περιφερειών, η οικονομική και κοινωνική ανασυγκρότηση των περιοχών που αντιμετωπίζουν διαρθρωτικές δυσκολίες και η προσαρμογή και ο εκσυγχρονισμός της πολιτικής και των συστημάτων εκπαίδευσης, κατάρτισης και απασχόλησης·
- (5) ότι, στο πλαίσιο της δράσης της για την ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής μέσω των διαρθρωτικών Ταμείων, η Κοινότητα επιδιώκει επίσης να προαγάγει την αρμονική, ισορροπη και αειφόρο ανάπτυξη των οικονομικών δραστηριοτήτων και να επιτύχει υψηλό επίπεδο απα-

(1) ΕΕ C 176 της 9.6.1998, σ. 1.

(2) Σύμφωνη γνώμη που διατυπώθηκε στις 6 Μαΐου 1999 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

(3) ΕΕ C 407 της 28.12.1998, σ. 74.

(4) ΕΕ C 373 της 2.12.1998, σ. 1.

(5) ΕΕ L 185 της 15.7.1988, σ. 9· κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 3193/94 (ΕΕ L 337 της 24.12.1994, σ. 11).

(6) ΕΕ L 374 της 31.12.1988, σ. 1· κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 3193/94.

σχόλησης, ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και υψηλό επίπεδο προστασίας και βελτίωσης του περιβάλλοντος· ότι ειδικότερα η δράση αυτή θα πρέπει να ενσωματώνει τις περί προστασίας του περιβάλλοντος απαιτήσεις στον ορισμό και την εφαρμογή της δράσης των διαρθρωτικών Ταμείων και να συμβάλει στην εξάλειψη των ανισοτήτων και στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών· ότι η δράση των Ταμείων μπορεί επίσης να επιτρέψει την καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων λόγω φυλετικής ή εθνικής προέλευσης, αναπηρίας ή ηλικίας, ιδίως με αξιολόγηση των αναγκών, των οικονομικών κινήτρων και μιας διευρυμένης εταιρικής σχέσης·

- (6) ότι η πολιτιστική ανάπτυξη, η ποιότητα του φυσικού και οικοδομημένου περιβάλλοντος και η ποιτική και πολιτιστική διάσταση του πλαισίου ζωής και η ανάπτυξη του τουρισμού συμβάλλουν στο να καταστούν οι διάφορες περιφέρειες ελκυστικότερες από οικονομική και κοινωνική άποψη, στο βαθμό που ευνοούν τη δημιουργία βιώσιμων θέσεων απασχόλησης·
- (7) ότι το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) συμβάλλει κυρίως στην επίτευξη του στόχου της ανάπτυξης και της διαρθρωτικής προσαρμογής των αναπτυξιακά καθυστερημένων περιφερειών και την οικονομική και κοινωνική ανασυγκρότηση των περιοχών που αντιμετωπίζουν διαρθρωτικές δυσκολίες·
- (8) ότι θα πρέπει να αναπροσαρμοστεί η αποστολή του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ), ώστε να ληφθεί υπόψη και να εφαρμοσθεί η ευρωπαϊκή στρατηγική για την απασχόληση·
- (9) ότι το διαρθρωτικό σκέλος της κοινής αλιευτικής πολιτικής, η οποία αποτελεί αυτοτελή και ισότιμη διαρθρωτική πολιτική, έχει ενταχθεί από το 1993 στον μηχανισμό των διαρθρωτικών Ταμείων· ότι θα πρέπει να συνεχιστεί η εφαρμογή του στο πλαίσιο των διαρθρωτικών Ταμείων μέσω του Χρηματοδοτικού Μέσου Προσανατολισμού της Αλιείας (ΧΜΠΑ)· ότι η συνδρομή από το ΧΜΠΑ στον στόχο αριθ. 1 αποτελεί μέρος του προγραμματισμού του στόχου αυτού και η συνδρομή εκτός του στόχου αριθ. 1 υπόκειται σε ενιαίο πρόγραμμα σε κάθε ενδιαφερόμενο κράτος μέλος·
- (10) ότι η Κοινότητα προχωρεί στη μεταρρύθμιση της κοινής γεωργικής πολιτικής, η οποία συνεπάγεται διαρθρωτικά και συνοδευτικά μέτρα υπέρ της αγροτικής ανάπτυξης· ότι, στο πλαίσιο αυτό, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΓΠΕ)-Τμήμα Προσανατολισμού, θα πρέπει να εξακολουθήσει να συμβάλλει στην επίτευξη του κατά προτεραιότητα στόχου, που είναι η ανάπτυξη και η διαρθρωτική προσαρμογή των αναπτυξιακά καθυστερημένων περιφερειών, μέσω της βελτίωσης της αποτελεσματικότητας των διαρθρώσεων παραγωγής, μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών και δασοοικονομικών προ-

ϊόντων, καθώς και μέσω της ανάπτυξης του ενδογενούς δυναμικού των αγροτικών περιοχών· ότι το ΕΓΓΠΕ-Τμήμα Εγγυήσεων θα πρέπει να συμβάλει στην επίτευξη του κατά προτεραιότητα στόχου, που είναι η οικονομική και κοινωνική ανασυγκρότηση των περιοχών που αντιμετωπίζουν διαρθρωτικές δυσκολίες, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1257/1999 του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1999 για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΓΠΕ) και την τροποποίηση και κατάργηση ορισμένων κανονισμών⁽¹⁾·

- (11) ότι οι κανόνες που εφαρμόζονται ειδικά σε καθένα από τα Ταμεία εξειδικεύονται με εκτελεστικές αποφάσεις εκδιδόμενες δυνάμει των άρθρων 37, 148 και 162 της συνθήκης·
- (12) ότι είναι ανάγκη να τεθούν κριτήρια για τον καθορισμό των επιλέξιμων περιφερειών και περιοχών· ότι, για τον σκοπό αυτό, ο προδιορισμός των περιφερειών και περιοχών που έχουν προτεραιότητα σε κοινοτικό επίπεδο ενδείκνυται να γίνει βάσει του κοινού συστήματος ταξινόμησης των περιφερειών, που αποκαλείται «ονοματολογία στατιστικών εδαφικών μονάδων (NUTS)», και έχει καταρτισθεί από τη Στατιστική Υπηρεσία των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων σε συνεργασία με τα εθνικά ινστιτούτα στατιστικής·
- (13) ότι, ως αναπτυξιακά καθυστερημένες περιφέρειες, ενδείκνυται να ορισθούν εκείνες, των οποίων το κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ είναι μικρότερο του 75% του κοινοτικού μέσου όρου· ότι, για να εξασφαλιστεί η ουσιαστική συγκέντρωση των παρεμβάσεων, είναι αναγκαίο να εφαρμοσθεί η Επιτροπή το κριτήριο αυτό αυστηρά, βάσει αντικειμενικών στατιστικών στοιχείων· ότι οι εξώχως απόκεντρες περιοχές και οι περιοχές με εξαιρετικά χαμηλή πυκνότητα πληθυσμού που καλύπτονται από το στόχο αριθ. 6, όπως αυτός ορίζεται στο Πρωτόκολλο αριθ. 6 που είναι προσαρμοσμένο στην Πράξη Προσχώρησης της Αυστρίας, της Φινλανδίας και της Σουηδίας για την περίοδο 1995-1999, θα πρέπει να υπαχθούν επίσης στον στόχο αριθ. 1, που προβλέπεται από τον παρόντα κανονισμό·
- (14) ότι, ως περιοχές υπό οικονομική και κοινωνική ανασυγκρότηση, ενδείκνυται να ορισθούν στο σύνολό τους εκείνες που περιλαμβάνουν τις περιοχές υπό κοινωνικοοικονομική μεταλλαγή στους τομείς της βιομηχανίας και των υπηρεσιών, τις φθίνουσες αγροτικές περιοχές, τις αστικές περιοχές που αντιμετωπίζουν δυσκολίες και τις εξαρτώμενες από την αλιεία περιοχές που διέρχονται κρίση· ότι είναι αναγκαίο να εξασφαλιστεί η ουσιαστική συγκέντρωση στις περιοχές της Κοινότητας που πληττονται βαρύτερα· ότι οι περιοχές αυτές θα πρέπει να καθοριστούν από την Επιτροπή κατόπιν προτάσεως των κρατών μελών, και σε στενή συνεργασία μαζί τους·

(1) ΕΕ L 160 της 26.6.1999, σ. 80.

- (15) ότι, για να εξασφαλισθεί ο κοινοτικός χαρακτήρας της δράσης των Ταμείων, οι περιοχές υπό κοινωνικοοικονομική μετάλλαξη στον τομέα της βιομηχανίας και οι φθίνουσες αγροτικές περιοχές, θα πρέπει να οριστούν, στο μέτρο του δυνατού, με βάση αντικειμενικούς δείκτες εφαρμοζόμενους σε κοινοτικό επίπεδο· ότι, εξάλλου, ο πληθυσμός που καλύπτεται από τον εν λόγω κατά προτεραιότητα στόχο, ενδείκνυται να αντιπροσωπεύει, συνολικά σε κοινοτικό επίπεδο και κατά τρόπο ενδεικτικό, το 10 % περίπου του κοινοτικού πληθυσμού προκειμένου για βιομηχανικές περιοχές, το 5 % προκειμένου για αγροτικές περιοχές, το 2 % προκειμένου για αστικές περιοχές και το 1 % προκειμένου για περιοχές αλιείας· ότι, για να εξασφαλισθεί ότι κάθε κράτος μέλος συμβάλλει με δίκαιο τρόπο στη συνολική προσπάθεια συγκέντρωσης, η μέγιστη δυνατή μείωση, από άποψη πληθυσμού, του πεδίου που θα καλύπτει κατά το έτος 2006 ο προβλεπόμενος από τον παρόντα κανονισμό στόχος αριθ. 2, δεν πρέπει να υπερβαίνει το ένα τρίτο σε σχέση με το πεδίο που καλύπτουν οι στόχοι αριθ. 2 και αριθ. 5β το 1999 οι προβλεπόμενοι από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2052/88·
- (16) ότι, για λόγους αποτελεσματικότητας του προγραμματισμού, οι αναπτυξιακά καθυστερημένες περιφέρειες, των οποίων το κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ είναι μικρότερο του 75 % του κοινοτικού μέσου όρου, είναι ανάγκη να αντιστοιχούν με τις περιφέρειες που ενισχύονται από τα κράτη μέλη δυνάμει του άρθρου 87 παράγραφος 3, στοιχείο α) της συνθήκης, λαμβανομένων υπόψη ενδεχόμενων ειδικών μέτρων που θεσπίζονται δυνάμει του άρθρου 229 παράγραφος 2 της συνθήκης υπέρ των εξόχως απόκεντρων περιοχών (Γαλλικά Υπερπόντια Διαμερίσματα, Αζόρες, Μαδέρα και Κανάριοι Νήσοι)· ότι, ομοίως, οι περιοχές υπό οικονομική και κοινωνική μετάλλαξη θα πρέπει να παρουσιάζουν τη μεγαλύτερη δυνατή αντιστοιχία με τις περιοχές που ενισχύονται από τα κράτη μέλη δυνάμει του άρθρου 87 παράγραφος 3, στοιχείο γ) της συνθήκης· ότι ο στόχος της Κοινότητας θα πρέπει να είναι η αύξηση της αντιστοιχίας αυτής κατά το τέλος της περιόδου 2000 έως 2006 χάρις στις κατάλληλες προσπάθειες που καταβάλλουν τα κράτη μέλη σε σχέση με τη σημερινή τους κατάσταση·
- (17) ότι ο στόχος της προσαρμογής και του εκσυγχρονισμού της πολιτικής και των συστημάτων εκπαίδευσης, κατάρτισης και απασχόλησης παρεμβαίνει για χρηματοδοτήσεις στις περιφέρειες και περιοχές που δεν καλύπτονται από τον στόχο αριθ. 1· ότι ο στόχος αριθ. 3 θα πρέπει επίσης να προβλέπει ένα πλαίσιο αναφοράς που αποσκοπεί στην εξασφάλιση της συνέπειας προς το σύνολο των δράσεων υπέρ των ανθρωπίνων πόρων σε ένα συγκεκριμένο κράτος μέλος·
- (18) ότι οι παρεμβάσεις του ΕΚΤ στο στόχο αριθ. 2 θα πρέπει να αφορούν τις περιφερειακές και τοπικές δράσεις οι οποίες ανταποκρίνονται στη συγκεκριμένη κατάσταση που επικρατεί σε κάθε περιοχή του στόχου αριθ. 2 και διεξάγονται σε συντονισμό με τις παρεμβάσεις των άλλων διαρθρωτικών Ταμείων· ότι κάθε συμβολή του ΕΚΤ σε ένα ενιαίο έγγραφο προγραμματισμού του στόχου αριθ. 2, θα πρέπει να συνίσταται σε ποσό επαρκές ώστε να δικαιολογεί χωριστή διαχείριση και θα πρέπει, συνολικά, να ανέρχεται τουλάχιστον στο 5 % του συνόλου της συμβολής των διαρθρωτικών Ταμείων·
- (19) ότι είναι αναγκαίο οι περιφέρειες που το 1999 εμπόταν σ' έναν κατά προτεραιότητα στόχο, αλλά δεν πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας, να τύχουν μεταβατικής στήριξης, η οποία θα μειώνεται προοδευτικά· ότι η στήριξη αυτή θα πρέπει να είναι χαμηλότερη το 2000 σε σχέση με το 1999·
- (20) ότι ενδείκνυται να προβλεφθούν διατάξεις για την κατανομή των διαθέσιμων πόρων· ότι οι πόροι αυτοί θα πρέπει να υπόκεινται σε ετήσια κατανομή και ότι συγκεντρώνονται, μέχρις σημαντικού ύψους τους, στις αναπτυξιακά καθυστερημένες περιφέρειες, συμπεριλαμβανομένων, όσων τυγχάνουν μεταβατικής στήριξης·
- (21) ότι οι ετήσιες συνολικές εισπράξεις κάθε κράτους μέλους από τα διαρθρωτικά Ταμεία δυνάμει του παρόντος κανονισμού, σε συνδυασμό με την συνδρομή που παρέχει από το Ταμείο Συνοχής, θα πρέπει να περιορίζονται από ένα γενικό ανώτατο όριο το οποίο θα εξαρτάται από την εθνική ικανότητα απορρόφησης·
- (22) ότι η Επιτροπή ενδείκνυται να προβαίνει στην ενδεικτική κατανομή των διαθέσιμων πιστώσεων υποχρεώσεων για έκαστο από τους κατά προτεραιότητα στόχους, βασιζόμενη στα κατάλληλα αντικειμενικά κριτήρια· ότι το 4 % των πιστώσεων που διατίθενται κατά τον τρόπο αυτό στα κράτη μέλη, ενδείκνυται να διατίθεται στο μέσο της περιόδου από την Επιτροπή· ότι, σε αναγνώριση των ειδικών προσπαθειών για την ειρηνευτική διαδικασία στη Βόρειο Ιρλανδία, το πρόγραμμα PEACE θα πρέπει να συνεχιστεί έως το 2004· ότι θα θεσπιστεί, για την περίοδο 2000-2006 ειδικό πρόγραμμα ενίσχυσης για τις σουηδικές περιφέρειες NUTS-II οι οποίες δεν καλύπτονται από τον κατάλογο που προβλέπεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 και οι οποίες πληρούν τα κριτήρια του άρθρου 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 6 της Πράξης Προσχώρησης της Αυστρίας, της Σουηδίας και της Φινλανδίας·
- (23) ότι το 5,35 % του συνόλου των διαθέσιμων πιστώσεων υποχρεώσεων διατίθεται για τις κοινοτικές πρωτοβουλίες και το 0,65 % για τις καινοτόμες ενέργειες και την τεχνική βοήθεια·
- (24) ότι οι διαθέσιμες πιστώσεις των διαρθρωτικών Ταμείων θα πρέπει να αναπροσαρμόζονται με τιμαριθμικά με ενιαίο συντελεστή για τον προγραμματισμό τους και η τιμαριθμική αυτή αναπροσαρμογή θα πρέπει, εάν χρειαστεί, να υποβληθεί σε τεχνική διόρθωση πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2003·
- (25) ότι οι θεμελιώδεις αρχές της μεταρρύθμισης των διαρθρωτικών Ταμείων του 1988 θα πρέπει να εξακολουθήσουν να διέπουν τις δραστηριότητες των Ταμείων έως το 2006· ότι η λείρα κατέδειξε την

- ανάγκη να επέλθουν βελτιώσεις, ώστε να αυξηθεί η απλούστευση και η διαφάνειά τους· ότι θα πρέπει ειδικότερα η επιδίωξη της αποτελεσματικότητας να θεωρηθεί ως θεμελιώδης αρχή
- (26) ότι η αποτελεσματικότητα και η διαφάνεια των δραστηριοτήτων των διαρθρωτικών Ταμείων απαιτούν ακριβή καθορισμό των αρμοδιοτήτων των κρατών μελών και της Κοινότητας· ότι οι αρμοδιότητες αυτές πρέπει να καθορίζονται για κάθε στάδιο του προγραμματισμού, της παρακολούθησης, της αξιολόγησης και του ελέγχου· ότι, κατ' εφαρμογή της αρχής της επικουρικότητας, και με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής, η εφαρμογή των παρεμβάσεων και ο έλεγχός του ανήκει κατά πρώτο λόγο στην αρμοδιότητα των κρατών μελών
- (27) ότι η δράση της Κοινότητας αποτελεί συμπλήρωμα ή συμβολή στη δράση των κρατών μελών και ότι, για να προσφέρει αξιολογη προστιθέμενη αξία, θα πρέπει να ενισχυθεί η εταιρική σχέση· ότι η σχέση αυτή αφορά τις περιφερειακές και τοπικές αρχές, τις άλλες αρμόδιες αρχές, συμπεριλαμβανομένων αυτών που είναι αρμόδιες για το περιβάλλον και την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, τους οικονομικούς και κοινωνικούς εταίρους και τους άλλους αρμόδιους οργανισμούς· ότι οι σχετικοί εταίροι θα πρέπει να συμμετέχουν στην προπαρασκευή, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των παρεμβάσεων
- (28) ότι ενδείκνυται να καθοριστεί η διαδικασία προγραμματισμού από το στάδιο του σχεδιασμού έως τον τελικό δικαιούχο και να διευκολυνθεί η διαδικασία αυτή στα κράτη μέλη χάρις σε ενδεικτικές γενικές κατευθύνσεις που χαράσσει η Επιτροπή για τις σχετικές και συμπεφωνημένες κοινοτικές πολιτικές όσον αφορά τα διαρθρωτικά Ταμεία
- (29) ότι ο προγραμματισμός πρέπει να εξασφαλίζει τον συντονισμό των διαρθρωτικών Ταμείων μεταξύ τους και με τα άλλα υφιστάμενα χρηματοδοτικά όργανα και την ΕΤΕπ· ότι ο εν λόγω συντονισμός αποσκοπεί επίσης στο συνδυασμό επιχορηγήσεων και δανείων
- (30) ότι οι δραστηριότητες των Ταμείων και οι πράξεις στη χρηματοδότηση των οποίων αυτά συνεισφέρουν πρέπει να συνάδουν με τις άλλες κοινοτικές πολιτικές και να τηρούν την κοινοτική νομοθεσία, και ότι, πρέπει να προβλεφθούν ειδικές διατάξεις· ότι, στη συνάρτηση αυτή, οι ενέργειες διάδοσης και αξιοποίησης των αποτελεσμάτων της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης που αναλαμβάνονται στα πλαίσια των διαρθρωτικών Ταμείων, πρέπει να εξασφαλίζουν την προστασία των δικαιωμάτων των συνδεδεμένων με την απόκτηση και την αξιοποίηση των γνώσεων και να διεξάγονται τηρουμένων των κοινοτικών κανόνων περί ανταγωνισμού
- (31) ότι θα πρέπει να καθοριστούν απλούστερα κριτήρια και τρόποι επαλήθευσης και εφαρμογής της αρχής της προσθετικότητας
- (32) ότι είναι αναγκαίο να απλουστευθεί το σύστημα του προγραμματισμού, με την εφαρμογή ενιαίας διάρκειας προγραμματισμού επτά ετών· ότι, για τον ίδιο σκοπό, θα πρέπει να περιορισθούν οι μορφές και ο αριθμός των παρεμβάσεων, μέσω της, κατά γενικό κανόνα, διεξαγωγής τους υπό μορφή ολοκληρωμένης παρέμβασης κατά περιφέρεια, μέσω της γενίκευσης της χρήσης των ενιαίων εγγράφων προγραμματισμού για τους κατά προτεραιότητα στόχους, και μέσω της ενσωμάτωσης των μεγάλων έργων και των συνολικών επιχορηγήσεων στις άλλες μορφές παρέμβασης
- (33) ότι, για να ενισχυθεί η ολοκληρωμένη προσέγγιση της ανάπτυξης, ενδείκνυται να εξασφαλιστεί, λαμβανομένων πάντως υπόψη των περιφερειακών ιδιαιτεροτήτων, η συνέπεια των δράσεων των διαφόρων Ταμείων προς τις κοινοτικές πολιτικές, τη στρατηγική για την απασχόληση, την οικονομική και κοινωνική πολιτική των κρατών μελών και την περιφερειακή πολιτική των κρατών μελών
- (34) ότι, για να επιστευσθούν και να απλουστευθούν οι διαδικασίες προγραμματισμού, θα πρέπει να διακριθούν οι αρμοδιότητες της Επιτροπής από εκείνες των κρατών μελών· ότι, για τον σκοπό αυτό, ενδείκνυται να προβλεφθεί ότι η Επιτροπή, κατόπιν προτάσεων των κρατών μελών, εγκρίνει τις στρατηγικές και τις αναπτυξιακές προτεραιότητες του προγραμματισμού, την κοινοτική χρηματοδοτική συμμετοχή και τους συναφείς λεπτομερείς κανόνες εφαρμογής, και ότι τα κράτη μέλη αποφασίζουν για την εφαρμογή τους· ότι θα πρέπει επίσης να διευκρινιστεί το περιεχόμενο των διαφόρων μορφών παρέμβασης
- (35) ότι η αποκεντρωμένη εφαρμογή των ενεργειών των διαρθρωτικών Ταμείων από τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχει εγγυήσεις όσον αφορά τον τρόπο και την ποιότητα της εφαρμογής, τα αποτελέσματα και την αξιολόγησή τους και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση και τον έλεγχό της
- (36) ότι η Επιτροπή θα πρέπει να μπορεί να εγκρίνει, συνεργαζόμενη εάν χρειάζεται με την ΕΤΕπ, τα μεγάλα επενδυτικά έργα που υπερβαίνουν ορισμένο ύψος χρηματοδότησης, για να αξιολογεί την επίπτωσή τους και την προβλεπόμενη χρησιμοποίηση των κοινοτικών πόρων
- (37) ότι οι ενέργειες κοινοτικού ενδιαφέροντος που αναλαμβάνονται με πρωτοβουλία της Επιτροπής, ενδείκνυται να συμπληρώνουν τις ενέργειες που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο των κατά προτεραιότητα στόχων

- (38) ότι αυτές οι κοινοτικές πρωτοβουλίες είναι ανάγκη να αφιερωθούν στην προώθηση της διασυνοριακής, διακρατικής και διαπεριφερειακής συνεργασίας (INTERREG), της οικονομικής και κοινωνικής αναβάθμισης των πόλεων και των προαστίων που διέχονται κρίση (URBAN), αμφότερων με χρηματοδότηση από το ΕΤΠΑ, της αγροτικής ανάπτυξης (LEADER, με χρηματοδότηση από το ΕΓΤΠΕ-Τμήμα Προσανατολισμού, και της ανάπτυξης των ανθρωπίνων πόρων με πλαίσιο την ισότητα ευκαιριών (EQUAL), με χρηματοδότηση από το ΕΚΤ· ότι είναι ιδιαίτερα σημαντική η προώθηση της διασυνοριακής, διακρατικής και διαπεριφερειακής συνεργασίας — ιδίως με την προοπτική της διεύθυνσης· ότι θα πρέπει να δοθεί η δέουσα προσοχή στη συνεργασία με τις εξόχως απόκεντρες περιοχές· ότι θα πρέπει να βελτιωθεί ο συντονισμός της διασυνοριακής, διακρατικής και διαπεριφερειακής συνεργασίας με τις ενέργειες που διεξάγονται δυνάμει του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3906/89⁽¹⁾, του κανονισμού (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 1279/96⁽²⁾ και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1488/96⁽³⁾, ιδίως με την προοπτική της διεύθυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και λαμβάνοντας υπόψη την ευρωμεσογειακή συνεργασία· ότι θα πρέπει να ληφθεί δεόντως υπόψη η κοινωνική και επαγγελματική ένταξη των αιτούντων άσυλο στα πλαίσια της πρωτοβουλίας EQUAL·
- (39) ότι τα διαρθρωτικά Ταμεία θα πρέπει να στηρίζουν μελέτες, πιλοτικά προγράμματα και ανταλλαγές εμπειριών, ώστε να προωθούν καινοτόμες προσεγγίσεις και πρακτικές με απλότητα και διαφάνεια στην εφαρμογή τους·
- (40) ότι, για να ενισχυθεί το μοχλευτικό φαινόμενο που προκύπτει από τη χρήση των κοινοτικών πόρων, εννοώντας κατά το δυνατόν περισσότερο την προσφυγή σε ιδιωτικές πηγές χρηματοδότησης, και για να λαμβάνεται αποτελεσματικότερα υπόψη η αποδοτικότητα των έργων, θα πρέπει να διαφοροποιούνται οι μορφές ενισχύσεων που δίνουν τα διαρθρωτικά Ταμεία και να αναπροσαρμόζονται τα ποσοστά παρέμβασης με στόχο την προώθηση του κοινοτικού συμφέροντος, την παροχή κινήτρων για τη χρησιμοποίηση διαφοροποιημένων χρηματοδοτικών πόρων, και τον περιορισμό της συμμετοχής των Ταμείων, χάρις στην παροχή κινήτρων για τη χρησιμοποίηση κατάλληλων μορφών ενίσχυσης· ότι, προς τούτο, θα πρέπει να καθοριστούν μειωμένα ποσοστά συμμετοχής στην περίπτωση επενδύσεων σε επιχειρήσεις και επενδύσεων σε υποδομή οι οποίες παράγουν σημαντικά έσοδα· ότι, για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ενδείκνυται ως σημαντικά καθαρά έσοδα να ορισθούν ενδεικτικώς τα έσοδα που ανέχονται στο 25% τουλάχιστον του ολικού κόστους της συγκεκριμένης επένδυσης·
- (41) ότι, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όταν δεν υπάρχουν κοινοτικοί κανόνες, θα πρέπει να εφαρμόζονται στις επιλέξιμες δαπάνες, οι σχετικοί εθνικοί κανόνες. Οι κοινοτικοί κανόνες μπορούν να θεσπιστούν από την Επιτροπή, όταν φαίνονται αναγκαίοι για την εξασφάλιση της ομοιομορφίας και δίκαιης χρησιμοποίησης των διαρθρωτικών Ταμείων στην Κοινότητα· ότι είναι πάντως αναγκαίο να προσδιορισθεί η επιλεξιμότητα των δαπανών όσον αφορά τις ημερομηνίες έναρξης και λήξης της επιλεξιμότητας και τη μακρά διάρκεια ζωής των επενδύσεων· ότι, συνελπώς, για να εξασφαλισθεί η αποτελεσματικότητα και η μακροχρόνια επίπτωση της παρέμβασης των Ταμείων, μια πράξη θα πρέπει να διατηρεί το δικαίωμά της για πλήρη ή μερική ενίσχυση από τα Ταμεία μόνον εφόσον δεν επέλθει σημαντική μεταβολή ως προς τη φύση της ή τους όρους εφαρμογής της, η οποία να εκτρέπει την ενισχυόμενη πράξη από τον αρχικό στόχο της·
- (42) ότι είναι αναγκαίο να απλουστευθούν οι κανόνες και οι διαδικασίες ανάληψης υποχρεώσεων και πληρωμών· ότι, προς τούτο, οι αναλήψεις υποχρεώσεων από τον προϋπολογισμό πρέπει να πραγματοποιούνται μία φορά το έτος, σύμφωνα με τις πολυετείς δημοσιονομικές προοπτικές και το σχέδιο χρηματοδότησης των παρεμβάσεων, οι δε πληρωμές πρέπει να πραγματοποιούνται με τη μορφή προκαταβολής και στη συνέχεια επιστροφής των δαπανών που έχουν πραγματοποιηθεί· ότι, σύμφωνα με πάγια νομολογία, οι τόκοι που ενδεχομένως παράγονται από την προκαταβολή αποτελούν πόρους του ενδιαφερομένου κράτους μέλους και ότι, για να ενισχθεί η επίπτωση των Ταμείων, είναι σημαντικό να διατίθενται οι τόκοι αυτοί για τον ίδιο σκοπό με την αντίστοιχη προκαταβολή·
- (43) ότι είναι αναγκαίο να εισαχθούν εγγυήσεις χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, με την υποχρέωση δικαιολόγησης και απόδειξης των δαπανών και με τη θέσπιση όρων πληρωμής που να αναφέρονται στην τήρηση των βασικών αρμοδιοτήτων σε θέματα παρακολούθησης του προγραμματισμού, δημοσιονομικού ελέγχου και εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου·
- (44) ότι, για να εξασφαλισθεί η χρηστή διαχείριση των κοινοτικών πόρων, είναι αναγκαίο να βελτιωθούν οι προβλέψεις και η εκτέλεση των δαπανών· ότι, προς τον σκοπό αυτόν, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διαβιβάζουν τακτικά στην Επιτροπή τις οικείες προβλέψεις χρησιμοποίησης των κοινοτικών πόρων και ότι οι καθυστερήσεις στη δημοσιονομική εκτέλεση μπορούν να προκαλέσουν επιστροφή της προκαταβολής και αυτεπάγγελτες αποδεσμεύσεις πιστώσεων·
- (45) ότι, κατά την μεταβατική περίοδο από 1ης Ιανουαρίου 1999 μέχρι 31ης Δεκεμβρίου 2001, κάθε μεία του ευρώ θα πρέπει, κατά γενικό κανόνα, να ερμην-

⁽¹⁾ ΕΕ L 375 της 23.12.1989, σ. 11 (PHARE): κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 753/96 (ΕΕ L 103 της 26.4.1996, σ. 5).

⁽²⁾ ΕΕ L 165 της 4.7.1996, σ. 1 (TACIS).

⁽³⁾ ΕΕ L 189 της 30.7.1996, σ. 1· κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 780/98 [ΕΕ L 113 της 15.4.1998, σ. 2 (MEDA)].

- νεύεται ως μνεία του ευρώ ως νομισματικής μονάδας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 2, δεύτερη φράση, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 974/98 του Συμβουλίου, της 3ης Μαΐου 1998, για την εισαγωγή του ευρώ⁽¹⁾.
- (46) ότι, ένα από τα εχέγγυα αποτελεσματικότητας της δράσης των διαρθρωτικών Ταμείων, είναι η αποτελεσματική παρακολούθηση· ότι είναι αναγκαίο να βελτιωθεί η παρακολούθηση και να καθοριστούν σαφέστερα οι σχετικές αρμοδιότητες· ότι θα πρέπει ιδίως να γίνει διάκριση μεταξύ των καθηκόντων διαχείρισης και των καθηκόντων παρακολούθησης·
- (47) ότι είναι αναγκαίο να ορίζεται μία και μόνη διαχειριστική αρχή για κάθε παρέμβαση και να καθορίζονται οι αρμοδιότητές της· ότι οι αρμοδιότητες αυτές αφορούν κυρίως τη συλλογή στοιχείων σχετικά με τα αποτελέσματα και τη διαβίβασή τους στην Επιτροπή, την ορθή δημοσιονομική εκτέλεση, την οργάνωση της αξιολόγησης και την τήρηση των υποχρεώσεων σε θέματα δημοσιότητας και κοινοτικού δικαίου· ότι, στο πλαίσιο αυτό, ενδείκνυται να προβλέπονται τακτικές συναντήσεις για την παρακολούθηση της παρέμβασης μεταξύ Επιτροπής και διαχειριστικής αρχής·
- (48) ότι ενδείκνυται να διευκρινιστεί ότι η επιτροπή παρακολούθησης είναι όργανο ορισμένο από το κράτος μέλος που συνοδεύει την παρέμβαση, ελέγχει τη διαχείρισή της εκ μέρους της διαχειριστικής αρχής, εξασφαλίζει την τήρηση των οικείων κατευθύνσεων και κανόνων εφαρμογής και εξετάζει την αξιολόγησή της·
- (49) ότι οι δείκτες και οι ετήσιες εκθέσεις εκτέλεσης είναι ουσιώδεις για την παρακολούθηση και ότι είναι ανάγκη να προσδιοριστούν σαφέστερα, ώστε να αντικατοπτρίζουν με αξιόπιστο τρόπο την πρόοδο των παρεμβάσεων και την ποιότητα του προγραμματισμού·
- (50) ότι είναι ανάγκη, για να εξασφαλισθεί η αποτελεσματική και ομαλή εφαρμογή, να προσδιοριστούν οι υποχρεώσεις των κρατών μελών σχετικά με τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου, την πιστοποίηση των δαπανών και την πρόληψη, τον εντοπισμό και τη διόρθωση των παρατυπιών και των παραβάσεων του κοινοτικού δικαίου·
- (51) ότι, με την επιφύλαξη των υφισταμένων αρμοδιοτήτων της Επιτροπής σε θέματα δημοσιονομικού ελέγχου, θα πρέπει να ενισχυθεί η συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής στον τομέα αυτόν και να προβλεφθούν ιδίως τακτικές διαβουλεύσεις μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής, με σκοπό την εξέταση των μέτρων που λαμβάνονται από τα κράτη μέλη και την υποβολή
- εκ μέρους της Επιτροπής, εάν χρειάζεται, αιτήσεων για λήψη διορθωτικών μέτρων·
- (52) ότι είναι αναγκαίο να καθοριστεί η αρμοδιότητα των κρατών μελών σε θέματα δίωξης και διόρθωσης των παρατυπιών και των παραβάσεων, καθώς και η αρμοδιότητα της Επιτροπής σε περίπτωση που τα κράτη μέλη δεν συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις τους·
- (53) ότι η αποτελεσματικότητα και η επίπτωση των δραστηριοτήτων των διαρθρωτικών Ταμείων εξαρτώνται επίσης από τη βελτίωση και την εμπάθυνση της αξιολόγησης, και ότι θα πρέπει να διευκρινιστούν οι αρμοδιότητες των κρατών μελών και της Επιτροπής στο θέμα αυτό, καθώς και οι λεπτομερείς κανόνες που εγγυώνονται την αξιοπιστία της αξιολόγησης·
- (54) ότι θα πρέπει να αξιολογούνται οι παρεμβάσεις ενόψει της προπαρασκευής τους και της ενδιάμεσης αναθεώρησής τους και της αποτίμησης των επιπτώσεών τους, και ότι η διαδικασία αξιολόγησης θα πρέπει να ενσωματωθεί στην παρακολούθηση των παρεμβάσεων· ότι, προς τούτο, ενδείκνυται να ορισθούν οι στόχοι και το περιεχόμενο κάθε σταδίου της αξιολόγησης και να ενισχυθεί η αξιολόγηση της κατάστασης όσον αφορά την κοινωνική και οικονομική κατάσταση, το περιβάλλον και την ισότητα ανδρών και γυναικών·
- (55) ότι η ενδιάμεση αξιολόγηση και η διατήρηση ενός μέρους των πιστώσεων ως αποθεματικού, επιτρέπει τη χορήγηση συμπληρωματικών πιστώσεων σε κάθε κράτος μέλος σε συνάρτηση με την επίδοση των παρεμβάσεων· ότι η χορήγηση αυτή πρέπει να βασίζεται σε αντικειμενικά, απλά και διαφανή κριτήρια, τα οποία να αντικατοπτρίζουν την αποτελεσματικότητα, τη διαχείριση και τη δημοσιονομική εκτέλεση·
- (56) ότι θα πρέπει, ανά τριετία, να υποβάλλεται έκθεση σχετικά με την πρόοδο που επιτελείται στην πραγματοποίηση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής και ότι η έκθεση αυτή θα πρέπει να περιλαμβάνει ανάλυση της κατάστασης και της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης των περιφερειών της Κοινότητας·
- (57) ότι, για να καταστεί δυνατή η ουσιαστική άσκηση της εταιρικής σχέσης και η επαρκής προώθηση των κοινοτικών παρεμβάσεων, θα πρέπει να εξασφαλισθεί η ευρύτερη δυνατή πληροφόρηση και δημοσιότητα· ότι οι αρχές που είναι αρμόδιες για τη διαχείριση των παρεμβάσεων έχουν τη σχετική ευθύνη, όπως και την ευθύνη να τηρούν ενήμερη την Επιτροπή για τα μέτρα που λαμβάνονται·
- (58) ότι ενδείκνυται να καθορισθούν οι λεπτομερείς κανόνες σχετικά με τη λειτουργία των επιτροπών που καλούνται να επικουρήσουν την Επιτροπή στο πλαίσιο της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού·

(1) ΕΕ L 139 της 11.5.1998, σ. 1.

(59) ότι θα πρέπει να καθορισθούν ειδικές μεταβατικές διατάξεις, οι οποίες θα επιτρέψουν να προετοιμαστεί ο νέος προγραμματισμός μόλις αρχίσει να ισχύει ο παρών κανονισμός, και θα εξασφαλίσουν ότι δεν θα διακοπεί η παροχή ενίσχυσης προς τα

χράτη μέλη εν αναμονή της κατάρτισης των σχεδίων και των παρεμβάσεων σύμφωνα με το νέο σύστημα.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΤΙΤΛΟΣ Ι

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΗ

Άρθρο 1

Στόχοι

Η δράση της Κοινότητας μέσω των διαρθρωτικών Ταμείων, του Ταμείου Συνοχής, του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Προσανατολισμού και Εγγυήσεων — ΕΓΤΠΕ-Τμήμα Εγγυήσεων, της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ) και των άλλων υφιστάμενων χρηματοδοτικών οργάνων, αποσκοπεί στην επίτευξη των γενικών στόχων που αναφέρονται στα άρθρα 158 και 160 της Συνθήκης. Τα διαρθρωτικά Ταμεία, η ΕΤΕπ και τα άλλα υφιστάμενα χρηματοδοτικά όργανα συμβάλλουν, το καθένα με τον κατάλληλο τρόπο, στην επίτευξη των εξής τριών κατά προτεραιότητα στόχων:

1. προώθηση της ανάπτυξης και της διαρθρωτικής προσαρμογής των αναπτυξιακά καθυστερημένων περιφερειών, εφεξής «στόχος αριθ. 1»,
2. στήριξη της οικονομικής και κοινωνικής ανασυγκρότησης των περιοχών που αντιμετωπίζουν διαρθρωτικές δυσκολίες, εφεξής «στόχος αριθ. 2»,
3. στήριξη της προσαρμογής και του εκσυγχρονισμού των πολιτικών και των συστημάτων εκπαίδευσης, κατάρτισης και απασχόλησης, εφεξής «στόχος αριθ. 3». Ο στόχος αυτός παρεμβάινει στις χρηματοδοτήσεις εκτός των περιφερειών που καλύπτονται από τον στόχο αριθ. 1 και θέτει ένα πολιτικό πλαίσιο αναφοράς για το σύνολο των μέτρων προς όφελος των ανθρωπίνων πόρων στο εθνικό έδαφος, με την επιφύλαξη των περιφερειακών ιδιομορφιών.

Κατά την επιδίωξη αυτών των στόχων, η Κοινότητα, συμβάλλει στην προώθηση μιας οικονομικής, ισόρροπης και αειφόρου ανάπτυξης των οικονομικών δραστηριοτήτων, στην ανάπτυξη της απασχόλησης και των ανθρωπίνων πόρων, στην προστασία και βελτίωση του περιβάλλοντος και στην εξάλειψη των ανισοτήτων, καθώς και στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Άρθρο 2

Μέσα και αποστολή

1. Κατά την έννοια του παρόντος κανονισμού, ως «διαρθρωτικά Ταμεία» νοούνται: τα Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το Ευρωπαϊκό Ταμείο (ΕΚΤ), το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ), Τμήμα Προσανατολισμού και το Χρηματοδοτικό Μέσο Προσανατολισμού της Αλιείας (ΧΜΠΑ), εφεξής καλούμενα «Ταμεία».

2. Σύμφωνα με τα άρθρα 33, 146 και 160 της συνθήκης, τα Ταμεία συμβάλλουν, το καθένα σύμφωνα με τις ειδικές διατάξεις που το διέπουν, στην επίτευξη των στόχων αριθ. 1, αριθ. 2 και αριθ. 3, βάσει της ακόλουθης κατανομής:

α) στόχος αριθ. 1: ΕΤΠΑ, ΕΚΤ, ΕΓΤΠΕ-Τμήμα Προσανατολισμού, και ΧΜΠΑ·

β) στόχος αριθ. 2: ΕΤΠΑ και ΕΚΤ·

γ) στόχος αριθ. 3: ΕΚΤ.

3. Το ΧΜΠΑ συμβάλλει στην υλοποίηση των διαρθρωτικών δράσεων στον αλιευτικό τομέα εκτός των περιφερειών του στόχου αριθ. 1, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1263/1999 του Συμβουλίου, της 21ης Ιουνίου 1999, για το χρηματοδοτικό μέσο προσανατολισμού της αλιείας⁽¹⁾.

Το ΕΓΤΠΕ-Τμήμα Εγγυήσεων συμβάλλει επίσης στην επίτευξη του στόχου αριθ. 2, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1257/1999.

4. Τα ταμεία συμβάλλουν στη χρηματοδότηση κοινωνικών πρωτοβουλιών και στη στήριξη καινοτόμων ενεργειών και τεχνικής βοήθειας.

Τα μέτρα τεχνικής βοήθειας εκτελούνται στο πλαίσιο του προγραμματισμού που ορίζεται στα άρθρα 13 έως 27 ή με πρωτοβουλία της Επιτροπής σύμφωνα με το άρθρο 23.

(¹) Βλέπε σελίδα 54 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

5. Οι άλλοι πόροι του κοινοτικού προϋπολογισμού που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την επίτευξη των στόχων που αναφέρονται στο άρθρο 1, είναι ιδίως οι πόροι που διατίθενται για τα άλλα μέτρα διαρθρωτικού χαρακτήρα και για το Ταμείο Συνοχής.

Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη μεριμνούν για τη συνέπεια των πράξεων των Ταμείων προς τις λοιπές κοινοτικές πολιτικές και ενέργειες, ιδίως στους τομείς της απασχόλησης, της ισότητας ανδρών και γυναικών, της κοινωνικής πολιτικής, της παιδείας και της επαγγελματικής εκπαίδευσης, της κοινής γεωργικής πολιτικής, της κοινής αλιευτικής πολιτικής, των μεταφορών, της ενέργειας και των διευρωπαϊκών δικτύων, καθώς και για την ενσωμάτωση των απαιτήσεων προστασίας του περιβάλλοντος στον ορισμό και την εφαρμογή των πράξεων των Ταμείων.

6. Η ΕΤΕΠ συνεργάζεται για την επίτευξη των στόχων του άρθρου 1, σύμφωνα με τις διατάξεις του καταστατικού της.

Τα άλλα υφιστάμενα χρηματοδοτικά όργανα τα οποία μπορούν να παρέμβουν, το καθένα σύμφωνα με τις ειδικές διατάξεις που το διέπουν, για την επίτευξη των στόχων που ορίζονται στο άρθρο 1, είναι ιδίως το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων και η Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας (Ευρατόμ) (δάνεια, εγγυήσεις), εφεξής «άλλα χρηματοδοτικά όργανα».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΤΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΣΤΟΧΟΥΣ

Άρθρο 3

Στόχος αριθ. 1

1. Οι περιφέρειες τις οποίες αφορά ο στόχος αριθ. 1 είναι οι περιφέρειες που αντιστοιχούν στο επίπεδο II της ονοματολογίας στατιστικών εδαφικών μονάδων (NUTS II), και των οποίων το κατά κεφαλήν ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (ΑΕγχΠ), μετρούμενο σε μονάδες αγοραστικής δύναμης και υπολογιζόμενο με βάση τα κοινοτικά στοιχεία των τριών τελευταίων ετών, τα οποία είναι διαθέσιμα στις 26 Μαρτίου 1999, είναι μικρότερο του 75% του κοινοτικού μέσου όρου.

Ο στόχος αυτός αφορά επίσης τις εξόχως απόκεντρες περιοχές (Γαλλικά Υπερπόντια Διαμερίσματα, Αζόρες, Κανάριες Νήσους και Μαδέρα), οι οποίες δεν φθάνουν το κατώτατο όριο του 75% και τις περιοχές που καλύπτονται από τον στόχο αριθ. 6 κατά το διάστημα 1995-1999 δυνάμει του πρωτοκόλλου αριθ. 6 της Πράξης Προσχώρησης της Αυστρίας, της Φινλανδίας και της Σουηδίας.

2. Κατ' αυστηρή εφαρμογή της παραγράφου 1, πρώτο εδάφιο, η Επιτροπή καταρτίζει τον κατάλογο των περιφερειών που υπάγονται στο στόχο αριθ. 1, με την επιφύλαξη του άρθρου 6 παράγραφος 1 και του άρθρου 7 παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο.

Ο κατάλογος αυτός ισχύει για επτά έτη από την 1η Ιανουαρίου 2000.

Άρθρο 4

Στόχος αριθ. 2

1. Οι περιφέρειες τις οποίες αφορά ο στόχος αριθ. 2 είναι οι περιφέρειες που αντιμετωπίζουν διαρθρωτικά προβλήματα, οι οποίες είναι σκόπιμο να τύχουν στήριξης για την οικονομική και κοινωνική τους ανασυγκρότηση, σύμφωνα με το άρθρο 1 σημείο 2, και οι οποίες έχουν σημαντικό πληθυσμό ή έκταση. Ειδικότερα, περιλαμβάνονται οι περιοχές υπό κοινωνικοοικονομική μεταλλαγή στους τομείς της βιομηχανίας και των υπηρεσιών, οι φθίνουσες αγροτικές περιοχές, οι αστικές περιοχές που αντιμετωπίζουν δυσκολίες και οι εξαρτώμενες από την αλιεία περιοχές που διέγονται κρίση.

2. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη προσπαθούν να εξασφαλίσουν ότι η παρέμβαση συγκεντρώνεται πράγματι στις περιοχές της Κοινότητας που πλήττονται βαρύτερα και στο πλέον ενδεδειγμένο γεωγραφικό επίπεδο. Ο πληθυσμός των περιοχών περί των οποίων η παράγραφος 1, δεν πρέπει να αντιπροσωπεύει ποσοστό μεγαλύτερο του 18% του συνολικού πληθυσμού της Κοινότητας. Σ' αυτή τη βάση, η Επιτροπή καθορίζει ανώτατο όριο πληθυσμού κατά κράτος μέλος, σε συνάρτηση με τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) το σύνολο πληθυσμού στις περιφέρειες NUTS III κάθε κράτους μέλους, που πληρούν τα κριτήρια των παραγράφων 5 και 6
- β) τη σοβαρότητα των διαρθρωτικών προβλημάτων σε εθνικό επίπεδο, σε κάθε κράτος μέλος, σε σχέση με τα άλλα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη. Η σοβαρότητα αυτή εκτιμάται με βάση το επίπεδο της ολικής ανεργίας και της ανεργίας μακράς διάρκειας, εκτός των περιφερειών που καλύπτονται από τον στόχο αριθ. 1
- γ) την ανάγκη να συμβάλει κάθε κράτος μέλος με δίκαιο τρόπο στη γενική προσπάθεια συγκέντρωσης, όπως αυτή ορίζεται στο παρόν εδάφιο, η μέγιστη μείωση του πληθυσμού που καλύπτεται από τον στόχο αριθ. 2, δεν υπερβαίνει το ένα τρίτο σε σχέση με τον πληθυσμό που το 1999 καλύπτεται από τους στόχους αριθ. 2 και αριθ. 5β, οι οποίοι προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2052/88.

Η Επιτροπή διαβιβάζει στα κράτη μέλη όλα τα στοιχεία που διαθέτει και αφορούν τα κριτήρια των παραγράφων 5 και 6.

3. Εντός των ανωτάτων ορίων περί των οποίων η παράγραφος 2, τα κράτη μέλη προτείνουν στην Επιτροπή τον κατάλογο των σημαντικών περιοχών, οι οποίες αντιπροσωπεύουν:

α) περιφέρειες επιπέδου NUTS III ή περιοχές που πλήττονται βαρύτερα στο εσωτερικό των περιφερειών αυτών και πληρούν είτε τα κριτήρια της παραγράφου 5 είτε τα κριτήρια της παραγράφου 6·

β) περιοχές που πληρούν τα κριτήρια περί των οποίων η παράγραφος 7 ή τα κριτήρια περί των οποίων η παράγραφος 8 ή τα ειδικά κριτήρια των κρατών μελών περί των οποίων η παράγραφος 9.

Τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στην Επιτροπή τα στατιστικά και άλλα στοιχεία, στο καταλληλότερο γεωγραφικό επίπεδο, τα οποία της είναι απαραίτητα για την αξιολόγηση των προτάσεων αυτών.

4. Βάσει των στοιχείων που ορίζονται στην παράγραφο 3, η Επιτροπή, σε στενή συνεργασία με το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, καταρτίζει τον κατάλογο των περιοχών που αφορά ο στόχος αριθ. 2, λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές προτεραιότητες, με την επιφύλαξη του άρθρου 6 παράγραφος 2.

Οι περιοχές που πληρούν τα κριτήρια των παραγράφων 5 και 6 καλύπτουν τουλάχιστον το 50% του πληθυσμού που αφορά ο στόχος αριθ. 2 σε κάθε κράτος μέλος, πλην εξαιρέσεων που δικαιολογούνται δεόντως από τις αντι-κεμενικές συνθήκες.

5. Οι περιοχές υπό οικονομική και κοινωνική μεταλλαγή στο βιομηχανικό τομέα, περί των οποίων η παράγραφος 1, πρέπει να αντιστοιχούν ή να ανήκουν σε εδαφική μονάδα επιπέδου NUTS III, πληρούσα τα ακόλουθα κριτήρια:

α) μέσο ποσοστό ανεργίας μεγαλύτερο από τον κοινοτικό μέσο όρο που έχει καταγραφεί κατά τα τρία τελευταία έτη·

β) ποσοστό απασχόλησης στη βιομηχανία σε σχέση με τη συνολική απασχόληση ίσο ή ανώτερο από τον κοινοτικό μέσο όρο για κάθε έτος αναφοράς από το 1985 και μετά·

γ) διαπιστωμένη μείωση της απασχόλησης στη βιομηχανία σε σχέση με το έτος αναφοράς που λαμβάνεται υπόψη στο στοιχείο β).

6. Οι αγροτικές περιοχές που ορίζονται στην παράγραφο 1, πρέπει να αντιστοιχούν ή να ανήκουν σε εδαφική μονάδα επιπέδου NUTS III, πληρούσα τα ακόλουθα κριτήρια:

α) είτε πυκνότητα πληθυσμού κάτω των 100 κατοίκων ανά km², είτε ποσοστό απασχόλησης στη γεωργία σε σχέση με τη συνολική απασχόληση ίσο ή μεγαλύτερο από το διπλάσιο του κοινοτικού μέσου όρου για κάθε έτος αναφοράς από το 1985 και μετά·

β) είτε μέσο ποσοστό ανεργίας μεγαλύτερο από τον κοινοτικό μέσο όρο που έχει καταγραφεί κατά τα 3 τελευταία έτη, είτε μείωση του πληθυσμού από το 1985 και μετά.

7. Οι αστικές περιοχές περί των οποίων η παράγραφος 1 είναι πυκνοκατοικημένες περιοχές, που πληρούν ένα τουλάχιστον από τα ακόλουθα κριτήρια:

α) ποσοστό μακροχρόνιας ανεργίας υψηλότερο από τον κοινοτικό μέσο όρο·

β) υψηλό βαθμό φτώχειας, συμπεριλαμβανομένων επισφαλών συνθηκών στέγασης·

γ) ιδιαίτερα υποβαθμισμένη κατάσταση του περιβάλλοντος·

δ) υψηλό δείκτη αξιοποιώνων πράξεων και εγκληματικότητας·

ε) χαμηλό μορφωτικό επίπεδο του πληθυσμού.

8. Οι εξαιρετούμενες από την αλιεία περιοχές περί των οποίων η παράγραφος 1, είναι οι παράκτιες περιοχές, στις οποίες ο αριθμός θέσεων απασχόλησης του τομέα της αλιείας αντιπροσωπεύει σημαντικό ποσοστό της όλης απασχόλησης, και οι οποίες αντιμετωπίζουν διαρθρωτικά κοινωνικοοικονομικά προβλήματα συνδεδεμένα με την αναδιάρθρωση του τομέα της αλιείας, επακόλουθο της οποίας είναι η σημαντική μείωση του αριθμού των θέσεων απασχόλησης στον τομέα αυτόν.

9. Η κοινοτική παρέμβαση μπορεί να ελεγχθεί σε περιοχές με σημαντικό πληθυσμό ή έκταση, που αντιστοιχούν σε ένα από τους ακόλουθους τύπους:

α) περιοχές που πληρούν τα κριτήρια της παραγράφου 5, οι οποίες είναι όμορες μιας βιομηχανικής περιοχής· περιοχές που πληρούν τα κριτήρια της παραγράφου 6, οι οποίες είναι όμορες μιας αγροτικής περιοχής· περιοχές που πληρούν είτε τα κριτήρια της παραγράφου 5 είτε τα κριτήρια της παραγράφου 6, οι οποίες είναι όμορες μιας περιφέρειας που καλύπτεται από τον στόχο αριθ. 1·

β) αγροτικές περιοχές που αντιμετωπίζουν κοινωνικοοικονομικά προβλήματα, τα οποία απορρέουν είτε από τη γήρανση είτε από τη μείωση του ενεργού γεωργικού πληθυσμού·

γ) περιοχές που λόγω σχετικών και επώληθιμων χαρακτηριστικών, αντιμετωπίζουν ή απειλούνται από σοβαρά διαρθρωτικά προβλήματα ή από υψηλό επίπεδο ανεργίας, το οποίο απορρέει από την εν εξελίξει ή μέλλουσα αναδιάρθρωση μιας ή περισσότερων δραστηριοτήτων στους τομείς της γεωργίας, της βιομηχανίας ή των υπηρεσιών.

10. Η ίδια περιοχή μπορεί να είναι επιλέξιμη για έναν μόνον από τους στόχους αριθ. 1 ή αριθ. 2.

11. Ο κατάλογος των περιοχών ισχύει για επτά έτη από την 1η Ιανουαρίου 2000.

Κατόπιν προτάσεως ενός κράτους μέλους, σε περίπτωση σοβαρής κρίσης σε μια περιφέρεια, η Επιτροπή μπορεί να τροποποιήσει τον κατάλογο των περιοχών κατά τη διάρκεια του έτους 2003, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 έως 10, χωρίς να αυξήσει την κάλυψη του πληθυσμού στο εσωτερικό κάθε περιφέρειας που προβλέπεται στο άρθρο 13 παράγραφος 2.

Άρθρο 5

Στόχος αριθ. 3

Περιοχές επιλέξιμες να χρηματοδοτηθούν βάσει του στόχου αριθ. 3, είναι εκείνες που δεν καλύπτονται από το στόχο αριθ. 1.

Άρθρο 6

Μεταβατική στήριξη

1. Παρά το άρθρο 3, οι περιφέρειες που καλύπτονται από το στόχο αριθ. 1 το 1999 δυνάμει του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2052/88 και τις οποίες δεν αναφέρει το άρθρο 3, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, και παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού, τυγχάνουν της στήριξης των Ταμείων στο πλαίσιο του στόχου αριθ. 1 για μια μεταβατική περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2000 έως την 31η Δεκεμβρίου 2005.

Κατά την έγκριση του καταλόγου περί του οποίου το άρθρο 3 παράγραφος 2, η Επιτροπή καταρτίζει, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 5 και 6, τον κατάλογο των περιοχών επιπέδου NUTS III που ανήκουν στις εν λόγω περιφέρειες και τυγχάνουν της μεταβατικής στήριξης των Ταμείων πλαίσιο του στόχου αριθ. 1 για το έτος 2006.

Ωστόσο, εντός του ορίου του πληθυσμού των περιοχών που μνημονεύονται στο δεύτερο εδάφιο και σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο, η Επιτροπή δύναται, έπειτα από πρόταση κράτους μέλους, να υποκαταστήσει τις περιοχές αυτές με περιοχές του επιπέδου NUTS III ή μικρότερες από το επίπεδο NUTS III που ανήκουν στις περιφέρειες εκείνες που πληρούν τα κριτήρια του άρθρου 4 παράγραφος 5 έως 9.

Οι περιοχές που ανήκουν σε περιφέρειες μη περιλαμβανόμενες στον κατάλογο του δεύτερου και του τρίτου εδαφίου, εξακολουθούν να τυγχάνουν, το 2006, στήριξης από το ΕΚΤ, το ΧΜΠΑ και το ΕΓΤΠΕ — Τμήμα Προσανατολισμού, μόνον, στο πλαίσιο της ίδιας παρέμβασης.

2. Παρά το άρθρο 4, οι περιφέρειες που καλύπτονται από τους στόχους αριθ. 2 και αριθ. 5b το 1999 δυνάμει του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2052/88 και δεν περιλαμβάνονται στον κατάλογο του άρθρου 4 παράγραφος 4 του παρόντος κανονισμού, τυγχάνουν μεταβατικής στήριξης του ΕΤΠΑ από της 1η Ιανουαρίου 2000 έως την 31η

Δεκεμβρίου 2005, στο πλαίσιο του στόχου αριθ. 2, δυνάμει του παρόντος κανονισμού.

Οι περιοχές αυτές τυγχάνουν, από την 1η Ιανουαρίου 2000 έως την 31η Δεκεμβρίου 2006, της στήριξης του ΕΚΤ στο πλαίσιο του στόχου αριθ. 3, ως περιοχές τις οποίες αφορά ο στόχος αριθ. 3, καθώς και του ΕΓΤΠΕ — Τμήμα Εγγυήσεων στο πλαίσιο της στήριξης που αυτό παρέχει για την αγροτική ανάπτυξη και του ΧΜΠΑ στο πλαίσιο των διαρθρωτικών μέτρων που αναλαμβάνει στον τομέα της αλιείας, εκτός του στόχου αριθ. 1.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 7

Πόροι και συγκέντρωση

1. Οι διαθέσιμοι πόροι για την ανάληψη υποχρεώσεων από τα Ταμεία, εκφραζόμενοι σε τιμές του 1999, ανέρχονται σε 195 δισεκατομμύρια ευρώ, για την περίοδο 2000-2006.

Η ετήσια κατανομή αυτών των πόρων εμφανίζεται στο παράρτημα.

2. Η κατανομή των δημοσιονομικών πόρων μεταξύ των στόχων πρέπει να πραγματοποιείται έτσι ώστε να επιτυγχάνεται σημαντική συγκέντρωση υπέρ των περιφερειών που αφορά ο στόχος αριθ. 1.

Στο στόχο αριθ. 1 θα διατεθούν 69,7% των χρηματοδοτήσεων των διαρθρωτικών Ταμείων συμπεριλαμβανομένου 4,3% για μεταβατική στήριξη (δηλαδή συνολικά 135,9 δισεκατομμύρια ευρώ).

Στο στόχο αριθ. 2 θα διατεθούν 11,5% των χρηματοδοτήσεων των διαρθρωτικών Ταμείων συμπεριλαμβανομένου 1,4% για μεταβατική στήριξη (δηλαδή συνολικά 22,5 δισεκατομμύρια ευρώ).

Στο στόχο αριθ. 3 θα διατεθούν 12,3% των χρηματοδοτήσεων των διαρθρωτικών Ταμείων (δηλαδή συνολικά 24,05 δισεκατομμύρια ευρώ).

Τα στοιχεία που αναφέρονται στους στόχους αριθ. 1, αριθ. 2 και αριθ. 3, δεν περιλαμβάνουν τους δημοσιονομικούς πόρους της παραγράφου 6 ούτε τη χρηματοδότηση για το ΧΜΠΑ εκτός του στόχου αριθ. 1.

3. Η Επιτροπή καταρτίζει, με διαφανείς διαδικασίες, ενδεικτικές κατανομές κατά κράτος μέλος των διαθέσιμων πιστώσεων υποχρεώσεων για τον προγραμματισμό που προβλέπεται στα άρθρα 13 έως 19, λαμβάνοντας πλήρως υπόψη, για τους στόχους αριθ. 1 και αριθ. 2, ένα ή περισσότερα από τα αντικειμενικά κριτήρια τα οποία είναι ανάλογα εκείνων που καλύπτονται από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2052/88, ήτοι: επιλέξιμος πληθυσμός.

σημεία σε περιφερειακό και σε εθνικό επίπεδο και σχετική σοβαρότητα των διαρθρωτικών προβλημάτων, ιδίως στο επίπεδο ανεργίας.

Για τον στόχο αριθ. 3, η κατανομή κατά κράτος μέλος βασίζεται κυρίως στον επιλέξιμο πληθυσμό, στην κατάσταση στον τομέα της απασχόλησης και στη σοβαρότητα των προβλημάτων, όπως ο κοινωνικός αποκλεισμός, τα επίπεδα εκπαίδευσης και κατάρτισης και η συμμετοχή των γυναικών στην αγορά της εργασίας.

Επί κατανομές που αφορούν τους στόχους αριθ. 1 και αριθ. 2, γίνεται διάκριση των πιστώσεων που διατίθενται για περιφέρειες και περιοχές οι οποίες τυγχάνουν μεταβατικής στήριξης. Οι πιστώσεις αυτές διατίθενται σύμφωνα με τα κριτήρια του πρώτου εδαφίου. Η ετήσια κατανομή των πιστώσεων αυτών ακολουθεί σταδιακή μείωση, από την 1η Ιανουαρίου 2000 και θα είναι μικρότερη το 2000 σε σχέση με το 1999. Η μορφή της μεταβατικής στήριξης μπορεί να διαμορφωθεί ανάλογα με τις ιδιικές ανάγκες των επί μέρους περιφερειών υπό τον όρο ότι θα τηρείται το κονδύλι για κάθε περιφέρεια.

Η Επιτροπή καταρτίζει επίσης, με διαφανείς διαδικασίες, ενδεικτικές κατανομές κατά κράτος μέλος των διαθέσιμων πιστώσεων υποχρεώσεων για τα διαρθρωτικά μέτρα στον αλιευτικό τομέα, εκτός των περιφερειών του στόχου αριθ. 1, όπως αναφέρεται στο άρθρο 2 παράγραφος 3 πρώτο εδάφιο.

Δυνάμει του στόχου αριθ. 1, θεσπίζεται για την περίοδο 2000-2004 πρόγραμμα σε υποστήριξη της ειρηνευτικής διαδικασίας στη Βόρειο Ιρλανδία (PEACE) προς όφελος της Βόρειου Ιρλανδίας και των παραμεθόρων περιοχών της Ιρλανδίας.

Δυνάμει του στόχου αριθ. 1, θεσπίζεται για την περίοδο 2000-2006 ειδικό πρόγραμμα ενίσχυσης για τις σουηδικές περιοχές NUTS-II οι οποίες δεν καλύπτονται από τον κατάλογο που προβλέπεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 και οι οποίες πληρούν τα κριτήρια του άρθρου 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 6 της Πράξης Προσχώρησης της Αυστρίας, της Σουηδίας και της Φινλανδίας.

Το 4% των πιστώσεων υποχρεώσεων, που προβλέπονται για κάθε εθνική ενδεικτική κατανομή περί της οποίας η παράγραφος 3, διατίθεται σύμφωνα με το άρθρο 44.

Για την περίοδο που προβλέπεται στην παράγραφο 1, το 5,35% των πιστώσεων υποχρεώσεων των διαρθρωτικών Ταμείων περί των οποίων η παράγραφος 1, διατίθεται για τη χρηματοδότηση των κοινοτικών πρωτοβουλιών.

Το 0,65% των πιστώσεων της παραγράφου 1, διατίθεται για τη χρηματοδότηση καινοτόμων ενεργειών και τεχνικής βοήθειας, όπως αυτές ορίζονται στα άρθρα 22 και 23.

7. Εν όψει του προγραμματισμού τους και της μετέπειτα εγγραφής τους στον γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, τα ποσά της παραγράφου 1 υφίστανται ετήσια τιμαριθμική αναπροσαρμογή 2% από 1ης Ιανουαρίου 2000.

Η τιμαριθμική αναπροσαρμογή των κονδυλίων που προβλέπονται για τα έτη 2004, 2005 και 2006 επανεξετάζεται, αν συντρέχει λόγος, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2003 το αργότερο, στα πλαίσια τεχνικής αναπροσαρμογής από την Επιτροπή βάσει των τελευταίων διαθέσιμων οικονομικών στοιχείων. Η διαφορά σε σχέση με τον αρχικό προγραμματισμό ανακατανέμεται προκειμένου να συμπληρωθεί στο προβλεπόμενο στην παράγραφο 5 ποσό.

8. Οι συνολικές ετήσιες εισπράξεις κάθε κράτους μέλους από τα διαρθρωτικά Ταμεία δυνάμει του παρόντος κανονισμού, σε συνδυασμό με τη συνδρομή που παρέχεται δυνάμει του Ταμείου Συνοχής, δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν το 4% του εθνικού ΑΕγχΠ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Άρθρο 8

Συμπληρωματικότητα και εταιρική σχέση

1. Οι κοινοτικές δράσεις θεωρείται ότι συμπληρώνουν ή συμβάλλουν στις αντίστοιχες δράσεις των κρατών μελών. Εκπονούνται με τη στενή συνεργασία, καλούμενη στο εξής «εταιρική σχέση» της Επιτροπής και του κράτους μέλους, καθώς και των αρχών και φορέων που ορίζει το κράτος μέλος στα πλαίσια των εθνικών του κανόνων και των τρεχουσών πρακτικών, ιδίως δε:

- των περιφερειακών και τοπικών αρχών και των λοιπών αρμοδίων δημοσίων αρχών,
- των οικονομικών και κοινωνικών εταίρων,
- κάθε άλλου σχετικού αρμοδίου φορέα στα πλαίσια αυτά.

Η εταιρική σχέση λειτουργεί με απόλυτη τήρηση των θεσμικών, νομικών και δημοσιονομικών αρμοδιοτήτων κάθε εταίρου, όπως ορίζονται στο πρώτο εδάφιο.

Υποδεικνύοντας τους πλέον αντιπροσωπευτικούς εταίρους σε εθνικό, περιφερειακό, τοπικό ή άλλο επίπεδο, το κράτος μέλος δημιουργεί μια ευρεία και αποτελεσματική συμπράξη όλων των ενδεδειγμένων φορέων, σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες και πρακτικές, λαμβάνοντας

υπόψη του την ανάγκη προώθησης της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της αειφόρου ανάπτυξης, μέσω της ενσωμάτωσης των απαιτήσεων προστασίας και βελτίωσης του περιβάλλοντος.

Όλα τα μέρη που ορίζονται αποτελούν εταίρους που επιδιώκουν ένα κοινό σκοπό, καλούνται δε στο εξής «εταίρου».

2. Η εταιρική σχέση καλύπτει την προπαρασκευή, χρηματοδότηση, παρακολούθηση και αξιολόγηση των παρεμβάσεων. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν τη συμμετοχή των ενδεδειγμένων εταίρων στα διάφορα στάδια του προγραμματισμού, λαμβάνοντας υπόψη τους την προθεσμία που έχει οριστεί για κάθε στάδιο.

3. Κατ' εφαρμογή της αρχής της επικουρικότητας, η εφαρμογή των παρεμβάσεων εμπίπτει στην αρμοδιότητα των κρατών μελών στο κατάλληλο εδαφικό επίπεδο ανάλογα με τις ειδικές συνθήκες κάθε κράτους μέλους, με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής, και ιδίως όσον αφορά την εκτέλεση του γενικού προϋπολογισμού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

4. Τα κράτη μέλη συνεργάζονται με την Επιτροπή για να εξασφαλίσουν ότι τα κοινοτικά κονδύλια χρησιμοποιούνται σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

5. Κάθε χρόνο, η Επιτροπή συμβουλευεται τις οργανώσεις που εκπροσωπούν τους κοινωνικούς εταίρους σε ευρωπαϊκό επίπεδο, σχετικά με τη διαρθρωτική πολιτική της Κοινότητας.

Άρθρο 9

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, νόούνται ως:

α) *προγραμματισμός*: η διαδικασία οργάνωσης, λήψης αποφάσεων και χρηματοδότησης που πραγματοποιείται σε περισσότερα του ενός στάδια και αποσκοπεί στην εφαρμογή, σε πολυετή βάση, της κοινής δράσης της Κοινότητας και των κρατών μελών για την επίτευξη των στόχων που αναφέρει το άρθρο 1.

β) *σχέδιο ανάπτυξης* (καλούμενο στο εξής «σχέδιο»): η ανάλυση την οποία εκπονεί ένα κράτος μέλος για την κατάσταση, σε σχέση με τους στόχους που αναφέρει το άρθρο 1 και τις κατά προτεραιότητα ανάγκες μέσα για την επίτευξη των στόχων αυτών, καθώς και η στρατηγική και οι προβλεπόμενες προτεραιότητες δράσης, οι ειδικοί στόχοι τους και οι ενδεικτικοί χρηματοδοτικοί πόροι που τους αντιστοιχούν.

γ) *πλαίσιο αναφοράς του στόχου αριθ. 3*: το έγγραφο που περιγράφει το πλαίσιο της παρέμβασης υπέρ της

απασχόλησης και της ανάπτυξης των ανθρωπίνων πόρων σε ολόκληρο το έδαφος ενός εκάστου κράτους μέλους και το οποίο προσδιορίζει τις σχέσεις με τις προτεραιότητες τις εγγεγραμμένες στο εθνικό σχέδιο δράσης για την απασχόληση.

δ) *κοινοτικό πλαίσιο στήριξης*: το έγγραφο που εγκρίνεται από την Επιτροπή, σε συμφωνία με το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, μετά από εκτίμηση του σχεδίου που έχει υποβληθεί από ένα κράτος μέλος και το οποίο περιέχει τη στρατηγική και τις προτεραιότητες δράσης των Ταμείων και του κράτους μέλους, τους ειδικούς στόχους τους, τη συμμετοχή των Ταμείων και τους λοιπούς χρηματοδοτικούς πόρους. Το έγγραφο αυτό διαιρείται σε άξονες προτεραιότητας και εφαρμόζεται μέσω ενός ή περισσότερων επιχειρησιακών προγραμμάτων.

ε) *παρεμβάσεις*: οι μορφές παρέμβασης των Ταμείων, ήτοι:

i) τα επιχειρησιακά προγράμματα ή τα ενιαία έγγραφα προγραμματισμού.

ii) τα προγράμματα κοινοτικής πρωτοβουλίας.

iii) η στήριξη της τεχνικής βοήθειας και των καινοτόμων ενεργειών.

στ) *επιχειρησιακό πρόγραμμα*: το εγκριθέν από την Επιτροπή έγγραφο που αποσκοπεί στην εφαρμογή ενός κοινοτικού πλαισίου στήριξης και περιέχει ένα συνεπές σύνολο αξόνων προτεραιότητας αποτελούμενων από πολυετή μέτρα, για την πραγματοποίηση του οποίου μπορεί να ζητηθεί η συνδρομή ενός ή περισσότερων Ταμείων και ενός ή περισσότερων από τα άλλα υφιστάμενα χρηματοδοτικά όργανα, καθώς και της ΕΤΕπ. Ολοκληρωμένο επιχειρησιακό πρόγραμμα είναι το επιχειρησιακό πρόγραμμα, του οποίου η χρηματοδότηση γίνεται από περισσότερα του ενός Ταμεία.

ζ) *ενιαίο έγγραφο προγραμματισμού*: ένα και μόνο έγγραφο, το οποίο εγκρίνεται από την Επιτροπή και στο οποίο συγκεντρώνονται τα στοιχεία που περιέχονται σε ένα κοινοτικό πλαίσιο στήριξης και σε ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα.

η) *άξονας προτεραιότητας*: μία από τις προτεραιότητες της στρατηγικής που έχει επιλεγεί σε ένα κοινοτικό πλαίσιο στήριξης ή σε παρέμβαση. Συνοδεύεται από τη συμμετοχή των Ταμείων και των άλλων χρηματοδοτικών οργάνων και από τους χρηματοδοτικούς πόρους του κράτους μέλους που του αντιστοιχούν, καθώς και από συγκεκριμένους στόχους.

θ) *συνολική επιχορήγηση*: το μέρος μιας παρέμβασης η υλοποίηση και η διαχείριση του οποίου μπορεί να ανατεθεί στον ή στους εγκεκριμένους ενδιαμέσους φορείς σύμφωνα με το άρθρο 27 παράγραφος 1.

συμπεριλαμβανομένων των τοπικών αρχών, των οργανισμών περιφερειακής ανάπτυξης ή των μη κυβερνητικών οργανισμών, κατά προτίμηση χρησιμοποιούμενου υπέρ πρωτοβουλιών τοπικής ανάπτυξης. Η απόφαση προσφυγής σε συνολική επιχορήγηση λαμβάνεται από συμφώνου με την Επιτροπή από το κράτος μέλος ή, από συμφώνου με αυτό, από τη διαχειριστική αρχή.

Στην περίπτωση των προγραμματιών κοινοτικής πρωτοβουλίας και καινοτομιών ενεργειών, η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει να προσφύγει σε συνολική επιχορήγηση για το σύνολο ή μέρος της παρέμβασης. Στην περίπτωση των κοινοτικών πρωτοβουλιών, η απόφαση αυτή μπορεί να ληφθεί μόνον μετά από προηγούμενη συμφωνία των ενδιαφερομένων κρατών μελών.

α) **μέτρο:** το μέσο με το οποίο υλοποιείται ένας άξονας προτεραιότητας σε πολυετή βάση και το οποίο επιτρέπει τη χρηματοδότηση των πράξεων. Κάθε καθεστώς ενίσχυσης κατά την έννοια του άρθρου 87 της συνθήκης και κάθε χορήγηση ενισχύσεων από φορείς που έχουν ορισθεί από τα κράτη μέλη ή κάθε ομάδα καθεστώτων ενισχύσεων ή χορηγούμενων ενισχύσεων του τύπου αυτού ή ακόμα και συνδυασμός τους, που έχουν τον ίδιο σκοπό, ατάγονται στην έννοια του μέτρου.

α) **πράξη:** κάθε έργο ή δράση που εκτελείται από τους τελικούς δικαιούχους των παρεμβάσεων.

β) **τελικοί δικαιούχοι:** οι φορείς και οι επιχειρήσεις του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα που είναι αρμόδιες για την εκτέλεση των πράξεων. Στην περίπτωση καθεστώτων ενίσχυσης κατά την έννοια του άρθρου 87 της συνθήκης και στην περίπτωση χορήγησης ενισχύσεων από φορείς που έχουν ορισθεί από τα κράτη μέλη, οι τελικοί δικαιούχοι είναι οι φορείς που χορηγούν τις ενισχύσεις.

γ) **σμπλήρωμα προγραμματισμού:** το έγγραφο περί εφαρμογής της στρατηγικής και των αξόνων προτεραιότητας της παρέμβασης το οποίο περιλαμβάνει λεπτομερή στοιχεία σε επίπεδο μέτρων, όπως αναφέρεται στο άρθρο 18 παράγραφος 3, το οποίο καταρτίζεται από το κράτος μέλος ή τη διαχειριστική αρχή και, ενδεχομένως, προσαρμόζεται σύμφωνα με το άρθρο 34 παράγραφος 3· διαβάζεται προς ενημέρωση στην Επιτροπή.

δ) **διαχειριστική αρχή:** κάθε εθνική, περιφερειακή ή τοπική αρχή ή φορέας δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, που ορίζεται από κράτος μέλος ή το κράτος μέλος εφόσον ασκεί τα σχετικά καθήκοντα, για να διαχειρίζεται μια παρέμβαση για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού. Στην περίπτωση που το κράτος μέλος ορίζει διαφορετική από το ίδιο διαχειριστική αρχή, καθορίζει όλες τις λεπτομέρειες της σχέσης του με αυτή την αρχή καθώς και όλες τις λεπτομέρειες της

σχέσης της διαχειριστικής αρχής με την Επιτροπή. Εάν το οικείο κράτος μέλος το αποφασίσει, η διαχειριστική αρχή πληρωμής μπορεί να είναι ο ίδιος ο φορέας που αποτελεί την αρχή πληρωμής για τη συγκεκριμένη παρέμβαση.

ε) **αρχή πληρωμής:** μία ή περισσότερες εθνικές, περιφερειακές ή τοπικές αρχές ή φορείς που ορίζονται από τα κράτη μέλη για τους σκοπούς της κατάρτισης και υποβολής των αιτήσεων πληρωμών και την εισπραξη των πληρωμών από την Επιτροπή. Το κράτος μέλος καθορίζει όλες τις λεπτομέρειες της σχέσης του με την αρχή πληρωμής καθώς και τη σχέση της αρχής πληρωμής με την Επιτροπή.

Άρθρο 10

Συντονισμός

1. Ο συντονισμός μεταξύ των διαφόρων Ταμείων πραγματοποιείται ιδίως μέσω:

α) των σχεδίων, των κοινοτικών πλαισίων στήριξης, των επιχειρησιακών προγραμμάτων και των ενιαίων εγγράφων προγραμματισμού (όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 9), συμπεριλαμβανομένων, εφόσον ενδείκνυται, του πλαισίου αναφοράς σύμφωνα με το άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχείο γ).

β) της παρακολούθησης και της αξιολόγησης των παρεμβάσεων που εκτελούνται στο πλαίσιο ενός στόχου.

γ) των κατευθύνσεων που προβλέπονται στην παράγραφο 3.

2. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν, κατά τρόπο που συνάδει με την αρχή της εταιρικής σχέσης, τον συντονισμό μεταξύ των παρεμβάσεων των διαφόρων Ταμείων, αφ' ενός, και μεταξύ των παρεμβάσεων των Ταμείων και εκείνων της ΕΤΕπ και των άλλων υφιστάμενων χρηματοδοτικών οργάνων, αφ' ετέρου.

Για να μεγιστοποιηθούν τα αλληλεπιδράσιμα αποτελέσματα των χρησιμοποιούμενων πόρων του προϋπολογισμού με την προσφυγή στα κατάλληλα χρηματοδοτικά μέσα, οι κοινοτικές παρεμβάσεις υπό μορφή επιχορηγήσεων μπορούν να συνδυάζονται κατά τον κατάλληλο τρόπο με δάνεια και εγγυήσεις. Ο συνδυασμός αυτός μπορεί να καθορίζεται με τη συμμετοχή της ΕΤΕπ κατά την κατάρτιση του κοινοτικού πλαισίου στήριξης ή του ενιαίου εγγράφου προγραμματισμού, μπορούν δε να λαμβάνονται υπόψη η ισορροπία του προτεινόμενου σχεδίου χρηματοδότησης, η συμμετοχή των Ταμείων, καθώς και οι επιδιωκόμενοι αναπτυξιακοί στόχοι.

3. Το αργότερο εντός μηνός από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού, σε μεταγενέστερο δε στάδιο, πριν από την ενδιάμεση αναθεώρηση που αναφέρει το άρθρο 42, και κάθε φορά μετά από διαβούλευση με όλα

τα κράτη μέλη, η Επιτροπή δημοσιεύει γενικές ενδεικτικές κατευθύνσεις βασισμένες στις κατάλληλες συμφωνημένες κοινοτικές πολιτικές σε σχέση με τα διαρθρωτικά Ταμεία που αναφέρονται στο άρθρο 1, για να βοηθή τις αρμόδιες εθνικές και περιφερειακές αρχές κατά την κατάρτιση των αναπτυξιακών σχεδίων και τη διεξαγωγή της ενδεχόμενης αναθεώρησης των παρεμβάσεων. Οι κατευθύνσεις αυτές δημοσιεύονται στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Άρθρο 11

Προσθετικότητα

1. Για να εξασφαλισθεί πραγματική οικονομική επίδραση, οι πιστώσεις των Ταμείων δεν μπορούν να υποκαθιστούν τις δημόσιες διαρθρωτικές δαπάνες ή τις εξομοιώσιμες με αυτές δαπάνες του κράτους μέλους.

2. Προς το σκοπό αυτόν, η Επιτροπή και το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος καθορίζουν το επίπεδο των δημοσίων ή εξομοιωσίων διαρθρωτικών δαπανών που διατηρεί το κράτος μέλος στο σύνολο των περιφερειών του τις οποίες αφορά ο στόχος αριθ. 1, κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού.

Όσον αφορά τους στόχους αριθ. 2 και αριθ. 3 ως σύνολο, η Επιτροπή και το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος καθορίζουν το επίπεδο των δαπανών για την άσκηση ενεργού πολιτικής στον τομέα της αγοράς εργασίας, και, οσάκις τούτο δικαιολογείται, στις άλλες δράσεις με σκοπό να υποβοηθηθεί η επίτευξη των αποτελεσμάτων περί των οποίων οι δύο αυτοί στόχοι, τους οποίους διατηρεί το κράτος μέλος σε εθνικό επίπεδο κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού.

Οι δαπάνες αυτές καθορίζονται από το κράτος μέλος και την Επιτροπή, λαμβανομένων υπόψη των διατάξεων του τετάρτου εδαφίου, πριν ληφθεί απόφαση της Επιτροπής περί εγκρίσεων κοινοτικού πλαισίου στήριξης ή ενιαίων εγγράφων προγραμματισμού για το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, ενσωματώνονται δε στα έγγραφα αυτά.

Κατά γενικό κανόνα, το επίπεδο των δαπανών που προβλέπον το πρώτο και το δεύτερο εδάφιο είναι τουλάχιστον ίσο με το επίπεδο των μέσων ετησίων δαπανών σε πραγματικές τιμές το οποίο είχε επιτευχθεί κατά την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού και το οποίο καθορίζεται σε συνάρτηση με τις μακροοικονομικές συνθήκες εντός των οποίων πραγματοποιείται η χρηματοδότηση, λαμβανομένων εν τούτοις υπόψη ορισμένων ειδικών οικονομικών συνθηκών, και συγκεκριμένα των ιδιωτικοποιήσεων, ενός ασυνήθιστου επιπέδου δημοσίων διαρθρωτικών προσπαθειών ή εξομοιωσίων προσπαθειών του κράτους μέλους κατά τη διάρκεια της προηγούμενης περιόδου προγραμματισμού, και των εθνικών συγκυριακών εξελίξεων.

Λαμβάνεται επίσης υπόψη η ενδεχόμενη μείωση των δαπανών στο πλαίσιο των διαρθρωτικών Ταμείων, σε σχέση με την περίοδο 1994-1999.

3. Κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού, γίνονται, στο τοπικό επίπεδο περί του οποίου η παράγραφος 2, τρεις επαληθεύσεις της προσθετικότητας:

α) επαλήθευση εκ των προτέρων, όπως αυτή περιγράφεται στην παράγραφο 2, τρίτο εδάφιο, και η οποία χρησιμοποιεί ως πλαίσιο αναφοράς για όλη την περίοδο προγραμματισμού

β) ενδιάμεση επαλήθευση το αργότερο τρία έτη μετά την έγκριση του κοινοτικού πλαισίου στήριξης ή των ενιαίων εγγράφων προγραμματισμού αλλά, κατά γενικό κανόνα, το αργότερο μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2003, μετά την οποία η Επιτροπή και το κράτος μέλος μπορούν να συμφωνήσουν να επανεξετασθεί το επίπεδο των προς κάλυψη διαρθρωτικών δαπανών, εάν η οικονομική κατάσταση έχει οδηγήσει σε εξέλιξη των δημοσίων εσόδων ή της απασχόλησης στο κράτος μέλος, η οποία αποκλίνει σημαντικά από την προεξοφληθείσα κατά την εκ των προτέρων επαλήθευση

γ) επαλήθευση το αργότερο μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2005.

Προς το σκοπό αυτό, το κράτος μέλος παρέχει στην Επιτροπή τις δέουσες πληροφορίες κατά την υποβολή των σχεδίων, κατά την ενδιάμεση επαλήθευση και κατά την επαλήθευση που διενεργείται πριν από την 31η Δεκεμβρίου 2005. Εν ανάγκη, χρησιμοποιούνται στατιστικές μέθοδοι εκτίμησης.

Ανεξάρτητα από τις επαληθεύσεις αυτές, το κράτος μέλος ενημερώνει την Επιτροπή ανά πάσα στιγμή κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού για τις εξελίξεις που ενδέχεται να θέσουν σε κίνδυνο την ικανότητά του να διατηρήσει το επίπεδο δαπανών που αναφέρει η παράγραφος 2.

Άρθρο 12

Συμβατότητα

Οι πράξεις που χρηματοδοτούνται από τα Ταμεία, από την ΕΤΕπ ή από άλλο χρηματοδοτικό όργανο, πρέπει να είναι σύμφωνες προς τις διατάξεις της συνθήκης και των πράξεων που θεσπίζονται δυνάμει αυτής, καθώς και προς τις κοινοτικές πολιτικές και δράσεις, περιλαμβανομένων όσων αφορούν τους κανόνες ανταγωνισμού, την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων, την προστασία και βελτίωση του περιβάλλοντος, την εξάλειψη των ανισοτήτων, καθώς και την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών.

ΤΙΤΛΟΣ II

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ
ΑΡΙΘ. 1, ΑΡΙΘ. 2 ΚΑΙ ΑΡΙΘ. 3

Άρθρο 13

Γεωγραφικό πεδίο

1. Τα σχέδια που υποβάλλονται στο πλαίσιο του στόχου αριθ. 1, καταρτίζονται στο καταλληλότερο, κατά την κρίση του ενδιαφερομένου κράτους μέλους, γεωγραφικό επίπεδο αλλά καλύπτουν, κατά γενικό κανόνα μία περιφέρεια επιπέδου NUTS II. Εντούτοις, τα κράτη μέλη μπορούν να υποβάλουν ένα γενικό σχέδιο ανάπτυξης που να καλύπτει ορισμένες ή το σύνολο των περιφερειών τους που περιλαμβάνονται στον κατάλογο του άρθρου 3 παράγραφος 2, του άρθρου 6 παράγραφος 1 και του άρθρου 7 παράγραφος 4, υπό τον όρον ότι το σχέδιο αυτό απαριθμεί τα στοιχεία που αναφέρει το άρθρο 16.

2. Τα σχέδια που υποβάλλονται στα πλαίσια του στόχου αριθ. 2, καταρτίζονται στο καταλληλότερο, κατά την κρίση του κράτους μέλους, γεωγραφικό επίπεδο αλλά καλύπτουν κατά γενικό κανόνα, το σύνολο των περιοχών των υπαγομένων σε μια περιφέρεια επιπέδου NUTS II, που περιλαμβάνονται στον κατάλογο του άρθρου 4 παράγραφος 4 και του άρθρου 6 παράγραφος 2. Ωστόσο τα κράτη μέλη μπορούν να υποβάλουν σχέδιο που να καλύπτει ορισμένες ή όλες τις περιφέρειές τους οι οποίες περιλαμβάνονται στον κατάλογο περί του οποίου το άρθρο 4 παράγραφος 4 και το άρθρο 6 παράγραφος 2, υπό την προϋπόθεση ότι το εν λόγω σχέδιο περιλαμβάνει τα στοιχεία τα οποία απαιτούνται στο άρθρο 16. Εάν τα σχέδια καλύπτουν περιφέρειες εκτός των επιλέξιμων για τον στόχο αριθ. 2, πραγματοποιούν διάκριση μεταξύ των πράξεων που διεξάγονται σε περιφέρειες ή περιοχές καλυπτόμενες από το στόχο αριθ. 2 και των πράξεων που διεξάγονται αλλιώς.

3. Τα σχέδια που υποβάλλονται στο πλαίσιο του στόχου αριθ. 3, καλύπτουν την επικράτεια του κράτους μέλους για παρεμβάσεις εκτός των περιφερειών που υπάγονται στον στόχο αριθ. 1 και λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ανάγκες των περιοχών που αντιμετωπίζουν διαρθρωτικά προβλήματα οικονομικής και κοινωνικής ανασυγκρότησης, αποτελούν, για το σύνολο της εθνικής επικράτειας, ένα πλαίσιο αναφοράς για την αξιοποίηση των ανθρωπίνων πόρων.

Άρθρο 14

Διάκριση και αναθεώρηση

1. Κάθε σχέδιο, κοινοτικό πλαίσιο στήριξης, επιχειρησιακό πρόγραμμα και ενιαίο έγγραφο προγραμματι-

σμού, καλύπτει περίοδο επτά ετών, με την επιφύλαξη του άρθρου 6 και του άρθρου 7 παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο.

Η περίοδος προγραμματισμού αρχίζει την 1η Ιανουαρίου 2000.

2. Τα κοινοτικά πλαίσια στήριξης, τα επιχειρησιακά προγράμματα και τα ενιαία έγγραφα προγραμματισμού επανεξετάζονται και, εφόσον είναι απαραίτητο, προσαρμόζονται κατόπιν πρωτοβουλίας του κράτους μέλους ή της Επιτροπής σε συμφωνία με το εν λόγω κράτος μέλος, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος τίτλου μετά την ενδιάμεση αξιολόγηση που αναφέρει το άρθρο 42 και την κατανομή του αποθεματικού επίδοσης που αναφέρει το άρθρο 44.

Μπορούν επίσης να αναθεωρηθούν σε άλλη χρονική στιγμή εάν υπάρξουν σημαντικές μεταβολές στην κοινωνική και οικονομική κατάσταση και την αγορά εργασίας.

Άρθρο 15

Προπαρασκευή και έγκριση

1. Τα κράτη μέλη υποβάλλουν στην Επιτροπή σχέδιο για τους στόχους αριθ. 1, αριθ. 2 και αριθ. 3. Το σχέδιο αυτό καταρτίζεται από τις αρμόδιες αρχές που έχει ορίσει το κράτος μέλος σε εθνικό, περιφερειακό ή άλλο επίπεδο. Σε περίπτωση που οι παρεμβάσεις πρόκειται να λάβουν τη μορφή ενιαίου εγγράφου προγραμματισμού, το εν λόγω σχέδιο αντιμετωπίζεται ως σχέδιο ενιαίου εγγράφου προγραμματισμού.

Όσον αφορά τον στόχο αριθ. 1, τα πλαίσια κοινοτικής στήριξης χρησιμοποιούνται για όλες τις περιφέρειες που καλύπτονται από τον στόχο αριθ. 1· ωστόσο, στις περιπτώσεις όπου η κοινοτική χορήγηση είναι μικρότερη ή δεν υπερβαίνει σημαντικά το 1 δισεκατομμύριο ευρώ, τα κράτη μέλη υποβάλλουν, κατά γενικό κανόνα, σχέδιο ενιαίου εγγράφου προγραμματισμού.

Όσον αφορά τους στόχους αριθ. 2 και αριθ. 3, κατά γενικό κανόνα, χρησιμοποιούνται τα ενιαία έγγραφα προγραμματισμού· ωστόσο, τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέξουν την κατάρτιση κοινοτικού πλαισίου στήριξης.

2. Τα σχέδια υποβάλλονται από το κράτος μέλος στην Επιτροπή κατόπιν διαβούλευσης με τους εταίρους, οι οποίοι εκφράζουν τις απόψεις τους εγκαίρως ώστε να τηρηθεί η προθεσμία που ορίζεται στο δεύτερο εδάφιο.

Πλην αντιθέτου συμφωνίας με το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, τα σχέδια υποβάλλονται το αργότερο τέσσερις μήνες μετά την κατάρτιση των κατώλων των επιλέξιμων περιοχών που αναφέρει το άρθρο 3 παράγραφος 2 και το άρθρο 4 παράγραφος 4.

3. Η Επιτροπή προβαίνει σε εκτίμηση των σχεδίων προκειμένου να διαπιστώσει εάν είναι συνεπή προς τους στόχους του παρόντος κανονισμού, λαμβάνοντας υπόψη της το πλαίσιο αναφοράς που αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 1, στοιχείο γ) άλλες κοινοτικές πολιτικές και το άρθρο 41 παράγραφος 2.

Επίσης, η Επιτροπή προβαίνει σε εκτίμηση κάθε σχεδίου του στόχου αριθ. 3 στη συνάρτηση της συνοχής μεταξύ των προβλεπόμενων μέτρων και του εθνικού σχεδίου για την εφαρμογή της ευρωπαϊκής στρατηγικής στον τομέα της απασχόλησης, σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 1 στοιχείο β), αλλά και λαμβάνοντας υπόψη τον τρόπο και το βαθμό της συνεκτίμησης των γενικών αναγκών των περιοχών που αντιμετωπίζουν διαρθρωτικά προβλήματα οικονομικής και κοινωνικής ανασυγκρότησης.

4. Στις περιπτώσεις που προβλέπονται από την παράγραφο 1, η Επιτροπή καταρτίζει τα κοινοτικά πλαίσια στήριξης, σε συμφωνία με το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, σύμφωνα με τις διαδικασίες των άρθρων 48 έως 51. Η ΕΤΕπ δύναται να συμμετέχει στην εκπόνηση των κοινοτικών πλαισίων στήριξης. Η Επιτροπή εκδίδει απόφαση για τη συμμετοχή των Ταμείων το αργότερο πέντε μήνες μετά την παραλαβή του ή των αντίστοιχων σχεδίων, εφόσον αυτά περιλαμβάνουν τα σύνολο των στοιχείων που απαριθμεί το άρθρο 16.

Η Επιτροπή προβαίνει σε εκτίμηση των προτάσεων για επιχειρησιακά προγράμματα που υποβάλλονται από το κράτος μέλος, προκειμένου να προσδιορίσει εάν είναι συνεπείς προς τους στόχους του αντίστοιχου κοινοτικού πλαισίου στήριξης και συμβατές με τις κοινοτικές πολιτικές. Εκδίδει απόφαση για τη συμμετοχή των Ταμείων σύμφωνα με το άρθρο 28 παράγραφος 1, σε συμφωνία με το οικείο κράτος μέλος, εφ' όσον οι προτάσεις περιλαμβάνουν όλα τα στοιχεία που αναφέρει το άρθρο 18 παράγραφος 2.

Τα κράτη μέλη μπορούν να υποβάλλουν, ταυτόχρονα με τα σχέδιά τους, σχέδια επιχειρησιακών προγραμμάτων, ώστε να επιταχυνεται η εξέταση των αιτήσεων και η εκτέλεση των προγραμμάτων. Εγγράφοντας την απόφαση που αφορά το κοινοτικό πλαίσιο στήριξης, η Επιτροπή εγκρίνει επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 28 παράγραφος 1, τα επιχειρησιακά προγράμματα που έχουν υποβληθεί ταυτόχρονα με τα σχέδια, εφόσον περιλαμβάνουν όλα τα στοιχεία που αναφέρει το άρθρο 18 παράγραφος 2.

5. Στις περιπτώσεις που προβλέπονται από την παράγραφο 1, η Επιτροπή αποφασίζει, βάσει των σχεδίων, τα ενιαία έγγραφα προγραμματισμού, σε συμφωνία με το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος και σύμφωνα με τις διαδικασίες των άρθρων 48 έως 50. Η ΕΤΕπ δύναται να συμμετέχει στην εκπόνηση των ενιαίων εγγράφων προ-

γραμματισμού. Η Επιτροπή εκδίδει ενιαία απόφαση για το ενιαίο έγγραφο προγραμματισμού και τη συμμετοχή των Ταμείων σύμφωνα με το άρθρο 28 παράγραφος 1, το αργότερο πέντε μήνες μετά την παραλαβή του αντίστοιχου σχεδίου, εφόσον αυτό περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία που απαριθμεί το άρθρο 19 παράγραφος 3.

6. Το κράτος μέλος ή η διαχειριστική αρχή, καθορίζει το συμπλήρωμα προγραμματισμού που ορίζεται στο άρθρο 9, στοιχείο γ) κατόπιν συμφωνίας της επιτροπής παρακολούθησης, εάν το συμπλήρωμα προγραμματισμού καθορίζεται μετά την απόφαση περί συμμετοχής των Ταμείων της Επιτροπής, ή ύστερα από διαβούλευση με τους ενδιαφερόμενους εταίρους, εάν αυτό καθορίζεται πριν από την απόφαση περί συμμετοχής των Ταμείων. Στην τελευταία περίπτωση, η επιτροπή παρακολούθησης επιβεβαιώνει το συμπλήρωμα προγραμματισμού ή ζητεί προσαρμογή σύμφωνα με το άρθρο 34 παράγραφος 3.

Το κράτος μέλος διαβιβάζει το συμπλήρωμα προγραμματισμού στην Επιτροπή υπό μορφή ενιαίου εγγράφου, προς ενημέρωσή της, το αργότερο εντός τριών μηνών από την έκδοση της απόφασης της Επιτροπής για την έγκριση επιχειρησιακού προγράμματος ή ενιαίου εγγράφου προγραμματισμού.

7. Οι αποφάσεις της Επιτροπής για το κοινοτικό πλαίσιο στήριξης ή το ενιαίο έγγραφο προγραμματισμού, δημοσιεύονται στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*. Αιτήσε του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η Επιτροπή του διαβιβάζει, προς ενημέρωσή του, τις αποφάσεις αυτές, καθώς και τα κοινοτικά πλαίσια στήριξης και τα ενιαία έγγραφα προγραμματισμού που εγκρίνει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΑΡΙΘ. 1, ΑΡΙΘ. 2 ΚΑΙ ΑΡΙΘ. 3

Άρθρο 16

Σχέδια

1. Τα σχέδια που υποβάλλονται στα πλαίσια των στόχων αριθ. 1, αριθ. 2 και αριθ. 3 βασίζονται στις κατάλληλες εθνικές και περιφερειακές προτεραιότητες, λαμβάνουν δε υπόψη τις ενδεικτικές κατευθύνσεις που αναφέρει το άρθρο 10 παράγραφος 4, και περιλαμβάνουν:

α) περιγραφή, με ποσοτικά στοιχεία, όπου αυτό είναι δυνατό, της παρούσας κατάστασης είτε όσον αφορά τις ανισότητες, τις καθυστερήσεις και τις δυνατότητες ανάπτυξης στις περιφέρειες του στόχου αριθ. 1 είτε όσον αφορά την ανασυγκρότηση στις περιφέρειες του στόχου αριθ. 2, είτε όσον αφορά την ανάπτυξη των

ανθρώπινων πόρων και του τομέα της πολιτικής της απασχόλησης στο κράτος μέλος και στις περιφέρειες του στόχου αριθ. 3, καθώς και περιγραφή των διαθέσιμων χρηματοδοτικών πόρων και των κυριότερων αποτελεσμάτων της προηγούμενης περιόδου προγραμματισμού, λαμβανομένων υπόψη των διαθέσιμων αποτελεσμάτων των αξιολογήσεων·

β) περιγραφή μιας κατάλληλης στρατηγικής για την επίτευξη των στόχων που αναφέρει το άρθρο 1 και των βασικών προτεραιοτήτων που έχουν επιλεγεί για την αιχμή ανάπτυξη και ανασυγκρότηση των περιφερειών και των περιοχών, συμπεριλαμβανομένων των αγροτικών περιοχών, καθώς και για την αντίστοιχη ανάπτυξη των ανθρώπινων πόρων και την προσαρμογή και τον εκσυγχρονισμό των πολιτικών και των συστημάτων εκπαίδευσης, κατάρτισης και απασχόλησης.

Εκτός των άλλων στοιχείων που αναφέρονται στο παρόν σημείο, τα κράτη μέλη καταδεικνύουν ότι για κάθε σχέδιο του στόχου αριθ. 3, οι προβλεπόμενοι άξονες προτεραιότητας είναι συνεπείς προς το υπάρχον εθνικό πρόγραμμα απασχόλησης, λαμβανομένης υπόψη της περιγραφής των κυρίων στόχων της εν λόγω στρατηγικής και των κυρίων μέσων επίτευξής τους.

Επίσης, τα κράτη μέλη καταδεικνύουν ότι οι δραστηριότητες που προβλέπει κάθε σχέδιο υπαγόμενο στο στόχο αριθ. 2 όσον αφορά τους ανθρώπινους πόρους και την απασχόληση, το οποίο ενισχύεται από το ΕΚΤ, είναι οι δραστηριότητες που εντάσσονται στη στρατηγική ανασυγκρότησης, συντονίζονται με τα άλλα Ταμεία και αντιστοιχούν στην εκ των προτέρων αξιολόγηση ως προς τους ανθρώπινους πόρους και την απασχόληση, όπως προβλέπεται στο άρθρο 41 παράγραφος 2. Εάν αυτές οι ανάγκες δεν φθάνουν ένα σημαντικό ποσό, καλύπτονται στο πλαίσιο του στόχου αριθ. 3·

γ) ενδείξεις για την σκοπούμενη μορφή και χρησιμοποίηση της χρηματοδοτικής συμμετοχής των Ταμείων και, ενδεχομένως, της ΕΤΕπ και των άλλων χρηματοδοτικών οργάνων, συμπεριλαμβανομένου, προς ενημέρωση, του συνολικού ποσού του Τμήματος Εργασιών του ΕΓΤΠΕ για τα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 33 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1257/1999· τις προβλεπόμενες ανάγκες όσον αφορά την τεχνική βοήθεια· ενδείξεις όσον αφορά την προσθετικότητα σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 2, η οποία για τον στόχο αριθ. 1 πρέπει να έχει τη μορφή ενδεικτικού συνολικού πίνακα χρηματοδότησης που θα συνοψίζει τους δημόσιους ή εξομοιωσίμους και, κατά περίπτωση, τους κατ' εκτίμηση ιδιωτικούς πόρους καθώς και τους κοινοτικούς διαρθρωτικούς πόρους που χορηγούνται ανάλογα με κάθε προτεραιότητα που προτείνεται στο σχέδιο.

Εν πάση περιπτώσει, τα σχέδια πρέπει να κάνουν διάκριση μεταξύ των χρηματοδοτήσεων που χορηγούνται σε τομείς που λαμβάνουν μεταβατική ενίσχυση και αυτών που χορηγούνται σε άλλους τομείς που εμπίπτουν στους στόχους αριθ. 1 ή αριθ. 2.

Σε περίπτωση που το ΕΚΤ παρεμβαίνει στο πλαίσιο των στόχων αριθ. 2 ή αριθ. 3, τα ποσοστά συμμετοχής μπορεί να είναι υψηλότερα στις περιοχές του στόχου αριθ. 2 από ό,τι στις άλλες περιοχές·

Στην περίπτωση του στόχου αριθ. 3, στο εν λόγω σχέδιο χρηματοδότησης εμφανίζεται η συγγέντρωση των πιστώσεων που προβλέπονται για τις περιοχές που αντιμετωπίζουν διαρθρωτικά προβλήματα οικονομικής και κοινωνικής ανασυγκρότησης.

δ) απολογισμό των διατάξεων που τέθηκαν σε εφαρμογή για διαβούλευση με τους εταίρους·

2. Στις περιφέρειες που υπάγονται στον στόχο αριθ. 1, τα σχέδια περιλαμβάνουν κάθε πρόσφορη ενέργεια σχετική με την οικονομική και κοινωνική ανασυγκρότηση, την ανάπτυξη των ανθρώπινων πόρων, λαμβανομένου υπόψη του πλαισίου αναφοράς περί του οποίου το άρθρο 9 παράγραφος 1, στοιχείο γ), καθώς και την αγροτική ανάπτυξη και τις αλιευτικές διαρθρώσεις.

Στην περίπτωση κρατών μελών που καλύπτονται εξ ολοκλήρου από το στόχο αριθ. 1, τα σχέδια περιλαμβάνουν τα στοιχεία που αναφέρει η παράγραφος 1, στοιχείο β), δεύτερο εδάφιο.

3. Τα κράτη μέλη αναφέρουν τα στοιχεία που αφορούν καθένα από τα Ταμεία, συμπεριλαμβανομένου του ύψους της ζητούμενης χρηματοδοτικής συμμετοχής, καθώς και μια συνοπτική περιγραφή των προβλεπόμενων επιχειρησιακών προγραμμάτων, και ιδίως τους ειδικούς στόχους τους και τους κυριότερους προβλεπόμενους τύπους μέτρων.

Άρθρο 17

Κοινοτικά πλαίσια στήριξης

1. Το κοινοτικό πλαίσιο στήριξης εξασφαλίζει το συντονισμό του συνόλου κοινοτικής διαρθρωτικής ενίσχυσης στις αφορώμενες περιφέρειες, συμπεριλαμβανομένης, σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 3, της παρέμβασης για την ανάπτυξη των ανθρώπινων πόρων.

2. Τα κοινοτικά πλαίσια στήριξης περιλαμβάνουν:

α) τη στρατηγική και τους επιλεγέντες άξονες προτεραιότητας της κοινής δράσης της Κοινότητας και του ενδιαφερομένου κράτους μέλους· τους ειδικούς στόχους τους, ει δυνατόν ποσοτικά προσδιορισμένους· την εκτίμηση των αναμενόμενων επιδράσεων, σύμφωνα με το άρθρο 41 παράγραφος 2· ενδεικτικά στοιχεία ως προς το βαθμό στον οποίο αυτή η στρατηγική και αυτοί οι άξονες προτεραιότητας λαμβάνουν υπόψη τις ενδεικτικές κατευθύνσεις του άρθρου 10 παράγραφος 3, την οικονομική πολιτική, τη στρατηγική ανάπτυξης της απασχόλησης μέσω της βελτίωσης της ικανότητας προσαρμογής και των δεξιοτήτων των ανθρώπων και, ενδεχομένως, την περιφερειακή πολιτική του ενδιαφερομένου κράτους μέλους·

β) τη συνοπτική περιγραφή του είδους και της διάρκειας των επιχειρησιακών προγραμμάτων που δεν αποφαιζονται ταυτόχρονα με το κοινοτικό πλαίσιο στήριξης, στην οποία συμπεριλαμβάνονται οι ειδικοί στόχοι τους και οι άξονες προτεραιότητας που έχουν επιλεγεί·

γ) το ενδεικτικό σχέδιο χρηματοδότησης, το οποίο να προσδιορίζει, σύμφωνα με τα άρθρα 28 και 29, για κάθε άξονα προτεραιότητας, το ύψος των συνολικών κονδυλίων που προβλέπονται, για κάθε έτος, για τη συμμετοχή κάθε Ταμείου, ενδεχομένως της ΕΤΕπ, και των άλλων χρηματοδοτικών οργάνων, συμπεριλαμβανομένου, προς ενημέρωση, του συνολικού ποσού του Τμήματος Εγγυήσεων του ΕΓΤΠΕ για τα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 33 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1257/1999, όταν αυτά συνεισφέρουν άμεσα στο σχέδιο χρηματοδότησης, καθώς και το συνολικό ποσό των επιλέξιμων δημοσίων χρηματοδοτήσεων και των κατ'επίσημη εκτίμηση ιδιωτικών χρηματοδοτήσεων του κράτους μέλους που αντιστοιχούν στη συμμετοχή κάθε Ταμείου.

Στην περίπτωση του στόχου αριθ. 3, στο εν λόγω σχέδιο χρηματοδότησης εμφανίζεται η προβλεπόμενη συγκέντρωση των πιστώσεων που προβλέπονται για τις περιοχές που αντιμετωπίζουν διαρθρωτικά προβλήματα οικονομικής και κοινωνικής ανασυγκρότησης.

Στο εν λόγω σχέδιο χρηματοδότησης, αναγράφονται χωριστά οι πιστώσεις που προβλέπονται για τις περιφέρειες που τυγχάνουν μεταβατικής στήριξης.

Το συνολικό ποσό της συμμετοχής των Ταμείων που προβλέπεται για κάθε έτος και για κάθε κοινοτικό πλαίσιο στήριξης, πρέπει να είναι συμβατό με τις εφαρμοστέες δημοσιονομικές προοπτικές, λαμβανομένης υπόψη της σταδιακής μείωσης που αναφέρει το άρθρο 7 παράγραφος 3, τρίτο εδάφιο·

δ) τις διατάξεις εφαρμογής του κοινοτικού πλαισίου στήριξης, οι οποίες περιλαμβάνουν:

- την υπόδειξη, από το κράτος μέλος, διαχειριστικής αρχής, κατά την έννοια του άρθρου 9, στοιχείο ιδ), αρμοδίας για τη διαχείριση του κοινοτικού πλαισίου στήριξης, σύμφωνα με το άρθρο 34,
- ρυθμίσεις για τη συμμετοχή των εταιρών στις επιτροπές παρακολούθησης που περιγράφει το άρθρο 35·

ε) εάν χρειάζεται, πληροφορίες σχετικά με τις αναγκαίες πιστώσεις για την προπαρασκευή, παρακολούθηση και αξιολόγηση των παρεμβάσεων.

Σύμφωνα με το άρθρο 11, τα κοινοτικά πλαίσια στήριξης περιλαμβάνουν την εκ των προτέρων επαλήθευση της τήρησης της προσθετικότητας και τις ενδεδειγμένες πληροφορίες σχετικά με τη διαφάνεια των χρηματοδοτικών ροών, ιδίως από το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος προς τις δικαιούχες περιφέρειες.

Άρθρο 18

Επιχειρησιακά προγράμματα

1. Οι παρεμβάσεις που καλύπτονται από κοινοτικό πλαίσιο στήριξης διεξάγονται, κατά γενικό κανόνα, με τη μορφή ενός ολοκληρωμένου επιχειρησιακού προγράμματος κατά περιφέρεια, όπως ορίζεται στο άρθρο 9.

2. Κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα περιλαμβάνει:

α) τους άξονες προτεραιότητας του προγράμματος, τη συνέχειά τους προς το αντίστοιχο κοινοτικό πλαίσιο στήριξης, τους ειδικούς στόχους τους, ποσοτικά προσδιορισμένους όπου είναι δυνατόν, και εκτίμηση των αναμενόμενων επιπτώσεων, σύμφωνα, με το άρθρο 41 παράγραφος 2·

β) συνοπτική περιγραφή των μέτρων που μελετώνται για την εφαρμογή των αξόνων προτεραιότητας, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων που είναι απαραίτητα για να εξακριβωθεί η συμμόρφωσή τους προς τα συστήματα ενισχύσεων κατά την έννοια του άρθρου 87 της συνθήκης· ενδεχομένως, το είδος των αναγκών για την προπαρασκευή, παρακολούθηση και αξιολόγηση του επιχειρησιακού προγράμματος μέτρων·

γ) το ενδεικτικό σχέδιο χρηματοδότησης, το οποίο προσδιορίζει, σύμφωνα με τα άρθρα 28 και 29, για κάθε άξονα προτεραιότητας και για κάθε έτος, το ύψος των συνολικών κονδυλίων που προβλέπονται για τη συμμετοχή κάθε Ταμείου, ενδεχομένως της ΕΤΕπ και των άλλων χρηματοδοτικών οργάνων, συμπεριλαμβανομένου, προς ενημέρωση, του συνολικού ποσού του Τμήματος Εγγυήσεων του ΕΓΤΠΕ για τα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 33 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1257/1999, εφ' όσον συνεισφέρουν άμεσα στο χρηματοδοτικό σχέδιο, και το συνολικό ποσό των επιλέξιμων δημοσίων χρηματοδοτήσεων και των ιδιωτικών κατ'επίσημη εκτίμηση χρηματοδοτήσεων του κράτους μέλους, που αντιστοιχούν στη συμμετοχή κάθε Ταμείου.

Στον εν λόγω σχέδιο χρηματοδότησης, αναγράφονται χωριστά, στο σύνολο της συμμετοχής των διαφόρων Ταμείων, οι πιστώσεις που προβλέπονται για τις περιφέρειες που τυγχάνουν μεταβατικής στήριξης.

Το συνολικό ποσό της συμμετοχής των Ταμείων που προβλέπεται για κάθε έτος, πρέπει να είναι συμβατό με τις εφαρμοστέες δημοσιονομικές προοπτικές, λαμβανομένης υπόψη της σταδιακής μείωσης που αναφέρει το άρθρο 7 παράγραφος 3, τρίτο εδάφιο·

δ) τις διατάξεις για την εφαρμογή του επιχειρησιακού προγράμματος, που περιλαμβάνουν:

- i) την υπόδειξη, από το κράτος μέλος, διαχειριστικής αρχής κατά την έννοια του άρθρου 9, στοιχείο ιδ), αρμοδίας για τη διαχείριση του επι-

χειρισιακού προγράμματος σύμφωνα με το άρθρο 34.

- ii) την περιγραφή του τρόπου διαχείρισης του επιχειρησιακού προγράμματος,
- iii) την περιγραφή των συστημάτων παρακολούθησης και αξιολόγησης, και δη του ρόλου της επιτροπής παρακολούθησης.
- iv) τον καθορισμό των διαδικασιών κινητοποίησης και κυκλοφορίας των χρηματοδοτικών ροών, ώστε να εξασφαλίζεται η διαφάνειά τους,
- v) την περιγραφή των ειδικών μέτρων και διαδικασιών ελέγχου του επιχειρησιακού προγράμματος.

3. Το συμπλήρωμα προγραμματισμού περιλαμβάνει:

α) τα μέτρα με τα οποία εφαρμόζονται οι αντίστοιχοι άξονες προτεραιότητας του επιχειρησιακού προγράμματος· την εκ των προτέρων αξιολόγησή των μέτρων σύμφωνα με το άρθρο 41 παράγραφος 3, με ποσοτικό προσδιορισμό τους· εφόσον είναι δυνατόν τους αντίστοιχους δείκτες παρακολούθησης σύμφωνα με το άρθρο 36·

β) τον καθορισμό των κατηγοριών τελικών δικαιούχων των μέτρων·

γ) το σχέδιο χρηματοδότησης το οποίο προσδιορίζει, σύμφωνα με τα άρθρα 28 και 29, για κάθε μέτρο, το ύψος των συνολικών κονδυλίων που προβλέπονται για τη συμμετοχή του ενδιαφερόμενου Ταμείου, ενδεχομένως της ΕΤΕπ, καθώς και των άλλων υφιστάμενων χρηματοδοτικών οργάνων, και το ύψος των επιλέξιμων δημοσίων ή εξομοιώνσιμων χρηματοδοτήσεων, και των κατ'επίτηρηση ιδιωτικών χρηματοδοτήσεων, που αντιστοιχούν στη συμμετοχή των Ταμείων· το ποσοστό συμμετοχής ενός Ταμείου σε ένα μέτρο καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 29 και λαμβανομένου υπόψη του συνολικού ποσού των κοινοτικών πιστώσεων που χορηγούνται για το συγκεκριμένο άξονα προτεραιότητας.

Στο εν λόγω σχέδιο χρηματοδότησης, αναγράφονται χωριστά οι πιστώσεις που προβλέπονται για τις περιφέρειες που τυγχάνουν μεταβατικής στήριξης.

Το σχέδιο χρηματοδότησης παρέχει περιγραφή των λαμβανομένων μέτρων συγχρηματοδότησης των σχεδίων, λαμβανομένων υπόψη των θεσμικών, νομικών και χρηματοδοτικών συστημάτων του ενδιαφερομένου κράτους μέλους·

δ) τα μέτρα που μπορούν να εξασφαλίσουν δημοσιότητα στο επιχειρησιακό πρόγραμμα, σύμφωνα με το άρθρο 46·

ε) την περιγραφή των τρόπων που συμφωνούνται μεταξύ της Επιτροπής και του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους για την ηλεκτρονική ανταλλαγή, ει δυνατόν,

των στοιχείων που απαιτούνται για την κάλυψη των αναγκών διαχείρισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης που προβλέπονται από τον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 19

Ενιαία έγγραφα προγραμματισμού

1. Οι παρεμβάσεις που γίνονται βάσει των στόχων αριθ. 2 και αριθ. 3 και βάσει του στόχου αριθ. 1, σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 1, λαμβάνουν, κατά γενικό κανόνα, τη μορφή ενιαίων εγγράφων προγραμματισμού. Όσον αφορά τους στόχους αριθ. 2 και αριθ. 3, εφαρμόζεται το άρθρο 15 παράγραφος 1, στοιχείο γ).

2. Το ενιαίο έγγραφο προγραμματισμού του στόχου αριθ. 1, περιλαμβάνει κάθε πρόσφορη ενέργεια σχετική με την οικονομική και κοινωνική ανασυγκρότηση, την ανάπτυξη της απασχόλησης μέσω της βελτίωσης της ικανότητας προσαρμογής και των δεξιοτήτων των ανθρώπων, λαμβανομένου υπόψη του πλαισίου αναφοράς περί του οποίου το άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχείο γ), καθώς και την αγροτική ανάπτυξη και τις διαρθρώσεις της αλιείας.

Το ενιαίο έγγραφο προγραμματισμού του στόχου αριθ. 2, εξασφαλίζει τον συντονισμό του συνόλου της κοινοτικής διαρθρωτικής ενίσχυσης, συμπεριλαμβανομένου, σύμφωνα με το άρθρο 40 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1257/1999, του συντονισμού των μέτρων που αφορούν την αγροτική ανάπτυξη σύμφωνα με το άρθρο 33 του ίδιου κανονισμού, εξαιρουμένης όμως της ενίσχυσης για την ανάπτυξη των ανθρωπινων πόρων που χορηγείται στο πλαίσιο του στόχου αριθ. 3, στο σύνολο των περιοχών που αφορά ο στόχος αριθ. 2.

Το ενιαίο έγγραφο προγραμματισμού του στόχου αριθ. 3 εξασφαλίζει τον συντονισμό του συνόλου της κοινοτικής διαρθρωτικής ενίσχυσης για την ανάπτυξη των ανθρωπινων πόρων στις περιοχές που αναφέρει το άρθρο 5, εξαιρουμένων των ενισχύσεων που χορηγούνται σ' αυτό τον τομέα στο πλαίσιο του στόχου αριθ. 2.

3. Κάθε ενιαίο έγγραφο προγραμματισμού περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) τη στρατηγική και τους επιλεγέντες άξονες προτεραιότητας της κοινής δράσης της Κοινότητας και του ενδιαφερομένου κράτους μέλους· τους ειδικούς στόχους τους, ει δυνατόν ποσοτικά προσδιορισμένους· την εκτίμηση των αναμενόμενων επιδράσεων ιδίως επί του περιβάλλοντος, σύμφωνα με το άρθρο 41 παράγραφος 2· ενδεικτικά στοιχεία ως προς τον βαθμό στον οποίο αυτή η στρατηγική και αυτοί οι άξονες προτεραιότητας λαμβάνουν υπόψη τις ενδεικτικές κατευθύνσεις που αναφέρει το άρθρο 10 παράγραφος 3, την οικονομική πολιτική, τη στρατηγική ανάπτυξης της απασχόλησης μέσω της βελτίωσης της ικανότητας προσαρμογής και των

δεξιοτήτων των ανθρώπων και, ενδεχομένως, την περιφερειακή πολιτική του οικείου κράτους μέλους·

β) τη συνοπτική περιγραφή των μέτρων που σχεδιάζονται για την εφαρμογή των αξόνων προτεραιότητας, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων που απαιτούνται για να εξακριβωθεί η συμμόρφωσή τους προς τα συστήματα ενισχυσεων κατά το άρθρο 87 της συνθήκης. Ενδεχομένως, το είδος των μέτρων που απαιτούνται για την προετοιμασία, παρακολούθηση και αξιολόγηση του ενιαίου εγγράφου προγραμματισμού·

γ) το ενδεικτικό σχέδιο χρηματοδότησης, το οποίο προσδιορίζει, σύμφωνα με τα άρθρα 28 και 29, για κάθε άξονα προτεραιότητας και για κάθε έτος, το ύψος των συνολικών κονδυλίων που προβλέπονται για τη συμμετοχή κάθε Ταμείου, ενδεχομένως της ΕΤΕπ και των άλλων χρηματοδοτικών οργάνων, συμπεριλαμβανομένου, προς ενημέρωση, του συνολικού ποσού του Τμήματος Εγγυήσεων του ΕΓΤΠΕ για τα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 33 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1257/1999, εφ' όσον συνεισφέρουν άμεσα στο σχέδιο χρηματοδότησης, καθώς και το συνολικό ποσό των επιλέξιμων δημοσίων ή εξομοιωσίων χρηματοδοτήσεων και των ιδιωτικών κατ' εκτίμηση χρηματοδοτήσεων του κράτους μέλους, που αντιστοιχούν στη συμμετοχή Ταμείου.

Στο εν λόγω σχέδιο χρηματοδότησης, αναγράφονται χωριστά οι πιστώσεις που προβλέπονται για τις περιφέρειες που τυγχάνουν μεταβατικής στήριξης.

Το συνολικό ποσό της συμμετοχής των Ταμείων που προβλέπεται για κάθε έτος, πρέπει να είναι συμβατό με τις εφαρμοστέες δημοσιονομικές προοπτικές, λαμβανομένης υπόψη της σταδιακής μείωσης που αναφέρεται το άρθρο 7 παράγραφος 3, τρίτο εδάφιο.

Στην περίπτωση του στόχου αριθ. 3, αυτό το σχέδιο χρηματοδότησης αναφέρει την συγκέντρωση των προβλεπόμενων πιστώσεων για τις περιοχές που αντιμετωπίζουν διαρθρωτικά προβλήματα οικονομικής και κοινωνικής ανασυγκρότησης·

δ) τις διατάξεις εφαρμογής του ενιαίου εγγράφου προγραμματισμού, οι οποίες περιλαμβάνουν:

i) την υπόδειξη, από το κράτος μέλος, διαχειριστικής αρχής, κατά την έννοια του άρθρου 9, στοιχείο ιγ), αρμόδιας για τη διαχείριση του ενιαίου εγγράφου προγραμματισμού, σύμφωνα με το άρθρο 34.

ii) την περιγραφή του τρόπου διαχείρισης του ενιαίου εγγράφου προγραμματισμού.

iii) την περιγραφή των συστημάτων παρακολούθησης και αξιολόγησης, και ιδίως το ρόλο της επιτροπής παρακολούθησης.

iv) τον καθορισμό των διαδικασιών κινητοποίησης και κυκλοφορίας των χρηματοδοτικών ροών, ώστε να εξασφαλίζεται η διαφάνειά τους.

v) την περιγραφή των ειδικών μέτρων και διαδικασιών για τον έλεγχο του ενιαίου εγγράφου προγραμματισμού·

ε) εάν χρειάζεται, πληροφορίες σχετικά με τους αναγκαίους πόρους για την προπαρασκευή, παρακολούθηση και αξιολόγηση των παρεμβάσεων.

Σύμφωνα με το άρθρο 11, το ενιαίο έγγραφο προγραμματισμού περιλαμβάνει την εκ των προτέρων επαλήθευση της τήρησης της προσθετικότητας όσον αφορά τον ή τους κατάλληλους στόχους που συμφωνούνται μεταξύ της Επιτροπής και του κράτους μέλους και τις ενδεδειγμένες πληροφορίες σχετικά με τη διαφάνεια των χρηματοδοτικών ροών, ιδίως από το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος προς τις δικαιούχες περιφέρειες.

4. Τα ενιαία έγγραφα προγραμματισμού συνοδεύονται από συμπλήρωμα προγραμματισμού, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 9, στοιχείο ιγ) και περιγράφεται στο άρθρο 18 παράγραφος 3.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ

ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ

Άρθρο 20

Περιεχόμενο

1. Οι κοινοτικές πρωτοβουλίες αφορούν τους ακόλουθους τομείς:

α) τη διασυνοριακή, διακρατική και διαπεριφερειακή συνεργασία που αποσκοπεί να δώσει ώθηση στην αρμονική, ισόρροπη και αειφόρο ανάπτυξη όλου του κοινοτικού χώρου (INTERREG)·

β) την οικονομική και κοινωνική αναβάθμιση των πόλεων και των προαστείων που διέρχονται κρίση για την προώθηση βιώσιμης αστικής ανάπτυξης («URBAN»)·

γ) την αγροτική ανάπτυξη (LEADER)·

δ) τη διακρατική συνεργασία για την προαγωγή νέων μεθόδων καταπολέμησης των διακρίσεων και ανισοτήτων πάσης φύσεως σε σχέση με την αγορά εργασίας (EQUAL).

2. Τουλάχιστον το 2,5% των πιστώσεων υποχρεώσεων των διαρθρωτικών Ταμείων, περί των οποίων το άρθρο 7 παράγραφος 1, δίνεται στο INTERREG, στα πλαίσια

ου οποίου θα πρέπει να δίδεται η δέουσα προσοχή στις καινοτομικές δραστηριότητες, ιδίως με την προοπτική της διεύρυνσης, και στα κράτη μέλη που έχουν εκτεταμένα σύνορα με τις υποψήφιες προς ένταξη χώρες, καθώς και στη βελτίωση του συντονισμού με τα προγράμματα PHARE, TACIS και MEDA. Θα δίδεται επίσης η δέουσα προσοχή στη συνεργασία με τις εξόχως πρόκεντρες περιοχές.

Τα πλαίσια του EQUAL, θα δίδεται η δέουσα προσοχή στην κοινωνική και επαγγελματική ένταξη των αιτούντων ισούλο.

Τα προγράμματα που εγκρίνονται στο πλαίσιο των κοινοτικών πρωτοβουλιών, μπορούν να αφορούν περιοχές άλλες από τις αναφερόμενες στα άρθρα 3 και 4.

Άρθρο 21

Εκπόνηση, έγκριση και εφαρμογή

Σύμφωνα με τις διαδικασίες των άρθρων 48 έως 51 και μετά από κοινοποίηση προς ενημέρωση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η Επιτροπή εγκρίνει κατευθύνσεις του περιγράφων, για κάθε πρωτοβουλία, τους στόχους, το πεδίο εφαρμογής και τις ενδεδειγμένες διατάξεις εφαρμογής. Οι κατευθύνσεις δημοσιεύονται στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Κάθε τομέας τον οποίο αναφέρει το άρθρο 20 παράγραφος 1, χρηματοδοτείται από ένα και μόνο Ταμείο και, συγκεκριμένα, το ΕΤΠΑ για τον τομέα της παραγράφου 1, στοιχεία α) και β), το ΕΓΤΠΕ-Τμήμα Προσανατολισμού για τον τομέα της παραγράφου 1, στοιχείο γ) και το ΕΚΤ για τον τομέα της παραγράφου 1, στοιχείο δ). Για να καλυφθούν όλα τα αναγκαία μέτρα για την εφαρμογή του σχετικού προγράμματος κοινοτικής πρωτοβουλίας, η απόφαση συμμετοχής των Ταμείων μπορεί να διευρύνει το πεδίο εφαρμογής που ορίζεται στους ειδικούς κανονισμούς κάθε Ταμείου, χωρίς να εξερχεται από το πλαίσιο των εν λόγω ειδικών διατάξεων.

Βάσει προτάσεων που καταρτίζονται σύμφωνα με τις κατευθύνσεις που ορίζει η παράγραφος 1 και το άρθρο 41 παράγραφος 1, υποβάλλονται δε από το κράτος μέλος, η Επιτροπή αποφασίζει τα προγράμματα κοινοτικής πρωτοβουλίας σύμφωνα με το άρθρο 28.

Τα προγράμματα κοινοτικής πρωτοβουλίας επανεξετάζονται μετά την ενδιάμεση αξιολόγηση περί της οποίας το άρθρο 42, ενδεχομένου ή των ενδιαφερομένων κρατών ή της Επιτροπής σε συμφωνία με το εν λόγω ή α εν λόγω κράτη μέλη.

5. Τα προγράμματα κοινοτικής πρωτοβουλίας, καλύπτουν επταετή περίοδο, η οποία αρχίζει την 1η Ιανουαρίου 2000.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ

Άρθρο 22

Καινοτόμες ενέργειες

1. Τα Ταμεία μπορούν να χρηματοδοτούν, με πρωτοβουλία της Επιτροπής και αφού οι επιτροπές των άρθρων 48 έως 51 διατυπώσουν τη γνώμη τους για τις κατευθύνσεις τις σχετικές με τους διαφόρους τύπους καινοτόμων ενεργειών, και εντός ορίου 0,7% των αντίστοιχων ετήσιων κονδυλίων τους, καινοτόμες ενέργειες σε κοινοτικό επίπεδο. Οι ενέργειες αυτές περιλαμβάνουν μελέτες, πιλοτικά σχέδια και ανταλλαγές εμπειριών.

Οι καινοτόμες ενέργειες συμβάλλουν στην εκπόνηση καινοτόμων μεθόδων και πρακτικών που αποβλέπουν στη βελτίωση της ποιότητας των παρεμβάσεων στο πλαίσιο των στόχων αριθ. 1, αριθ. 2 και αριθ. 3. Τίθενται σε εφαρμογή με τρόπο απλό, διαφανή και σύμφωνο με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

2. Κάθε τομέας δράσης για πιλοτικά σχέδια χρηματοδοτείται από ένα και μόνο Ταμείο. Για να καλυφθούν όλα τα αναγκαία μέτρα για την εφαρμογή του συγκεκριμένου πιλοτικού σχεδίου, η απόφαση συμμετοχής των Ταμείων μπορεί να διευρύνει το πεδίο εφαρμογής που ορίζεται στους ειδικούς κανονισμούς κάθε Ταμείου, χωρίς να εξερχεται από το πλαίσιο των εν λόγω ειδικών διατάξεων.

Άρθρο 23

Τεχνική βοήθεια

Τα Ταμεία μπορούν να χρηματοδοτούν, με πρωτοβουλία ή για λογαριασμό της Επιτροπής, και αφού γνωμοδοτήσουν οι επιτροπές των άρθρων 48 έως 51 σχετικά με τα διάφορα είδη μέτρων και εντός ορίου 0,25% των αντίστοιχων ετήσιων κονδυλίων τους, τα μέτρα προπαρασκευαστικής, παρακολούθησης, αξιολόγησης και ελέγχου που είναι αναγκαία για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού. Αυτά περιλαμβάνουν ιδίως:

α) μελέτες, συμπεριλαμβανομένων μελετών γενικού χαρακτήρα, σχετικές με τη δράση των ταμείων

- β) μέτρα τεχνικής βοήθειας, ανταλλαγή εμπειριών και ενημέρωση που προσορίζονται για τους εταίρους, τους τελικούς δικαιούχους των παρεμβάσεων των Ταμείων και το ευρύ κοινό·
- γ) την εγκατάσταση, λειτουργία και διασύνδεση μηχανογραφικών συστημάτων διαχείρισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης·
- δ) τη βελτίωση των μεθόδων αξιολόγησης και την ανταλλαγή πληροφοριών για τις πρακτικές που ακολουθούνται σε αυτόν τον τομέα.

Άρθρο 24

Έγκριση καινοτόμων ενεργειών και τεχνικής βοήθειας

1. Κατόπιν ενημερώσεως των ενδιαφερόμενων κρατών μελών για τις καινοτόμες ενέργειες, η Επιτροπή προβαίνει σε εκτίμηση των αιτήσεων για συμμετοχή των Ταμείων, που υποβάλλονται δυνάμει των άρθρων 22 και 23, με βάση τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) την περιγραφή της προτεινόμενης παρέμβασης, του πεδίου εφαρμογής της, συμπεριλαμβανομένης της γεωγραφικής κάλυψης, και των ειδικών στόχων της·
- β) τους αρμόδιους για την εκτέλεση της παρέμβασης οργανισμούς και τους δικαιούχους·
- γ) το χρονοδιάγραμμα και το σχέδιο χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής οποιασδήποτε άλλης κοινοτικής πηγής χρηματοδότησης·
- δ) τις διατάξεις που εξασφαλίζουν την αποτελεσματική και ομαλή εφαρμογή·
- ε) οιοδήποτε στοιχείο απαιτείται, προκειμένου να εξασφαλιστεί η συμβατότητα με τις κοινοτικές πολιτικές και με τις κατευθύνσεις που αναφέρει το άρθρο 10 παράγραφος 3.

Η Επιτροπή εγκρίνει τη συμμετοχή των Ταμείων, εφόσον οι πληροφορίες αυτές επιτρέπουν την εκτίμηση της αίτησης.

2. Η Επιτροπή ενημερώνει πάραυτα τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη σχετικά με την έγκριση της αίτησης.

3. Με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων που απορρέουν για κάθε κράτος μέλος από τις διζές του θεσμικές διατάξεις, τα κράτη μέλη δεν υπέχουν οικονομική ευθύνη κατά την έννοια που παρόντος κανονισμού για τις

καινοτόμες ενέργειες και τα μέτρα τεχνικής βοήθειας που αναφέρονται στα άρθρα 22 και 23 αντιστοίχως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΜΕΓΑΛΑ ΕΡΓΑ

Άρθρο 25

Ορισμός

Τα Ταμεία μπορούν να χρηματοδοτούν, στο πλαίσιο μιας παρέμβασης, δαπάνες που συνδέονται με μεγάλα έργα, δηλαδή έργα:

- α) περιλαμβάνοντα σύνολο εργασιών που δεν μπορούν να διαχωριστούν από οικονομική άποψη, εκπληρώνουν συγκεκριμένη λειτουργία τεχνικής φύσεως και αποσκοπούν σε σαφώς προσδιορισμένους στόχους και
- β) των οποίων το συνολικό κόστος που λαμβάνεται υπόψη για τον καθορισμό του ύψους της συμμετοχής των Ταμείων, υπερβαίνει τα 50 εκατομμύρια ευρώ.

Άρθρο 26

Έγκριση και εφαρμογή

1. Κατά την εφαρμογή των παρεμβάσεων, εάν το κράτος μέλος ή η διαχειριστική αρχή προβλέπει συμμετοχή των Ταμείων σε ένα μεγάλο έργο, ενημερώνει προηγουμένως την Επιτροπή, διαβιβάζοντας τις ακόλουθες πληροφορίες:

- α) τον υπεύθυνο για την εκτέλεση οργανισμό·
- β) τη φύση της επένδυσης και την περιγραφή της, καθώς και το δημοσιονομικό της πλαίσιο και τη γεωγραφική της θέση·
- γ) το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης του έργου·
- δ) την ανάλυση κόστους-ωφελειών, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοοικονομικών, αξιολόγηση των κινδύνων καθώς και στοιχεία για την οικονομική βιωσιμότητα του έργου·
- ε) επιπλέον:

— για τις επενδύσεις σε υποδομή, την ανάλυση του κόστους και των κοινωνικοοικονομικών ωφελειών από το έργο, στην οποία πρέπει να εμφανίζεται το προβλεπόμενο ποσοστό χρησιμοποίησης, οι προβλεπόμενες επιπτώσεις στην ανάπτυξη ή ανασυγκρότηση της περιφέρειας για την οποία πρόκειται, και η εφαρμογή των κοινοτικών διατάξεων περί των δημοσίων έργων.

— για τις παραγωγικές επενδύσεις: την ανάλυση των προοπτικών της αγοράς στον συγκεκριμένο τομέα και της προβλεπόμενης αποδοτικότητας του έργου·

στ) τις άμεσες και έμμεσες επιπτώσεις στην κατάσταση της απασχόλησης, ει δυνατόν σε επίπεδο Κοινότητας·

ζ) τα στοιχεία που επιτρέπουν να εκτιμηθούν, αφενός μεν, οι επιπτώσεις στο περιβάλλον και η εφαρμογή των αρχών της προφύλαξης και της προληπτικής δράσης, της επανόρθωσης — κατά προτεραιότητα στην πηγή — των περιβαλλοντικών ζημιών και της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει», αφετέρου δε, η τήρηση των κοινοτικών κανόνων σε θέματα περιβάλλοντος·

η) τα στοιχεία που είναι αναγκαία για την εκτίμηση της τήρησης των κανόνων ανταγωνισμού, μεταξύ άλλων, όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις·

θ) μινεία των συνεπειών της συμμετοχής των Ταμείων στην πραγματοποίηση του έργου·

ι) το σχέδιο χρηματοδότησης και το συνολικό ποσό των χρηματοδοτικών πόρων που προβλέπονται ως συμμετοχή των Ταμείων και οποιασδήποτε άλλης κοινοτικής πηγής χρηματοδότησης.

2. Η Επιτροπή προβαίνει σε εκτίμηση του έργου, συμβουλευόμενη εάν χρειάζεται την ΕΤΕΠ, με βάση τα ακόλουθα στοιχεία:

α) τον τύπο της προβλεπόμενης επένδυσης και, ενδεχομένως, τα αναμενόμενα έσοδα·

β) τα αποτελέσματα της ανάλυσης κόστους-ωφελειών.

γ) το πόρισμα από την εκτίμηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον·

δ) τη συνέπειά του προς τους άξονες προτεραιότητας της αντίστοιχης παρέμβασης·

ε) τη συμβμόρφωσή του με τις άλλες κοινοτικές πολιτικές·

στ) τα αναμενόμενα κοινωνικά και οικονομικά οφέλη, ιδίως από την άποψη της απασχόλησης, σε σχέση με τους κινητοποιούμενους χρηματοδοτικούς πόρους·

ζ) το συντονισμό των χρηματοδοτικών μέσων και τον συνδυασμό επιχορηγήσεων και δανείων που προβλέπεται στο άρθρο 10 παράγραφος 2.

3. Εντός δύο μηνών από τη λήψη των πληροφοριών που αναφέρει η παράγραφος 1 ή τριών μηνών εάν απαιτείται διαβούλευση με την ΕΤΕΠ, η Επιτροπή αποφασίζει να επιβεβαιώσει ή να τροποποιήσει το ποσοστό της κοινοτικής συμμετοχής. Εάν κρίνει ότι το έργο δεν φαίνε-

ται να δικαιολογεί ούτε εν μέρει ούτε εν όλω τη συμμετοχή των Ταμείων, η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει να αρνηθεί πλήρως ή εν μέρει τη συμμετοχή αυτή, αιτιολογώντας την άρνηση αυτή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ

Άρθρο 27

Συνολική επιχορήγηση

1. Σε περίπτωση που η εφαρμογή και η διαχείριση μέρους παρέμβασης έχουν ανατεθεί σε ενδιάμεσους φορείς σύμφωνα με το άρθρο 9, στοιχείο θ), οι εν λόγω ενδιάμεσοι φορείς πρέπει να παρέχουν εγγυήσεις για τη φερεγγυότητά τους και να διαθέτουν αναγνωρισμένη ικανότητα και πείρα στη διοικητική και στην οικονομική διαχείριση. Πρέπει να είναι κανονικά εγκατεστημένοι ή να εκπροσωπούνται εντός της ενδιαφερομένης περιφέρειας ή περιφερειών, όμως μπορούν, σε περιορισμένες και αιτιολογημένες περιπτώσεις, να είναι εγκατεστημένοι εκτός αυτών. Πρέπει να διαθέτουν πολυετή πείρα στον σχετικό τομέα, να έχουν κοινωφελή αποστολή και να συνεργάζονται καταλλήλως με τους κοινωνικοοικονομικούς κύκλους που αφορά άμεσα η εφαρμογή των σχεδιαζόμενων μέτρων.

2. Η προσφυγή σε συνολική επιχορήγηση περιλαμβάνεται στην αντίστοιχη απόφαση συμμετοχής των Ταμείων, ως ειδική διάταξη εφαρμογής της παρέμβασης, όπως ορίζεται στο άρθρο 18 παράγραφος 2, στοιχείο δ), καθώς και στο άρθρο 19 παράγραφος 3, στοιχείο δ). Για τις λεπτομέρειες χρησιμοποίησης των συνολικών επιχορηγήσεων, συνάπτεται συμφωνία μεταξύ του ενδιαφερομένου κράτους μέλους, ή της ενδιαφερομένης διαχειριστικής αρχής και του αφορωμένου ενδιάμεσου φορέα.

Στην περίπτωση προγραμμάτων κοινοτικής πρωτοβουλίας και καινοτόμων μέτρων, για τις λεπτομέρειες χρησιμοποίησης των συνολικών επιχορηγήσεων συνάπτεται συμφωνία μεταξύ της Επιτροπής και του συγκεκριμένου ενδιάμεσου φορέα. Στην περίπτωση προγραμμάτων κοινοτικής πρωτοβουλίας, αυτές οι διαδικασίες πρέπει να συμφωνούνται και με τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη. Το συμπλήρωμα προγραμματισμού που αναφέρει το άρθρο 18, δεν αφορά τον μέρος της παρέμβασης που αφορά τη συνολική επιχορήγηση.

3. Οι λεπτομέρειες χρησιμοποίησης της συνολικής επιχορήγησης, διευκρινίζουν ιδίως:

α) τα εφαρμοστέα μέτρα·

- β) τα κριτήρια επιλογής των δικαιούχων
- γ) τους όρους και τα ποσοστά της παρέμβασης των Ταμείων, συμπεριλαμβανομένης της χρησιμοποίησης των τόκων που ενδεχομένως θα προκύψουν
- δ) τις λεπτομέρειες για την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και τον δημοσιονομικό έλεγχο της συνολικής επιχορήγησης
- ε) ενδεχομένως, την προσφυγή σε τραπεζική εγγύηση σ' αυτή την περίπτωση, πρέπει να ενημερώνεται η Επιτροπή.

ΤΙΤΛΟΣ III

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ

Άρθρο 28

Απόφαση συμμετοχής των Ταμείων

1. Η Επιτροπή αποφασίζει με μια και μόνη απόφαση τη συμμετοχή του συνόλου των Ταμείων, εφόσον πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις που απαιτούνται από τον παρόντα κανονισμό, εντός προθεσμίας πέντε μηνών από τη λήψη της αίτησης παρέμβασης. Εφόσον συντρέχει λόγος, η απόφαση διακρίνει σαφώς τις πιστώσεις που χορηγούνται στις περιφέρειες ή περιοχές που τυγχάνουν μεταβατικής στήριξης.

Η μέγιστη συμμετοχή των Ταμείων καθορίζεται για κάθε άξονα προτεραιότητας της παρέμβασης.

Η χρηματοδότηση μέτρου επί συγκεκριμένη περίοδο γίνεται από ένα μόνο Ταμείο εκάστοτε.

Ένα μέτρο ή πράξη δεν μπορεί να χρηματοδοτείται από διαρθρωτικό Ταμείο παρά μόνον στα πλαίσια ενός από τους στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 1 ταυτόχρονα.

Μια και η αυτή πράξη δεν μπορεί να χρηματοδοτείται από Ταμείο στα πλαίσια του στόχου αριθ. 1, αριθ. 2 ή αριθ. 3 και ταυτόχρονα στα πλαίσια κοινοτικής πρωτοβουλίας.

Μια και η αυτή πράξη δεν μπορεί να χρηματοδοτείται από Ταμείο στα πλαίσια του στόχου αριθ. 1, αριθ. 2 ή αριθ. 3, και ταυτόχρονα από το Τμήμα Εγγυήσεων του ΕΓΤΠΕ.

Μια και η αυτή πράξη δεν μπορεί να χρηματοδοτείται από Ταμείο στα πλαίσια κοινοτικής πρωτοβουλίας και ταυτόχρονα από το Τμήμα Εγγυήσεων του ΕΓΤΠΕ.

2. Η συμμετοχή των Ταμείων σε επιχειρησιακά προγράμματα που αποσκοπούν στην εφαρμογή ενός κοινοτικού πλαισίου στήριξης, πρέπει να συμβιβάζεται με το σχέδιο χρηματοδότησης που έχει καταρτισθεί στο αντί-

στοιχο κοινοτικό πλαίσιο στήριξης, όπως ορίζεται στο άρθρο 17 παράγραφος 2, στοιχείο γ).

3. Κατά την εφαρμογή των μέτρων, η συμμετοχή των Ταμείων λαμβάνει κυρίως τη μορφή μη επιστρεπτέας ενίσχυσης (εφεξής καλούμενης «άμεσης ενίσχυσης», αλλά και άλλες μορφές, κυρίως δε επιστρεπτέα ενίσχυση, επιδότηση επιτοκίου, εγγύηση, συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο, συμμετοχή σε επιχειρηματικά κεφάλαια ή άλλης μορφής χρηματοδότηση.

Οι ενισχύσεις που επιστρέφονται στη διαχειριστική αρχή ή σε άλλη δημόσια αρχή, διατίθενται εκ νέου για τον ίδιο σκοπό από την εν λόγω αρχή.

Άρθρο 29

Διαφοροποίηση των ποσοστών συμμετοχής

1. Η συμμετοχή των Ταμείων διαφοροποιείται σε συνάρτηση με τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) τη σοβαρότητα των συγκεκριμένων προβλημάτων, ιδίως των περιφερειακών ή κοινωνικών, τα οποία πρέπει να αντιμετωπισθούν με τις παρεμβάσεις
- β) τη χρηματοδοτική ικανότητα του ενδιαφερομένου κράτους μέλους, λαμβανομένης ιδίως υπόψη της σχετικής ευημερίας του και της ανάγκης να αποφευχθεί η υπερβολική αύξηση των δαπανών του προϋπολογισμού
- γ) εντός του πλαισίου των στόχων των Ταμείων που ορίζονται στο άρθρο 1, το ενδιαφέρον που παρουσιάζουν από κοινοτική άποψη οι παρεμβάσεις και οι άξονες προτεραιότητας για την εξάλειψη, ενδεχομένως, των ανισοτήτων και την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, και για την προστασία και βελτίωση του περιβάλλοντος, ειδικότερα με την εφαρμογή των αρχών της προφύλαξης, της προληπτικής δράσης και της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει».

- δ) το ενδιαφέρον που παρουσιάζουν οι παρεμβάσεις και οι άξονες προτεραιότητας από περιφερειακή και εθνική άποψη·
- ε) τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του συγκεκριμένου τύπου παρέμβασης και άξονα προτεραιότητας, προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη οι ανάγκες που καταγράφονται κατά την εκ των προτέρων αξιολόγηση, ιδίως όσον αφορά το ανθρώπινο δυναμικό και την απασχόληση·

στ) τη βέλτιστη χρησιμοποίηση των χρηματοδοτικών πόρων στα σχέδια χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων του συνδυασμού δημοσίων και ιδιωτικών πόρων, της προσφυγής στα κατάλληλα χρηματοδοτικά όργανα σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 3, και της επιλογής μορφών χρηματοδότησης τις οποίες απαριθμεί το άρθρο 28 παράγραφος 3.

Όταν η συμμετοχή του ΕΚΤ διαφοροποιείται σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 1, η διαφοροποίηση αυτή λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες που καταγράφονται κατά την εκ των προτέρων αξιολόγηση, ιδίως όσον αφορά το ανθρώπινο δυναμικό και την απασχόληση.

2. Η συμμετοχή των Ταμείων υπολογίζεται είτε σε σχέση με το συνολικό επιλέξιμο κόστος είτε σε σχέση με το σύνολο των επιλέξιμων δημοσίων ή εξομοιούμενων δαπανών (εθνικών, περιφερειακών ή τοπικών και κοινοτικών) που αφορούν κάθε παρέμβαση.

3. Η συμμετοχή των Ταμείων υπόκειται στα ακόλουθα όρια:

α) 75 % κατ' ανώτατο όριο του συνολικού επιλέξιμου κόστους και, κατ' γενικό κανόνα, 50 % τουλάχιστον των επιλέξιμων δημοσίων δαπανών, για τα μέτρα που εφαρμόζονται στις περιφέρειες που αφορά ο στόχος αριθ. 1. Όταν οι περιφέρειες αυτές βρίσκονται σε κράτος μέλος που καλύπτεται από το Ταμείο Συνοχής, η κοινοτική συμμετοχή μπορεί, σε εξαιρετικές, δεόντως αιτιολογημένες, περιπτώσεις, να ανέρχεται στο 80 % κατ' ανώτατο όριο του συνολικού επιλέξιμου κόστους στις εξόχως απόκεντρες περιοχές, καθώς και στα περιφερειακά ελληνικά νησιά που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση λόγω απόστασης.

β) 50 % κατ' ανώτατο όριο του συνολικού επιλέξιμου κόστους και, κατ' γενικό κανόνα, 25 % τουλάχιστον των επιλέξιμων δημοσίων δαπανών, για τα μέτρα που εφαρμόζονται στις περιοχές που αφορά ο στόχος αριθ. 2 ή αριθ. 3.

Στην περίπτωση επενδύσεων σε επιχειρήσεις, για τη συμμετοχή των Ταμείων τηρούνται τα ανώτατα όρια έντασης ενισχύσεων και σώρευσης που καθορίζονται για τις κρατικές ενισχύσεις.

4. Όταν η συγκεκριμένη παρέμβαση συνεπάγεται τη χρηματοδότηση επενδύσεων που δημιουργούν έσοδα, η συμμετοχή των Ταμείων στις επενδύσεις αυτές καθορίζε-

ται, λαμβανομένου υπόψη, μεταξύ των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους, του εύρους του μεικτού περιθωρίου αυτοχρηματοδότησης που αναμένεται συνήθως για τη σχετική κατηγορία επενδύσεων σε συνάρτηση με τις μακροοικονομικές συνθήκες υπό τις οποίες θα πραγματοποιηθούν οι επενδύσεις, και χωρίς η συμμετοχή των Ταμείων να επιφέρει αύξηση της εθνικής δημοσιονομικής προσπάθειας.

Εν πάση περιπτώσει, η συμμετοχή των Ταμείων υπόκειται στα ακόλουθα ανώτατα όρια:

α) στην περίπτωση επενδύσεων σε υποδομή που δημιουργούν καθαρά έσοδα, η παρέμβαση δεν πρέπει να υπερβαίνει:

- i) το 40 % του συνολικού επιλέξιμου κόστους στις περιφέρειες που καλύπτει ο στόχος αριθ. 1, ποσοστό στο οποίο μπορεί να προστίθεται μέγιστη προσαύξηση κατά 10 % στα κράτη μέλη που καλύπτονται από το Ταμείο Συνοχής,
- ii) το 25 % του συνολικού επιλέξιμου κόστους στις περιοχές που καλύπτει ο στόχος αριθ. 2,
- iii) τα ποσοστά αυτά μπορούν να προσαυξάνονται κατά ένα ποσοστό για μορφές χρηματοδότησης άλλες πλν των έμμεσων ενισχύσεων, χωρίς η προσαύξηση αυτή να μπορεί να υπερβαίνει το 10 % του συνολικού επιλέξιμου κόστους·

β) στην περίπτωση επενδύσεων σε επιχειρήσεις, η παρέμβαση δεν μπορεί να υπερβαίνει:

- i) το 35 % του συνολικού επιλέξιμου κόστους στις περιφέρειες που καλύπτει ο στόχος αριθ. 1,
- ii) το 15 % του συνολικού επιλέξιμου κόστους στις περιφέρειες που καλύπτει ο στόχος αριθ. 2,
- iii) στην περίπτωση επενδύσεων σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις, τα ποσοστά αυτά μπορούν να προσαυξάνονται κατά ένα ποσοστό για μορφές χρηματοδότησης άλλες πλν των έμμεσων ενισχύσεων, χωρίς η προσαύξηση αυτή να μπορεί να υπερβαίνει το 10 % του συνολικού επιλέξιμου κόστους.

5. Η κατά τις παραγράφους 3 και 4 μνεία των περιφερειών και περιοχών που αφορούν οι στόχοι αριθ. 1 και αριθ. 2, νοείται επίσης ως μνεία και των περιφερειών και των περιοχών που τυγχάνουν αφενός, μεταβατικής στήριξης δυνάμει του άρθρου 6 παράγραφος 1 και, στήριξης δυνάμει του άρθρου 7 παράγραφος 4, και, αφετέρου, στήριξης δυνάμει του άρθρου 6 παράγραφος 2, αντιστοίχως.

6. Τα μέτρα που εφαρμόζονται με πρωτοβουλία της Επιτροπής και ορίζονται στα άρθρα 22 και 23, είναι δυνατόν να χρηματοδοτούνται σε ποσοστό 100 % του συνολικού κόστους. Τα μέτρα που εφαρμόζονται για λογαριασμό της Επιτροπής και αναφέρονται στο άρθρο 23, χρηματοδοτούνται σε ποσοστό 100 % του συνολικού κόστους.

7. Τα ποσοστά που ορίζονται στο παρόν άρθρο, ισχύουν για τα μέτρα τεχνικής βοήθειας στο πλαίσιο του προγραμματισμού και των κοινοτικών πρωτοβουλιών.

Άρθρο 30

Επιλεξιμότητα

1. Οι δαπάνες που συνδέονται με πράξεις είναι επιλέξιμες για συμμετοχή των Ταμείων μόνον εάν οι πράξεις αυτές εντάσσονται στην αφορώμενη παρέμβαση.

2. Μια δαπάνη δεν μπορεί να θεωρηθεί επιλέξιμη για τη συμμετοχή των Ταμείων, εάν καταβληθεί πράγματι από τον τελικό δικαιούχο πριν από την ημερομηνία παραλαβής από την Επιτροπή της αίτησης για παρέμβαση. Η ημερομηνία αυτή αποτελεί την αφετηρία της επιλεξιμότητας των δαπανών.

Η καταληκτική ημερομηνία επιλεξιμότητας των δαπανών ορίζεται στην απόφαση συμμετοχής των Ταμείων. Αφορά τις πληρωμές που εκτελούνται από τους τελικούς δικαιούχους. Μπορεί να παρατείνεται από την Επιτροπή κατόπιν δεόντως αιτιολογημένης αίτησης του κράτους μέλους, σύμφωνα με τα άρθρα 14 και 15.

3. Οι συναφείς εθνικοί κανόνες εφαρμόζονται στις επιλέξιμες δαπάνες, εκτός εάν η Επιτροπή θεσπίσει, εφόσον χρειαστεί, κοινούς κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών, σύμφωνα με τις διαδικασίες του άρθρου 53 παράγραφος 2.

4. Τα κράτη μέλη βεβαιώνονται ότι, μια πράξη διατηρεί το δικαίωμα της στη συμμετοχή των Ταμείων, μόνον εάν, επί διάστημα πέντε ετών από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης της αρμόδιας εθνικής αρχής ή της διαχειριστικής αρχής σχετικά με τη συμμετοχή των Ταμείων, η πράξη αυτή δεν υφίσταται σημαντική τροποποίηση η οποία:

- α) να επηρεάζει τη φύση της ή τους όρους πραγματοποίησής της ή να παρέχει αδικαιολόγητο πλεονέκτημα σε μια επιχείρηση ή δημόσιο οργανισμό και
- β) να απορρέει είτε από μεταβολή της φύσης του ιδιοκτησιακού καθεστώτος μιας υλοδομηής είτε από τη διακοπή ή τη μετεγκατάσταση μιας παραγωγής δραστηριότητας.

Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή για κάθε τέτοια αλλαγή. Σε περίπτωση αλλαγής αυτού του είδους, εφαρμόζεται το άρθρο 39.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

Άρθρο 31

Αναλήψεις υποχρεώσεων από τον προϋπολογισμό

1. Οι αναλήψεις υποχρεώσεων από τον κοινοτικό προϋπολογισμό, πραγματοποιούνται βάσει της απόφασης για τη χορήγηση της συμμετοχής των Ταμείων.

2. Οι αναλήψεις υποχρεώσεων για παρεμβάσεις, οι προοριζόμενες να εκτελεστούν επί διάστημα δύο ή περισσότερων ετών, πραγματοποιούνται, κατά γενικό κανόνα, σε ετήσια βάση. Η πρώτη ανάληψη υποχρεώσεων πραγματοποιείται, κατά την έκδοση της απόφασης της Επιτροπής για την έγκριση της παρέμβασης. Οι επόμενες αναλήψεις υποχρεώσεων πραγματοποιούνται, κατά γενικό κανόνα, έως τις 30 Απριλίου κάθε έτους.

Το τμήμα μιας ανάληψης υποχρεώσεων, το οποίο δεν έχει ρυθμιστεί με πληρωμή έναντι ή για το οποίο δεν έχει υποβληθεί στην Επιτροπή καμία παραδεκτή αίτηση πληρωμής, όπως ορίζεται στο άρθρο 32 παράγραφος 3, έως η λήξη του δεύτερου έτους που έπεται του έτους της ανάληψης υποχρεώσεων, ή, όπου συντρέχει η περίπτωση και για τα ποσά για τα οποία εκάστοτε πρόκειται, εντός διετίας από την ημερομηνία τυχόν μετέπειτα απόφασης της Επιτροπής αναγκάσει για να επιτραπεί ένα μέτρο ή μια πράξη, ή έως την άρροδο της καταληκτικής ημερομηνίας για τη διαβίβαση της τελικής έκθεσης που αναφέρεται στο άρθρο 37 παράγραφος 1, αποδεσμεύεται απεπαγγέλτως από την Επιτροπή η συμμετοχή των Ταμείων στην εν λόγω παρέμβαση, μειώνεται κατά το ισόποσο.

Η αναφερόμενη στο δεύτερο εδάφιο προθεσμία απεπαγγέλτης αποδέσμευσης, παύει να τρέχει για το μέρος των ανεπιλημμένων υποχρεώσεων που αντιστοιχεί σε πράξεις για τις οποίες, κατά την προσδιοριζόμενη ημερομηνία αποδέσμευσης, εκκρεμεί δικαστική διαδικασία ή διοικητική προσφυγή με ανασταλτικό αποτέλεσμα, υπό την επιφύλαξη ότι η Επιτροπή έχει ενημερωθεί προηγουμένως από το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος για τους σχετικούς λόγους και ότι έχει δώσει τις πληροφορίες.

Εν πάση περιπτώσει, η Επιτροπή ενημερώνει εγκαίρως το κράτος μέλος και την αρχή πληρωμής, όποτε υπάρχει κίνδυνος εφαρμογής της προβλεπόμενης στο δεύτερο εδάφιο απεπαγγέλτης αποδέσμευσης.

Αν ο παρών κανονισμός τεθεί σε ισχύ μετά την 1η Ιανουαρίου 2000, η αναφερόμενη στο δεύτερο εδάφιο προθεσμία απεπαγγέλτης αποδέσμευσης παρατείνεται, για την πρώτη αποδέσμευση, κατά τόσους μήνες όσοι μεσολαβούν από την 1η Ιανουαρίου 2000 μέχρι την ημερομηνία της αναφερόμενης στο άρθρο 28 απόφασης για τη συμμετοχή των Ταμείων.

3. Για τις παρεμβάσεις των οποίων η διάρκεια είναι κατώτερη των δύο ετών, η ανάληψη υποχρεώσεων για το

υπολιτικό ποσό της συμμετοχής των Ταμείων, πραγματοποιείται κατά την έκδοση της απόφασης της Επιτροπής, α τη χορήγηση της συμμετοχής των Ταμείων.

Άρθρο 32

Πληρωμές

Η πληρωμή από την Επιτροπή της συμμετοχής των Ταμείων πραγματοποιείται σύμφωνα με τις αντίστοιχες ναλήψεις υποχρεώσεων από τον προϋπολογισμό και πευθύνεται στην αρχή πληρωμής, που ορίζεται στο άρθρο 9, στοιχείο ιε).

Οι πληρωμές καταλογίζονται στην παλαιότερη ανοικτή νάληψη υποχρέωσης που έχει πραγματοποιηθεί δυνάμει του άρθρου 31.

Η πληρωμή μπορεί να λαμβάνει τη μορφή πληρωμών ναντι, ενδιάμεσων πληρωμών ή καταβολής του τελικού ποσού. Οι ενδιάμεσες πληρωμές ή οι πληρωμές του ποσού που αφορούν δαπάνες που έχουν πράγματι αταβληθεί και πρέπει να αντιστοιχούν σε πληρωμές που έχουν εκτελεστεί από τους τελικούς δικαιούχους και ικασιολογούνται με εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά στοιχεία ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας.

Με την επιφύλαξη των διαθεσίμων του προϋπολογισμού, η Επιτροπή πραγματοποιεί τις ενδιάμεσες πληρωμές εντός προθεσμίας που δεν υπερβαίνει τους δύο μήνες από τη λήψη παραδεκτής αίτησης πληρωμής, όπως ορίζεται στην παράγραφο 3.

Η αρχή πληρωμής μεριμνά ώστε οι τελικοί δικαιούχοι να αμβάνουν τα ποσά της συμμετοχής των Ταμείων που ικασιούνται το συντομότερο δυνατό και στο ακέραιο. Δεν γίνεται καμία μείωση, κράτηση ούτε μεταγενέστερη ιδική επιβάρυνση που επιφέρει μείωση των ποσών αυτών.

Κατά την πρώτη ανάληψη υποχρέωσης, η Επιτροπή αταβάλλει στην αρχή πληρωμής μια πληρωμή έναντι. Αυτή η πληρωμή έναντι είναι το 7% της συμμετοχής των Ταμείων στη σχετική παρέμβαση. Κατ' αρχήν, μπορεί να γίνεται τμηματικά επί δύο το πολύ οικονομικά έτη, ανάλογα με τα διαθέσιμα του προϋπολογισμού.

Καθ' όλη τη διάρκεια της παρέμβασης, η αρχή πληρωμής ρημοποιεί την πληρωμή έναντι για να καταβάλλει την οινωτική συμμετοχή στις δαπάνες που αφορούν αυτή την παρέμβαση.

Ανάλογα με την πρόοδο της εφαρμογής της παρέμβασης, ο σύνολο ή ένα μέρος της πληρωμής έναντι επιστρέφεται στην Επιτροπή από την αρχή πληρωμής, εάν καμία αίτηση πληρωμής δεν έχει αποσταλεί στην Επιτροπή εντός 18 μηνών από την απόφασή της για τη χορήγηση συμμετοχής των Ταμείων. Εάν η πληρωμή έναντι αποφέρεται τόκους, οι τόκοι αυτοί καταλογίζονται από την αρχή πληρωμής στην οικεία παρέμβαση.

3. Με τις ενδιάμεσες πληρωμές αποδίδονται από την Επιτροπή οι δαπάνες που έχουν πράγματι καταβληθεί στο πλαίσιο των Ταμείων και πιστοποιηθεί από την αρχή πληρωμής. Οι πληρωμές αυτές πραγματοποιούνται στο επίπεδο κάθε παρέμβασης και υπολογίζονται στο επίπεδο των μέτρων που περιέχονται στο σχέδιο χρηματοδότησης του συμπληρώματος προγραμματισμού. Οι εν λόγω πληρωμές υπόκεινται στην τήρηση των ακόλουθων όρων:

- α) να έχει υποβληθεί στην επιτροπή το συμπλήρωμα προγραμματισμού που περιέχει τις πληροφορίες που προβλέπονται στο άρθρο 18 παράγραφος 3·
- β) να έχει διαβιβαστεί στην Επιτροπή η τελευταία οφειλόμενη ετήσια έκθεση εκτέλεσης, που περιέχει τα στοιχεία που προβλέπονται στο άρθρο 37·
- γ) να έχει διαβιβαστεί στην Επιτροπή, η ενδιάμεση αξιολόγηση της παρέμβασης που αναφέρει το άρθρο 42, όταν αυτή οφείλεται·
- δ) οι αποφάσεις της διαχειριστικής αρχής και της επιτροπής παρακολούθησης να τηρούν το συνολικό ποσό της συμμετοχής των Ταμείων που χορηγείται στους σχετικούς άξονες προτεραιότητας·
- ε) να έχει δοθεί συνέχεια, εντός της ταχθείσας προθεσμίας, στις τυχόν συστάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 34 παράγραφος 2, ή να έχει κοινοποιηθεί από το κράτος μέλος αιτιολόγηση του γεγονότος ότι δεν ελήφθησαν μέτρα, όταν οι συστάσεις αυτές αποσκοπούν στην κάλυψη σοβαρών ελλείψεων του συστήματος παρακολούθησης ή διαχείρισης, οι οποίες υπονομεύουν την ορθή δημοσιονομική διαχείριση της παρέμβασης· να έχει δοθεί συνέχεια στα αιτήματα διορθωτικών μέτρων που αναφέρονται στο άρθρο 38 παράγραφος 4, εάν το αίτημα αφορά το ή τα συγκεκριμένα μέτρα·

στ) να μην έχει επέλθει αναστολή πληρωμών δυνάμει του άρθρου 39 παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, και η Επιτροπή να μην έχει λάβει απόφαση για ζήτηση διαδικασίας επί παραβάσει δυνάμει του άρθρου 226 της συνθήκης, σχετικά με τα μέτρα που αποτελούν το αντικείμενο της συγκεκριμένης αίτησης.

Το κράτος μέλος και η αρχή πληρωμής ενημερώνονται αμελλητί από την Επιτροπή εάν δεν πληρούται ένας από τους όρους αυτούς και δεν είναι, ως εκ τούτου, παραδεκτή η αίτηση πληρωμής, και λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να επανορθώσουν την κατάσταση.

Τα κράτη μέλη φροντίζουν, στο μέτρο του δυνατού, ώστε οι αιτήσεις για τις ενδιάμεσες πληρωμές να υποβάλλονται στην Επιτροπή, συγκεντρωτικά τρεις φορές το χρόνο, ή δε τελευταία αίτηση πληρωμής πρέπει να υποβάλλεται το αργότερο στις 31 Οκτωβρίου.

Οι αιτήσεις ενδιάμεσες πληρωμής διακρίνονται, για κάθε άξονα προτεραιότητας, τις δαπάνες που έχουν καταβληθεί στις περιφέρειες ή περιοχές που τυχάνουν μεταβατικής στήριξης.

Το σωρευτικό άθροισμα των πληρωμών που αναφέρονται στην παράγραφο 2 και στην παρούσα παράγραφο, και οι οποίες καταβάλλονται για μια παρέμβαση, ανέρχεται, κατ' ανώτατο όριο, στο 95% της συμμετοχής των Ταμείων στην παρέμβαση αυτή.

4. Η πληρωμή του τελικού υπολοίπου της παρέμβασης πραγματοποιείται εάν:

α) η αρχή πληρωμής έχει υποβάλει στην Επιτροπή, εντός έξι μηνών από την καταλητική ημερομηνία πληρωμής που καθορίζεται στην απόφαση για τη χορήγηση συμμετοχής των Ταμείων, πιστοποιημένη δήλωση των δαπανών που έχουν πράγματι καταβληθεί·

β) έχει υποβληθεί στην Επιτροπή και εγκριθεί η τελική έκθεση εκτέλεσης·

γ) το κράτος μέλος έχει αποστείλει στην Επιτροπή τη δήλωση που αναφέρει το άρθρο 38 παράγραφος 1. στοιχείο στ).

5. Η οριστική πληρωμή του υπολοίπου δεν μπορεί πλέον να διορθωθεί με αίτηση του κράτους μέλους, εάν η αρχή πληρωμής δεν έχει υποβάλει τη σχετική αίτηση στην Επιτροπή εντός εννέα μηνών από την ημερομηνία καταβολής του εν λόγω τελικού υπολοίπου.

6. Τα κράτη μέλη ορίζουν τις αρχές που είναι αρμόδιες για την έκδοση των πιστοποιήσεων και δηλώσεων που προβλέπονται στις παραγράφους 3 και 4.

7. Το αργότερο στις 30 Απριλίου κάθε έτους, τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στην Επιτροπή ενημερωμένες προβλέψεις τους σχετικά με την υποβολή αιτήσεων πληρωμής για την τρέχουσα δημοσιονομική χρήση και τις προβλέψεις για την επόμενη δημοσιονομική χρήση.

8. Η Επιτροπή καθορίζει τις κατάλληλες διαδικασίες πληρωμής, σύμφωνα με τους στόχους αυτών των διατάξεων, για τις καινοτόμες ενέργειες που αναφέρονται στο άρθρο 22 και τα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 23, και ενημερώνει τις επιτροπές των άρθρων 48 έως 51.

Άρθρο 33

Χρησιμοποίηση του ευρώ

Τα ποσά των αποφάσεων, των αναλήψεων υποχρεώσεων και των πληρωμών της Επιτροπής εκφράζονται και καταβάλλονται σε ευρώ, σύμφωνα με τις λεπτομέρειες που θα θεσπιστούν από την Επιτροπή με τη διαδικασία του άρθρου 53, παράγραφος 2.

ΤΙΤΛΟΣ IV

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΤΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

Άρθρο 34

Διαχείριση από τη διαχειριστική αρχή

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 8 παράγραφος 3, η διαχειριστική αρχή, όπως ορίζεται στο άρθρο 9, στοιχείο ιδ), είναι υπεύθυνη για την αποτελεσματικότητα και την κανονικότητα της διαχείρισης και της εφαρμογής, και ιδίως για:

α) τη δημιουργία μηχανισμού συλλογής αξιόπιστων οικονομικών και στατιστικών δεδομένων σχετικά με την εφαρμογή, τους δείκτες παρακολούθησης που αναφέρει το άρθρο 36 και την αξιολόγηση που προβλέπεται στα άρθρα 42 και 43, καθώς και τη διαβίβαση αυτών των στοιχείων σύμφωνα με τους όρους που συμφωνούνται μεταξύ του κράτους μέλους και της Επιτροπής, χρησιμοποιώντας, στο μέτρο του δυνατού, ηλεκτρονικά συστήματα που επιτρέπουν

την ανταλλαγή δεδομένων με την Επιτροπή, όπως προβλέπεται στο άρθρο 18 παράγραφος 3, στοιχείο στ)·

β) την αναπροσαρμογή σύμφωνα με την παράγραφο 3 και την εφαρμογή του συμπληρώματος προγραμματισμού κατά την έννοια του άρθρου 18 παράγραφος 3 και με την επιφύλαξη του άρθρου 35·

γ) τη σύνταξη και, κατόπιν εγκρίσεως της επιτροπής παρακολούθησης, την υποβολή της ετήσιας έκθεσης εκτέλεσης στην Επιτροπή·

δ) τη διοργάνωση, σε συνεργασία με την Επιτροπή και το κράτος μέλος, της ενδιάμεσης αξιολόγησης που αναφέρει το άρθρο 42·

ε) τη χρησιμοποίηση από τους οργανισμούς που συμμετέχουν στη διαχείριση και εφαρμογή της παρέμβασης είτε χωριστού λογιστικού συστήματος, είτε κατάλληλης λογιστικής κωδικοποίησης όλων των συναλλαγών που σχετίζονται με την παρέμβαση·

στ) την κανονικότητα των πράξεων που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της παρέμβασης, ιδίως την εφαρ-

μογή μέτρων εσωτερικού ελέγχου συμβατών με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης καθώς και την αντίδραση σε τυχόν παρατηρήσεις ή αιτήματα διορθωτικών μέτρων που εγκρίνονται βάσει του άρθρου 38 παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο, ή σε συστάσεις που διατυπώνονται δυνάμει της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, σύμφωνα με τις διατάξεις των εν λόγω άρθρων·

β) τη συμβατότητα προς τις κοινοτικές πολιτικές, όπως προβλέπεται στο άρθρο 12, στο πλαίσιο της εφαρμογής των κοινοτικών κανόνων για τις δημόσιες συμβάσεις, οι προκηρύξεις που προορίζονται για δημοσίευση στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* αναφέρουν τα στοιχεία των έργων για τα οποία έχει ζητηθεί ή αποφασιστεί συμμετοχή των Ταμείων·

γ) την τήρηση των υποχρεώσεων σχετικά με την πληροφόρηση και τη δημοσιότητα που προβλέπονται στο άρθρο 46.

Με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος κανονισμού, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της, η αρχή διαχείρισης ενεργεί σε πλήρη συμμόρφωση προς τα θεσμικά, νομοθετικά και χρηματοπιστωτικά συστήματα του ενδιαφερομένου κράτους μέλους.

Κάθε χρόνο, η Επιτροπή και η αρχή διαχείρισης, επ' ευκαιρία της κατάθεσης της ετήσιας έκθεσης εκτέλεσης που προβλέπεται στο άρθρο 37, εξετάζουν τα κυριότερα αποτελέσματα του προηγούμενου έτους, σύμφωνα με λεπτομερείς κανόνες που καθορίζονται με συμφωνία του ενδιαφερομένου κράτους μέλους και της οικείας διαχειριστικής αρχής.

Μετά την εξέταση αυτή, η Επιτροπή μπορεί να διατυπώσει παρατηρήσεις προς το κράτος μέλος και τη διαχειριστική αρχή. Το κράτος μέλος ενημερώνει την Επιτροπή για τη συνέχεια που δόθηκε σε αυτές τις παρατηρήσεις εάν, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, η Επιτροπή θεωρήσει ότι, τα μέτρα που ελήφθησαν δεν είναι επαρκή, μπορεί να απευθύνει συστάσεις αναπροσαρμογών στο κράτος μέλος και στη διαχειριστική αρχή για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των κανόνων της παρακολούθησης ή της διαχείρισης της παρέμβασης, καθώς και αιτιολόγηση των συστάσεων αυτών. Όταν δέχεται συστάσεις, η διαχειριστική αρχή παρουσιάζει στη συνέχεια τα μέτρα που λαμβάνει για τη βελτίωση των κανόνων παρακολούθησης ή διαχείρισης, ή εξηγεί γιατί δεν έλαβε μέτρα.

Η διαχειριστική αρχή, έπειτα από σχετικό αίτημα της επιτροπής παρακολούθησης ή με δική της πρωτοβουλία, εγκρίνει το συμπλήρωμα προγραμματισμού, χωρίς να τροποποιήσει το συνολικό ποσό της συμμετοχής των Ταμείων που χορηγείται στον σχετικό άξονα προτεραιότητας ούτε τους ειδικούς στόχους του τελευταίου. Κατόπιν εγκρίσεως της επιτροπής παρακολούθησης, ενημερώνει εντός ενός μηνός την Επιτροπή για την εν λόγω αναπροσαρμογή.

Οι ενδεχόμενες τροποποιήσεις που αφορούν τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην απόφαση συμμετοχής των Ταμείων, αποφασίζονται από την Επιτροπή, σε συμφωνία με το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, εντός προθεσμίας τεσσάρων μηνών από την έγκριση της επιτροπής παρακολούθησης.

Άρθρο 35

Επιτροπές παρακολούθησης

1. Κάθε κοινοτικό πλαίσιο στήριξης ή ενιαίο έγγραφο προγραμματισμού και κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα, παρακολουθείται από μια επιτροπή παρακολούθησης.

Οι επιτροπές παρακολούθησης συγκροτούνται από το κράτος μέλος, σε συμφωνία με τη διαχειριστική αρχή ύστερα από διαβουλεύσεις με τους εταίρους. Οι εταίροι προωθούν την ισόρροπη συμμετοχή γυναικών και ανδρών.

Οι επιτροπές παρακολούθησης συγκροτούνται εντός τριών μηνών το πολύ μετά την απόφαση σχετικά με τη συμμετοχή των Ταμείων. Οι επιτροπές παρακολούθησης υπάγονται στη δικαιοδοσία, περιλαμβανομένης και της δικαιοδοσίας των δικαστηρίων, του κράτους μέλους.

2. Εκπρόσωπος της Επιτροπής και, ενδεχομένως, εκπρόσωπος της ΕΤΕπ, συμμετέχει στις εργασίες της επιτροπής παρακολούθησης, με συμβουλευτική ιδιότητα.

Η επιτροπή παρακολούθησης θεσπίζει τον εσωτερικό της κανονισμό εντός του θεσμικού, νομοθετικού και χρηματοπιστωτικού πλαισίου του οικείου κράτους μέλους και σε συμφωνία με τη διαχειριστική αρχή.

Κανονικά, η επιτροπή παρακολούθησης προεδρεύεται από εκπρόσωπο του κράτους μέλους ή της διαχειριστικής αρχής.

3. Η επιτροπή παρακολούθησης βεβαιώνεται για την αποτελεσματικότητά και την ποιότητα της εκτέλεσης της παρέμβασης. Για το σκοπό αυτό:

α) σύμφωνα με το άρθρο 15, επιβεβαιώνει ή προσαρμόζει το συμπλήρωμα προγραμματισμού, συμπεριλαμβανομένων των υλικών και δημοσιονομικών δεικτών που θα χρησιμοποιηθούν στην παρακολούθηση της παρέμβασης. Απαιτείται η έγκριση της πριν από κάθε μεταγενέστερη προσαρμογή·

β) εξετάζει και εγκρίνει εντός έξι μηνών μετά από την έγκριση της παρέμβασης, τα κριτήρια επιλογής των πράξεων που χρηματοδοτούνται βάσει εκάστου μέτρου·

γ) αξιολογεί τακτικά την πρόοδο που σημειώνεται όσον αφορά την επίτευξη των συγκεκριμένων στόχων της παρέμβασης·

- δ) εξετάζει τα αποτελέσματα της εφαρμογής, ιδίως την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί για τα διάφορα μέτρα, καθώς και την ενδιάμεση αξιολόγηση που προβλέπεται στο άρθρο 42·
- ε) εξετάζει και εγκρίνει την ετήσια και την τελική έκθεση εκτέλεσης πριν αυτές αποσταλούν στην Επιτροπή·
- στ) εξετάζει και εγκρίνει οιαδήποτε πρόταση τροποποίησης του περιεχομένου της απόφασης της Επιτροπής σχετικά με τη συμμετοχή των Ταμείων·
- ζ) μπορεί να προτείνει στη διαχειριστική αρχή οιαδήποτε προσαρμογή ή επανεξέταση της παρέμβασης μπορεί να συντελέσει στην επίτευξη των στόχων του άρθρου 1 ή να βελτιώσει τη διαχείριση της παρέμβασης, συμπεριλαμβανομένης της οικονομικής της διαχείρισης. Κάθε αναπροσαρμογή της παρέμβασης, παραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 34 παράγραφος 3.

Άρθρο 36

Δείκτες παρακολούθησης

1. Η διαχειριστική αρχή και η επιτροπή παρακολούθησης εξασφαλίζουν την παρακολούθηση μέσω φυσικών και δημοσιονομικών δεικτών που καθορίζονται στο επιχειρησιακό πρόγραμμα, το ενιαίο έγγραφο προγραμματισμού ή το συμπλήρωμα προγραμματισμού. Για την κατάρτιση των εν λόγω δεικτών, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη η ενδεικτική μεθοδολογική κατεύθυνση και ο κατάλογος παραδειγμάτων δεικτών που δημοσιεύονται από την Επιτροπή, καθώς και ο καθορισμός κατηγοριών πεδίων παρέμβασης που θα προτείνει η Επιτροπή μόλις τεθεί σε ισχύ ο παρών κανονισμός. Οι δείκτες αυτοί αναφέρονται στον ειδικό χαρακτήρα της συγκεκριμένης παρέμβασης, στους στόχους της και στην κοινωνικοοικονομική, διαρθρωτική και περιβαλλοντική κατάσταση του κράτους μέλους και, κατά περίπτωση, των περιφερειών του, λαμβάνουν δε υπόψη, ενδεχομένως, την ύπαρξη περιφερειών ή περιοχών που τυγχάνουν μεταβατικής στήριξης. Μεταξύ των δεικτών αυτών, συγκαταλέγονται, ειδικότερα, οι δείκτες οι οποίοι χρησιμοποιούνται για την κατανομή του αποθεματικού που προβλέπεται στο άρθρο 44.

2. Οι δείκτες αυτοί εμφανίζουν για τις σχετικές παρεμβάσεις:

- α) τους ειδικούς στόχους, με ποσοτικό προσδιορισμό, εφόσον προσφέρονται γι' αυτό, των μέτρων και των αξόνων προτεραιότητας, και τη συνεκτικότητά τους·
- β) την πρόοδο εφαρμογής της παρέμβασης από άποψη εκτέλεσης, αποτελέσματος και, μόλις καταστεί δυνατό, επιπτώσεων στο κατάλληλο επίπεδο (άξονα προτεραιότητας ή μέτρο)·

γ) την πρόοδο εφαρμογής του σχεδίου χρηματοδότησης.

Εάν η φύση της παρέμβασης το επιτρέπει, τα στατιστικά στοιχεία αναλύονται κατά φύλο και κατά κατηγορία μεγέθους των δικαιούχων επιχειρήσεων.

3. Οι οικονομικοί δείκτες και οι δείκτες προόδου καταρτίζονται κατά τρόπον ώστε οι πληροφορίες που απαιτούνται στην παράγραφο 2 στοιχεία α), β) και γ), να μπορούν να εντοπίζονται χωριστά για τα μεγάλα έργα.

Άρθρο 37

Ετήσια και τελική έκθεση εκτέλεσης

1. Για τις πολυετείς παρεμβάσεις, η διαχειριστική αρχή υποβάλλει στην Επιτροπή σύμφωνα με τους λεπτομερείς κανόνες που ορίζονται στο άρθρο 34 παράγραφος 1, στοιχείο γ), εντός έξι μηνών από το τέλος κάθε πλήρους ημερολογιακού έτους εφαρμογής, έκθεση εκτέλεσης. Υποβάλλεται επίσης στην Επιτροπή τελική έκθεση το αργότερο έξι μήνες μετά την καταληκτική ημερομηνία επιλεξιμότητας των δαπανών.

Για κάθε παρέμβαση διάρκειας κάτω των δύο ετών, η διαχειριστική αρχή υποβάλλει στην Επιτροπή τελική μόνο έκθεση. Η έκθεση αυτή υποβάλλεται εντός έξι μηνών από την τελευταία πληρωμή που πραγματοποιεί η αρχή πληρωμής.

Πριν από τη διαβίβασή της στην Επιτροπή, η έκθεση εξετάζεται και εγκρίνεται από την επιτροπή παρακολούθησης.

Εντός δύο μηνών μετά την παραλαβή της ετήσιας έκθεσης εκτέλεσης, η Επιτροπή δηλώνει, με τη δέουσα αιτιολόγηση, αν η έκθεση θεωρείται ανεπαρκής. Σε αντίθετη περίπτωση, θεωρείται ότι η έκθεση έγινε αποδεκτή. Στην περίπτωση τελικής έκθεσης, η Επιτροπή αντιδρά εντός πέντε μηνών μετά την παραλαβή της έκθεσης.

2. Κάθε ετήσια και τελική έκθεση εκτέλεσης, περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) οιαδήποτε αλλαγή των γενικών όρων έχει σημασία για την εφαρμογή της παρέμβασης, ιδίως δε τις σημαντικές κοινωνικοοικονομικές εξελίξεις, τις αλλαγές των εθνικών, περιφερειακών ή τομεακών πολιτικών, του πλαισίου αναφοράς που προβλέπεται στο άρθρο 9, στοιχείο γ), και, ενδεχομένως, τις επιπτώσεις τους στη λογική συνοχή μεταξύ των παρεμβάσεων των διαφόρων Ταμείων ή μεταξύ αυτών και των παρεμβάσεων των άλλων χρηματοδοτικών οργάνων·

β) την πρόοδο εφαρμογής των αξόνων προτεραιότητας και των μέτρων για καθένα από τα Ταμεία, σε σχέση με τους εκάστοτε ειδικούς στόχους, προβαίνοντας σε ποσοτικό προσδιορισμό, εάν και εφόσον προσφέρονται γι' αυτό, των υλικών δεικτών, του αποτελέσματος και των επιπτώσεων που προβλέπονται στο άρθρο 36, στο κατάλληλο επίπεδο (άξονας προτεραιότητας ή μέτρο).

γ) τη δημοσιονομική εκτέλεση της παρέμβασης, με παρουσίαση, για κάθε μέτρο, της κατάστασης των συνολικών δαπανών που έχουν πράγματι καταβληθεί από την αρχή πληρωμής, καθώς και των καταστάσεων των συνολικών πληρωμών που έχει λάβει η Επιτροπή, και με ποσοτικό προσδιορισμό των δημοσιονομικών δεικτών που προβλέπονται στο άρθρο 36 παράγραφος 2, στοιχείο γ)· η δημοσιονομική εκτέλεση στις περιοχές που λαμβάνουν μεταβατική στήριξη, παρουσιάζεται χωριστά για κάθε άξονα προτεραιότητας, η δε δημοσιονομική εκτέλεση του Τμήματος Εγγυήσεων του ΕΓΤΠΕ, για τα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 33 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1257/1999, παρουσιάζεται στο επίπεδο του συνολικού ποσού της δημοσιονομικής εκτέλεσης·

δ) τα μέτρα που έχουν ληφθεί από την διαχειριστική αρχή και από την επιτροπή παρακολούθησης προς εξασφάλιση της ποιότητας και αποτελεσματικότητας της εφαρμογής, και ειδικότερα:

i) τις ενέργειες παρακολούθησης, δημοσιονομικού ελέγχου και αξιολόγησης, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων για τη συλλογή των στοιχείων,

ii) σύνθεση των σημαντικών προβλημάτων που έχουν ανακύψει κατά τη διαχείριση της παρέμβασης καθώς και τα τυχόν ληφθέντα μέτρα, συμπεριλαμβανομένης της ανταποκρίσεως στις συστάσεις αναπροσαρμογών που διατυπώνονται δυνάμει του άρθρου 34 παράγραφος 2 ή στα αιτήματα διορθωτικών μέτρων δυνάμει του άρθρου 38 παράγραφος 4,

iii) τη χρησιμοποίηση της τεχνικής βοήθειας,

iv) τα μέτρα που έχουν ληφθεί για την εξασφάλιση δημοσιότητας στην παρέμβαση σύμφωνα με το άρθρο 46·

ε) τα μέτρα που έχουν ληφθεί για την εξασφάλιση της συμβατότητας με τις κοινοτικές πολιτικές, όπως προβλέπεται στο άρθρο 12, και του συντονισμού του συνόλου των κοινοτικών διαρθρωτικών παρεμβάσεων, όπως προβλέπεται στο άρθρο 17 παράγραφος 1 και στο άρθρο 19 παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο·

στ) ένα χωριστό κεφάλαιο, ενδεχομένως, σχετικό με την πρόοδο εκτέλεσης και τη χρηματοδότηση των μεγάλων έργων και των συνολικών επιχορηγήσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Άρθρο 38

Γενικές διατάξεις

1. Με την επιφύλαξη της ευθύνης της Επιτροπής για την εκτέλεση του γενικού προϋπολογισμού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, τα κράτη μέλη φέρουν την ευθύνη σε πρώτο βαθμό για τον δημοσιονομικό έλεγχο των παρεμβάσεων. Για το σκοπό αυτό, λαμβάνουν ιδίως τα ακόλουθα μέτρα:

α) εξακριβώνουν ότι έχουν δημιουργηθεί και εφαρμόζονται συστήματα διαχείρισης και ελέγχου, κατά τρόπον ώστε να εξασφαλίζεται η αποτελεσματική και ορθή χρησιμοποίηση των κοινοτικών κονδυλίων·

β) διαβιβάζουν στην Επιτροπή περιγραφή των συστημάτων αυτών·

γ) διαφαλίζουν ότι η διαχείριση των παρεμβάσεων γίνεται σύμφωνα με το σύνολο των εφαρμοστέων κοινοτικών κανόνων και ότι τα κονδύλια που τίθενται στη διάθεσή τους χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης·

δ) πιστοποιούν ότι οι δηλώσεις δαπανών που υποβάλλονται στην Επιτροπή είναι ακριβείς, και διαβεβαιώνουν ότι προκύπτουν από την εφαρμογή λογιστικών συστημάτων βάσει δικαιολογητικών που επιδέχονται επαλήθευση·

ε) προλαμβάνουν, εντοπίζουν και διορθώνουν τις παρατυπίες, τις ανακοινώνουν στην Επιτροπή σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες, και τηρούν την Επιτροπή ενήμερη όσον αφορά την εξέλιξη των διοικητικών και δικαστικών διώξεων·

στ) υποβάλλουν στην Επιτροπή, κατά την περίπτωση κάθε παρέμβασης, δήλωση προσώπων ή υπηρεσίας λειτουργικά ανεξάρτητου ή ανεξάρτητης από την ορισθείσα διαχειριστική αρχή. Στη δήλωση, παρατίθεται σύνθεση των πορισμάτων των ελέγχων που διεξήχθησαν κατά τα προηγούμενα έτη και κρίνεται η εγκυρότητα της αίτησης πληρωμής του υπολοίπου, καθώς και η νομιμότητα και η κανονικότητα των πράξεων που καλύπτονται από το οριστικό πιστοποιητικό δαπανών. Τα κράτη μέλη επισυνάπτουν στο εν λόγω πιστοποιητικό τη γνώμη τους, εφόσον το κρίνουν απαραίτητο·

ζ) συνεργάζονται με την Επιτροπή για να εξασφαλιστεί ότι η χρησιμοποίηση των κοινοτικών κονδυλίων είναι σύμφωνη με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης·

η) ανακτούν τα ποσά που ενδεχομένως έχουν απολεσθεί λόγω παρατυπιών οι οποίες διαπιστώθηκαν, χρεώνοντας, ανάλογα με την περίπτωση, τόκους υστερημείας.

2. Η Επιτροπή, στα πλαίσια της ευθύνης της για την εκτέλεση του γενικού προϋπολογισμού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, διασφαλίζει ότι τα κράτη μέλη διαθέτουν ομαλώς λειτουργούντα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου, ώστε τα κοινοτικά κονδύλια να χρησιμοποιούνται με τρόπο αποτελεσματικό και ορθό.

Προς τούτο, με την επιφύλαξη των ελέγχων που διενεργούν τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις εθνικές, νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις, οι υπάλληλοι ή το λοιπό προσωπικό της Επιτροπής μπορούν, σύμφωνα με ρυθμίσεις που έχουν συμφωνηθεί με το κράτος μέλος στα πλαίσια της συνεργασίας που αναφέρεται στην παράγραφο 3, να διενεργούν επιτόπιους ελέγχους, μεταξύ άλλων με δειγματοληψία, των πράξεων που χρηματοδοτούν τα Ταμεία και των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου, με προειδοποίηση τουλάχιστον μιας εργάσιμης ημέρας. Η Επιτροπή ενημερώνει το οικείο κράτος μέλος, ώστε να της παράσχει κάθε αναγκαία βοήθεια. Στους ελέγχους αυτούς, μπορούν να συμμετέχουν οι υπάλληλοι ή το λοιπό προσωπικό του οικείου κράτους μέλους.

Η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από το οικείο κράτος μέλος να διενεργήσει επιτόπιο έλεγχο για να εξακριβώσει την κανονικότητα μιας ή περισσότερων πράξεων. Στους ελέγχους αυτούς, μπορούν να συμμετέχουν οι υπάλληλοι ή το λοιπό προσωπικό της Επιτροπής.

3. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη συνεργάζονται, βάσει διμερών διοικητικών ρυθμίσεων, για τον συντονισμό των προγραμμάτων, της μεθοδολογίας και της εφαρμογής των ελέγχων, με σκοπό τη μεγιστοποίηση των ωφέλιμων αποτελεσμάτων των διενεργούμενων ελέγχων. Διαβιβάζουν μεταξύ τους αμελλητί, τα αποτελέσματα των διεξαχθέντων ελέγχων.

Τουλάχιστον μια φορά το χρόνο, και πάντως πριν από την ετήσια ελεγχόμενη που προβλέπει το άρθρο 34 παράγραφος 2, εξετάζονται και αξιολογούνται τα εξής:

- a) τα αποτελέσματα των ελέγχων που διεξήχθησαν από το κράτος μέλος και την Επιτροπή
- β) οι παρατηρήσεις που ενδεχομένως έχουν υποβληθεί από άλλους εθνικούς ή κοινοτικούς φορείς ή όργανα ελέγχου
- γ) οι δημοσιονομικές επιπτώσεις των παρατυπιών που σημειώθηκαν, των μέτρων που έχουν ήδη ληφθεί ή απαιτείται να ληφθούν για τη διόρθωσή τους και, ενδεχομένως, των προσαρμογών των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου.

4. Μετά την εξέταση και την αξιολόγηση αυτή και με την επιφύλαξη των μέτρων που πρέπει να ληφθούν αμέσως από το κράτος μέλος, δύναμει του παρόντος άρθρου και του άρθρου 39, η Επιτροπή μπορεί να διατυπώσει παρατηρήσεις, ιδίως για τις δημοσιονομικές επιπτώσεις των παρατυπιών που ενδεχομένως διαπιστώθηκαν. Οι παρατηρήσεις αυτές διαβιβάζονται στο κράτος μέλος και στην αρχή διαχείρισης της συγκεκριμένης παρέμβασης. Οι παρατηρήσεις συνοδεύονται, ενδεχομένως, από αιτήματα για τη λήψη διορθωτικών μέτρων με σκοπό τη θεραπεία των ελλείψεων ως προς τη διαχείριση και τη διόρθωση των παρατυπιών που εντοπίστηκαν και που δεν έχουν ήδη διορθωθεί. Το κράτος μέλος μπορεί να σχολιάζει τις παρατηρήσεις αυτές.

Όταν, κατόπιν ή ελλείψει σχολίων του κράτους μέλους, η Επιτροπή εγκρίνει συμπεράσματα, το κράτος μέλος λαμβάνει, εντός της τασσομένης προθεσμίας, τα απαιτούμενα μέτρα για να ανταποκριθεί στα αιτήματα της Επιτροπής και ενημερώνει την Επιτροπή για τις ενέργειές του.

5. Με την επιφύλαξη του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή, μετά τη δέουσα επαλήθευση, μπορεί να αναστείλει εν όλω ή εν μέρει μια ενδιάμεση πληρωμή, εάν διαπιστώσει ότι οι σχετικές δαπάνες χαρακτηρίζονται από σημαντική παρατυπία που δεν έχει διορθωθεί και ότι επιβάλλεται η άμεση λήψη μέτρων. Η Επιτροπή ενημερώνει το οικείο κράτος μέλος σχετικά με τα μέτρα που έλαβε και την αιτιολογία τους. Εάν, μετά πέντε μήνες, οι λόγοι της αναστολής εξακολουθούν να υφίστανται ή εάν το οικείο κράτος μέλος δεν έχει γνωστοποιήσει στην Επιτροπή τα μέτρα που έλαβε για τη διόρθωση της σημαντικής παρατυπίας, εφαρμόζεται το άρθρο 39.

6. Επί τρία έτη, εκτός αντιθέτου αποφάσεως στις διμερείς διοικητικές ρυθμίσεις, μετά την πληρωμή από την Επιτροπή του τελικού υπολοίπου για μια παρέμβαση, οι αρμόδιες αρχές τηρούν στη διάθεση της Επιτροπής όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα (είτε τα πρωτότυπα έγγραφα είτε αντίγραφα για τα οποία βεβαιώνεται ότι είναι σύμφωνα με τα πρωτότυπα σε κοινώς αποδεκτά υποθέματα δεδομένων) τα σχετικά με τις δαπάνες και τους ελέγχους που αφορούν τη συγκεκριμένη παρέμβαση. Η προθεσμία αυτή διακόπτεται σε περίπτωση δικαστικών διώξεων ή κατόπιν αιτιολογημένης αίτησης της Επιτροπής.

Άρθρο 39

Δημοσιονομικές διορθώσεις

1. Τα κράτη μέλη φέρουν κατά πρώτο λόγο την ευθύνη για τη δίωξη των παρατυπιών, ενεργώντας κατόπιν αποδείξεων για οιαδήποτε μείζονα τροποποίηση επι-

εάζει τη φύση ή τους όρους εφαρμογής ή ελέγχου μιας παρέμβασης, και πραγματοποιώντας τις αναγκαίες δημοσιονομικές διορθώσεις.

Ο κράτος μέλος πραγματοποιεί τις δημοσιονομικές διορθώσεις που απαιτούνται σε σχέση με την επί μέρους τη συστηματικής φύσεως παρατυπία. Οι διορθώσεις που πραγματοποιούνται από το κράτος μέλος συνίσταται σε ολική ή μερική κατάργηση της σχετικής κοινοτικής συμμετοχής. Τα κοινοτικά κονδύλια που ελευθερώνονται με τον τρόπο αυτό, μπορούν να διατεθούν εκ του κράτος μέλος στη συγκεκριμένη παρέμβαση, ηρουμένων των λεπτομερών κανόνων που καθορίζονται υπάμει του άρθρου 53 παράγραφος 2.

Αν, μετά την ολοκλήρωση των αναγκαίων επαληθεύσεων, η Επιτροπή διαπιστώνει:

α) ότι ένα κράτος μέλος δεν έχει συμμορφωθεί προς τις υποχρεώσεις που υπέχει υπάμει της παραγράφου 1· ή

β) ότι το σύνολο ή μέρος μιας πράξης δεν δικαιολογεί ούτε μέρος ούτε το σύνολο της συμμετοχής των Ταμείων· ή

γ) ότι υφίστανται σοβαρές ελλείψεις στα συστήματα διαχείρισης ή ελέγχου, ικανές να προκαλέσουν ανωμαλίες συστηματικής φύσεως.

Η Επιτροπή αναστέλλει τις σχετικές ενδιάμεσες πληρωμές, αφού εκθέσει τους λόγους, ζητεί από το κράτος μέλος να υποβάλει τις παρατηρήσεις του και, αν απαιτείται, να προβεί σε διορθώσεις εντός τακτής προθεσμίας.

Εάν το κράτος μέλος έχει αντιρρήσεις σχετικά με τις παρατηρήσεις που διατύπωσε η Επιτροπή, το κράτος μέλος καλείται σε ακρόαση από την Επιτροπή, κατά την οποία οι δύο πλευρές, σε συνεργασία βραδύμενη στην ταιρική σχέση, καταβάλλουν προσπάθειες για την επίτευξη συμφωνίας σχετικά με τις παρατηρήσεις και τα εμπειράσματα που πρέπει να συναχθούν από αυτές.

Μετά την εκπνοή της προθεσμίας που τάσσει η Επιτροπή, εάν δεν έχει επιτευχθεί συμφωνία και εάν το κράτος μέλος δεν έχει προβεί στις διορθώσεις, και λαμβάνοντας υπόψη τις τυχόν παρατηρήσεις του κράτους μέλους, η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει εντός τριών μηνών:

α) να μειώσει την πληρωμή έναντι που αναφέρει το άρθρο 32 παράγραφος 2· ή

β) να πραγματοποιήσει τις απαιτούμενες δημοσιονομικές διορθώσεις, καταργώντας εν όλω ή εν μέρει τη συμμετοχή των Ταμείων στη συγκεκριμένη παρέμβαση.

Όταν αποφασίζει για το ποσό μιας διόρθωσης, η Επιτροπή, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, λαμβάνει υπόψη τη φύση της παρατυπίας ή της τροπο-

ποίησης, καθώς και την έκταση και τις δημοσιονομικές επιπτώσεις των ελλείψεων που διαπιστώθηκαν στα συστήματα διαχείρισης ή ελέγχου των κρατών μελών.

Εάν δεν ληφθεί απόφαση για την ανάληψη δράσης είτε σχετικά με το στοιχείο α) είτε σχετικά με το στοιχείο β), υπάμει αμέσως η αναστολή των ενδιάμεσων πληρωμών.

4. Κάθε ποσό το οποίο αποτελεί αντιζείμενο απαίτησης ως αχρεωστήτως καταβληθέν, πρέπει να επιστρέφεται στην Επιτροπή. Το ποσό αυτό προσαυξάνεται με τόκους υπερημερίας.

5. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται με την επιφύλαξη του άρθρου 32.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Άρθρο 40

Γενικές διατάξεις

1. Για να εκτιμηθεί η αποτελεσματικότητά τους, οι διαρθρωτικές παρεμβάσεις της Κοινότητας αποτελούν αντιζείμενο εκ των προτέρων αξιολόγησης, ενδιάμεσης αξιολόγησης και εκ των υστέρων αξιολόγησης, που αποσκοπούν στην εκτίμηση του αντίκτυπου τους σε σχέση με τους στόχους του άρθρου 1 και στην ανάλυση των επιπτώσεών τους σε συγκεκριμένα διαρθρωτικά προβλήματα.

2. Η αποτελεσματικότητα της δράσης των Ταμείων μετράται συναρτήσει των εξής κριτηρίων:

α) το γενικό αντίκτυπο της στους στόχους του άρθρου 158 της συνθήκης, και ιδίως στην ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής της Κοινότητας·

β) τον αντίκτυπο των προτεραιοτήτων που προτείνονται στα προγράμματα και τους άξονες προτεραιότητας που προβλέπονται σε κάθε κοινοτικό πλαίσιο στήριξης, και σε κάθε παρέμβαση.

3. Οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών και η Επιτροπή προκρίνονται με τα κατάλληλα μέσα και συγκεντρώνουν τα αναγκαία στοιχεία, ώστε η αξιολόγηση να μπορεί να διεξαχθεί με τον αποτελεσματικότερο δυνατό τρόπο. Προς τούτο, για την αξιολόγηση χρησιμοποιούνται τα διάφορα στοιχεία που παρέχει το σύστημα παρακολούθησης, τα οποία συμπληρώνονται, αν χρειασθεί, με τη συλλογή πληροφοριών που αποβλέπουν στη βελτίωση της ευστοχίας της.

Με πρωτοβουλία των κρατών μελών ή της Επιτροπής, ύστερα από ενημέρωση του ενδιαφερομένου κράτους μέλους, μπορούν να γίνονται συμπληρωματικές αξιολο-

γήσεις, ενδεχομένως θεματικές, με στόχο να προσδιοριστούν οι μεταβιβάσιμες εμπειρίες.

4. Τα πορίσματα της αξιολόγησης τίθενται στη διάθεση του κοινού, κατόπιν σχετικής αιτήσεως. Για τα πορίσματα της αξιολόγησης που αναφέρει το άρθρο 42, απαιτείται συναίνεση της επιτροπής παρακολούθησης σύμφωνα με τις θεσμικές διατάξεις εκάστου κράτους μέλους.

5. Οι λεπτομερείς κανόνες της αξιολόγησης καθορίζονται στα κοινοτικά πλαίσια στήριξης και τις παρεμβάσεις.

Άρθρο 41

Εκ των προτέρων αξιολόγηση

1. Η εκ των προτέρων αξιολόγηση χρησιμοποιεί ως βάση για την προπαρασκευή των σχεδίων, των παρεμβάσεων και του συμπληρώματος προγραμματισμού, στα οποία ενσωματώνεται.

Η εκ των προτέρων αξιολόγηση εμπίπτει στην ευθύνη των αρμοδίων αρχών για την προπαρασκευή των σχεδίων, των παρεμβάσεων και του συμπληρώματος προγραμματισμού.

2. Κατά την προπαρασκευή των σχεδίων και των παρεμβάσεων, η εκ των προτέρων αξιολόγηση περιλαμβάνει ανάλυση των πλεονεκτημάτων, των αδυναμιών και των δυνατοτήτων του συγκεκριμένου κράτους μέλους, περιφέρειας ή τομέα. Εκτιμά, βάσει των κριτηρίων που απαριθμούνται στο άρθρο 40 παράγραφος 2, στοιχείο α), τη συνέπεια της στρατηγικής και των στόχων που έχουν επιλεγεί προς τα χαρακτηριστικά των συγκεκριμένων περιφερειών ή περιοχών, συμπεριλαμβανομένης της δημογραφικής εξέλιξης τους, καθώς και τον αναμενόμενο αντίκτυπο των σχεδιαζόμενων προτεραιοτήτων δράσης, προσδιορίζοντας ποσοτικά, εάν η φύση τους το επιτρέπει, τους ειδικούς στόχους τους σε σχέση με την αρχική κατάσταση.

Η εκ των προτέρων αξιολόγηση λαμβάνει ιδίως υπόψη την κατάσταση όσον αφορά την ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία, τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, την απασχόληση καθώς και την αγορά εργασίας, λαμβανομένης υπόψη της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση, το περιβάλλον και την ισότητα ανδρών και γυναικών, ειδικότερα δε περιλαμβάνει:

α) την εκ των προτέρων αξιολόγηση της κοινωνικοοικονομικής κατάστασης, κυρίως των τάσεων της αγοράς εργασίας, μεταξύ άλλων και στις περιφέρειες που αντιμετωπίζουν ιδιαίτερα προβλήματα απασχόλησης, και της σφαιρικής στρατηγικής στον τομέα της ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο η στρατηγική αυτή συνδέεται με την εθνική στρατηγική απασχόλησης, όπως περιγράφεται στα εθνικά σχέδια δράσης:

β) την εκ των προτέρων αξιολόγηση της περιβαλλοντικής κατάστασης της συγκεκριμένης περιφέρειας, ιδίως δε των τομέων του περιβάλλοντος οι οποίοι ευλόγως αναμένεται ότι θα επηρεαστούν σημαντικά από την παρέμβαση των διατάξεων που αποβλέπουν στην ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στην παρέμβαση και της συνέπειας των διατάξεων αυτών προς τους βραχυπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους που καθορίζονται σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο (π.χ. σχέδια διαχείρισης του περιβάλλοντος) των διατάξεων που αποσκοπούν στην τήρηση των κοινοτικών ρυθμίσεων για θέματα περιβάλλοντος. Η εκ των προτέρων αξιολόγηση περιλαμβάνει, στο μέτρο του δυνατού, περιγραφή με ποσοτικά στοιχεία της τρέχουσας περιβαλλοντικής κατάστασης και εκτίμηση του αναμενόμενου αντίκτυπου της στρατηγικής και των παρεμβάσεων στην περιβαλλοντική κατάσταση:

γ) την εκ των προτέρων αξιολόγηση της κατάστασης από άποψη ισότητας ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών στην αγορά εργασίας και ίσης μεταχείρισης κατά την εργασία, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών περιορισμών κάθε ομάδας εκτίμησης των αναμενόμενων επιπτώσεων της στρατηγικής και των παρεμβάσεων, ιδίως για την ένταξη ανδρών και γυναικών στην αγορά εργασίας, την εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση, την προώθηση γυναικών επιχειρηματιών και τη συνύπαρξη οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής.

Η εκ των προτέρων αξιολόγηση ελέγχει την ευστοχία του προβλεπόμενου τρόπου εφαρμογής και παρακολούθησης, καθώς και τη συνέπεια προς τις κοινοτικές πολιτικές και τη συμβιβάσιμη με τις ενδεικτικές κατευθύνσεις, που αναφέρει το άρθρο 10 παράγραφος 3.

Λαμβάνει υπόψη τα πορίσματα των αξιολογήσεων προηγούμενων περιόδων προγραμματισμού.

3. Η αξιολόγηση των μέτρων που προβλέπονται στο συμπλήρωμα προγραμματισμού σκοπό έχει να καταδεικνύεται η συνέπειά τους προς τους στόχους των αντίστοιχων αξόνων προτεραιότητας, να προσδιορίζονται ποσοτικά οι ειδικοί στόχοι τους, όταν αυτό είναι δυνατόν εκ της φύσεώς τους, και μελλοντικά, όπως προβλέπεται στο άρθρο 35 παράγραφος 3, στοιχείο β), να επαληθευτεί η ορθότητα των κριτηρίων επιλογής.

Άρθρο 42

Ενδιάμεση αξιολόγηση

1. Η ενδιάμεση αξιολόγηση εξετάζει, λαμβάνοντας υπόψη την εκ των προτέρων αξιολόγηση, τα πρώτα αποτελέσματα των παρεμβάσεων, την ορθότητά τους και την επίτευξη των στόχων. Εκτιμά επίσης τη χρησιμοποίηση των πιστώσεων, καθώς και την εξέλιξη της παρακολούθησης και της εφαρμογής.

Η ενδιάμεση αξιολόγηση διενεργείται υπό την ύνη της διαχειριστικής αρχής, σε συνεργασία με την τροπή και το κράτος μέλος. Καλύπτει κάθε κοινοτικό αίσιο στήριξης και κάθε παρέμβαση. Εκτελείται από εξάρτητο αξιολογητή, υποβάλλεται στην επιτροπή ρακολούθησης του κοινοτικού πλαισίου στήριξης ή παρέμβασης σύμφωνα με το άρθρο 35 παράγραφος 3. ι στη συνέχεια διαβιβάζεται στην Επιτροπή, κατά κικό κανόνα τρία έτη μετά την έγκριση του κοινοτικού αισίου στήριξης ή της παρέμβασης, το αργότερο δε ς 31 Δεκεμβρίου 2003, ενόψει της αναθεώρησης που οβλέπεται στο άρθρο 14 παράγραφος 2.

Η Επιτροπή εξετάζει την ορθότητα και την ιότητα της αξιολόγησης βάσει κριτηρίων που έχουν οηγουμένως καθορισθεί από την Επιτροπή και το κρά- ς μέλος σε εταιρική βάση, ενόψει της αναθεώρησης της ρέμβασης και της κατανομής του αποθεματικού που αφέρει το άρθρο 44.

Στη συνέχεια της ενδιάμεσης αξιολόγησης, διενερ- ται, για κάθε κοινοτικό πλαίσιο στήριξης και για κάθε ρέμβαση, ενημέρωση της αξιολόγησης αυτής. Οι εργα- ς αξιολόγησης ολοκληρώνονται το αργότερο στις Δεκεμβρίου 2005, ώστε να προετοιμασθούν οι μεταγε- πτερες παρεμβάσεις.

Άρθρο 43

Εκ των υστέρων αξιολόγηση

Η εκ των υστέρων αξιολόγηση αποσκοπεί, λαμβά- ντας υπόψη τα ήδη διαθέσιμα πορίσματα της αξιο- γησης, στην ανάλυση της χρησιμοποίησης των πόρων, ς αποτελεσματικότητας και της ελάφωσης των παρεμ- σεων και του αντικτύπου τους, και στην άντληση δαγμάτων για την πολιτική της οικονομικής και κοινω- ς συνοχής. Αναφέρεται στους παράγοντες επιτυχίας ι αποτυχίας της εφαρμογής, καθώς και στα επιτεύγματα ι τα αποτελέσματά τους, συμπεριλαμβανομένης της ιφορίας τους.

Η Επιτροπή φέρει την ευθύνη της εκ των υστέρων ολόγησης, σε συνεργασία με το κράτος μέλος και τη χειριστική αρχή. Καλύπτει τις παρεμβάσεις και εκτε-

λείται από αγεξάρτητους αξιολογητές. Ολοκληρώνεται το αργότερο τρία έτη μετά τη λήξη της περιόδου προ- γραμματισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ ΕΠΙΔΟΣΗΣ

Άρθρο 44

Κατανομή του αποθεματικού επίδοσης

1. Κάθε κράτος μέλος, σε στενή συνεννόηση με την Επιτροπή, αξιολογεί, στο πλαίσιο κάθε στόχου και το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 2003, την επίδοση καθενός από τα επιχειρησιακά του προγράμματα ή ενιαία έγ- γραφα προγραμματισμού βάσει περιορισμένου αριθμού δεικτών παρακολούθησης που αντανακλούν την αποτε- λεσματικότητα, τη διαχείριση και τη δημοσιονομική εφαρμογή και που μετρούν τα ενδιάμεσα αποτελέσματα σε σχέση με τους συγκεκριμένους αοχιούς του στόχους.

Οι δείκτες αυτοί καθορίζονται από το κράτος μέλος, σε στενή συνεννόηση με την Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη συνολικά ή εν μέρει έναν ενδεικτικό κατάλογο δεικτών που προτείνεται από την Επιτροπή, και εκφράζονται ποσοτικά στις υφιστάμενες διάφορες ετήσιες εκθέσεις εφαρμογής καθώς και στην ενδιάμεση έκθεση αξιο- λόγησης. Τα κράτη μέλη είναι υπεύθυνα για την εφαρ- μογή τους.

2. Μεσοπρόθεσμα και το αργότερο στις 31 Μαρτίου 2004, η Επιτροπή κατανέμει, σε στενή συνεννόηση με τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη, για κάθε στόχο, βάσει προ- τάσεων κάθε κράτους μέλους και λαμβάνοντας υπόψη τα ιδιαίτερα θεσμικά χαρακτηριστικά τους και τον αντί- στοιχο προγραμματισμό τους, τις πιστώσεις υλοθεώ- σεων που αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφος 5, στα επιχειρησιακά προγράμματα ή ενιαία έγγραφα προγραμ- ματισμού ή στους άξονες προτεραιότητάς τους που θεω- ρούνται επιτυχή. Τα επιχειρησιακά προγράμματα ή ενιαία έγγραφα προγραμματισμού προσαρμόζονται σύμφωνα με τα άρθρα 14 και 15.

ΤΙΤΛΟΣ V

ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

Άρθρο 45

Έκθεσεις

1. Κατ' εφαρμογή του άρθρου 159 της συνθήκης, η Επιτροπή υποβάλλει ανά τριετία στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών έκθεση σχετικά με την πρόοδο που έχει σημειωθεί στην πραγματοποίηση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής και σχετικά με τον τρόπο που συνέβαλαν σ' αυτήν τα Ταμεία, το Ταμείο Συνοχής, η ΕΤΕπ και τα άλλα χρηματοδοτικά όργανα. Η έκθεση αυτή περιλαμβάνει ιδίως:

- α) απολογισμό της προόδου που έχει σημειωθεί στην πραγματοποίηση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνικοοικονομικής κατάστασης και εξέλιξης των περιφερειών, καθώς και ανάλυση των ροών άμεσων επενδύσεων και των επιπτώσεών τους στην κατάσταση της απασχόλησης σε κοινοτικό επίπεδο·
- β) απολογισμό του ρόλου των Ταμείων, του Ταμείου Συνοχής, της ΕΤΕπ και των άλλων χρηματοδοτικών οργάνων, καθώς και της επίπτωσης των άλλων κοινοτικών ή εθνικών πολιτικών στην ολοκλήρωση της διαδικασίας αυτής·
- γ) τις ενδεχόμενες προτάσεις σχετικά με τις κοινοτικές πολιτικές και ενέργειες, οι οποίες πρέπει να εγχρηθούν για την ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής·

2. Πριν από την 1η Νοεμβρίου κάθε έτους, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού κατά το προηγούμενο έτος. Η έκθεση αυτή περιλαμβάνει ιδίως:

- α) απολογισμό των δραστηριοτήτων κάθε Ταμείου, της χρησιμοποίησης των οικείων πόρων του προϋπολογισμού και της συγκέντρωσης των παρεμβάσεων, καθώς και απολογισμό της χρησιμοποίησης των άλλων χρηματοδοτικών οργάνων για τα οποία έχει αρμοδιότητα η Επιτροπή και της συγκέντρωσης των πόρων τους· ο απολογισμός περιλαμβάνει:
  - ετήσια ανάλυση, κατά κράτος μέλος, των πιστώσεων για τις οποίες έχουν αναληφθεί υποχρεώσεις και έχουν γίνει πληρωμές για κάθε Ταμείο, συμπεριλαμβανομένων των πιστώσεων για τις κοινοτικές πρωτοβουλίες,
  - ετήσια αξιολόγηση των καινοτόμων ενεργειών και της τεχνικής βοήθειας·

β) απολογισμό του συντονισμού των παρεμβάσεων των Ταμείων μεταξύ τους και με τις παρεμβάσεις της ΕΤΕπ και των λοιπών υφισταμένων χρηματοδοτικών οργάνων·

γ) τα πορίσματα, μόλις είναι έτοιμα, της αξιολόγησης που προβλέπεται στο άρθρο 42, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων σχετικά με την προσαρμογή των παρεμβάσεων, και στο άρθρο 43, καθώς και αξιολόγηση της συνέπειας των ενεργειών των Ταμείων προς τις κοινοτικές πολιτικές που αναφέρει το άρθρο 12·

δ) κατάλογο των μεγάλων έργων που έτυχαν συμμετοχής των Ταμείων·

ε) τα αποτελέσματα των διενεργηθέντων από την Επιτροπή ελέγχων σύμφωνα με το άρθρο 38, παράγραφος 2, καθώς και τα διδάγματα που αντλήθηκαν από τους ελέγχους αυτούς, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού και του ύψους των διαπιστωθέντων παρατυπιών και των οικονομικών διορθώσεων που έγιναν σύμφωνα με το άρθρο 39 παράγραφος 2·

στ) στοιχεία σχετικά με τις γνώμες των επιτροπών που εκδίδονται κατ' εφαρμογή των άρθρων 48 έως 51.

Άρθρο 46

Πληροφόρηση και δημοσιότητα

1. Για να πραγματοποιηθεί η διαβούλευση που αναφέρει το άρθρο 15 παράγραφος 1, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν τη δημοσιότητα των αναπτυξιακών σχεδίων.

2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 23 παράγραφος 1, η διαχειριστική αρχή είναι αρμόδια να εξασφαλίσει τη δημοσιότητα της παρέμβασης, και ιδίως να ενημερώσει:

- α) τους ενδεχόμενους τελικούς δικαιούχους, τις επαγγελματικές οργανώσεις, τους οικονομικούς και κοινωνικούς εταίρους, τους οργανισμούς προώθησης της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και τις αφορώμενες μη κυβερνητικές οργανώσεις, για τις δυνατότητες που παρέχει η παρέμβαση,
- β) την κοινή γνώμη για το ρόλο που διαδραματίζει η Κοινότητα υπέρ της συγκεκριμένης παρέμβασης και για τα αποτελέσματά της·

3. Τα κράτη μέλη συμβουλεύονται την Επιτροπή και, σύμφωνα με το άρθρο 37 παράγραφος 2, την ενημερώνουν κάθε έτος για τις πρωτοβουλίες που αναλαμβάνουν για τους σκοπούς που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου.

ΤΙΤΛΟΣ VI

ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

Άρθρο 47

Γενικές διατάξεις

Κατά την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, η επιτροπή επικουρείται από τέσσερις επιτροπές:

την επιτροπή για την ανάπτυξη και την ανασυγκρότηση των περιφερειών

την επιτροπή του άρθρου 147 της συνθήκης

την επιτροπή γεωργικών διαρθρώσεων και αγροτικής ανάπτυξης

την επιτροπή διαρθρώσεων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας.

Όταν οι επιτροπές περί των οποίων η παράγραφος 1, στοιχεία α), γ) και δ), ασκούν αρμοδιότητες συμβουλευτικής επιτροπής, δυνάμει των άρθρων 48, 49 και 51 αντιστοίχως, εφαρμόζεται η ακόλουθη διαδικασία:

ο αντιπρόσωπος της Επιτροπής υποβάλλει στην επιτροπή σχέδιο λιπτέου μέτρου.

η επιτροπή διατυπώνει τη γνώμη της για το προαναφερόμενο σχέδιο εντός προθεσμίας την οποία μπορεί να ορίζει ο πρόεδρος ανάλογα με τον επείγοντα χαρακτήρα του θέματος, προβαίνοντας ενδεχομένως σε ψηφοφορία.

οι γνώμες καταχωρούνται στα πρακτικά εξάλλου, κάθε κράτος μέλος έχει δικαίωμα να ζητά να καταχωρηθεί η θέση του στα εν λόγω πρακτικά.

η Επιτροπή λαμβάνει δεόντως υπόψη της τις γνώμες της επιτροπής και την ενημερώνει για τον τρόπο με τον οποίο έλαβε υπόψη της τις γνώμες της.

Όταν οι επιτροπές περί των οποίων η παράγραφος 1, στοιχεία α), γ) και δ) ασκούν αρμοδιότητες διαχειριστικής επιτροπής, δυνάμει των άρθρων 48, 50 και 51 αντιστοίχως, εφαρμόζεται η ακόλουθη διαδικασία:

ο αντιπρόσωπος της Επιτροπής υποβάλλει στην επιτροπή σχέδιο του λιπτέου μέτρου.

— η επιτροπή διατυπώνει τη γνώμη της για το προαναφερόμενο σχέδιο εντός προθεσμίας την οποία μπορεί να ορίζει ο πρόεδρος ανάλογα με τον επείγοντα χαρακτήρα του συγκεκριμένου θέματος. Η γνώμη εκδίδεται με την πλειοψηφία που ορίζεται στο άρθρο 205 παράγραφος 2 της συνθήκης προκειμένου για έκδοση αποφάσεων που καλείται να λάβει το Συμβούλιο προτάσει της Επιτροπής. Κατά την ψηφοφορία στο πλαίσιο της επιτροπής, οι ψήφοι των αντιπροσώπων των κρατών σταθμίζονται όπως περιγράφεται στο προαναφερόμενο άρθρο. Ο πρόεδρος δεν συμμετέχει στην ψηφοφορία,

— η Επιτροπή εκδίδει μέτρα που μπορούν να εφαρμοστούν αμέσως. Εάν όμως τα μέτρα αυτά δεν συμφωνούν με τη γνώμη της επιτροπής, η Επιτροπή τα γνωστοποιεί αμέσως στο Συμβούλιο. Στην περίπτωση αυτή:

— η Επιτροπή μπορεί να αναστείλει την εφαρμογή του μέτρου που έχει αποφασίσει για διάστημα το πολύ ενός μηνός από την ημερομηνία της γνωστοποίησης.

— το Συμβούλιο δύναται να αποφασίσει άλλως με ειδική πλειοψηφία, εντός της προθεσμίας που προβλέπεται στην τέταρτη περίπτωση.

4. Η Επιτροπή μπορεί να υποβάλλει στις επιτροπές τις εκθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 45, μπορεί δε να ζητά τη γνώμη μιας επιτροπής για κάθε θέμα που σχετίζεται με τις παρεμβάσεις των Ταμείων, πλην εκείνων που προβλέπονται στον παρόντα τίτλο. Αυτό περιλαμβάνει τα ζητήματα που κατά κύριο λόγο διεκπεραιώνουν άλλες επιτροπές.

5. Οι γνώμες κάθε επιτροπής γνωστοποιούνται στις άλλες επιτροπές του παρόντος τίτλου.

6. Κάθε επιτροπή θεσπίζει τον εσωτερικό της κανονισμό.

7. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενημερώνεται τακτικά για τις εργασίες των επιτροπών.

Άρθρο 48

Επιτροπή για την ανάπτυξη και την ανασυγκρότηση των περιφερειών

1. Συνιστάται παρά τη Επιτροπή, επιτροπή για την ανάπτυξη και την ανασυγκρότηση των περιφερειών, την οποία αποτελούν αντιπρόσωποι των κρατών μελών και της οποίας προεδρεύει ο αντιπρόσωπος της Επιτροπής.

Η ΕΤΕπ ορίζει ένα αντιπρόσωπο, ο οποίος δεν έχει δικαίωμα ψήφου.

2. Η επιτροπή αυτή ασκεί αρμοδιότητες διαχειριστικής επιτροπής σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 47 παράγραφος 3, όταν ασχολείται με τα ακόλουθα θέματα:

α) τις λεπτομέρειες εφαρμογής που αναφέρονται στο άρθρο 53 παράγραφος 2.

Εφόσον το θέμα τις αφορά, ζητείται η γνώμη και άλλων επιτροπών, στα πλαίσια των συμβουλευτικών τους αρμοδιοτήτων, για τις προαναφερόμενες λεπτομέρειες εφαρμογής.

β) τις λεπτομέρειες εφαρμογής που αναφέρονται στο άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1261/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21 Ιουνίου 1999, σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)⁽¹⁾.

γ) τις κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κοινοτικές πρωτοβουλίες που αναφέρονται στο άρθρο 20 παράγραφος 1, στοιχείο α) (INTERREG), και στο άρθρο 20 παράγραφος 1, στοιχείο β) (URBAN).

δ) τις κατευθυντήριες γραμμές για τους διάφορους τύπους καινοτόμων ενεργειών που προβλέπονται στο άρθρο 22, εφ' όσον προβλέπεται συμμετοχή του ΕΤΠΑ.

3. Η επιτροπή αυτή ασκεί καθήκοντα συμβουλευτικής επιτροπής σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 47 παράγραφος 2, όταν ασχολείται με τα ακόλουθα θέματα:

α) τον καθορισμό και την αναθεώρηση του καταλόγου των επιλέξιμων περιοχών δυνάμει του στόχου αριθ. 2.

β) τα κοινοτικά πλαίσια στήριξης και τις σχετικές πληροφορίες που περιέχονται στα ενιαία έγγραφα προγραμματισμού δυνάμει των στόχων αριθ. 1 και αριθ. 2.

γ) τους τύπους των μέτρων τεχνικής βοήθειας που προβλέπονται στο άρθρο 23, εφ' όσον προβλέπεται συμμετοχή του ΕΤΠΑ.

δ) οποιαδήποτε άλλα θέματα που αφορούν τα άρθρα 20 έως 22.

Άρθρο 49

Επιτροπή του άρθρου 147 της συνθήκης

1. Η επιτροπή του άρθρου 147 της συνθήκης αποτελείται από δύο αντιπροσώπους της κυβέρνησης, δύο αντι-

προσώπους των συνδικαλιστικών οργανώσεων των εργαζομένων και δύο αντιπροσώπους των συνδικαλιστικών οργανώσεων των εργοδοτών για κάθε κράτος μέλος. Το μέλος της Επιτροπής που ασκεί την προεδρία, μπορεί να μεταβιβάζει το καθήκον αυτό σε ανώτερο υπάλληλο της Επιτροπής.

Για κάθε κράτος μέλος, ορίζεται ένας αναπληρωτής για κάθε κατηγορία αντιπροσώπων που αναφέρει το πρώτο εδάφιο. Σε περίπτωση απουσίας του ενός ή/και των δύο μελών, ο αναπληρωτής συμμετέχει αυτοδικαίως στη λήψη των αποφάσεων.

Τα μέλη και οι αναπληρωτές διορίζονται από το Συμβούλιο έπειτα από πρόταση της Επιτροπής για μια τριετία. Η θητεία τους μπορεί να ανανεώνεται. Το Συμβούλιο προσπαθεί να μεριμνήσει, ως προς τη σύνθεση της επιτροπής, για δίκαιη εκπροσώπηση των διαφόρων ενδιαφερόμενων ομάδων. Η ΕΤΕπ ορίζει, για τα θέματα της ημερησίας διάταξης που την αφορούν, έναν αντιπρόσωπο, ο οποίος δεν έχει δικαίωμα ψήφου.

2. Η επιτροπή:

α) γνωμοδοτεί για τα σχέδια αποφάσεων της Επιτροπής που αφορούν τα ενιαία έγγραφα προγραμματισμού και τα κοινοτικά πλαίσια στήριξης του στόχου αριθ. 3 καθώς και για τα κοινοτικά πλαίσια στήριξης και τις σχετικές πληροφορίες που περιέχονται στα ενιαία έγγραφα προγραμματισμού, δυνάμει των στόχων αριθ. 1 και αριθ. 2, εφόσον προβλέπεται συμμετοχή του ΕΚΤ.

β) γνωμοδοτεί για τις λεπτομέρειες εφαρμογής περί των οποίων το άρθρο 53 παράγραφος 2.

γ) ζητείται η γνώμη της για τις λεπτομέρειες εφαρμογής που αναφέρονται στο άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1262/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Ιουνίου 1999, σχετικά με το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)⁽²⁾.

δ) γνωμοδοτεί για τα σχέδια κατευθυντηρίων γραμμών της Επιτροπής όσον αφορά τις κοινοτικές πρωτοβουλίες του άρθρου 20 παράγραφος 1, στοιχείο δ), τύπους καινοτόμων ενεργειών, στο πλαίσιο του άρθρου 22, εφόσον προβλέπεται συμμετοχή του ΕΚΤ. Μπορεί επίσης να επιφορτισθεί από την Επιτροπή με περαιτέρω θέματα σχετικά με τα άρθρα 20 έως 22.

ε) ζητείται η γνώμη της για τους τύπους μέτρων τεχνικής βοήθειας που αναφέρονται στο άρθρο 23, εφόσον προβλέπεται συμμετοχή του ΕΚΤ.

⁽¹⁾ Βλέπε σελίδα 43 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

⁽²⁾ Βλέπε σελίδα 48 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

Οι γνώμες της επιτροπής υιοθετούνται με την τούτη πλειοψηφία των έγκυρων ψήφων. Η Επιτροπή ημερώνει την επιτροπή για τον τρόπο με τον οποίο έχει υβεί υπόψη τις γνώμες της.

Άρθρο 50

Επιτροπή γεωργικών διαρθρώσεων και αγροτικής ανάπτυξης

Συνιστάται παρά τη Επιτροπή, επιτροπή γεωργικών αθρώσεων και αγροτικής ανάπτυξης, την οποία αποτελούν αντιπρόσωποι των κρατών μελών και της οποίας προεδρεύει ο αντιπρόσωπος της Επιτροπής. Η ΕΤΕπ ρίζει έναν αντιπρόσωπο, ο οποίος δεν έχει δικαίωμα ήφου.

Η Επιτροπή αυτή ασκεί αρμοδιότητες διαχειριτικής επιτροπής σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 47 παράγραφος 3, όταν ασχολείται με τα ακόλουθα θέματα:

α) τις λεπτομέρειες εφαρμογής περί των οποίων τα άρθρα 34, 50 και 53 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1257/1999·

β) τις κατευθυντήριες γραμμές οι οποίες σχετίζονται με την κοινοτική πρωτοβουλία περί της οποίας το άρθρο 20 παράγραφος 1, στοιχείο γ) («LEADER»).

Η επιτροπή ασκεί αρμοδιότητες συμβουλευτικής επιτροπής σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 47 παράγραφος 2, όταν ασχολείται με τα ακόλουθα θέματα:

α) την κατάρτιση και αναθεώρηση του καταλόγου των επιλέξιμων περιφερειών δυνάμει του στόχου αριθ. 2·

β) τα τμήματα της παρέμβασης που αφορούν τις γεωργικές διαρθρώσεις και την αγροτική ανάπτυξη, τα οποία περιλαμβάνονται στα σχέδια αποφάσεων της Επιτροπής σχετικά με τα κοινοτικά πλαίσια στήριξης και τις σχετικές πληροφορίες που περιέχονται στα ενιαία έγγραφα προγραμματισμού για τις περιφέρειες των στόχων αριθ. 1 και αριθ. 2·

γ) τις λεπτομέρειες εφαρμογής περί των οποίων το άρθρο 53 παράγραφος 2·

δ) τους τύπους των μέτρων τεχνικής βοήθειας που προβλέπονται στο άρθρο 23, εφόσον προβλέπεται συμμετοχή του ΕΓΤΠΕ·

ε) οποιαδήποτε άλλα θέματα σχετικά με τα άρθρα 20 έως 22.

Άρθρο 51

Επιτροπή διαρθρώσεων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας

1. Συνιστάται παρά τη Επιτροπή, επιτροπή διαρθρώσεων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, την οποία αποτελούν αντιπρόσωποι των κρατών μελών και της οποίας προεδρεύει ο αντιπρόσωπος της Επιτροπής. Η ΕΤΕπ ρίζει έναν αντιπρόσωπο, ο οποίος δεν έχει δικαίωμα ήφου.

2. Η επιτροπή αυτή ασκεί αρμοδιότητες διαχειριστικής επιτροπής σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 47 παράγραφος 3, όταν ασχολείται με τα ακόλουθα θέματα:

α) τις λεπτομέρειες εφαρμογής που προβλέπονται στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1263/1999·

β) τις κατευθυντήριες γραμμές για τους διάφορους τύπους καινοτόμων μέτρων που προβλέπονται στο άρθρο 22, εφόσον προβλέπεται συμμετοχή του ΧΜΠΑ.

3. Η Επιτροπή αυτή ασκεί αρμοδιότητες συμβουλευτικής επιτροπής σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 47 παράγραφος 2, όταν ασχολείται με τα ακόλουθα θέματα:

α) την κατάρτιση και αναθεώρηση του καταλόγου των επιλέξιμων περιοχών δυνάμει του στόχου αριθ. 2·

β) τα τμήματα της παρέμβασης που αφορούν τις αλιευτικές διαρθρώσεις, τα οποία περιλαμβάνονται στα σχέδια αποφάσεων της Επιτροπής σχετικά με τα κοινοτικά πλαίσια στήριξης και τις σχετικές πληροφορίες που περιέχονται στα ενιαία έγγραφα προγραμματισμού, του στόχου αριθ. 1·

γ) τις λεπτομέρειες εφαρμογής περί των οποίων το άρθρο 53 παράγραφος 2·

δ) τους τύπους των μέτρων τεχνικής βοήθειας που προβλέπονται στο άρθρο 23, εφόσον προβλέπεται συμμετοχή του ΧΜΠΑ·

ε) οποιαδήποτε άλλα θέματα σχετικά με το άρθρο 22.

ΤΙΤΛΟΣ VII

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 52

Μεταβατικές διατάξεις

1. Ο παρών κανονισμός δεν θίγει τη συνέχιση ούτε την τροποποίηση, συμπεριλαμβανομένης της ολικής ή μερικής κατάργησης, παρέμβασης που έχει εγκριθεί από το Συμβούλιο ή την Επιτροπή βάσει των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 2052/88 και (ΕΟΚ) αριθ. 4253/88 ή κάθε άλλης νομοθεσίας που ρυθμίζει την παρέμβαση αυτή κατά την 31η Δεκεμβρίου 1999.

2. Οι αιτήσεις περί συμμετοχής των Ταμείων σε παρεμβάσεις, οι οποίες υποβάλλονται στο πλαίσιο των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 2052/88 και (ΕΟΚ) αριθ. 4253/88, εξετάζονται και εγκρίνονται από την Επιτροπή έως τις 31 Δεκεμβρίου 1999, το αργότερο, βάσει των κανονισμών αυτών.

3. Κατά την κατάρτιση των κοινοτικών πλαισίων στήριξης και των παρεμβάσεων, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη κάθε μέτρο που έχει ήδη εγκριθεί από το Συμβούλιο ή από την Επιτροπή πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού και το οποίο έχει δημοσιονομική επίπτωση κατά την περίοδο που καλύπτεται από τα πλαίσια και τις παρεμβάσεις. Τα μέτρα αυτά δεν υπόκεινται στην τήρηση του άρθρου 30 παράγραφος 2.

4. Παρά την ημερομηνία που καθορίζεται στο άρθρο 30 παράγραφος 2, μια δαπάνη η οποία όντως κατεβλήθη, για την οποία η Επιτροπή λαμβάνει, μεταξύ της 1η Ιανουαρίου 2000 και της 30ης Απριλίου 2000, αίτηση παρέμβασης, πληρούσα όλες τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, μπορεί να θεωρηθεί επιλέξιμη για τη συμμετοχή των Ταμείων από 1ης Ιανουαρίου 2000.

5. Τα τμήματα των ποσών που έχουν δεσμευθεί για τις πράξεις ή τα προγράμματα που αποφασίστηκαν από την Επιτροπή, πριν από την 1η Ιανουαρίου 1994, και για τα οποία δεν θα έχει υποβληθεί στην Επιτροπή, μέχρι τις 31 Μαρτίου 2001 το αργότερο, αίτηση οριστικής πληρωμής, αποδεσμεύονται αυτεπαγγέλτως από την Επιτροπή το αργότερο στις 30 Σεπτεμβρίου 2001 και δημιουργούν απαίτηση για την ανάκτηση των αγρεωστίως καταβληθέντων, με την επιφύλαξη των πράξεων ή προγραμμάτων που τελούν υπό αναστολή για δικαστικούς λόγους.

Τα τμήματα των ποσών που έχουν δεσμευθεί για τις πράξεις ή τα προγράμματα που αποφάσισε η Επιτροπή μεταξύ 1ης Ιανουαρίου 1994 και 31ης Δεκεμβρίου 1999, και για τα οποία δεν θα έχει υποβληθεί στην Επιτροπή, το αργότερο μέχρι τις 31 Μαρτίου 2003, αίτηση οριστικής πληρωμής, αποδεσμεύονται αυτεπαγγέλτως από την Επιτροπή το αργότερο στις 30 Σεπτεμβρίου 2003 και

δημιουργούν απαίτηση για ανάκτηση των αγρεωστίως καταβληθέντων, με την επιφύλαξη των πράξεων ή προγραμμάτων που τελούν υπό αναστολή για δικαστικούς λόγους.

Άρθρο 53

Λεπτομερείς εφαρμογής

1. Η Επιτροπή αναλαμβάνει την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.

2. Η Επιτροπή θεσπίζει λεπτομερείς κανόνες εφαρμογής των άρθρων 30, 33, 38, 39 και 46, σύμφωνα με το άρθρο 48 παράγραφος 2, στοιχείο α). Επίσης, σύμφωνα με την ίδια διαδικασία και εφόσον κρίνεται αναγκαίο σε απρόβλεπτες περιστάσεις, θεσπίζει άλλους λεπτομερείς κανόνες για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 54

Κατάργηση

Ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2052/88 και ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 4253/88 καταργούνται από 1ης Ιανουαρίου 2000, με την επιφύλαξη του άρθρου 52 παράγραφος 1.

Οι παραπομπές στους καταργούμενους κανονισμούς νοούνται ως παραπομπές στον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 55

Ρήτρα επανεξέτασης

Κατόπιν προτάσεων της Επιτροπής, το Συμβούλιο επανεξετάζει τον παρόντα κανονισμό το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 2006.

Το Συμβούλιο αποφαινεται επί της προτάσεως αυτής, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 161 της συνθήκης.

Άρθρο 56

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την τρίτη ημέρα μετά τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Τα άρθρα 28, 31 και 32 εφαρμόζονται από την 1η Ιανουαρίου 2000.

